

శిథిలాలయం

వార్షిక కనుమల్లోని పర్వతారణ్య
ంతాల్లో శబరజాతి వాళ్ళు నివసించే
యి అనేకం వుండేవి. వాటిలో కుంభార
ట్టు అనే పల్లెకు శివాలయం అనే వాడు
యకుడు. అతడు అరవైవిళ్ళు పైబడిన
డ్డుడు. అతడికి పద్దెనిమిదేళ్ళ యిడు
డైన శిఖిముఖి అనే కుమారుడున్నాడు.
శిఖిముఖి అంటే తండ్రికి పంచ
ణాలు. అందుక్కారణం అతడు శివా
డికి సదీవయసు దాటంతర్వాత కలిగిన
క సంతానం కావటం.

తన తరవాత పల్లెకు నాయకత్వం
ంచవలసిన వాడు శిఖిముఖి కావటం
త శివాలయం కొడుక్కు బాల్యప్రాయం
వీ తగిన గురువులను పెట్టి కర్ర కత్తి

సాము, అరణ్యంలో, నదుల్లో వేటాడి
అహారం సంపాదించే విద్యలూ నేర్పించాడు.
వీటన్నిటిలో శిఖిముఖి తన పదిహేనవ ఏట
నుంచే నిపుణుడనిపించుకున్నాడు. కుంభార
మిట్టలోనే గాక, ఆ చుట్టు పక్కల వున్న
మరే శబరపల్లెలో కూడా అతణ్ణి మించిన
వేటకాడూ, ధైర్యశాలీ, ఉపాయశాలీ లేడు.

శిఖిముఖిని నలుగురూ మెచ్చుకునే
ప్పడు శివాలయం ఎంతో సంతోష పడేవాడు.
కాని, అంత సంతోషంలోనూ అతడికి
కొడుకును గురించి అపగింజంత విచారం
కూడా వుండేది. తనలాగే కొడుకును కూడా
చదువ రాయ నేర్పిన వాణ్ణిగా చేయాలని
శివాలయం ఎంతో ప్రయత్నించాడు. కాని,
అది ఫలించలేదు.

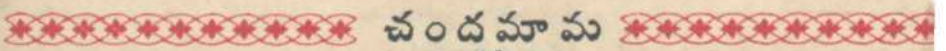
చదువారాయా నేర్చుకున్నాడు. వాటి జీవితంలో అతడికి ఎన్నో ప్రయోజనం కనిపించినై. శిఖిముఖి మాత్రం యీ యంలో తండ్రికి చాలా ఆశాభంగం గించాడు.

రోజూ సూర్యోదయంతోనే శిఖిముఖి విల్లంబులూ, ఈటే తీసుకుని, వేటకై అరణ్యానికి పోతున్నానని తండ్రికి చెప్పే మామూలు. తిరిగి అతను అరణ్యాన్ని పల్లెకు రావటం సూర్యాస్తమయ తర్వాతనే.

ఒకనాటి ఉదయం శిఖిముఖి తండ్రి చెప్పి వేటకు బయలుదేరాడు. వెంటనే ఎర్రగండు అనే అతడి వేటకుక్క పుచ్చు దాన్ని చిన్న పిల్లగా అతడే సాకి చేశాడు. అది ధైర్యంలో సింహం, జిత్తు గుంటనక్క. అరణ్యంలో వాళ్ళిద్దరూ ఒకళ్ళకోకళ్ళు తోడుగా తిరుగుతూ వేట వాళ్ళు. ఎర్రగండు పసిగట్టి ముందు చూపేది, శిఖిముఖి దాన్ని అనుసరించి పోయి మృగాలను వేటాడేవాడు.

శిఖిముఖి, ఎర్రగండు అరణ్యం చాలాదూరం పోయారు. ఆ రోజెందుచే మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ అయినా, వాళ్ళ ఒక్క లేడి గాని, అడవిదున్న గాని, ఆ

కుంభారమిట్టకు చుట్టూ నూరు నూట యాభై కోసుల దూరంలో చదవటం రాయటం చేతనైన శబరజాతి వాడు ఒక్క శివాలుడు తప్ప మరెవరూ లేరు. శబరులు అటవికులు. అరణ్యాలూ, కొండలే వాళ్ళ నివాసస్థానాలు. వేటా, పశు సంపదే వాళ్ళ జీవనాధారం. వాళ్ళకు నగర జీవితం తెలీదు, నాగరికులతో ఎలాంటి పొత్తు లేదు. ఆ పరిస్థితుల్లో చదువు సంధ్యల్లాంటివి వాళ్ళకు కొరగాని విషయాలగా కనబడటంలో ఆశ్చర్యం లేదు. కాని, శివాలుడు యువకుడుగా పున్నప్పుడు ఒక క్షత్రియుడి వెంట దేశదేశాలూ తిరిగి రణకౌశలం,

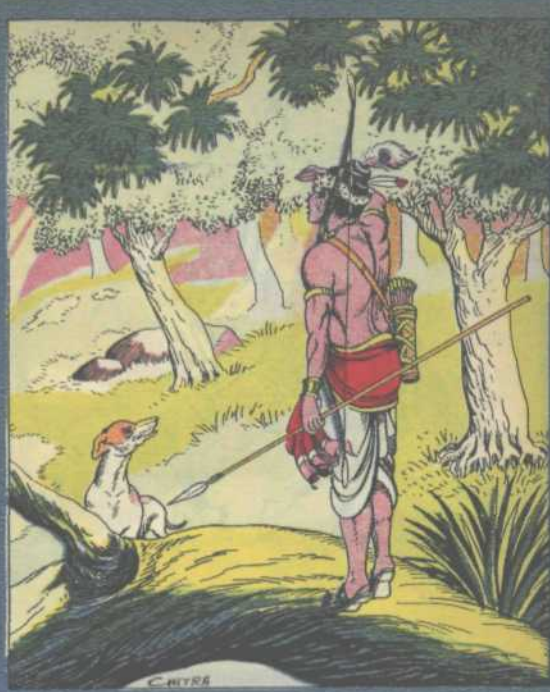

పందిగాని కనిపించలేదు. అరణ్యం ఎందు వల్లనే నిశ్శబ్దంగా వున్నది. అప్పుడప్పుడూ కోతులు చెట్లల్లో కిచకచ మంటూ అరిచి, కొమ్మల్లో దూరి దాక్కుంటున్నవి. ఎక్కడో సింహం, మరెక్కడో పులీ పరిగెత్తుతూ అరిచినట్టుగా ధ్వని ఇప్పు డిక్కడా మరు క్షణం మరో దిక్కు నుంచి వస్తున్నది.

“ఇంత నిశ్శబ్దం ఏమిటి? అరణ్యాని కేమన్నా సుస్తీ చేసిందా? వేట జంతువు లన్నీ ఎక్కడ దాక్కున్నాయి? సింహం, పులీ అలా దెడు కెత్తుతున్నయ్యేం?” అంటూ శిఖిముఖి ఎర్రగండు కేసి చూశాడు. ఎర్రగండు నేల మూచూస్తూ కొద్ది దూరం పోయి, యజమాని వెంటరాక పోవటంతో, ఆగి చిన్నగా మొరగసాగింది.

శిఖిముఖి కుక్క కేసి గుచ్చి చూస్తూ, “ఏమిటి, ఎండ తాపానికి నీ కేమైనా విచ్చెత్తుతున్నదా? నీ మొరుగుడుకు చుట్టు పక్కల కోసు దూరంలో వున్న జంతువు లైనా బెదిరి పారిపోతై,” అన్నాడు.

ఎర్రగండు కొద్ది సేపు పూరుకుని మళ్ళీ నేలను వాసన చూసి, ముందుకు పరిగెత్తి శిఖిముఖి కదలక పోవటంతో వెనుదిరిగి వచ్చి, అతడి చుట్టూ గిరికిలు కొట్ట సాగింది. కుక్క ప్రవర్తనకు ఆశ్చర్యపడుతూ శిఖి

ముఖి అక్కడున్న ఒక ఎండు మోడు పై కెక్కి నిలబడి కుక్క పరిగెత్తబోయిన దిక్కు కేసి చూశాడు. అతడికి ఒక్కగా నెక్క జంతువు గాని, మనిషి గాని కని పించ లేదు. కుక్క మాత్రం యింకా చిన్నగా మొరుగుతూనే వున్నది.

ఎర్రగండు కున్న పశికట్టే శక్తి గురించి బాగా తెలిసినవాడు కావటంతో శిఖిముఖి, కుక్కను ఓ సారి దువ్వి అందుబాటులో వున్న ఒక చెట్టు పై కెక్కి అక్కణ్ణుంచి, అది పరిగెత్తబోయిన దిక్కు కేసి పరీక్షగా చూశాడు. అతడి దృష్టి ఒక వింత ఆశ్వికుడి పైన పడింది. అశ్వం, రౌతూ కూడా కవ

చాలు ధరించి వున్నారు. రాతు నడుం నుంచి పాడవాటి కత్తి ఒకటి వేలాడు తున్నది. కుడిచేతిలో పెద్ద ఈటె నెకదాన్ని ఎత్తి పట్టుకుని వున్నాడు. దాని అలుగు నుంచి ఒక చిన్న పతాకం — ఎరుపూ పసుపూ రంగులు గలది, గాలికి రెపరెప లాడుతున్నది.

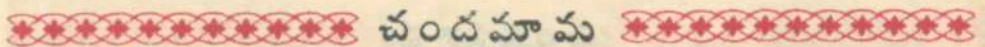
"ఇత నెవడో, అయ్య చెప్పే పురాణ కథల్లోని అతిరధుడో, మహారధుడో అయి వుంటాడు. వెంట రథం లేదే? అహహ, భలే వేషం!" అనుకుంటూ శిఖిముఖి నవ్వు సాగాడు. కపచాలు ధరించిన యోధుల్ని అత డింతవరకూ చూసి ఎరగడు. ఒకటి

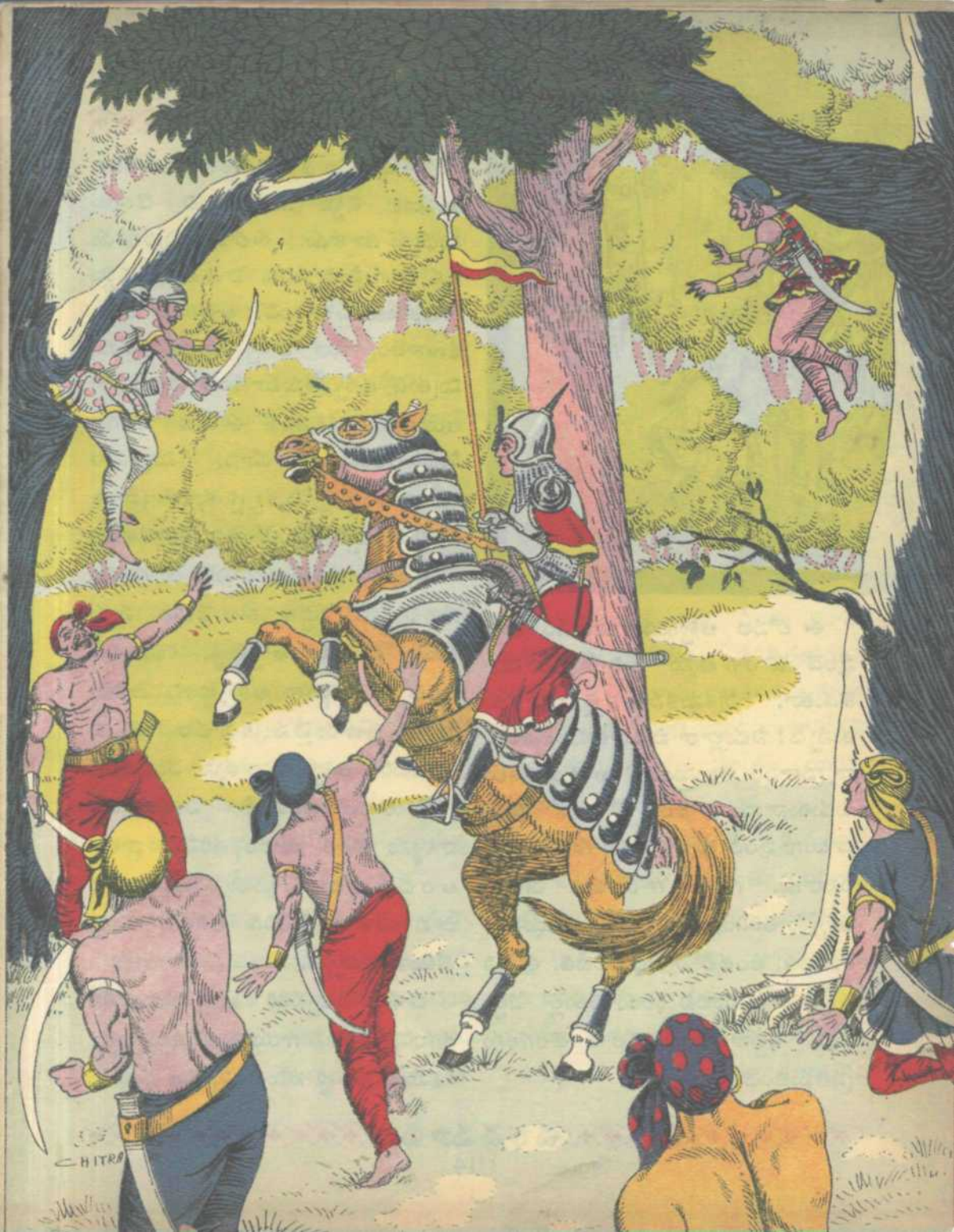
రెండుసార్లు రాజుగారి సైనికుల్ని చూశాడు గాని వాళ్ళలా నిలువెల్లా కవచం ధరించి కనబడలేదు.

ఆ అశ్వకుడి కేసి వింతగా చూసున్న శిఖిముఖికి మరింత ఆశ్చర్యం, భయం కొలిపే మరొక దృశ్యం కంట బడింది. ఏడెనిమిది మంది మనుషులు — వాళ్ళ దుస్తుల తీరును బట్టి దారిద్ర్యపడిగాళ్ళలా వున్నారు — అశ్వకు డొస్తున్న మార్గానికి పైన వున్న చెట్లకొమ్మల్లోంచి, అతడికి వెనకా ముందూ ఒక్కసారిగా కిందికి దూకారు. గుర్రం బెదిరించి, అశ్వకుడు దాన్ని కళ్ళెం లాగి ఆపుతూ, పెద్దగా సింహ నాదం చేసి, ఒర నుంచి కత్తి దూసి వాళ్ళతో తలపడ్డాడు.

శిఖిముఖికి ప్రమాదంలో చిక్కుకున్న ఆ అశ్వకుణ్ణి చూసి చాలా జాలి కలిగింది. ఒకడి మీద పదిమంది కత్తులెత్తటం అధర్మం, సహించరానిది. శత్రుబలం చూసి లొంగిపోక, అంతమందినీ ఏకాకిగా ఎది రించి పోరాటానికి ఉపక్రమించిన అశ్వకు డంటే అతడికెంతో గౌరవభావం కలిగింది. అతడు ఎర్రగండును హెచ్చరించి, చెట్ల ఊడలు పట్టుకుని పూగుతూ, క్షణాల మీద అశ్వకు డున్న ప్రాంతం చేరాడు.

చందమామ

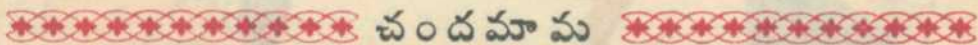
ఈ లోపల ఆశ్వకుడు వాహనం మీద వుండే దొంగలను కత్తితో ఎడాపెడా కొడుతూ, "విక్రమకేసరి కత్తి బలి కోరుతున్నది! నీచుల్లారా పారిపోక నిలబడండి, నా ప్రతాపం తెలుస్తుంది," అంటూ కేకలు పెడుతున్నాడు. ఇంతలో ఒక దొంగ, చాటుగా వుండి గుర్రం కాలికి గురిచేసి కత్తి విసిరాడు. గుర్రం గాయపడి వేగంగా పక్కకు తిరిగింది. ఆశ్వకుడు ఆ కుదుపుకు కిందపడి, అంతలోనే లేచి నిలబడి, ఈసారి కత్తి, ఈటె రెంటినీ రెండు చేతుల్లో పట్టుకుని, పెద్దగా హుంకరించి దొంగలను ప్రతిఘటించసాగాడు.

"శబర మాత కూ, బై!" అంటూ శిఖిముఖి చెట్టు మీది నుంచి దొంగల మధ్యకు దూకాడు. ఈలోపల ఎర్రగండు ఒక దొంగ మీది కురికి, వాడి కంఠం పట్టుకునేందుకు పైకెగిరింది. ఆశ్వకుడు ఒక్క క్షణకాలం యీ వచ్చినవాడు శత్రువే మిత్రుడే అన్న అనుమానంతో స్థాణువులా అయిపోయి, శిఖిముఖి ఈటెను దొంగల మీదికి గురిచేయటం చూసి, "మిత్రమా! యీ దుర్మార్గుల్లో ఒక్కణ్ణి కూడా ప్రాణాలతో పోనివ్వకూడదు," అని కేక వేశాడు.

ఇంతలో అరణ్యంలో ఎక్కడో దూరం నుంచి ఎవరో పెద్దగా ఈల వేశారు. మరుక్షణం దొంగలు ఆశ్వకుణ్ణి, శిఖిముఖినీ విడిచి కలిసికట్టుగా అక్కణ్ణించి పారిపోసాగారు. బరువైన కవచం ధరించి వుండటంతో ఆశ్వకుడు వాళ్ళను వెంబడించలేకపోయాడు. శిఖిముఖి, ఎర్రగండా వాళ్ళను కొంత దూరం తరిమి, వాళ్ళు అందకుండా గుబురు చెట్లల్లోకి పారిపోవటంతో వెనుతిరిగి ఆశ్వకు డున్న చోటుకు వచ్చారు.

వాళ్ళు వచ్చేసరికి ఆశ్వకుడు తన గుర్రానికి తగిలిన గాయాన్ని పరీక్షిస్తున్నాడు. శిఖిముఖి అతణ్ణి సమీపించి, "ఆ దుష్టులు

అందకుండా పారిపోయారు. ఈ అరణ్యంలో మీరు ఒంటరిగా ప్రయాణం చేయవలసింది కాదు. మీరేం గాయపడలేదు కదా?...

అదృష్టం. గుర్రం గాయానికి మందు వేద్దాం వుండండి," అంటూ దాపుల నున్న చెట్ల దగ్గరకు పోయి ఆకులు కోయసాగాడు.

ఆశ్వికుడు మారుమాట్లాడ కుండా శిఖి ముఖిని నఖిశిఖి పర్యంతం పరీక్షగా చూస్తూ వుండి పోయాడు. అతడికి ఈ యువకుడు అటవిక జాతివాడని తెలుస్తూనే వున్నది. శబరమాతకూ, జై, అంటూ దొంగల మధ్యకు దూకాడు. బాగానే వున్నది. నిజంగా యితడు శబరుడేనా? ఇందులో మోసం ఏమీ లేదు కదా—ఆశ్వికు డిలా ఆలోచిస్తున్నాడు.

శిఖిముఖి అశ్వాన్ని సమీపించి దాని గాయానికి ఆకుపసరు పూస్తూ, ఆశ్వికుడితో, "మీ పేరేమిటి? ఒంటరిగా అరణ్యంలో తిరుగుతున్నారే?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆశ్వికుడు జవాబు చెప్పేందుకు ఓ క్షణ కాలం తటపటాయించి, "మనిద్దరం సమాన వయస్కులం, పద్దెనిమిదీ యిరవై ఏళ్ళ వయసు వాళ్ళం, అవునా? ముసలి వాళ్ళలాగా మీరూ మీరూ అని మాట్లాడు కోవటం ఎందుకు? అది సరే. నీ ప్రశ్న

లకు జవాబిచ్చే ముందు నే నొక ప్రశ్న అడగవలసి వుంది," అన్నాడు.

"ఏమిటా ప్రశ్న?" అని అడిగాడు శిఖిముఖి, ఆశ్వికుడి మాటలకు కొంచెంగా ఆశ్చర్యపడుతూ.

"నీవు శబరజాతివాడివి, అవునా?" అన్నాడు ఆశ్వికుడు.

"అవును, నా పేరు శిఖిముఖి. మీ... నీ పేరు?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"శిఖిముఖి!" అంటూ ఆశ్వికుడు కళ్ళింత చేసుకుని తలాడిస్తూ, "అది, నీ తాత పేరు, అవునా? నా పేరు విక్రమ కేశరి, యిది మా తాత పేరు. మీ తండ్రి

చందమామ

శివాలిడు, ఆ విక్రమకేసరిని గురించి నీకు చెప్పే వుండాలే. ఆయన కైమంగా వున్నాడు గదా?" అని ప్రశ్నించాడు విక్రమకేసరి.

విక్రమకేసరి మాటలు వింటూంటే శిఖిముఖికి ఏదో కల గంటున్నట్టుగా వున్నది. తను ఇన్నలో అతల్లి చూడటం తటస్త పడుతుందని ఆత డేనాడూ అనుకోలేదు...

"నా తండ్రి కైమంగానే వున్నాడు. మీతాతగారిని గురించి నేను చాలా విన్నాను. మీది శూరసేన దేశం కాదా? నిప్రయాణం చూ పల్లెకే అని తెలిసిపోయింది. కాని, యిదంతా నాకు నమ్మకశక్తం కాకుండా వున్నది," అన్నాడు శిఖిముఖి

"ఇంకా నమ్మకశక్తం కాని సంగతు లనేకం మీ ఇంటికి చేరింతరవాత తీర్గిగా చెబుతాను. ఇంతకుముందు నన్ను చుట్టూ ముట్టినవాళ్ళు కేవలం దొంగలు కాదు. వాళ్ళక్కాపలసింది, యీ జీనుకు వెలాడు తున్న సంచీయే కాక, నా ప్రాణం కూడా.

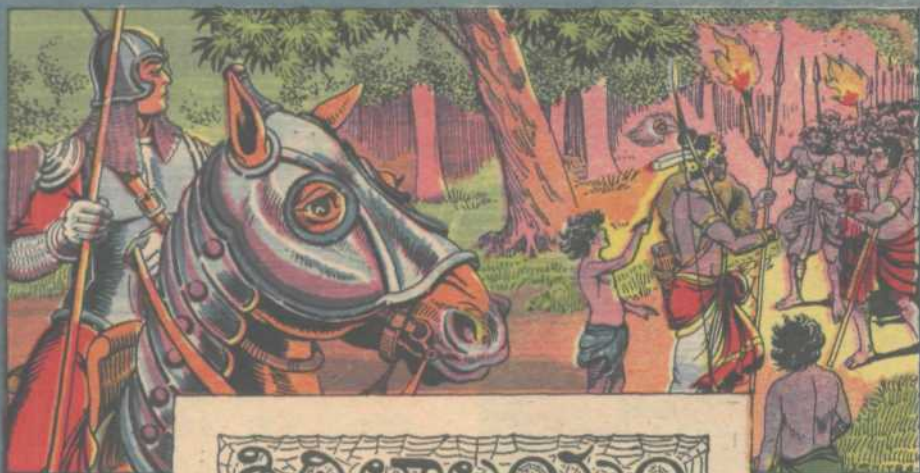
కనక మనం త్వరగా మీ పల్లె చేరటం కైమం," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

ఆసరికి శిఖిముఖికి తామున్న ప్రదేశం ఎంత ప్రమాదకరం అయిందో తెలిసి పచ్చింది. దొంగలు ఏ చెట్లచాటునో పొంచి వుండి తిరిగి మీద పడేందుకు అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తూంటారు...

గాయపడిన గుర్రాన్ని నడిపించుకుంటూ శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి కుంభారమిట్ట పల్లెకు బయలుదేరారు. దారిలో శిఖిముఖి ఒక అడవిపందిని కొట్టి భుజాన వేసు కున్నాడు. దొంగల నుంచి మరే ప్రమాదం ఎదురపలేదు. కాని, చీకటి పడిన కొంత సేపటికి వాళ్ళు పల్లెను సమీపించేసరికి, శివాలిడూ మరికొందరూ అరణ్యం కేసి వస్తున్నారు. శిఖిముఖిని ముందుగా చూసిన పల్లెవాసులు కొందరు ఉత్సాహంగా కేకలు వేస్తూ, అతడి దగ్గరకు పరిగెత్తుకు రాసాగారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిఖిమూలము

2

[శిఖిమూలి అనే శబరయువకు డొకడు అరణ్యానికి వెటకు వెళ్ళి, అక్కడ కవచం ధరించివున్న ఆశ్వికయోధు డొకడి మీద దొంగలు దాడి చేయటం చూసి, అతడికి సహాయం చేశాడు. ఆ యోధుడు తన పేరు విక్రమశేఖరి అని చెప్పాడు. ఇద్దరూ కలిసి చికటివేళ పల్లెను సమీపించేంతలో, పల్లెవాసులు వాళ్ళ శేషి పరిగెత్తుకు రాసాగారు. తరువాత—]

శిఖిమూలి తన శేషి వచ్చే పల్లెవాసుల్ని చూసి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. వాళ్ళందరూ ఆయుధాలు ధరించి వున్నారు. ముందుగా ఆతణ్ణి సమీపించిన శబరులు అతడి చుట్టూ చేరి కేకలు వేస్తూ, పాటలు పాడసాగారు.

"ఈ గడవంతా ఏమిటి? పల్లెపల్లెంతా కదిలినట్టుందే. ఏం జరిగింది?" అని అడిగాడు శిఖిమూలి, తన చుట్టూ చేరి గంతులు వేస్తున్నవాళ్ళను.

"అరణ్యంలో నిన్నూ, మరొక వింత మనిషిని కొండదొంగలు చంపేశారని విని, పల్లె పెద్దకొపాటు అందరం బయలుదేరాం. అడవిలో గొడ్డను మేపే పల్లెపిల్లలు చెప్పింది ఆబద్ధం అయినా కావాలి, లేదా నువ్వు, ఆ ఇనపమనిషి కలిసి కొండ దొంగలను చంపయినా వుండాలి," అన్నారు వాళ్ళు.

శిఖిమూలి పెద్దగా నవ్వుతూ విక్రమ శేఖరి దగ్గిరకుపోయి, "చూశావా! మా పిల్ల

'చందమామ'

కారు వెధవలు గోరంతదాన్ని కొంఠంత ఎలా చేస్తారో. మనం బొంగల చేతిలో చచ్చి పోయామనే, వాళ్ళు పల్లెకుపోయి చెప్పారట. నీకు వాళ్ళు పెట్టిన పేరు ఇనప మనిషి," అన్నాడు.

విక్రమకేసరి కిదంతా మంచి వినోదంగా వున్నది. పల్లెవాసుల ఐకమత్యానికి, తమ నాయకుడి కుమారుడంటే వాళ్ళకున్న వాత్సల్యాభిమానాలకూ అతడు చాలా సంతోషపడ్డాడు. తన తండ్రి తలపెట్టిన సాహసకార్యానికి నిజంగా తోడ్పడగలవాళ్ళు యీ శబరులన్న సమ్మకం అతడికాక్షణంలో కలిగింది.

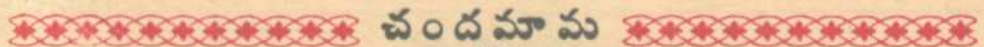

శివాలిడు మరి కొందరితో కలిసి తన కొడుకున్న చోటుకు రాగానే, అప్పటివరకూ శిభిముఖి చుట్టూ చేరి గడబిడ చేస్తున్న వాళ్ళందరూ పక్కకు తప్పుకున్నారు. శివాలిడు తన కొడుకును సమీపించి కొగలించుకున్నాడు. అంతలో కాగడా వెలుగు పైన పడటంతో విక్రమకేసరి అతడి కంట బడ్డాడు.

శివాలిడు ఒక్క క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడై పోయి, విక్రమకేసరిని కన్నార్పకుండా చూస్తూ, అతడి కేసి రెండడుగులు వేసి, "ఎవరూ, విక్రమకేసరి దొరా?" అన్నాడు ఆనందం ఆశ్చర్యం కనబరుస్తూ.

విక్రమకేసరి అతణ్ణి సమీపించి నమస్కరిస్తూ, "నేను విక్రమకేసరినే, కాని మీరు నన్నెరగరు," అన్నాడు.

శివాలిడు, విక్రమకేసరిని వింకగా చూస్తూ, "అవును, నలభైవిళ్ళనాటి మాట! ఆ దొరా నా పయసువాడే, ముసలివాడు కాకుండా ఎలా వుంటాడు? మేం యిద్దరం నీ పయసువాళ్ళమై వుండగా చక్రపత్రి సేనలో చేరి ఉత్తరాన బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయల పరకూ జైత్రయాత్ర చేసి, చక్రపత్రికి అంతులేని ధనం, కిరీ సంపాదించి పెట్టాం. ఇంతకూ నీవెవరు? మళ్ళీ అనాటి

దొర విక్రమకేసరినే చూకానని భ్రమ పడ్డాను," అన్నాడు.

"నేనా విక్రమకేసరి మనవడిని. నా పేరూ విక్రమకేసరే. నా తండ్రిగారు మీతో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడేందుకు నన్ను పంపారు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"అశ్చర్యంగా వుంది. మీ తాతగారు చనిపోయారని కూడా విన్నాను. అయినా, నీ రూపం నన్ను భ్రమింపజేసింది. మీ నాన్నగారు జయపాలుడు క్షేమమా? ఈ శబరుణ్ణి ఆయన గుర్తుపెట్టుకోవటమే గాక, తన కుమారుణ్ణి ఒక ముఖ్య విషయం మాట్లాడేందుకు పంపటం, నాకు అబ్బురం కలిగిస్తున్నది. సంస్థానాధీశులైన మీ తండ్రిగారు యీ శబర పల్లెపెద్దతో సంప్రతించవలసిన అంత గొప్ప విషయం ఏమిటి?" అని అడిగాడు శివాయిడు.

"అదంతా మీ పల్లె చేరిం తరవాత చెప్పతాను. నన్ను మీ పల్లె చేరకుండా అటకాయించేందుకు కొందరు దుర్మార్గులు అరణ్యంలో చాలా పెద్ద ప్రయత్నం చేశారు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"ఆ సంగతి తెలిసే మేమంతా అరణ్యానికి బయలుదేరాం. శిఖిముఖి వెంట వున్నది,

నా పూర్వ యజమాని మనవడని మాత్రం నాకు తెలియదు. ఎవరో ఇనపమనిషి అంటూ పిల్లలు చెప్పారు. సరే, ఇద్దరూ క్షేమంగా బయటపడ్డారు. పల్లెకుపోదాం పదండి," అన్నాడు శివాయిడు.

అరగంట తరవాత అందరూ పల్లె చేరేసరికి, శివాయిడి ఇంటిదాపున చాలామంది ఆడవాళ్ళు గుంపుగా చేరి గొడవగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. వాళ్ళందరి చేతుల్లోనూ నీళ్ళ కడవలున్నాయి. శివాయిడూ, అతడి వెంట వున్న పల్లెవాసులూ అడిగిన మీదట, తాము నీరు తెచ్చుకునేందుకు కొలను కెళ్ళామనీ, అక్కడ కొందరు కొత్తవాళ్ళు

కనిపించి, శివాలుడి యిల్లెక్కడ అని అడిగా రని చెప్పారు. వాళ్ళు చూడటానికి దారి దోపిడిగాళ్ళలా వున్నారని, అందరి చేతుల్లోనూ అయుధాలున్నవని కూడా చెప్పారు.

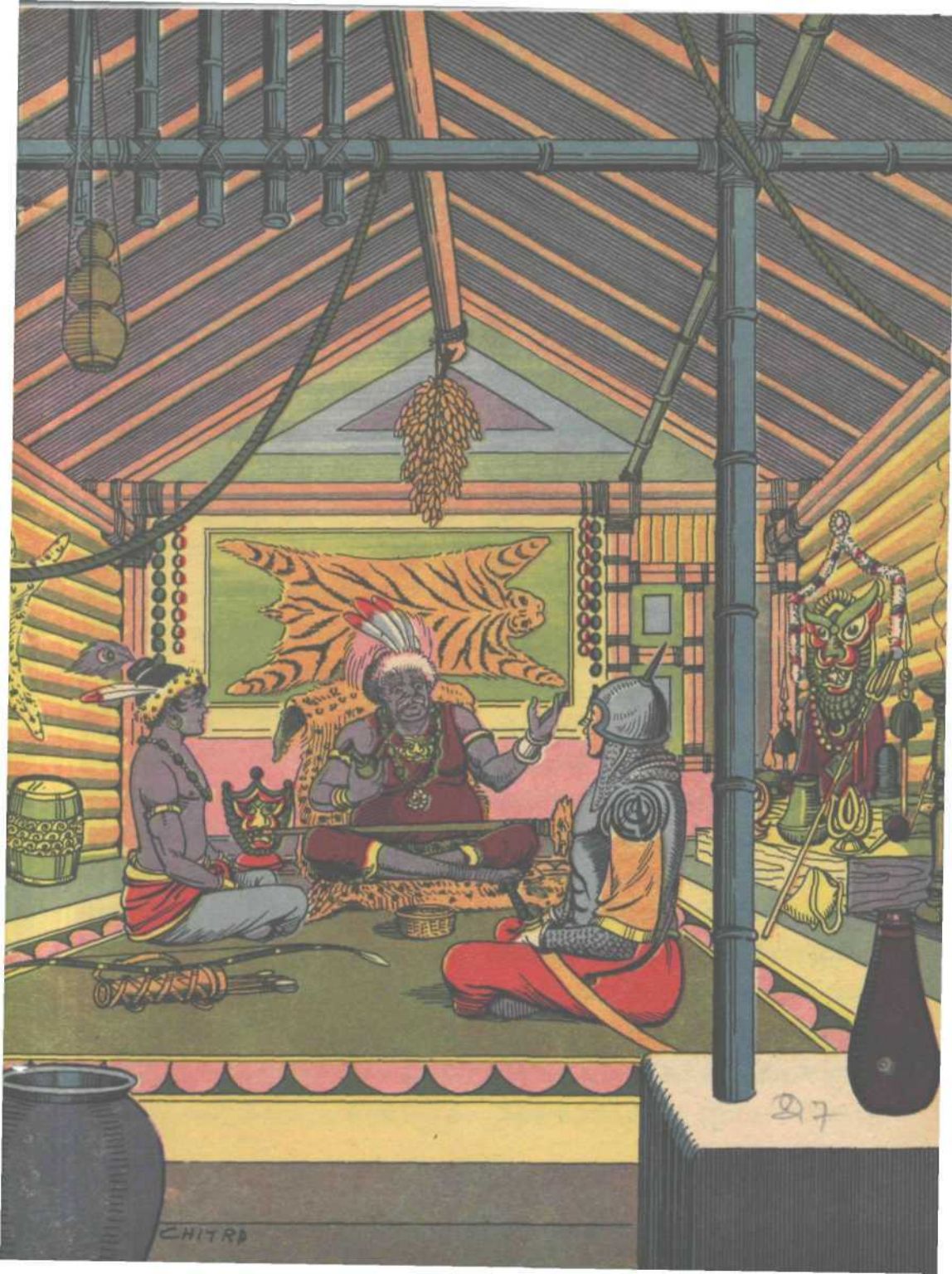
ఒకటికి రెండుసార్లు ప్రశ్నించిన మీదట ఆడవాళ్ళు ఆ కొత్తవాళ్ళు ధరించిన దుస్తుల తీరూ అదీ వర్ణించారు. వాళ్ళు చెప్పిందానికి, అరణ్యంలో గొడ్డకాచే పల్లెవిల్లలు దొంగల్ని గురించి చెప్పిందానికి నరిపోయింది. శివాలుడు అక్కడ ఎవరితోనూ ఏమీ అనక, తన ఇల్లు చేరగానే విక్రమ కేశరితో, "ఆ దొంగలెవరో కాని గొప్ప సాహసికులుగా వున్నారు. తా మెరగని

ప్రాంతాలకు వచ్చి, శిఖర పల్లెపెద్ద ఇంటి మీదే దాడిచేయాలని చూస్తున్నట్టు కనబడుతున్నది. ఎంత ధైర్యం!" అన్నాడు.

"వాళ్ళు ఒక వేళ యీ ఇంటి మీదికి దాడిపస్తే, మీ కోసంకాదు, నా కోసం. నేనూ, శిఖిముఖీ కలిసి పల్లె కేసి బయలుదేరటం వాళ్ళు చూసివుంటారు. వాళ్ళక్కావలసింది నా ప్రాణం కన్న యీ సంచితో వున్న వస్తువులు," అంటూ విక్రమకేశరి గుర్రంజీను సుంచి వేలాడుతున్న సంచివిప్పి, శివాలుడికి అందించాడు.

శివాలుడు ఆ సంచిని భద్రంగా గదికి ఒక మూలవున్న కులదేవతల విగ్రహాల ముందుపెట్టి, "రాత్రి చాలావుంది, అంతా తిరిగ్గా మాట్లాడుకోవచ్చు. ముందు తిండి తిప్పల సంగతి చూద్దాం," అన్నాడు.

ఆ తరవాత అందరూ రకరకాల మాంసాలతో, పానీయాలతో తృప్తిగా భోజనం చేశారు. శివాలుడు గోడకానుకుని కూర్చుని గుడుగుడులో పొగాకు తుంపివేసి, నిప్పుంటించి పొగపీలుస్తూ, ఎదురుగా గొంగళ్ళు పరిచిన చాప మీద కూర్చుని వున్న విక్రమకేశరి, శిఖిముఖుల కేసి చిరునవ్వు నవ్వుతూ చూసి, "మీ ఇద్దర్నీ పక్క పక్కల చూస్తూంటే, నాకు విక్రమకేశరి దొర గుర్తు

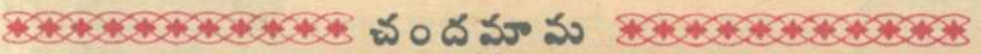
కామాఖ్య నగరం కేసి వెళ్ళాడు. ఇంత కాలమైనా తిరిగి రాలేదు. చనిపోయి వుంటూ ఉనుకున్నాం. ఇప్పటికి రెండు నెలలక్రితం అందిన వర్తమానాన్ని బట్టి, ఆయన యింకా సజీవుడేమో అన్న అనుమానం కలుగు తున్నది," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

ఆ మాటలు వింటూనే శివాలుడు అశ్చర్యపడుతూ విక్రమకేసరి కేసి తేరిపార చూసి, "కేసరిదొర మరొకసారి ఆ బ్రహ్మ పుత్రానదీ ప్రాంతాల్లోని అరణ్యాల కేసి వెళ్ళారా? ఇది జరిగి ఇరవై ఏళ్ళయి వుంటే—మాట మాత్రంగా మనిషితో కబురు పెట్టివుంటే నేనూ ఆయన వెంట బయలుదేరేవాణ్ణి. ఇంతకూ ఆ దొర మళ్ళి అంతదూరం ఎందుకెళ్ళినట్టు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"అదేదో చాలా నిగూఢ రహస్యం అనీ, తాను చచ్చేలోపల సాధించి తీరవలసిన కార్యమనీ, మా తండ్రిగారితో చెప్పారట. అంతకన్న వివరాలేమీ చెప్పలేదు. కాని, రెండు నెలలక్రితం మా సంస్థానం వాడే ఆయన ఒక పండితుడు ఆ ఉత్తర దేశానుంచి తిరిగి వచ్చి, మా తాతగారి పస్తువులంటూ కొన్ని మా నాయనగారికి ఒప్పచెప్పాడు. వాటిలో ఎక్కువ భాగం

కొస్తున్నాడు. ఆయన మనవడు ఓకానెక రోజు నా ఇంటికొచ్చి అతిథిగా వుండబోతాడని నే నేనాడూ ఊహించలేదు," అన్నాడు.

"నా తండ్రిగారు కూడా నేను శూర దేశం నుంచి యింత దూరం ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుందని కలలో కూడా అనుకుని వుండడు. ఆయన మా తాతగార్ని గురించి, మిమ్మల్ని గురించి చాలా అద్భుత విషయాలు చెప్పటాండేవాడు. కాని....మీకు యిప్పటివరకూ తెలియని సంగతికటి పుత్రాను. మా తాతగారు విక్రమకేసరి ఇప్పటికి ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం తిరిగి మరొకసారి బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాలను

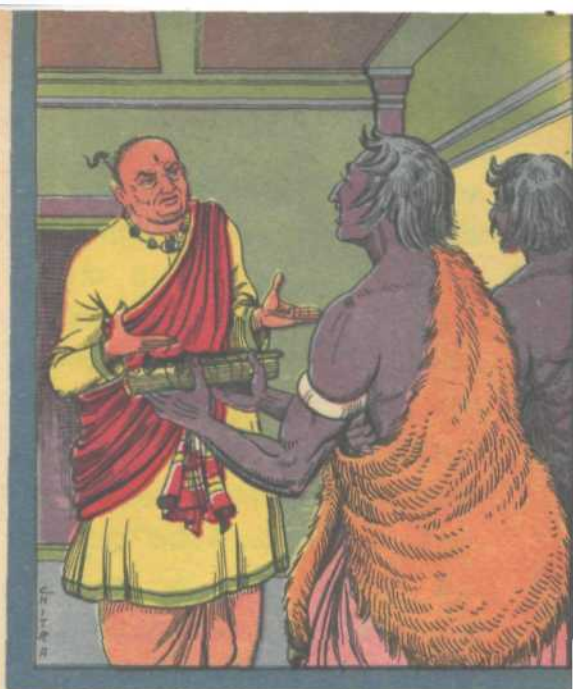

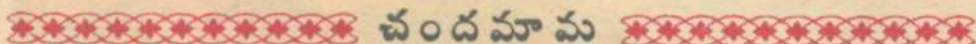
తాళపత్ర గ్రంథాలు. అతడు చెప్పేదాన్ని బట్టి మా తాతగారు అక్కడి కొండల్లో ఎక్కడో సన్యాసిగా జీవిస్తున్నాడని తెలుస్తున్నది. అయినా అందుకు గట్టి రుజువేమీ లేదు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శివాలిడు కొంచెంసేపు తల వంచుకు ఆలోచిస్తూ పూరుకుని, "నువ్వు చెప్పేది ఎంటూంటే నాకు మతిపోతున్నట్టుగా వున్నది. ఆ దొర మళ్ళీ ఆ ఘోరారణ్య ప్రాంతాలకు ఎందుకెళ్ళాడు? ఆ నిగూఢ రహస్యం ఏమిటి? ఆయన వస్తువులు మీ సంస్థాన పండితుడి కెలా దొరికినై?" అని అడిగాడు. విక్రమకేసరి పండితుడు చెప్పినదంతా శివాలిడికి కొద్దిమాటల్లో చెప్పేకాదు :

ఆ పండితుడు బాల్యంలోనే ఇల్లు విడిచి నానా దేశాలూ తిరిగి, శాస్త్రవిద్యలన్నీ నేర్చుకుని పృథ్వాప్యంలో తిరిగి ఇంటికి చేరాడు. ఆయన బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాల్లోని అరణ్య ప్రదేశాల్లో చాలాకాలం నివసించాడు. అక్కడ వుండే అటవికులకు రోగాలూ రొప్పలూ వస్తే మందుమాకు లిచ్చి సహాయపడ్డాడు. ఆ అటవికుల్లో అనేక జాతులవాళ్ళూ, భాషలవాళ్ళూ వున్నారట. వాళ్ళల్లో ఇభ్యులనే ఏనుగులను మచ్చిక చేసే జాతివాళ్ళూ, ఆ పండితుడి జన్మదేశం

అవీ తెలుసుకుని, తమ పల్లెలో విక్రమకేసరి అనే క్షత్రియుడు కొంతకాలం తన నౌకరుతో నివసించాడనీ, అతడికి మన్నె జ్వరం రాగా అడవికి మూలికల కోసం పోయినప్పుడు పులి ఎత్తుకుపోయిందనీ చెప్పారట. ఆయనకు సంబంధించినవే అంటూ కొన్ని తాళపత్రగ్రంథాలూ, చిన్న కత్తి వగైరా ఆ పండితుడికి ఒప్పచెప్పారు. కాని, ఆయన ఆ అరణ్యంలో మరొక ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు, విక్రమకేసరి అన్న పేరుగల సుక్షత్రియు దొకడు ఆ ఘోరిలనే సన్యాసులతో కొండల్లో నివసిస్తున్నట్టు మరికొందరు చెప్పారట. ఆ పండితుడు

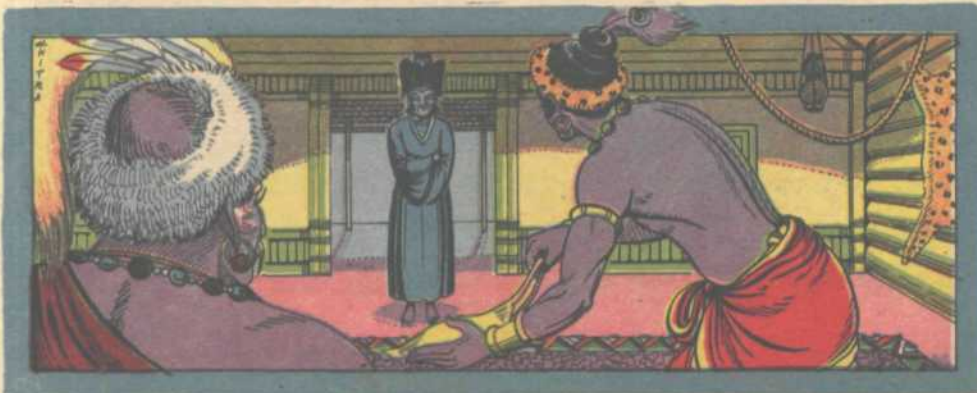

ఆ సన్యాసుల్లో చాలామందితో మాట్లాడి చూశాడు. కాని, ఉన్నాడనటమే తప్ప మా తాతగారు ఎక్కడ వున్నదీ వాళ్ళల్లో ఏ ఒక్కడూ చెప్పలేకపోయాడు. ఇదంతా విన్న మీదట మా నాయనగారు, మా తాతగారి వస్తువులనబడే వాటినన్నిటినీ యీ సంచిలో పెట్టి మిమ్మల్ని కలుసుకుని మాట్లాడితే ప్రయోజనం వుంటుందేమో అని నన్నిక్కడికి పంపారు. సంచిలో వున్న తాళపత్ర గ్రంథాల్లో కొన్ని మా తాతగారు స్వహస్తంతో రాసినవి. అవి చదివితే మీకు ఆయన ఏ నిగూఢ రహస్యాన్ని భేదిం చేందుకు ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళాడో తెలియ వచ్చు. అంతేకాక వాటిద్వారా మీరు ఆయన నజీవుడో కాదో కూడా గ్రహించగలరని మా తండ్రిగారు ఆశపడుతున్నారు.

విక్రమకేసరి చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా విన్న శివాలుడు కొద్దిసేపు మౌనంగా వూరుకుని, హఠాత్తుగా ఏదో జ్ఞప్తికి వచ్చినవాడిలా

తుళ్ళిపడి, "బహుశా, కేసరిదొర నిగూఢ రహస్యం అనేది శిథిలాలయానికి సంబంధించినదికాదు గదా? ఒకవేళ అదే అయితే, ఆ అలయాన్ని చేరటంకన్న హిమాలయాల్లోని కైలాసగిరి శిఖరం ఎక్కటం తేలిక. శిఖీ, ఆ సంచి యిటు తీసుకురా," అని తన కొడుకును హెచ్చరించాడు.

శిఖిముఖి లేచి కులదేవతల విగ్రహాల ముందున్న సంచి తీసుకుని తండ్రి దగ్గరకు వచ్చి, దాన్ని అతడి చేతికి అందించబోయాడు. ఇంతలో వీధి వైపుకువున్న తలుపును చీకటి కమ్మినట్టయింది. సల్లవి దుస్తులు ధరించిన ఒక వ్యక్తి—ఆరున్నరా ఏడడుగుల పొడవుగల మరీ బక్కపలచని వాడు, తల మీద గుడ్లగూబ ఆకారంలో వున్న శిరస్త్రాణం ధరించి—వాళ్ళముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. శివాలుడూ, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి ఆ వికృతాకారాన్ని చూస్తూనే నిర్విణ్ణులయ్యారు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

3

[శివాలయం వెంట వచ్చివాడు అందరూ తిరిగి శివరవలై చేరారు. విక్రమశేషుని, శివాలయం కాకపుత్రులన్న ఒక నంది చూపి. తన కాత మరొకపారి బ్రహ్మపుత్రానది లోయల శేషి వెళ్ళాడని చెప్పారు. శివాలయం, శివముఖిని నంది తెమ్మని చెప్పింతలో, ఒక వికృతా కారుడు వారి ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అందరూ నివ్వెరపోయారు. తరవాత—]

వికృతాకారుడు నిశ్శబ్దంగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ శివాలయం సమీపించి, "మీరందరూ బలవన్మరణం పాలుకాదల చకపోతే, ఆ నంది యిటుయివ్వండి. నేను గత వెయ్యేళ్ళుగా శిథిలాలయం పూజారిని. దాన్ని చూడడలిచి బ్రహ్మపుత్రానది లోయల శేషి వచ్చిన వాడెవడూ యింత పరకూ ప్రాణాలతో బయటపడలేదు," అంటూ నంది కోసం చెయిచాచాడు.

అంతలో శివాలయం తాను మునిగిన భయనంభ్రమాల నుంచి తేరుకుని, వికృతా కారుడి శేషి తీక్షణంగా చూస్తూ, "అంటి కొద్దిసే అతిథిని—విలపిని పేరంటంగా పచ్చి దుర్బాపలాదే వాడినైనాసరే—తన్ని తగిలేయటం శివారులు చేయకూడని పనుల్లో ఒకటి. తనక, మర్యాదగా చెప్పకున్నాను, వెంటనే బయటికి వెళ్ళిపో," అంటూ హుంకరించాడు.

‘తం ద మా మ’

వికృతాకారుడు కనిపించలేదు. ఇంటిచుట్టూ వున్న కంచెదారి దగ్గర యిద్దరు ముగ్గురు శబరులు నిలబడి యింటికి కావలా కాస్తున్నారు. శిఖిముఖి వాళ్ళను సమీపించి, "ఏకావంలా—అంత పొడుగున్న నల్లదుస్తులవాడు ఎటుపోయాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

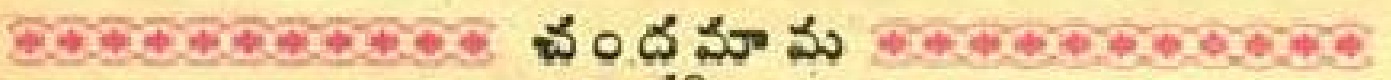
"నల్లదుస్తులవాడా? అలాంటివా దెవడూ యిటు చాలేదే!" అంటూ కావలీవాళ్లు అశ్చర్యపోయారు. అంతలో ఎరగండు పెద్దగా మొరుగుతూ కొలను కేసి వరిగిత్త పొగింది. విక్రమకేసరి, శిఖిముఖి దాన్ని వెంటడించారు.

"నరే, పోతున్నాను. శిథిలాలయ పూజారి శక్తిపామర్యాలు నీకు తెలియవు. ఈ అవమానానికి ప్రతీకారం చేసి తీరుతాను. అ సంచిలో వున్న తాళపత్రాలు నీ పంశనాశనానికి, విక్రమకేసరి పంశనాశనానికి మాత్రమే ఉపయోగిస్తవి," అంటూ వికృతాకారుడు ద్వారం కేసి వెళ్ళి కనబడకుండా పోయాడు.

అతడు తలుపు తెరవటంగాని, మూయటంగాని ఎవరికంటాబడలేదు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి చచ్చిన తేచి ద్వారం దగ్గరకు పోయి తలుపు తెరిచి బయటికి చూశారు. బయట అంతా చీకటి.

వాళ్ళిద్దరూ కొంసుప్రాంతం చేరేసరికి, కొంసులో దధీమంటూ ఏదో బరువైన వస్తువు పడినశబ్దం వినబడింది. కొలసు చుట్టూ ఒత్తుగా పెరిగివున్న చెట్ల దాటున నీడల్లా మానవాకారాలు కదలటం కనబడింది. విక్రమకేసరి చిన్న గొంతుతో, "శిఖిముఖి! అశ్రవ్యంలో నన్ను దొంగ చాటుగా ముట్టిడించిన దుర్మార్గులకు, ఆ వికృతాకారుడు నాయకుడని తెలుస్తూనే వున్నది. వాణ్ణిగాని లేక వాడి అనుచరుల్లో ఒక్కగా వెక్కణ్ణయినా గాని మనం పట్టుకోగలిగితే, వికృతాకారుడి ఎత్తుగడలేమిటో మనం తెలుసుకోవచ్చు," అన్నాడు.

"వావుంది. అలా అయితే యిద్దరం ఒకే దిక్కుకేసి వెళ్ళటంకన్న చెరోకవైపుగా పోవటం మంచిది. వాళ్ళు సాహసికులు, ఈ బు ఉపయోగించడానికి వెనుదీయకు. గాయపడినవాడు దొరికినా మన ప్రయత్నం ఫలిస్తుంది," అంటూ శిఖిముఖి కొలనుకు ఎడమవైపు నున్న చెట్ల కేసి దొడుచికాడు. విక్రమకేసరి కుడివైపుకు వంగిపోతాడు.

గులురుచెట్ల వెనక నుంచి శిఖిముఖికి దొంగల మాటలా, వాళ్ళు నడుస్తున్నప్పుడు కాలికింద పడిన ఎండుటాకులు చేసే కర కరధ్వని వినిపిచింది. ఎర్రగండు చాలా దూరం నుంచి మొరుగుతున్నది. అది అందరికన్న ముందు పోతున్న దొంగవాణ్ణివణ్ణి వెంబడిస్తున్నట్టున్నది. కుక్కను విరిస్తే తనకెంతో సహాయంగా వుంటుంది. కాని, దొంగలకు తమ వాళ్ళను వెంబడిస్తున్నట్టు తెలిసిపోతుంది. పల్లె యువకుల్ని ముందుగా హెచ్చరించి వున్నట్టయితే, వాళ్లందరి సాయంతో దొంగలను చుట్టుముట్టి వట్టుకునేవని. తనూ, విక్రమకేసరి ఒంటరిగా బయలుదేరటం పొరబాటు అయింది. ఇప్పుడేం చేయాలి?....

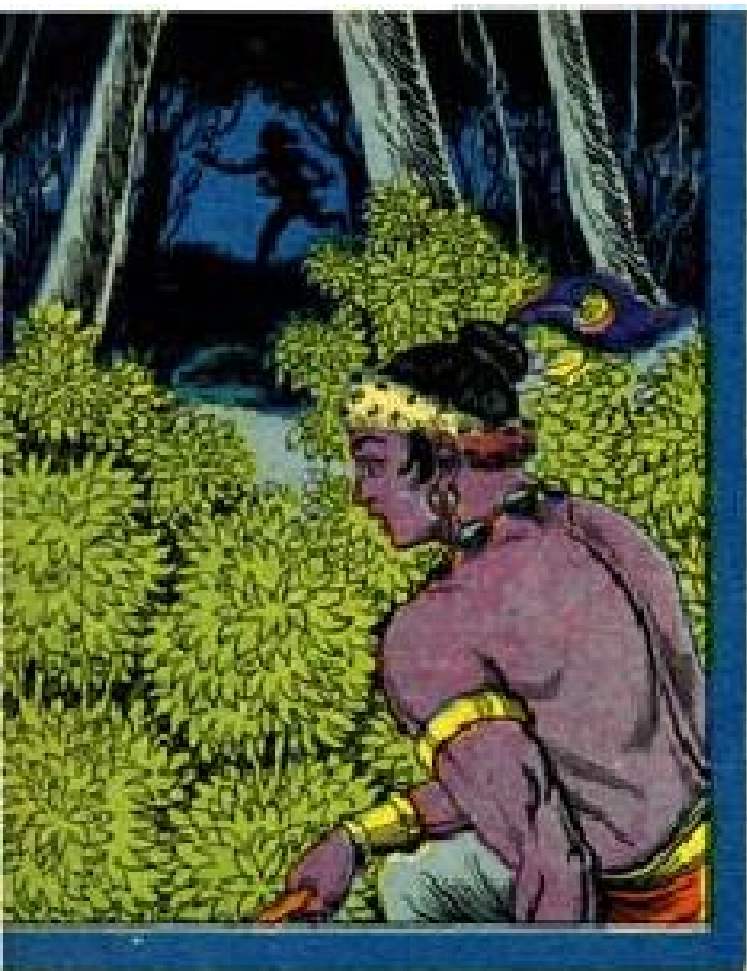
శిఖిముఖి యిలా ఆలోచిస్తున్నంతలో దొంగల్లో ఒకడు కొంచెం విగ్గరగా, "పదండి,

పదండి. పూజారి దొర మూడోకన్ను తెరిచాడు!" అన్నాడు. ఆ వెంటనే నలుగురైదుగురు దొంగలు చెట్ల మాటు నుంచి గబగబా, బయటకి వచ్చి కొలనుకు అల్లంత దూరంలో వున్న మామిడితోపు కేసి వంగిత్తపాగారు.

పూజారి దొర మూడోకన్ను తెరవటం ఏమిటి? అని అశ్చర్యపడుతూ శిఖిముఖి మామిడితోపు కేసి దృష్టి సారించాడు. అక్కడ ఒక మాను చక్కగా—ఆ రేడడుగుల ఎత్తున ఏదో కాంతి కనురెప్పపాటులో అరుతూ వెలుగుతూ ఆతడి కంటబడింది. అది పూజారి మూడో కన్నా? అద్భుతం!

వాడు వెయ్యేళ్ళుగా శిథిలాలయానికి పూజారిగా వుంటున్నట్టు చెప్పాడు. ఇప్పుడు మూడో కన్ను తెరిచి మూస్తున్నాడు. ఇదంతా మోసమా లేక వాస్తవమా?...

శిథిముఖి యిలాంటి సంశయాలతో కొట్టుపెట్టాడుతూనే మామిడితోపు శిని పరిగెత్తబోయేంతలో ఎర్రగండు దెబ్బతిన్నదానలా కుయ్యోమంటూ పెద్దగా అరిచింది. ఆ అరుపు వింటూనే శిథిముఖి ఉగ్రుడైపోయాడు. తన కుక్కను దొంగల్లో ఎవడో గాయపరిచి వుంటాడు. వాళ్ళ నెత్తురు కళ్ళ చూడాలిందే. పూజారి గుండెల్లో ఈ పె గుచ్చి తీరతాను. 'ఓై, శివరమాతా!' అంటూ శిథి

ముఖి శివ పెట్టి, మామిడితోపులో వెలుగు కనబడుతున్న వైపుకు సూటిగా పరిగెత్తాడు.

అతడు తోపును సమీపించ బోతున్నంతలో అంతవరకూ మాను పక్కన కనబడుతున్న వెలుగు కాస్తా మాయమయింది. ఆ వెంటనే ఎవరో చిన్నగా మాట్లాడిన ధ్వని, నలుగు రైదుగురు నడిచి పోతున్న శబ్దమూ శిథిముఖికి వినబడింది. అతడు ఆ శబ్దం వస్తున్న వైపుకు జాగ్రత్తగా నడవ సాగాడు. చెట్ల మాటు నుంచి ఏ శ్రుతువైనా తన మీద కత్తి విసరవచ్చునన్న భయం అతడికి కలిగింది.

శిథిముఖికి తనకు కొంచెం ముందుగా నడిచి పోతున్నవాళ్ళు మాట్లాడు కోవటం మరింత స్పష్టంగా వినబడింది.. వాళ్ళు తనను చూసి అంత నిర్భయంగా నడుస్తున్నారా అనుకున్నాడతను. అంతలో దొంగల్లో ఒకడు కొంచెం పెద్దగానే, "అది కుక్క కాదు, ఏకాదం, పూజారి దొరను చూస్తూనే కుయ్యే(కయ్యే) అనకుండా దాని దవడలు నెక్కుకుపోయినై," అన్నాడు.

వాడు మాట్లాడుతున్నది తన ఎర్ర గండును గురించి. దాన్ని యీ నీచులు చంపారా? ఆ అనుమానం కలగ్గానే శిథిముఖి కోపంతో ఒళ్లు మరిచాడు. అస్థిరిలో

అతడు వెనక ముందులు చూసుకోకుండా, "దుర్మార్గులారా, అగండి! ఈటె దెబ్బ కాదుకోండి!" అంటూ ముందు కురికాడు. కాని, అతడు నాలుగైడు అంగలు వేళాడే లేదే, ఎడమ కారి కింద భూమి చప్పన కురిగిపోయింది. ముందుకు పడబోయిన వాడల్లా తమాయించుకుని, కుడి కారి ఉతంతో, ఎడమకాలును పైకి లాగబోయేంతలో, కారికి తాడులాంటి దేదో గట్టిగా బిగుసుకు పోయి పైకి గుంజింది. మరుక్షణం శిశిముఖి చెట్టుకొమ్మ కొకదానికి ఒంటికారి పట్టుతో తలకిందులుగా వేళ్ళాడ పాగాడు. అదృష్టం కొద్దీ అతడి కుడి చేతిలో వున్న యాటె గుప్పెట పట్టు నుంచి వారిపోలేదు.

తను ఎంత ఘోర ప్రమాదంలో చిక్కు కున్నదీ శిశిముఖి అర్థం చేసుకునే లోపలే చెట్ల చాటు నుంచి అవహాస్యం చేస్తున్నట్టు పకపక మంటూ నవ్వు వినిపించింది. ఆ వెంటనే ఒక గంతు, "పూజారి దొరా! కొదమనింగాన్ని అనుకునేవాణ్ణి, కుండెలు పిల్ల కింద ఉచ్చలో పట్టేశాం. అప్పుడేం చేద్దాం?" అని అడిగింది.

"కొందరపడి అప్పుడే వాడి చర్మం ఒలచకండి. కొంచెం ఎడం... మరి సమీ

పాని కొస్తే, నా మూడో కంటి వేదికి భస్మమై పోతాడు," అంటూ వికృతాకారుడు చెటు చాటు నుంచి బయటికొచ్చాడు. అతడు తన మూడో కన్ను అంతలోనే మూయటం తెరవటం శిశిముఖి చూశాడు. ఈ వికృతాకారుడా శిథిలాలయ పూజారి? అను కున్నాడు శిశిముఖి. తమ ఇంటిలోకి వచ్చి నవ్వుడు వేదికి నిప్పులా భగ్గుభగ్గున మందుతూ అరే మూడో కన్ను వున్నట్టు తాను గమనించలేదు. వాడు ఈటె పోటుకు అందేంత నమిపానికి వస్తే ఎంత బావుం కును, అనుకుంటూ శిశిముఖి ఈటెను బాగా చాచి, పూజారి కేసి ఉగేండుకు

శరీరాన్ని బలంగా కదిలించాడు. అతడి ప్రయత్నం ఏమిటో గ్రహించిన ఇద్దరు ముగ్గురు దొంగలు, తమ వాయకుల్ని ప్రమాదం నుంచి కాపాడేందుకు శిఖిముఖి పక్కకు వచ్చి నిలబడ్డారు.

"ఒహో, యీ అటవికుడు తన చేతిలోని పూచిక పుల్లతో నన్ను పొడవాలని చూస్తున్నట్టున్నారే!" అని పూజారి వికవిక మంటూ నవ్వి, "ఒరే, పుల్లకుంకా, నీ డర్మం యింకా అణగలేదా? తొందర పడకు," అంటూ ఒక్కక్షణం ఆగి, అంతలోనే పెద్దగా చప్పుట్లు చూస్తూ, "తల తిప్పగలిగితే చూడరా, పక్షి! నీ శిఖర

పల్లెకు నా మూటో నేత్రానికి అమితి చేస్తున్నాను," అన్నాడు.

శిఖిముఖి పట్టబలవంతాన తల పక్కకు తిప్పి పల్లె కేసి చూశాడు. పల్లెలో పెద్ద మంటలు లేస్తున్నవి. పల్లె తగలబడి పోతున్నట్టు తెలియగానే అతడు ఎక్కడలేని ఉద్రేకంతో, కాలిని దిగించి పట్ట వున్న తాడును తెంచుకునేందుకు పెనుగు రాడుతూ, "దుర్మార్గుడా, నీ సేవకుల్ని పంపి, పల్లెకు నిప్పు పెట్టించావా? నీకు చావు తప్పదు. కొద్ది సేపల్లోనే మా వాళ్లంతా యిక్కడికి వచ్చి నిన్ను చిత్రవధ చేస్తారు," అన్నాడు.

పూజారి వకవక నవ్వి, "మీ వాళ్లంతా యిక్కడికి రాకుండా వుండేందుకే పల్లెకు అగ్ని పెట్టాను. అందరూ ఎవరి కొంపలు వాళ్ళు చల్లాయ్యుకునే ప్రయత్నంలో వుంటారు. అది సరేకాని, నిన్ను ప్రాణాలతో వదుల్తాను. ఆ తాళవత్ర గ్రంథాలున్న సంచి నాకు తెచ్చిస్తావా?" అన్నాడు.

"తాళవత్రాలు కాదు, నీ తల సరికి విక్రమకేసరి తీవ్రబోతున్నాను," అంటూ శిఖిముఖి బాగా చేయి చాచి ఈసేను పూజారి కేసి విసిరాడు. కాని, అదే సమయంలో ఒక దొంగ అడ్డు రావటంతో ఈసే

వాడి భుజంలో గుచ్చుకున్నది. వాడు ఒక చావు కేక పెట్టి విరుచుకుపడ్డాడు.

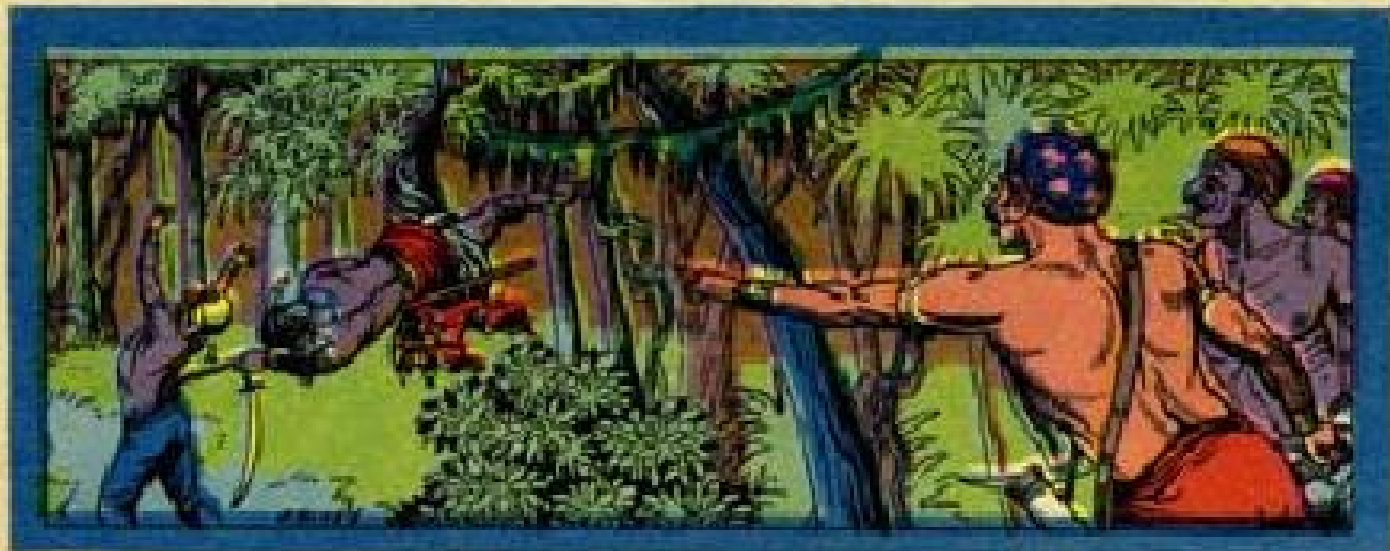
"ఏడు నే ననుకున్న చా నికన్నా మూడుడు, సాహసి. కాలి కట్టు విప్పి, మెడకు తగిలించి లాక్కురండి. నేను మహా వృక్షం మీదుగా నడిచి, అడ్డవారి వెంట అరణ్యం చేరకాను," అంటూ పూజారి పెద్దపెద్ద అంగలు వేస్తూ మాను చాటుకు వెళ్ళిపోయాడు.

పూజారి కనబడకుండా పోగానే, దొంగ లందరూ ఒక చోట కూడి, గాయపడిన తమ అనుచరుల గాయాలకు కట్టు కట్టారు. గాయపడిన వాళ్ళల్లో ఒకడు మూలుగుతూ, "ఒరే, అబ్బిగాళ్ళూ, ఇక మన దారిన మనం పోదాం. ఈ పూజారిని నమ్మి మన ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకోవటం ఎందుకు?" అన్నారు.

"నేరు ముయ్యరా పిరికి నన్నాసి. పూజారి దొర మన కిచ్చిన బంగారం

మాటేవిటి? ఆ దొరకు మనం చేసిన ప్రమాణం సంగతేవిటి? మన మేవన్నా నీతి జాతి లేనెళ్ళమా?" అంటూ కనిరాడు ఒక దొంగ.

"అసలు పట్లన్నీ యీ అడివి దున్న గాడు యిక్కడికి రావటంతో మొదలయినై. వీళ్లు వెంట పెట్టుకుపోయే శ్రమ మన కెందుకు? పారిపోవాలని చూస్తే చంపా మని చెప్పొచ్చు. కత్తితో గుండెల్లో ఒక్క పోటు పోడుస్తాను," అంటూ దొంగల్లో ఒకడు మీసం మెలివేస్తూ లేచి కత్తి ఎత్తి శిఖిముఖిని పొడవబోయాడు. కాని, శిఖిముఖి తన యీటెతో చాన్ని పక్కకు నెట్టి, అదే సమయంలో దొంగను యీటెతో గట్టిగా పొడి చాడు. ఆ పోటు దొంగ పిప్పుకు తగిలించి, వాడు బాధతో అరిచాడు. మిగతా దొంగలు కోవంతో ఒళ్ళు మరిచి, "చంపండి!" అంటూ ఒక్కసారిగా శిఖిముఖి మీద కత్తులు ఎత్తారు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

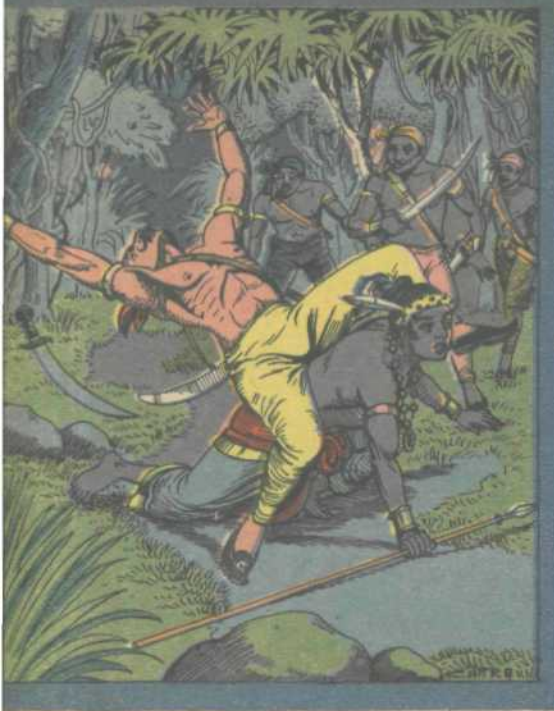
4

[శిథిలాలయ పూజారిని చెప్పిన వికృతాకారుడి కోసం శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి చెరోక మార్గాన వెళ్లారు. శిఖిముఖి మామిడితోపులో అడుగు పెట్టేసరికి, అతడి కాలి కొక తాడు బిగుసుకుపోయి, చెట్టుకొమ్మకు వేలాడదీసింది. పూజారిని శిఖిముఖి ఈటెతో పొడవ బోయాడు. పూజారి అనుచరులు అరుస్తూ, అతణ్ణి చంపేందుకు కత్తులెత్తారు. తరవాత—]

పూజారి అనుచరులు తన పైకి కత్తు లెత్తటం చూస్తూనే శిఖిముఖి తనకు చావు తప్పదనుకున్నాడు. తను చచ్చే ముందు ఆ దుర్మార్గుల్లో ఒక్కణ్ణయినా చంపి తీరాలన్న పట్టుదలా, ఉండ్రేకం అతడిలో పరవళ్ళు తీసింది. ఆ వెంటనే అతను 'జై, శిఖర మాతా!' అంటూ అరణ్యం ప్రతిధ్వనించేలా అరిచి, తన కాలిని బిగించి పట్టి వున్న తాడును ఈటెతో గురిగా ఒక్కపోటు పొడి

చాడు. ఆ దెబ్బకు తాడు సగం నరుక్కు పోయింది, తతిమ్మా సగం అతడి బరువును మోయలేక పతీ మంటూ తెగింది. శిఖిముఖి ఏ మాత్రం అజాగ్రత్తగా వున్నా, అతడి తల బలంగా నేలను తాకటం జరిగేది. కాని, అతడు వానరంలా ఒక్క ఊపున కాళ్ళు రెంటినీ పట్టికొట్టినట్టు గిరున భూమి మీదికి తెచ్చి, దాని తాకిడిని తట్టుకునేందుకు ఈటెను ముందుగా నేల మీద గుచ్చాడు.

‘చం ద మా మ’

పూజారి అనుచరులు అతడి లాఘవం చూసి అశ్వర్యపోయారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు శిఖిముఖిని మెచ్చుకుంటూ, "శబర వెధవ బాగా సాముగరిడీలు నేర్చిన వాళ్ళా వున్నాడు. ఇలాంటివాడు మన మూతాలో కలిసివుంటే, మనం సాధించలేం దేముంటుంది?" అన్నాడు.

"వీడు మనిషికాదు, మర్కటం. నేలంటు కుండా చెట్లకొమ్మల మీద గెంతుతూ వింధ్య పర్వతాలనే చేరగలడు. చూస్తారేం, పొడ వండి!" అన్నాడు మరొక అనుచరుడు.

ఈ విధంగా ఒకటి రెండు క్షణాలు పూజారి అనుచరులు నిర్విణ్ణులైపోయి, తన

మీద కత్తులు ప్రయోగించటానికి బదులు, వాచాలత చూపటం శిఖిముఖికి మంచి అవకాశం కలిగించింది. అతడు ఒడుపుగా ఒక విరోధి మోకాలి మీద బలంగా తన్ని, వాడు అరుస్తూ వెనక్కు పడబోయేంతలో మెరుపులా వాడి విపు కింది నుంచి చద్రున జారి తన చుట్టూ వున్న శత్రు వలయాన్ని ఛేదించి బయట పడగలిగాడు.

పూజారి అనుచరులు శిఖిముఖి పారి పోయే యత్నం చేస్తున్నాడని తెలిసి కూడా, కత్తులు ప్రయోగించ లేకపోయారు. కత్తి పొరబాటున తమ వాళ్ళకే తగులుతుందేమో అన్న భయం వాళ్ళక్కలిగింది. శిఖిముఖి శత్రువునే తన కవచంగా వాడుకో గలిగాడు, కాని, ఒకసారి అతడు వాళ్ళ నుంచి కొంచెం దూరం పరిగెత్తగానే పూజారి అనుచరులంతా ఒక్కసారిగా, "చంపండి, పారి పోనీకండి," అని అరుస్తూ అతడి వెంట బడి చుట్టుముట్టేందుకు ప్రయత్నం చేశారు.

ఆ సమయంలో దూరం నుంచి ఈల వినబడింది. అది శిథిలాలయ పూజారి తన బంట్ల కిచ్చే హెచ్చరిక. ఆ హెచ్చరిక వింటూనే అతడి అనుచరుల్లో ఒకడు, "పూజారిదొర పిలుస్తున్నాడు, వినపడలేదా, పరిగెత్తండి," అన్నాడు.

చందమామ

“ఈ పారిపోతున్న శబరపికాచంగాడి మాలేవెంటి? వీణ్ణి పట్టుకు పోవద్దా పూజారి దొర దగ్గరికి?” అని ప్రశ్నించాడెకడు.

ఆ ప్రశ్నకు మొదట మాట్లాడినవాడు జవాబు చెప్పబోయేంతలో, ఎర్రగండు పెద్దగా మొరగటం వినబడింది. ఆ వెంటనే శబరుల కేకలూ, విక్రమకేసరి, “శిఖిముఖీ! శిఖిముఖీ!” అని విలుస్తూ అటుగా పరిగెత్తుకు రావటం దొంగల కంటబడింది.

పూజారి యీసారి మరింత చిగ్గరగా ఈల వేశాడు. వాడి అనుచరులంతా ఒకణ్ణొకడు ఎలాంటి హెచ్చరికా చేసుకోకుండానే, గాయ పడిన దొంగలను భుజాన వేసుకుని గిరున వెనుదిరిగి, అరణ్యం కేసి పరిగెత్తసాగారు.

శిఖిముఖి ఎర్రగండును గట్టిగా కేక వేశాడు. ఆ కేక వింటూనే కుక్క అతడున్న చోటుకు పరిగెత్తు కొచ్చింది. కొంచెం వెనక్కి విక్రమకేసరి, నలుగురైదుగురు శబరులూ అక్కడి కొచ్చి చేరారు.

“నువ్వేదో ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నావని, నేను భయపడ్డాను, శిఖిముఖీ!” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

“చాలా పెద్ద ప్రమాదంలోనే చిక్కుకున్నాను. అదృష్టం కొద్దీ బయటపడ్డాను. ఆ దుర్మార్గు లీప్రాంతాన మాటుపెట్టి నన్ను

తల కిందులుగా వేలాడ దీసి చంపాలని చూశారు...అదంతా తరవాత మాట్లాడుకోవచ్చు. ముందు ఆ పూజారి బంటు దాగి వుండే స్థలం ఏదో మనం తెలుసుకోవాలి. ఒకళ్ళిద్దరం అయినా, వాళ్ళను వెన్నంటి పొగలిగితే, సూర్యోదయం కాగానే ఆ మూతానంతా అడవిజంతువుల్ని వేటాడినట్టు వేటాడవచ్చు,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“వాళ్ళు అరణ్యంలో ఎక్కడ దాగి వుండేదీ కనుక్కోవటానికి మన ఇద్దరం చాలు. ఎర్రగండు పశికెట్టి మనకు దారి చూపగలడు. తెల్లవారగానే పల్లెవాసులంతా మనకు సహాయం వస్తారు,” అంటూ విక్రమ

కేసరి తన వెంటవున్న శబరుల కేసి తిరిగి, "ఇక మీరు వల్లెకు పొండి. మరొకసారి పూజారి అనుచరులు వల్లెకు నిప్పు పెట్టకుండా చూసుకోండి. మా ఇద్దర్లో ఎవరో ఒకరు ఆ క్రూరులు అరణ్యంలో ఎక్కడ దాగి వున్నారో చూసి, వల్లెకు వార్త తెస్తాం," అని చెప్పాడు.

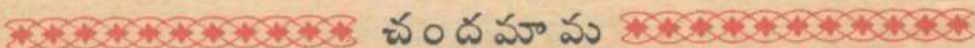
శబరులు వెళ్ళిపోయారు. ఆ తరువాత శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి అరణ్యం కేసి బయలుదేరారు. ముందు ఎర్రగండు నేలను పగిలటూ నడవసాగింది. అది దొంగలు పోయిన మార్గాన్ని సరిగానే గుర్తించిందన్న నమ్మకం శిఖిముఖికి కలిగింది. క్రమంగా

ఎర్రగండు వాళ్ళను అరణ్యంలోని ఒకానొక కొండ ప్రాంతానికి తీసుకుపోయి, అక్కడ ఒక మహా వృక్షం కింద నిలబడి కొంచెం సేపు భూమిని మూచూసి, చెట్టు చుట్టూ గిరుగిరున తిరుగుతూ, తల ఎత్తి పైకి చూడసాగింది.

విక్రమకేసరికి కుక్క ప్రవర్తన వింతగా కనబడింది. అతడేమో మాట్లాడబోయేంతలో శిఖిముఖి అతణ్ణి వారించి, తల ఎత్తి చెట్టు కొమ్మల్లోకి పరీక్షగా చూశాడు. గుబురు కొమ్మల్లో అతడికో మానవాకారం కనబడింది. బాగా పరీక్షించి చూసిన మీదట శిఖిముఖికి, వాడు పూజారి అనుచరుడని తెలిసిపోయింది. వాడు, చెట్టు కొమ్మ నొక దాన్ని రెండు చేతులతో గట్టిగా కావలించు కుని, కొమ్మ మీద బోల్గొపడుకుని నిద్ర పోతున్నాడు. ఒర నుంచి కత్తి కిందికి వేళ్ళాడుతున్నది.

శిఖిముఖి వాణ్ణి విక్రమకేసరికి చూపుతూ, చిన్న గొంతుతో, "కేసరి, వాడు శిఖిలాలయ పూజారి కాపలావాడన్నమాట. చెట్టు మీద దాగి, యీ ప్రాంతాలకు వచ్చేవాళ్ళను కనిపెట్టివుండి, కబురందించమని ఆ వికృతా కారుడు వీణ్ణి యిక్కడ కాపలా పెట్టి వుంటాడు. కాని, యీ వెధవ రాత్రంతా

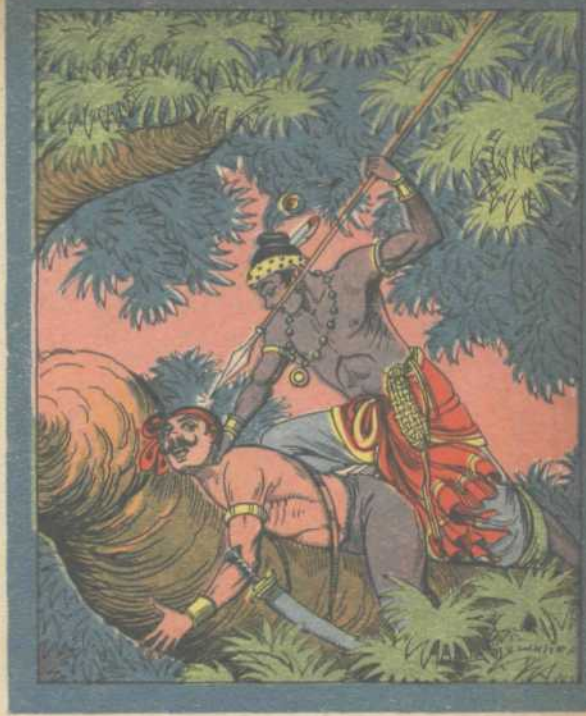
చందమామ

అరణ్యంలో చెడ తిరిగి సూర్యోదయం వేళకు హాయిగా చెట్లకోమ్మల్లో నిద్ర పోతున్నాడు,” అన్నాడు.

“వీణ్ణి మనం ప్రాణాలతో పట్టుకుని పూజారిని గురించిన రహస్యాలు లాగాలి,” అన్నాడు విక్రమ కేశరి.

“ప్రాణాలతో పట్టుకోవటమే కాదు, నిద్ర మేల్కుని అరవకుండా చూడాలి. వీడు అరిచాడే పూజారికి మనం యీ ప్రాంతాల కొచ్చినట్టు తెలిసిపోతుంది. అదుగో సూర్యోదయం కూడా అవుతున్నది. నువ్వు చెట్టు కిందనే వుండు. నేను నిశ్శబ్దంగా చెట్టెక్కి వాణ్ణి కిందికి లాక్కొస్తాను,” అని చెప్పి శిఖిముఖి దాపులనున్న చెట్ల మీది కొన్ని అడవి తీగలను తెంచి, అరచేతి వెడల్పూ, ఒక గజం పొడవూ వుండేట్టుగా వాటిని అల్లి, మెల్లిగా చెట్టు మీదికి పాకిపోయి, పూజారి అనుచరుడి మెడను గట్టిగా ఒక చేత్తో పట్టు కుంటూనే, రెండో చేత్తో యీటెను అతడి కళ్ళ ముందు ఆడించాడు.

పూజారి అనుచరుడు ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తిరిచాడు. ఎదురుగా వాడికి ఉదయసూర్య కిరణాల్లో తళతళా మెరుస్తున్న ఈటె అలుగు కనిపించింది. వాడు భయ కంపితుడై అరవబోయేంతలో, శిఖిముఖి

చేతి పట్టును మెడమించి గొంతు మీదికి మార్చి, “నేరెత్తావే, ఈటె గుండెల్లో దిండు తాను. కొద్ది రోజులపాటైనా బతక దలిస్తే, కిక్కురు మనకుండా నాతోపాటు చెట్టు దిగు,” అని చెప్పి, వాడి ఒర నుంచి కత్తి లాక్కుని చెట్టు దిగాడు. పూజారి అను చరుడు గడగడ పణికిపోతూ అతడి వెనకగా చెట్టు దిగి వచ్చాడు.

శిఖిముఖి, పూజారి అనుచరుణ్ణి చెట్టు బోదెకు అనుకు కూర్చోమని ఆజ్ఞాపించి, “నువ్వా ప్రేతాకారంగాడి బంటువేగదా? నిజం చెప్పకపోయావో నిన్ను ప్రాణాలతోనే ఎర్రగండుకు అహరంగా వేస్తాను. వాడి

కొండ ప్రాంతాల ఏ గుహలో వుంటున్నాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

పూజారి అనుచరుడు ప్రాణభయంతో కంపించిపోతూ, "అయ్యా, నన్ను చంప కండి, నిజం చెప్తాను. పూజారి దొర యీ కొండ ప్రాంతాల పూట కొకచోటు మారు తూంటాడు. నిన్న సాయంకాలం ఆ దొర వున్న చోటు—ఒంగున్న రాక్షసిలా కనబడే ఆ గండశిల వెనక వున్న చీకటి గుహ. ఇప్పు డింకా అక్కడే వున్నాడో లేదో నాకు తెలీదు," అన్నాడు.

"నువ్వు నిజమే చెపుతున్నావా?" అని గద్దించి అడిగాడు శిఖిముఖి.

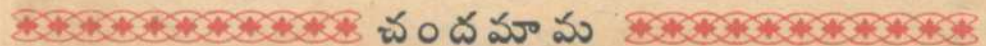
"పూజారి పెద్ద అబద్ధాలకోరు. వాడి బంటు మరొక విధంగా ఎందుకుంటాడు? ఎర్రగండును ఊసికొలుపు, శిఖిముఖి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శిఖిముఖి ఊఁ అనగానే ఎర్రగండు పూజారి అనుచరుడి మీదికి ఎగిరి దూకి, వాడి గొంతు పట్టుకోబోయినదల్లా ఆగి, తల తిప్పి యజమాని కేసి చూసింది. "అహఁ, యిది కుక్కకాదు, ఇంగితం ఎరిగిన మనిషి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

పూజారి అనుచరుడు ప్రాణభీతితో అరవబోయే సరికి శిఖిముఖి అతడి మీదికి ఈటె గురి చేసి, "అరవకు. ఇప్పటికైనా అబద్ధాలాడక, నిజం చెప్పు. ఎర్రగండు నిన్నేమీ చేయదు," అన్నాడు.

"నేను నిజమే చెప్పాను, రక్షించు దొరా!" అంటూ పూజారి అనుచరుడు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టాడు.

దొంగవాడి కళ్ళ నీళ్ళు చూడగానే విక్రమకేసరికి అతడి మీద జాలి కలిగింది. అతడు శిఖిముఖి భుజం పట్టుకుని, "శిఖి! పాపం, వాణ్ణి చంపకు. నిజమే చెప్పాడు, తెలియటం లేదా? మనం వీడు చెప్పే ప్రాంతానికెళ్ళి చూద్దాం. పూజారి పెద్ద ముచ్చువెధవ. వాడు తనను నమ్మి సేవ

చేసే వాళ్ళతో అయినా మనసిచ్చి మాట్లాడ తాడని నేననుకోను,” అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఎర్రగండును యివతలికి పిలిచి, దొంగతో, “ఒరే, నిన్ను కొంత సేపయినా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నోరు బిగించి, ఆ పొదల్లో దాచి పోక తప్పదు. మీ యజమాని ఎక్కడున్నాడో చూసి తిరి గిచ్చేప్పుడు నీ కట్టు విప్పతాను,” అంటూ వాడి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నోటికి అడ్డంగా అడవి తీగలతో అల్లిస వల నొకదాన్ని బిగించి, మూటలా ఎత్తుకుపోయి గుబురుగా వున్న పొదల్లో పడవేశాడు.

తరవాత శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి, ఎర్ర గండూ దొంగ చెప్పిన కొండ ప్రాంతాని కేసి బయలుదేరారు. వాళ్ళ కా ప్రాంతాల్లో మనుషులు సంచరించిన గుర్తులు కని పించినై. వాటిని చూస్తూ వాళ్ళు మరికొంత ముందుకు పోయేసరికి, నలుగురైదుగురు మనుషులు పక్కపక్కన నడవటానికి

వీలుగా వున్న ఒక కొండదారి మీద— అంత ఎత్తున ఒక కొయ్యబొమ్మ కనిపించింది. దాని చేతుల్లో రక్తంలో తడిసి వున్న ఒక త్రిశూలం వున్నది.

విక్రమకేసరి ఆ భయంకర విగ్రహాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపడుతూ ముందుకు నడవ బోయేంతలో, శిఖిముఖి అతడి భుజంపట్టు కుని వెనక్కులాగి, “కేసరి, ఆగు. మనం ఆ దారి వెంట పోవాలంటే, ఆ కొయ్య బొమ్మ కాళ్ళ కిందుగా నడవాలి. దాని చేతిలో రక్తం ఓడుతున్న త్రిశూలాన్ని చూశావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

వాళ్ళిద్దరూ ఇలా మాట్లాడుతున్నంతలో ఎర్రగండు కొయ్యబొమ్మను సమీపించి, దాని కాళ్ళ కిందుగా ముందుకు పోబో యింది. అంతలో బొమ్మ జవజవ మంటూ పణికింది. దాని చేతిలో వున్న త్రిశూలం మెరుపులా నేల మీదికి జుఝే అంటూ దిగసాగింది.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

5

[పూజారి అనుచరులు పెట్టిన మాటులో నుంచి బయటపడిన శిఖిముఖి దగ్గరకు విక్రమ కేసరి వచ్చాడు. అప్పుడు ఆ ఇద్దరూ కలిసి దొంగలను వెతుకుతూ కొండప్రాంతాలకు వెళ్ళారు. అక్కడ త్రిశూలం పట్టుకునివున్న ఒక పెద్ద కొయ్యబొమ్మ కనిపించింది. దాని కిందుగా ఎర్రగండు పరిగెత్తేంతలో త్రిశూలం వేగంగా కిందికి దిగసాగింది. తరవాత—]

కొయ్యబొమ్మ చేతులు కదిలినప్పుడు కలిగిన అతి స్వల్పమైన ధ్వనిని ఎర్రగండు వినగలిగింది. వెంటనే అది ఒక్క దూకున బాణంలా ముందుకు దూసుకు పోయింది. మరుక్షణం బొమ్మ చేతిలోని త్రిశూలం బలంగా నేలను తాకింది. శిఖిముఖి, విక్రమ కేసరి నివ్వెరపోయారు.

"ఇది కొయ్యబొమ్మ కాదు, రాక్షసి బొమ్మ! ఎర్రగండు ప్రాణాలు దక్కించు

కున్నది. అదృష్టం కొద్దీ మనం కూడా చావు తప్పించుకున్నాం," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శిఖిముఖి కొయ్యబొమ్మను సమీపించి, దాన్ని జాగ్రత్తగా పరీక్షించి చూస్తూ, "ఇది శిథిలాలయ పూజారి మన కోసం పెట్టిన మాటు. కాని, మన కంటే ముందుగా ఎవడో నిర్భాగ్యుడు యీ దారి వెంట ముందుకు పోయి, దీని చేతిలోని త్రిశూలం వల్ల గాయపడటమో, మరణించటమో జరి

గింది. త్రిశూలాన్ని అంటి వున్న నెత్తురు సూర్యకాంతిలో ఎలా మెరుస్తున్నదో, చూశావా!” అన్నాడు.

విక్రమకేసరి ఆ రాక్షసిబొమ్మ కాళ్ళలో ఒకదాన్ని ఈటెతో పొడిచి చూశాడు. బొమ్మ కొంచెంగా కదుల్లాడింది. అతడు శిఖిముఖి కేసి తిరిగి, “శిఖి! మనం దీన్ని తెలిగ్గా పడకొట్టగలం అని నాకు తోస్తున్నది. దీన్ని యిలాగే వుండనివ్వటం ప్రమాదకరం. మన వాళ్ళు అజాగ్రత్తగా దీని కిందుగా నడవటం జరిగితే చావు తప్పదు,” అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఆ మాటలకు అవునన్నట్టు తల వూచి, అక్కడికి సమీపంగా వున్న ఒక

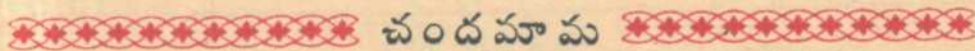

పెద్ద రాతిని విక్రమకేసరికి చూపుతూ, “మనం యిద్దరం దాన్ని కదిలించగలం అనుకుంటాను. పట్టు పట్టి ఆ రాయిని కొయ్యబొమ్మ కాళ్ళ మీదికి నెట్టగలిగా మంటే, అది కుప్పలాగా కూలటం ఖాయం,” అన్నాడు.

ఆ వెంటనే శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి బండరాయిని బలంగా పట్టుకుని వున్న చోటు నుంచి కదిలించి, విసురుగా దాన్ని కొయ్యబొమ్మ కాళ్ళ కేసి నెట్టారు. రాయి డొల్లుకుంటూ పోయి బొమ్మ కాళ్ళల్లో ఒక దాన్ని ఢీ కొట్టింది. మరుక్షణం కొయ్య బొమ్మ కిర్రుమంటూ కదిలి దభీమంటూ కింద పడిపోయింది. దాని చేతిలో వున్న త్రిశూలం ఎగిరి అంత దూరాన పడింది.

“అహా, మనం మహా ఘనకార్యం చేశాం. కాని, యీ రాక్షసి బొమ్మ కుప్ప కూలుతూ చేసిన ధ్వని పూజారికి, వాడి అనుచరులకూ విసబడే వుంటుంది,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“అందుకు సందేహం లేదు. నన్నడిగితే ఆ దుర్మార్గులు మనం యీ బొమ్మను సమీపిస్తూండటం ఏ రాళ్ళ చాటు నుంచో ముందే చూసి వుంటారంటాను. దాని చేతి లోని త్రిశూలం మన గుండెల్లో ఎప్పుడు

గుచ్చుకుంటుందా అని వాళ్ళు ఉవ్విళ్ళూరి వుంటారు కూడా. కాని వాళ్ళ ఎత్తుపార లేదు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"నిజమే. యిప్పుడు నాకో అనుమానం కలుగుతున్నది. మనం అమాయకంగా ఆ దుష్టులు పెట్టిన బోనులోకి నడవటం లేదు కదా! ఇంతకు ముందు మనం పల్లె వాసుల్ని గూడేనికి తిరిగి పొమ్మని చెప్పటంలో పెద్ద పొరపాటు చేశాం. అంత పెద్ద శత్రుమూకను మన యిద్దరం ఎదిరించి ఎలా నిలవగలం? వాళ్ళు యీ దాపుల నున్న ఏ కొండ గుహలోనే వుంటారు. సందేహం లేదు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

వాళ్ళిద్దరూ యిలా మాట్లాడుతున్నంతలో కొండ గుహల కేసి పోయిన ఎర్రగండు మొరుగుతూ వాళ్ళ దగ్గిరకు పరిగెత్తుకొచ్చింది. కుక్కను చూస్తూనే శిఖిముఖికి పూజారి ముతా ఆ దాపులనే ఎక్కడో దాగి వున్నారన్న అనుమానం కలిగింది. బహుశా వాళ్ళు తమ మీదికి దాడి రాబోతున్నారేమో!

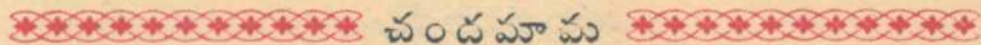
శిఖిముఖి, ఎర్రగండు తల నిమిరుతూ, "కేసరీ! మనం యిలా నిలబడి ముందుకు పోవటం ప్రమాదం. పూజారి అనుచరులు ఒక్క బాణం దెబ్బతో మనిద్దర్నీ హత మార్చగలరు. రాళ్ళ చాటుగా పాకుతూ

ముందుకు పోదాం. ఎర్రగండు మనకు దారి చూపగలదు," అన్నాడు.

ఎర్రగండు పశికట్టి ముందుకు పోవటానికి మారుగా, వెనక కాళ్ళ మీద లేచి నిలబడి పెద్దగా మొరగసాగింది. దాని ప్రపర్తన బాగా తెలిసిన శిఖిముఖి రాళ్ళ చాటున పాకుతూ పోతున్నవాడల్లా లేచి నిలబడ్డాడు. అతడి దృష్టి తమ కేసి పరిగెత్తుకొస్తున్న ఒక శబరుడి పైన బడింది. అతడు విల్లం బులు ధరించి వున్నాడు. చూరాన్నుంచి పరిగెత్తుకొస్తున్న వాడిలా కనబడ్డాడు.

శబరుడు తనను సమీపించగానే శిఖిముఖి, "అలా పరిగెత్తుకొస్తున్నావేం?

ఏం జరిగింది? నువ్వే గూడెం వాడివి?" అని ప్రశ్నించాడు.

శబరుడు రొప్పుతూ, "మాది తిమ్మగూడెం. మా గూడెంలో వున్న ధాన్యమంతా ఎక్కడి సుంచో వచ్చిన సవరజాతి ముఠా వాళ్ళు దోచుకుంటున్నారు. సాయం కోసం మీ పల్లెకు వస్తున్నాను. పల్లె పెద్ద శివాలుడి కొడుకు శిఖిముఖివి కాదా నువ్వు? నీ కుక్కను చూసి, యీ ప్రాంతాల మీ వాళ్ళుంటారని, కుక్క వెనగ్గా పరిగెత్తు కుంటూ వచ్చాను," అన్నాడు.

శబరుడు దోపిడిదొంగలని చెప్పే సవర జాతి వాళ్ళు శిఖిలాలయ పూజారి అను

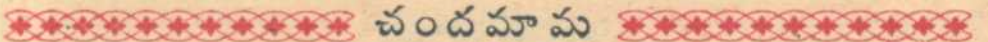

చరులై వుంటారని శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ కూడా భావించారు. శిఖిముఖి కొండ పాదంలో వున్న తిమ్మగూడెం దిక్కు కేసి చూస్తూ, ఆ గూడెంవాణ్ణి, "ఆ ధాన్యం దోపిడిగాళ్ళ వెంట అంత పొడుగ్గా శవా కారంలో వున్న వాడెవడైనా వున్నాడా?" అని అడిగాడు.

"అలాంటి వాడెవడూ లేడు. సవరల నాయకుడి పేరు గండుపోతు. ఇంత మీసాలవాడూ-అడివి దున్నలా వున్నాడు," అని చెప్పాడు తిమ్మగూడెం వాడు.

"సరే, నువ్వు మా పల్లెకు పోయి సంగతి చెప్పి మనుషుల్ని సహాయం తీసుకురా. మేం యిద్దరం ముందుగా మీ గూడెనికి పోయి ఆ గండుపోతు దోచుకున్న ధాన్యంతో పారిపోకుండా చూస్తాం. మీ గూడెనికి దారి నే నెరుగుదును," అన్నాడు శిఖిముఖి.

తిమ్మగూడెం వాడు, కుంభారమిట్ట పల్లె కేసి పరిగెత్తాడు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ కొండదారుల వెంట తిమ్మగూడెం కేసి బయలుదేరారు. పాపు గంట తరవాత వాళ్ళు ఆ గూడెన్ని చేరేసరికి, గూడానికి ఓ పక్కగా వున్న చెట్ల కింద చాలామంది శబరులు మందగా నిలబడి వున్నారు. వాళ్ళను అదిలిస్తూ పడి పన్నెండుమంది

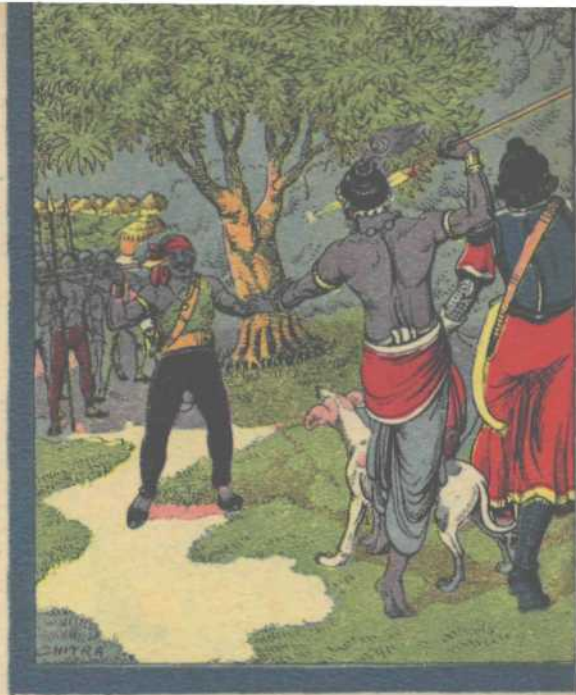

సవరజాతి వాళ్ళు కాపలా కాస్తున్నారు. ఆ కాపలా వాళ్ళను చూస్తూనే, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ ఆ దొంగలు శిథిలాలయ పూజారి అనుచరులని గ్రహించారు.

శిఖిముఖికి ఆ క్షణంలో ఓ ఉపాయం తేచి, ఆ కాపలా వాళ్ళను సమీపించి, "మీ యజమాని ఆ శిథిలాలయ పూజారి ఎక్కడున్నాడు? చాలా అవసరం అయిన పనుంది," అన్నాడు.

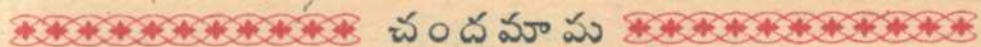
ఆ ప్రశ్నకు కాపలా వాళ్ళల్లో ఒకడు పొట్ట రెండు చేతులతో పట్టుకుని పెద్దగా నవ్వి, "పూజారి దొరను చూసేంత ఘనుడివా నువ్వు, శబరకుంకా! ఆ దొర కావాలనుకుంటే ప్రత్యక్షమవుతాడు, వద్దనుకుంటే మాయమై పోతాడు," అన్నాడు.

ఇంతలో కాపలావాళ్ళల్లో మరొకడు ఎర్ర గండు కేసీ, శిఖిముఖి కేసీ గుచ్చిగుచ్చి చూసి, "అరే! వీడు రాత్రి మనం పెట్టిన మాటు నుంచి తప్పించుకు పోయిన శబర విశాచంగాడు. మన వాళ్ళ నిద్దర్ని గాయ పరిచాడు. ఆ కుక్కను పట్టుకో బోయి మనలో నలుగురం కాట్లు తిన్నాం. ఆ పక్కన వున్న వాడి మొఖం ఎక్కడో చూసినట్టుందే!" అంటూ యీటె ఎత్తి శిఖిముఖి వాళ్ళను సమీపించబోయాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ వాడి మీదికి యీటె గురిచేశారు: "మీ కాపలా వాళ్ళతో మాకు విరోధం లేదు. మీది మీదికి వచ్చారో మీకు చావు తప్పదు. యీలోపల మీరు మందవేసి కాపలా కాసే శబరులంతా పారి పోతారు. ఆ సంగతి తెలిసిందంటే పూజారి మిమ్మల్ని నిలుపునా భస్మం చేసేస్తాడు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

శిఖిముఖి యీలా అనేసరికి, అతడి మీదికి రాబోయిన సవరుడు ఈటె దించి, తిరిగి తన అనుచరుల దగ్గరకు పోయి, "మనకు కుల పెద్ద గండుపోతు చెప్పిన పని వుండనే వున్నది. ఈ కుర్ర వెధవల్లో ఏం పని,"

అని చెప్పి, శిఖిముఖి కేసి తిరిగి, “పూజారి దొర ఎక్కడున్నాడో మాకు తెలియదు. ఆ దొరకు కుడిభుజంలాంటి సవరగండు పోతు గ్రామంలో ధాన్యం మూటలు కట్టిస్తున్నాడు. చావ దలుచుకుంటే అక్కడికి పోయి పూజారి దొర సంగతి అతణ్ణడ గండి,” అన్నాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ అక్కణ్ణించి కదిలి గ్రామంలోకి కొంతదూరం నడిచి, యిప్పుడేం చేయటమా అని ఆలోచించారు. కనీసం ఓ అరగంట కాలంలో తమ పల్లె నుంచి సహాయం తప్పక వస్తుందని వాళ్ళకు నమ్మకం కలిగింది.

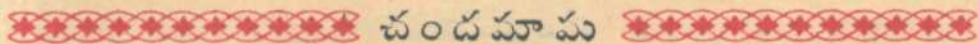

“ఆ గండుపోతుతో మాటలు పెంచి, వాడు ధాన్యం ఎత్తుకు పారిపోకుండా కొంత సేపు ఆపగలిగామంటే, మా అయ్యతో వచ్చే మన పల్లెవాళ్ళు, యీ సవర బంది పోట్లందరినీ పట్టేస్తారు. ఆ తరవాత ఒంటరి గాడై పోయిన పూజారిగాణ్ణి దొరక వుచ్చు కోవటం ఏ మంత కష్ట కార్యం కాదు. ఏ మంటావ్, కేసరీ?” అని ప్రశ్నించాడు శిఖిముఖి.

“భలే, ఆలోచన! ఊ! పద,” అన్నాడు విక్రమకేసరీ. ఆ ఇద్దరూ గ్రామం మధ్యకు వెళ్ళేసరికి, అక్కడ ఒక పెద్ద పాతర నుంచి ధాన్యం బయటికి తీసి, కొందరు సవరలు మూటలు కడుతూండటం వాళ్ళ కంట బడింది. పాతరకు ఒక పక్కగా ఒక ఆజానుబాహుడు, కోరమీసాలు సవరించు కుంటూ నిలబడి వున్నాడు.

శిఖిముఖి అతణ్ణి చూస్తూనే ఆగి పెద్ద గొంతుతో, “గండుపోతూ! నువ్వు చేస్తున్నది అన్యాయ కార్యం. గ్రామవాసులంతా కలిసి దాచుకున్న ధాన్యాన్ని బలం వున్నది గదా అని దోచుకు పోవటం ధర్మం అనిపించు కోదు,” అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే గండుపోతు చీర్రున వెనుదిగిరి, శిఖిముఖి కేసి అశ్చ

ర్యంగా చూసి, "ఎవడ్రా నువ్వు! శబర శివాలిడి కొడుకువా? నీ గురించి చాలా విన్నాను, ఒకసారి చూశాను కూడా. నవర కుల పెద్ద గండుపోతుకు న్యాయం, ధర్మం బోధ చేయటానికి వచ్చావా? అదేదో చెప్పటం కూడా నీకు చేత కాలేదు!" అంటూ పక్కన వున్న తన భృత్యుల కేసి తిరిగి, "అలా చూస్తారేం? వాణ్ణి, వాడి మిత్రుణ్ణి చెట్టుకు పెడరెక్కలు విరిచి కట్టండి," అన్నాడు.

గండుపోతు యిలా అనగానే, అతడి అనుచరులు నలుగురు ముందుకు వచ్చి, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరులను వట్టుకునేందుకు, వాళ్ళ కేసి నడిచారు. కాసి, శిఖిముఖి తన మిత్రుణ్ణి హెచ్చరించి ఒక్కొక్క అడుగే వెనక్కు వేయసాగాడు. అతడి ఉద్దేశం; తమను వట్టుకో వస్తున్న వాళ్లను, ఆ ప్రదేశం నుంచి కొంత దూరంగా తీసుకు పోయి హతమార్చాలని. అలా కాకపోతే,

గండుపోతు వెంట వున్న తతిమ్మా శత్రువులు తమను చుట్టుముట్టి పట్టుకోగలరు.

శిఖిముఖి వెనకడుగు వేయటం చూసి, గండుపోతు హేళనగా నవ్వుతూ, "శబర పెద్ద శివాలిడి కొడుకు యింత విరికి పంద అనుకోలేదు!" అన్నాడు.

ఆ మాట వింటూనే శిఖిముఖి ముందుకు రెండడుగులు వేసి, "గండుపోతూ! పయనులో, ఎత్తులో, బలంలో కూడా నా కన్న రెండింతలున్నావు. నన్ను పట్టుకునేందుకు నీ భృత్యుల్ని పంపటం ఎందుకు? నువ్వే, ఆ పని చేయకూడదా?" అన్నాడు.

గండుపోతు కళ్ళు నిప్పులు చెరిగినై. అతడు ఒకసారి హుంకరించి, ఎడం చేత్తో మీసం మెలివేస్తూ, యీటె పైకెత్తి, "నీవు చావుకోరి యిక్కడి కొచ్చినట్టుంది. ఇదిగో వస్తున్నాను, కాచుకో!" అంటూ, ఈటెను శిఖిముఖి గుండెల కేసి గురిచేసి, కుప్పించి ముందుకు దూకాడు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

6

[రాకాసిబొమ్మ ప్రమాదం నుంచి బయటపడి, శిథిముఖి, విక్రమకేసరి కొండగుహల కేసి పోయేంతలో, తిమ్మగూడెం పల్లెలో నవరగండుపోతు ధాన్యం దోచుకుంటున్నట్టు, ఆ పల్లెవాడి ద్వారా వాళ్ళకు తెలిసింది. వాళ్ళిద్దరూ ఆ పల్లె చేరారు. నవరగండుపోతు, శిథిముఖిని చూసి మండిపడి, ఈటె తీసుకుని అతడి మీదికి దూకాడు. తరవాత—]

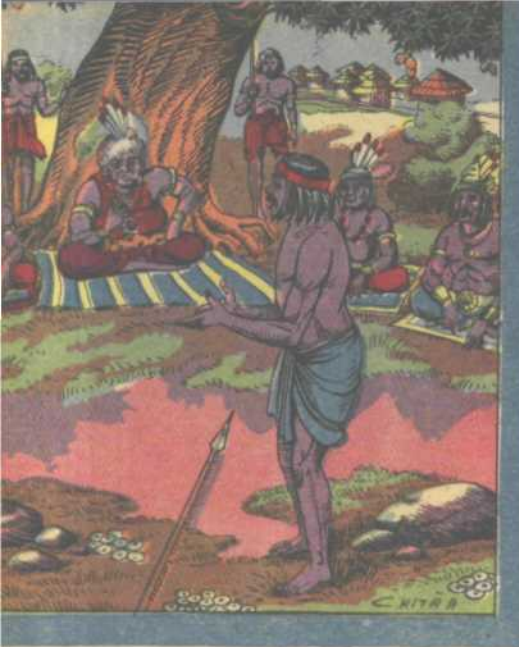
కొండప్రాంతాన శిథిముఖి, విక్రమకేసరులకు ఎదురైన తిమ్మగూడెంవాడు, శరవేగంతో కుంభారమిట్ట పల్లెకు పోయాడు. అతడక్కడికి చేరేసరికి, పల్లెవాసులు కాలిపోయిన తమ గుడిశెలను బావుచేసుకుంటున్నారు. వాళ్ళల్లో ప్రతిఒక్కడి ముఖం లోనూ కోపం, దైన్యం కనబడుతున్నది.

తిమ్మగూడెంవాడు, కొత్తగా కట్టబడుతున్న ఒక గుడిశెముందాగి, "శబర

మాతకూ, జై! నేను తిమ్మగూడెం శబరుణ్ణి. పల్లెపెద్ద శివాలుడి ఇల్లెక్కడ? నవరగండుపోతు మా గూడెం మీదపడి ధాన్యం దోచుకుపోతున్నాడు. మీ పల్లె నుంచి సహాయం కావాలి," అన్నాడు.

అతడి మాటలు వింటూనే, గుడిశెపని చేస్తున్న ఒక మధ్యవయసువాడు, చేతిలో వున్న కాళ్ళనూ, కర్రలనూ కింద పడేసి, "చావుకబురు చల్లగా చెవుతున్నావా, ఏం?

‘చందమామ’

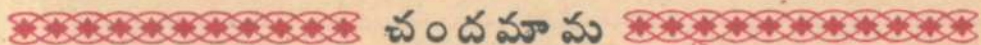
అతడికి దణ్ణంపెట్టి నాలుగైదు మాటల్లో తను వచ్చినపని చెప్పి, తమ గూడెం కేసి శిఖిముఖి, మరొకయువకుడూ వెళ్ళినట్టు కూడా చెప్పాడు.

అంతావిన్న శివాలుడు చప్పున లేచి నిలబడి, “శిఖి, విక్రమకేసరీ తిమ్మగూడెనికి వెళ్ళారన్నమాట. ఇద్ది దుస్సాహసం. ఆ సవరగండుపోతును నే నెరుగుదును. వాడసలే దుష్టుడు. ఇప్పుడు పరమ దుష్టుడైన శిథిలాలయ పూజారితో వాడు నేస్తం కట్టాడు. సరే, వాళ్ళిద్దర్నీ మనం సర్వ నాశనం చేసితిరాలి. పల్లెయువకుల్లో ఓ పాతికమంది మెరికల్లాంటి వాళ్ళను పిలవండి,” అన్నాడు.

తొందరగా పద. రాత్రి ఆ సవరగండుపోతు ముఠావాళ్ళే మా గుడిశెలు తగలబెట్టారు. వాళ్ళ కోసం పల్లెపెద్దకొడుకు శిఖిముఖి అరణ్యమంతా గాలిస్తున్నాడు. గండుపోతు మీ పల్లెలోవున్న సంగతి పల్లెపెద్ద శివాలుడికి వెంటనే తెలియపరచటం మంచిది,” అంటూ, గబగబా శివాలుడి ఇంటి కేసి దారితీశాడు. అతడి వెనకగా తిమ్మగూడెం వాడు బయలుదేరాడు.

ఆ ఇద్దరూ శివాలుడి ఇంటిని నమివించే సరికి, ఇంటిముందున్న పెద్ద మామిడి చెట్టుకింద శివాలుడు కొందరు పల్లె పెద్దలతో మాట్లాడుతున్నాడు. తిమ్మగూడెం వాడు

ఆ వెంటనే పల్లెపెద్దల్లో ఒకడు పక్కనున్న గుడిశెలోకి పరిగెత్తిపోయి, ఒక డప్పు తీసుకుని బయటికి వచ్చి దాన్ని బలంగా మోగించసాగాడు. ఒకటి రెండు నిమిషాలు గడవకముందే, పల్లెలోని యువకులు చాలా మంది యీటెలు పట్టుకుని అక్కడికి పరిగెత్తుకొచ్చారు. శివాలుడు వాళ్ళల్లో ఓ పాతికమందిని వేరుచేసి పక్కగా నిలబెట్టి, “ఇదిగో, యీ తిమ్మగూడెం అతడితో మీరు వెంటనే బయలుదేరిపోండి. దారిలో సవర గండుపోతు ముఠావాళ్ళు ఎదురైనా సరే,

వాళ్ళతో అట్టే జగడం పెట్టుకోక, మీరు నూటిగా తిమ్మగూడెనికే పోవాలి. నేను వెనకగా బయలుదేరివస్తాను,” అన్నాడు.

తిమ్మగూడెంవాడు ముందుండి దారి తీయగా శబరయువకులు అతడి వెంట అరణ్యం కేసి పరిగెత్తారు. తరవాత శివాలుడు ఇంట్లోకిపోయి శబరనాయకుడైన వాడు శత్రువుల మీదికి దాడి బయలుదేరేప్పుడు ధరించవలసిన ఉడుపులూ, అడవి పక్షుల యీకలతోవున్న శిరస్రాణం ధరించి బయటికివచ్చాడు.

అసరికి ఇంటి ముందు చాలామంది పల్లెవాసులు చేరారు. శివాలుడు వాళ్ళతో, “నేను తిరిగి వచ్చేవరకూ మీరంతా తగు జాగ్రత్తలో వుండండి. సవరగండుపోతుకు కావలసింది తిండిధాన్యం. శిధిలాలయ పూజారికి అవసరం అయినది నా ఇంట్లో వున్న తాళపత్ర గ్రంథం. నే లేనిసమయంలో వాడు నా ఇంటి మీదికి దాడి రావచ్చు, జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించాడు.

“వాడు అద్భుతశక్తులున్నవాడు. మూడో కన్ను తెరిచి సర్వం భస్మంచేయగలడు,” అన్నాడెకడు జనంలోనుంచి.

ఆ మాట్లాడినవాడు జనంలో ఎక్కడున్నాడో తెలుసుకునేందుకు శివాలుడు

తలతిప్పి పరీక్షగాచూసి, వాడు కనబడక పోయేసరికి, పెద్దగా గొంతెత్తి, “మన పల్లెవాసుల్లో కనీసం ఒకళ్ళిద్దరికైనా ఆ పూజారి అద్భుత శక్తుల్లో నమ్మకం కలగటం నా కాశ్చర్యంగా వుంది. పూజారి, వాడి డబ్బు తిన్న అధములూ లేపే పుకార్లు నమ్మకండి,” అన్నాడు.

తరవాత అతడు కొందరు పల్లెవాసుల్ని వెంటబెట్టుకుని తిమ్మగూడెం కేసి బయలుదేరాడు. అరణ్యంలో కొంత నడిచి కొండ ప్రాంతాన్ని చేరగానే, అక్కడ వారికి విరిగి నేలపడివున్న రాక్షసిబొమ్మ కనిపించింది. శివాలుడి వెంట వున్నవాళ్ళందరూ దాన్ని

హిమాలయ పర్వతప్రాంతాలకు వెళ్ళి నవ్వుడు, యీ కంచులోహాన్ని అక్కడి వాళ్ళు రకరకాల వస్తువులు చేయటానికి ఉపయోగించటం నేను చూశాను," అని, ఓ క్షణకాలం ఏదో ఆలోచిస్తూ పూరుకుని, తరవాత, "సరే, పదండి, కాలయాపన ఎందుకు," అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

"ఈ త్రిశూలం శిథిలాలయ పూజారిదే నంటావా, శివాలుదొరా! వాడు హిమాలయ ప్రాంతాల నించి వచ్చినవాడేగదా?" అని ప్రశ్నించాడు, త్రిశూలాన్ని శివాలుడి కిచ్చిన శబరుడు.

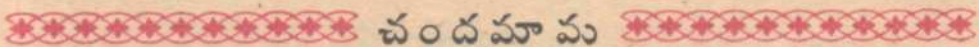
"వాడి మాట లెలా నమ్మటం? వెయ్యేళ్ళుగా శిథిలాలయ పూజారిత్వం, మూడో కన్ను, కావాలన్నప్పుడు అదృశ్యమై పోవటం...ఇందులో ఏదో మోసం వుంది. వాణ్ణి చేజిక్కించుకుంటేనేగాని నిజం బయటపడదు. ముందు మనం త్వరగా తిమ్మగూడెం చేరాలి. మనకంటే ముందు పోయినవాళ్ళు, యీ సరికి గూడెం చేరి వుంటారనుకుంటాను," అన్నాడు శివాలుడు.

శివాలుడి ఊహ సరైనదే. తమ పల్లె పెద్దకొడుకు ప్రమాదంలో చిక్కుకుని వుండొచ్చని భావించిన శబరయువకులు, తిమ్మగూడెంవాడి వెంట ఆగమేగాల మీద

చూసి చాలా ఆశ్చర్యపడ్డారు, కొందరికి భయంకూడా కలిగింది.

శబరుల్లో ఒకడు కిందపడివున్న త్రిశూలాన్ని చేతికి తీసుకుని, దాని కంటివున్న రక్తాన్ని పరీక్షగా చూసి, శివాలుడి దగ్గిరకు వచ్చి, "ఈ త్రిశూలం నూటికి నూరుపాళ్ళు కంచుది. మన ప్రాంతాల ఎవరూ యీ లోహాన్ని యిందుకు వాడరు. దీన్ని అంటి వున్న నెత్తురు మనిషిదికాదు, ఏదో ఆడవి జంతువుది," అన్నాడు.

శివాలుడు త్రిశూలాన్ని అందుకుని అటూ యిటూ తిప్పి చూసి, "నువ్వన్నది విజం. వయసులో వుండగా విక్రమకేసరిదొర వెంట

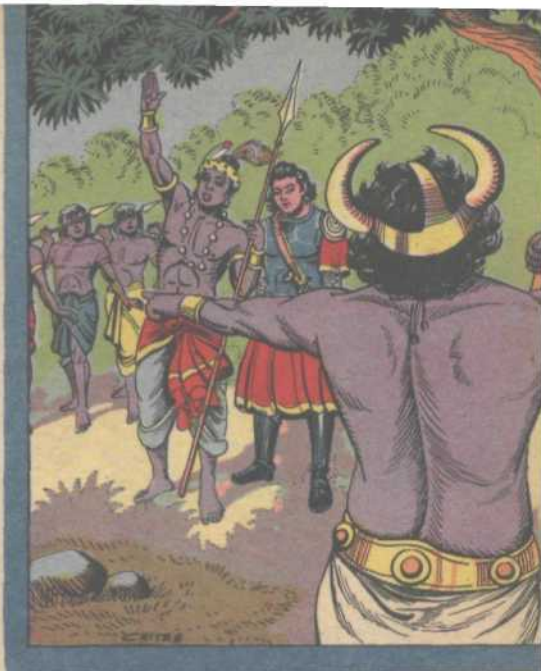

ఆ గూడేనికి పరిగెత్తారు. గూడెం పరిసరా
లను చేరుతూనే, సహాయం కోసం వచ్చిన
ఆ గూడెంవాడు శబరయువకులను సరా
సరి గండుపోతు వున్న చోటుకు తీసుకు
పోకుండా, పక్కదారుల వెంట వాళ్ళను
నడిపి, గండుపోతు ధాన్యం దోచు
కుంటున్న ప్రదేశానికి చేర్చాడు.

వాళ్ళు అక్కడికి చేరేంతలో గండుపోతు
రంకెలువేస్తూ, శిఖిముఖి మీదికి దూకాడు.
శిఖిముఖి యీటె పైకెత్తి ముందు కడుగు
వేయబోయేంతలో, గండుపోతు దృష్టి,
అప్పుడే అక్కడి కొచ్చిన శబరయువకుల
మీద పడింది. వాళ్ళంతా శిఖిముఖి వెనక
వైపు నుంచి ఆయుధాలెత్తి ముందుకు
ఉరకబోతున్నారు.

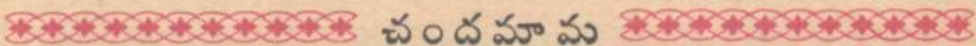
గండుపోతు వాళ్ళను చూస్తూనే తక్కున
అగిపోయి పెద్ద గొంతుతో, "మోసం!
కపటం! పోటాపోటీకి రమ్మని పిలిచి,
నీ వాళ్ళను నా మీదికి దొంగదాడికి ఉసి
కొల్పుతున్నావా?" అంటూ చూపుడు
వేలును శబరయువకుల కేసి ఎత్తాడు.

శిఖిముఖి, అతడికి అంతదూరంలో
నిలబడివున్న విక్రమకేసరీ అశ్చర్యంగా
వెనక్కుతిరిగి చూశారు. వాళ్ళకు కొండల
దగ్గర తమకు కనిపించిన తిమ్మగూడెం

వాడి వెంట వచ్చిన శబరయువకులు
ఈటెలు పట్టుకుని ముందుకు వస్తూండటం
కనిపించింది. శిఖిముఖి వెంటనే చేయెత్తి
వాళ్ళకు ముందుకు రావద్దని సాంజ్ఞచేసి,
"మీరంతా వున్నచోటునే ఆగండి. ఈ సవర
గండుపోతూ, నేనూ మా బలాబలాలు తేల్చు
కోపోతున్నాం," అన్నాడు.

శబరయువకులు ఆ మాట వింటూనే
అక్కడివాళ్ళక్కడ నిలబడిపోయారు. శిఖి
ముఖి, గండుపోతు కేసి తిరిగి, "దూఁ,
దెబ్బ కాచుకో, గండుపోతూ!" అని అరిచి
ముందుకు అడుగు వేయబోయాడు. కాని,
అంతలో గండుపోతు ఒకడుగు వెనక్కు

వేసి, "నువ్వు నీవాళ్ళ నందరినీ వీపు వెనక వత్తాను పెట్టుకుని నా మీదికి దెబ్బలాడ వస్తున్నావు.. ఒకవేళ... ఒకవేళ ఏమిటి? నువ్వు నా చేతిలో తప్పక చచ్చితిరుతావు— కాని, ఆ సమయంలో నీ శబరమంద అంతా ఒంటరిగావున్న నా మీదికి వచ్చి పడతారు," అన్నాడు.

"ఎవరిచేతిలో ఎవరు చచ్చేదీ యిప్పుడే తేలిపోతుంది, గప్పాలు కొట్టకు. కావాలంటే నీవాళ్ళను కూడా నువ్వు నీ వెనక రక్షణ కోసం తెచ్చుకో," అన్నాడు శిఖిముఖి.

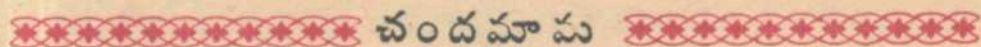
ఆ వెంటనే గండుపోతు చప్పట్లుచరిచి కేకలు పెట్టాడు. గూడెంలో ఎక్కడెక్కడ

వున్న అతడి అనుచరులంతా తమ నాయకుడి దగ్గరకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు. గండుపోతు వాళ్ళందరినీ పడ్డపాతరకు అవతలి వైపున ఆయుధాలతో సర్వసన్నద్ధంగా వుండమనీ, శిఖిముఖి ముఠావాళ్ళు వున్నచోటు నుంచి కాలు కదిపితేచాలు, వాళ్ళ మీదికి ఉరకమనీ ఆజ్ఞలు యిచ్చాడు.

ఆ తరవాత శిఖిముఖి, గండుపోతు యీటెలను ఝుళిపిస్తూ కలియబడ్డారు. గండుపోతు ఈటె విసుర్లను శిఖిముఖి తన ఈటెను అడ్డంగాపెట్టి ఆపుతూ, ఒక్కొక్క అడుగే వెనక్కు వేస్తూ, ధాన్యం పాతర చుట్టూ గిరికిలు తిరగసాగాడు. అతడి ఎత్తు గడ ఏమిటంటే; గండుపోతు మీద తను అఖరి దెబ్బ తీసేముందు అతణ్ణి బాగా అలిసిపోయేట్టు చేయాలని.

గండుపోతుకు, శిఖిముఖి తనను పాతర చుట్టూ తిప్పటం చిరైత్తిస్తున్నది. ఈ కుర్ర కుంకను క్షణాలమీద యీటెతో నాలుగు పోట్లు పాడిచి పాతర్లో పడవేసి యింత మట్టి కప్పించగలనని, అతడనుకున్నాడు. కాని, ఆ కుంక చిడతగండులా తన యీటె దెబ్బకు అందకుండా తప్పుకుంటూ, తనతో దాగుడుమూతలాట లాటి దేదో అడుతున్నాడు....

"ఒరే, పిరికికుట్టే! అంత భయపడి పారిపోదలచిన వాడివి నాతో ఎందుకు పంకానికి దిగావు?" అంటూ పళ్ళుకొరికి, ఆయాసపడసాగాడు గండుపోతు.

"పోతూ! నేను పారిపోవటంలేదు, నీ ప్రాణం తీయబోతున్నాను!" అంటూ శిఖిముఖి ఒక్క కేకపెట్టి, తన యీటెను రెండు గుప్పెళ్ళలోనూ గట్టిగా బిగించి పట్టుకుని, గండుపోతు చేతిలోని ఈటెను బలంగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు గండుపోతు పట్టుకున్న ఈటె పట్టుదప్పి ఎగిరి అంత దూరాన పడిపోయింది. అతడు దాని కోసం పక్కకు తిరిగి పరిగెత్తబోయేంతలో శిఖి

ముఖి అతడి భుజంమీద తన ఈటె అలుగును బలంగా ఆనించి, "పోతూ! శరణు, ఓడిపోయానను, నిన్ను ప్రాణాలతో పదులు తాను," అన్నాడు.

"గండుపోతు శబరకుక్కను శరణు గటమా?" అంటూ గండుపోతు భీకరంగా అరిచి ఎడంచేత్తే, భుజంమీద ఆనించివున్న శిఖిముఖి యీటెను పక్కకు కొట్టి, కుడి చేత్తో మొలనున్న పొట్టి కత్తిని చద్రున లాగి మీదికి దూకాడు. శిఖిముఖి చప్పున ఒక డుగు వెనక్కువేసి, అతడి కత్తి దెబ్బను తప్పుకుని, తిరిగి గండుపోతు మీదికి రాబోయేంతలో ఈటెతో అతడి కుడి చేతిని

బలంగా ఒక పోటు పొడిచి, అదేసమయంలో కాలితో అతడి ఎడమ మోకాలి మీద గట్టిగా ఒక తన్ను తన్నాడు.

గండుపోతు బాధతో ఒక అరుపు అరిచాడు. అతడి చేతిలోని కత్తి జారి కింద పడింది. మోకాలి మీద తగిలిన తావుకు కాలిపట్టు తప్పి అతడు పక్కనున్న పడ్ల పాతర్ల దభీమంటూ పడిపోయాడు.

ఇది చూస్తూనే అతడి అనుచరుల్లో హాహాకారాలు బయలుదేరినై. వాళ్ళల్లో కొందరు పారిపోయేందుకు వెనుదిరగబోయేంతలో, ఒక సవరుడు ఎడమచేత్తో ఈటె పైకెత్తి, కుడిచేత్తో జబ్బుచరుస్తూ, "గండుపోతుదొర తరవాత నేనూ, యిక్కడ నాయకుణ్ణి! ఈ శిఖిముఖిని, వాడి కులం వాళ్ళనూ కన్నుమూసి తెరిచేంతలో నరికి పోగులుపెడతాను. మీరు నా వెన్ను కాచి వుండండి, చాలు, రండి," అంటూ శిఖిముఖి కేసి బయలుదేరాడు.

శిఖిముఖికి ప్రమాదం రానున్నదని గ్రహించిన విక్రమకేసరి, శబరయువకులందరినీ హెచ్చరించి శక్రువులను ఎదుర్కునేందుకు బయలుదేరాడు. అటు సవరలు కొత్త నాయకుడి వెంట ముందుకు రాసాగారు. భయంకరమైన పోరా, రక్తపాతం తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడిన అదశలో సవరల వెనక నుంచి శివాలుడు ఎలుగెత్తి కేక పెట్టాడు: "అనవసర రక్తపాతం ఎందుకు? గండుపోతు ముతావాళ్ళంతా లొంగిపొండి! అయుధాలు కింద పడవేయండి."

ఆ కేక వింటూనే గండుపోతు అనుచరులు వెనక్కు తిరిగి చూశారు. శివాలుడూ మరి కొందరు శబరులూ ఈటెలు ఎత్తి తమ కేసి రావటం వాళ్ళ కంటబడింది. ముందువైపు నుంచి విక్రమకేసరి శబరయువకుల్లో మీదికి వస్తున్నాడు. ఇప్పుడేం చేయటం? లొంగిపోవటమా? లేక నిలబడి ఎదిరించటమా? —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

7

[శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ తిమ్మగూడెం వెళ్ళారని కబురందగానే, శివాలుడు కొందరు అనుచరులతో ఆ గూడెనికి వెళ్ళాడు. అతడు చేరేసరికి శిఖిముఖి, సవరగండుపోతును ఈటెతో పొడిచి వడ్లపాతల్లో పడవేశాడు. గండుపోతు అనుచరులు, శిఖిముఖి మీదికి వచ్చేంతలో శివాలుడు వాళ్ళను అయుధాలు కిందపడవేయమని హెచ్చరించాడు. తరవాత—]

సవరగండుపోతు గాయపడి వడ్లపాతల్లో పడిపోగానే, అతడి అనుచరులకు నాయకత్వం వహించిన సవరుడు, శివాలుడి హెచ్చరిక విని తాను పెద్ద చిక్కులో తలదూర్చానని గ్రహించాడు. ఇప్పటి పరిస్థితుల్లో పోరుకు దిగటం అంటే సర్వనాశం కావటమే; అలా అని శివాలుడికి లొంగిపోతే—యిక సవరపల్లెల్లో తనకూ, తమ నాయకుడికీ మానమర్యాదలు దక్కవు....

సవరుడు యిలా ఆలోచించి, శివాలుడి కేసి తిరిగి పెద్ద గొంతుతో, "మీరు మమ్మల్ని అన్ని వైపుల నుంచి చుట్టుముట్టారు. మా కన్న మీరు రెండు మూడింతలు అధిక సంఖ్యలో వున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. మీరు చేసేది ధర్మయుద్ధం అనిపించుకోదు," అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే శిఖిముఖి సవరుడి కేసి తీవ్రంగా చూసి, "ప్రతిదానికి

'చందమామ'

"అదంతా మా దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఇంతకూ మీరు చప్పున ఆయుధాలు అవతల పారేస్తారా? లేక...." అంటూ శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి వెంట వున్న శబరయోధులకుల కేసి చూశాడు.

శిఖిముఖి మాటల ధోరణిని అలాగే సాగ విస్తే, అనవసర రక్తపాతం జరుగుతుందని భయపడి, శివాలుడు తన చేతిలో వున్న యీటెను దూరంగా విసిరివేస్తూ, "మీ సవరల్లో ఏ ఒక్కరికీ హాని జరగదని నేను మాట యిస్తున్నాను. కావాలంటే ఆయుధాలు దగ్గరే వుంచుకోండి, నా ఆభ్యంతరం లేదు. నా క్కావలసిన వాడు శిథిలయి పూజారి. వాడే నాకు ప్రబల విరోధి. ఇంతకూ మీ నాయకుడు గండుపోతెక్కడ?" అని అడిగాడు, సవరల నా య కుడు గా మాట్లాడిన వాణ్ణి.

"ఇక్కడ! ఇక్కడ! పడ్లపాతర అడుగున పడున్నాను. గాయం నుంచి నెత్తురు వరదలై పారుతున్నది. కళ్ళు బైర్లు తిరుగుతున్నై," అంటూ అరిచాడు సవరగండు పోతు పాతల్లో నుంచి.

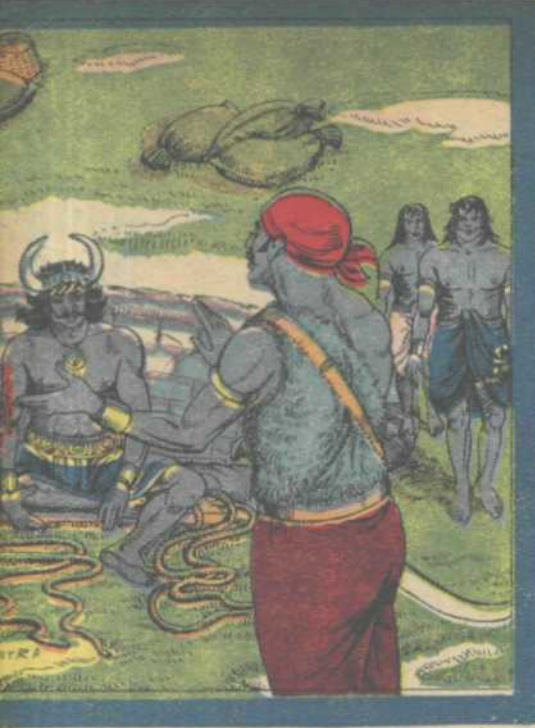
శివాలుడు ఆశ్చర్యంగా ఆ మాటలు వినిపించిన వైపుకు చూసి, గబగబా పడ్ల పాతర దగ్గరకు పోయి, లోపలికి తొంగి

న్యాయం, ధర్మం అంటూ వెకిలిగా మాట్లాడటం, మీరు ఆ శిథిలాలయ పూజారి దగ్గి ర్పించి నేర్చుకున్నట్టుంది. డబ్బు కాశపడి, పరాయి చోటు నుంచి వచ్చిన మంత్రాల పోతు పూజారికి సహాయపడటం న్యాయం, ధర్మం అవుతుందా? ఈ తిమ్మగూడెం మీద వచ్చిపడి ధాన్యం దోచుకుంటున్నారే, యిదేరకం ధర్మం? ఇక ఆట్టే మాట్లాడక ఆయుధాలు కింద పడెయ్యండి," అన్నాడు.

"ఒకసారి మేం నిరాయుధులం అయి తరఫాత, మమ్మల్నందర్నీ మీరు ఈ పెత్తలో పొడిచి చంపరని హామీ ఏవేటి?" అన్నాడు సవరుడు.

***** చందమామ *****

చూశాడు. గండుపోతు పాతర మధ్య కూర్చుని తలఎత్తి శివాలుడి కేసి చూశాడు.

"గండుపోతూ! ఏమంటావ్, శివాలూ?" అన్నాడు గండుపోతు పకపకనవ్వుతూ.

ఈ అసందర్భపు మాటలు వినగానే, ఎత్తు నుంచి పడటంవల్లా, గాయం నుంచి రక్తస్రావం జరగటంవల్లా గండుపోతుకు మతిచలించి వుంటుందనుకున్నాడు, శివాలూడు. ఆ వెంటనే అతడు తన అనుచరుల్ని హెచ్చరించి ఒక కొయ్యపలక తెప్పించి, దాని చివర్లకు తాళ్ళు కట్టించి, ఇద్దర్ని పాతర్లోకి దింపాడు. వాళ్ళిద్దరూ గండుపోతును కూర్చున్న చోటు నుంచి ఎత్తి కొయ్యపలక మీద పడుకోబెట్టారు. పాతర పైనున్న వాళ్ళు, గండుపోతును మాటులోపడ్డ అడవి జంతువును పైకి లాగి నట్టు తాళ్ళ సాయంతో పైకి లాగారు.

గండుపోతు తన అనుచరుల కేసి చూసి ఆశ్చర్యపడుతూ, "మన వాళ్ళందరి దగ్గిరా ఆయుధాలున్నయ్యే! ఇంతకీ యిక్కడ గెలిచిందెవరు? మన వాళ్ళెందరు చచ్చారు?" అని ప్రశ్నించాడు.

సవరలకు నాయకత్వం వహించిన వాడు గండుపోతు ముందుకు వచ్చి, "దొరా! శిఖర శివాలుదొర యిక్కడ రక్తపాతం జరక్కండా అపారు," అన్నాడు.

నవరలకు నాయకత్వం వహించిన వాడు గండుపోతు ముందుకు వచ్చి, "దొరా! శిఖర శివాలుదొర యిక్కడ రక్తపాతం జరక్కండా అపారు," అన్నాడు.

నవరలకు నాయకత్వం వహించిన వాడు గండుపోతు ముందుకు వచ్చి, "దొరా! శిఖర శివాలుదొర యిక్కడ రక్తపాతం జరక్కండా అపారు," అన్నాడు.

చందమామ

అనుచరు డలా చెప్పగానే గండుపోతు, శివాలుడి కేసి తిరిగి, "నేను మీ జాతివాళ్ళకు చాలా అన్యాయం చేశాను. పూజారికుక్క నాకు బంగారం ఆశ చూపి, నా చేత పాడు పనులు చేయించాడు. నన్ను క్షమించు," అన్నాడు వణుకుతున్న గొంతుతో.

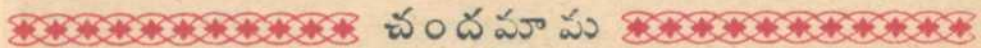
"జరిగిందేదో జరిగింది; యిద్దరం మరచిపోదాం. ముందు నీ కాలికి, చేతికి కట్టుకట్టినీ. తరవాత ఆ పూజారి వేట అందరం కలిసి ప్రారంభిద్దాం," అని చెప్పి, శివాలుడు అంత దూరాన నిలబడి చూస్తున్న వృద్ధుడొకణ్ణి దగ్గరకు పిలిచి, "ఈ సవరజాతి పెద్దకు వెంటనే చికిత్సచెయ్యి," అన్నాడు.

ఆ వృద్ధుడు గ్రామవైద్యుడు. అతను తన వైద్యపరికరా లెప్పడూ సంచిలో పెట్టుకుని భుజానికి వేలాడవేసుకుని తిరుగు తూంటాడు. అతడు గండుపోతు చేతిగాయం మీద ఏదో అకుపసరు పెండి, అవే అకుల్ని కట్టుగా కట్టాడు. తరవాత గండుపోతు ఎడమకాలినీ వేళ్ళతో పట్టి చూసి, యిద్దరు సవరుల్ని గండుపోతు చేతులు పక్కలకు లాగి పట్టుకోమని చెప్పి, రెండు వెదురు బద్దల్ని అతడి మోకాలుకు పైనా కిందా పెట్టి, తాడుతో గట్టిగా బిగించి ముడివేశాడు. వైద్యుడిది చేసేప్పుడు గండుపోతు బాధతో

గిలగిల్లాడిపోతూ, "ఇంత బాధకూ కారకుడు ఆ పూజారికుక్క! వాడిచ్చిన బంగారు ఇటుకల్ని మహానదిలో పారెయ్యండి. వాణ్ణి ఈ బెగ్గుచ్చి, టేకుమాను చితారుకొమ్మన ఎండగట్టండి!" అంటూ అరిచాడు.

కట్టు కట్టడం అయిపోగానే గ్రామ వైద్యుడు లేచి నిలబడి, గండుపోతు ముఖంలోకి తీక్షణంగా చూస్తూ, "గండు పోతూ, వైద్యుడ్నిగా నా ధర్మమేదో నేను చేశాను. ఇప్పుడు చెప్పు; మా గ్రామం నుంచి దోచుకుపోయిన ధాన్యం మాకు తిరిగి యివ్వదలిచావా, లేదా?" అని ప్రశ్నించాడు.

“మా వాళ్ళు ఎత్తుకుపోయింది బహు కొద్ది ధాన్యమే. అంతా ఎత్తుకుపోకుండా శిఖిముఖి పులిగండులా వచ్చి పడ్డాడు. మా వాళ్ళు ఎత్తుకుపోయిన ప్రతి బస్తా ధాన్యానికి రెండు బస్తాల మా సొంత ధాన్యం చేర్చి, మీ గ్రామ పాతర్లో పోయి స్తాను,” అని చెప్పి, గండుపోతు తన అనుచరులతో, “బస్తాలుగా కట్టివున్న ధాన్య మంతా పాతర్లో పోయింది. మనవాళ్ళు గూడెం దాటించిన ప్రతి బస్తాతోనూ, మరి రెండుబస్తాల ధాన్యం మన పల్లె నుంచి యిక్కడికి తీసుకురండి,” అని చెప్పాడు. తమ నాయకుడు ఇలా ఆజ్ఞాపించగానే,

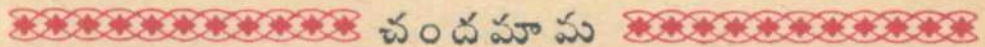

సవరులు కొందరు తమ పల్లె కేసి బయలు దేరబోయారు. గండుపోతు వాళ్ళను అపి, “పూజారికుక్క, తన గుహ వదిలి అరణ్యంలో తిరుగుతూండొచ్చు. ఒక వేళ మీ కెదురుపడి అడిగితే, ఇక్కడ మన సవరు లందరూ, శిబిరశివాలుడికి ఖైదీలుగా చిక్కిపోయారని చెప్పండి,” అన్నాడు.

తరవాత గండుపోతును, శివాలుడు యిద్దరి చేత గ్రామచావడిలోకి మోయిం చుకు పోయాడు.

గ్రామచావడిలో శివాలుడూ, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ ఒక పక్కగా కూర్చున్నారు. గండుపోతు తన అనుచరులు పరిచిన జంతుచర్మాల మీద గోడకు చేరగిలబడి కూర్చున్నాడు. శివాలుడు ప్రశ్నించిన మీదట అతడు, శిథిలాలయ పూజారి వారం రోజుల క్రితం తమ పల్లెకు రావటం, లంచంగా చాలా బంగారం యిచ్చి, విక్రమకేసరి నుంచి తాళపత్ర గ్రంథం సంపాదించి తన కివ్వమని అడగటం గురించి చెప్పాడు.

“శివాలూ, కేవలం వాడిచ్చిన వెధవ బంగారం కోసమే, నేనిన్ని పాడుపనులు చేశాననుకోకు. వాడు నాకు మహత్తరమైన మంత్రాలు నేర్పి, నన్ను ఈ అరణ్యం రాజ్యానికి మహారాజును చేస్తానన్నాడు.

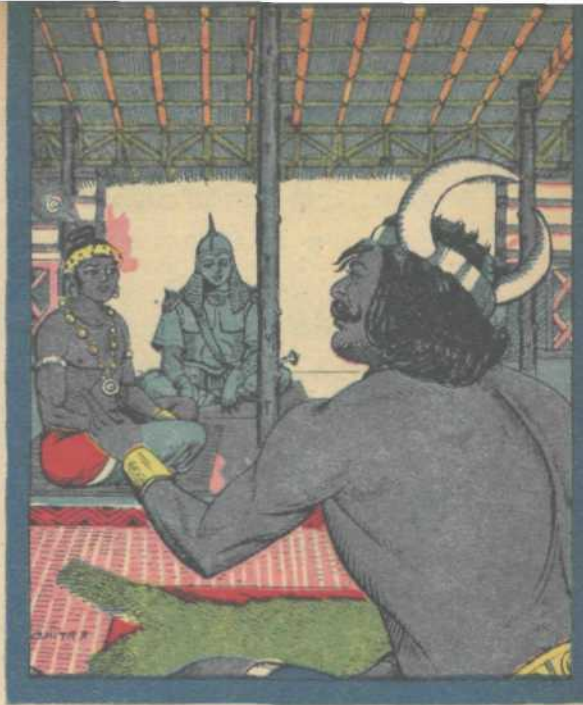

వాడింతకీ కావాలనే ఆ తాళపత్ర గ్రంథం రహస్యం వివేచి?" అని ప్రశ్నించాడు, గండుపోతు.

"అది సువృడగవలసిన ప్రశ్న కాదు, గండుపోతూ. ఒక విధంగా నాకూ ఆ తాళ పత్రాల్లో వున్న రహస్య విషయా లేమిటో పూర్తిగా తెలియవు. అదలా వుంచుదాం. ఈ శిథిలాలయ పూజారి, ఈ ప్రాంతాల నుంచి స్వేచ్ఛగా తిరిగి బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయలకు పోవటం, ముందు ముందు కొన్ని చిక్కులకు దారితీస్తుంది. వాణ్ణిక్కడే పట్టుకుని హతమార్చాలి. ప్రస్తుతం వాడు దాగివున్న కొండగుహ ఎక్కడ?" అని అడిగాడు శివాలుడు.

గండుపోతు, శిఖిముఖి కేసి తలతిప్పి, "మీ శిఖికి యీ చుట్టుపక్కల వున్న అరణ్యం, కొండలూ ఖుణ్ణంగా తెలిసినవే కదా. శిఖి! నందికొండ దిగువున వున్న తాటితోపు నీ వెరిగే వుంటావు. ఆ తోపుకు దక్షిణపు అంచున ఒక అయిదుతలల తాటిచెట్టున్నది. ఆ తాటిచెట్టెక్కి అన్నిటి కన్న ఎత్తుగావున్న తల మీంచి చూస్తే, ఆ పూజారిగాడు వుంటున్న గుహ సూటిగా కనబడుతుంది. ఆ గుహ పక్కన మరి కొన్ని గుహలున్నవి గనక, ఆ దుర్మార్గు

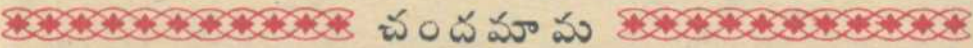

డున్న గుహను గుర్తించటానికి యిదొక్కటే మార్గం," అన్నాడు.

"ఆ గుహ ముందు కావలి వాళ్ళెవరైనా వున్నారా?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"గుహ ముందు లేరు, తాటితోపులో మా వాళ్ళు యిద్దరు ముగ్గురున్నాము. నీకు సహాయం చేయమని వాళ్ళకు యిప్పుడే కబురు పంపుతాను," అన్నాడు గండుపోతు.

శివాలుడి అనుమతి పొంది, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ నలుగురు అనుచరులను వెంట బెట్టుకుని నందికొండ కేసి బయలు దేరారు. అవసరం రావచ్చున్న సమ్యకంతో శిఖిముఖి విల్లంబులు వెంట పెట్టుకు

పోయాడు. వాళ్ళు నందికొండను చేరేసరికి సూర్యుడు బాగా పడమటికి వాలాడు. తాటి తోపులో వున్న గండుపోతు అనుచరులు తమ నాయకుడి నుంచి ముందే వార్త అంది వుండటంతో, శిఖిముఖినీ, విక్రమ కేసరినీ అయిదుతలల తాటి చెట్టున్న చోటుకు తీసుకుపోయి, "మీరు తాటి చెట్టెక్కి చూడండి. పూజారి గుహలోనే వున్నాడు. రెండు మూడు గంటల సేపు నుంచి ఎందుకనే గుహంతా కలయ తిరుగు తున్నాడు. గుహలో అంతగా వెలుగు లేక పోవటంతో, వాడేం చేస్తున్నదీ స్పష్టంగా తెలియటం లేదు," అని చెప్పారు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి సంప్రతించు కున్నారు. విక్రమకేసరి కొందరు అనుచరులతో గుహ దగ్గరకు పోయేట్టూ, ఒకవేళ పూజారి వాళ్ళు రావటం చూసి పారి పోయేందుకు ప్రయత్నిస్తే, శిఖిముఖి చెట్టు మీది నుంచి బాణం వదిలి వాణ్ణి చంప

టమో, గాయపరచటమో చేసేట్టూ నిర్ణయించుకున్నారు.

పావుగంట తరవాత విక్రమకేసరి కొండ ఎక్కి గుహను సమీపించేంతలో, అప్పటి వరకూ గుహలో నీడలా అటూ యిటూ తిరుగుతున్న పూజారి ఆకారం, ఒక్కసారిగా ఎగిరి గంతేసినట్టు, చెట్టు మీదున్న శిఖిముఖికి తోచింది. పూజారి పారిపోయే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడని భావించి, శిఖిముఖి గురి చూసి బాణం వదిలాడు. బాణం దెబ్బ తగలగానే, గుహలో వున్న ఆకారం బాధతో ఎలుగు బంటిలా ఒక్కసారి గొండ్రించింది.

ఆ గొండ్రింపు వింటూనే విక్రమకేసరి, అతడి వెంట వున్నవాళ్ళూ, గుహ కేసి వేగంగా పరిగెత్తారు. "పూజారి ఎలుగైతూ మా రాడు!" అనుకుంటూ శిఖిముఖి చెట్టు మీంచి దిగి, గుహ కేసి పరుగుతీయ సాగాడు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

8

[సవరగండుపోతు, శివలుడికి శిథిలాలయ పూజారి దాగి వున్న కొండగుహ సంగతి తెలియజేశాడు. శిథిముఖి, విక్రమకేసరీ కొండ ప్రాంతాలకు వెళ్ళారు. శిథిముఖి గుహలో కదులుతున్న ఆకారాని కేసి గురి చూసి బాణం పదిలాడు. బాణందెబ్బ తింటూనే గుహలోని ఆకారం ఎలుగుబంటులా పెద్దగా గొండ్రించి బయటికిదూకింది. తరవాత—]

శిథిముఖి చెట్టు మీది నుంచి దిగి గుహను చేరేసరికి, విక్రమకేసరీ అతడి వెంట వున్న వాళ్ళూ, పెద్దగా కేకలు పెడుతూ ఎలుగు బంటును వెంటపడి తరుముతున్నారు. బాణం దెబ్బ తింటూనే ఎలుగుబంటు గుహ నుంచి బయటికి వచ్చి, కొండ దిగి పారిపోయేందుకు ప్రయత్నించింది.

"కేసరీ! ఆ ఎలుగ్గొడ్డును పట్టుకునేందుకు ఎందు కంత శ్రమపడుతున్నావ్?

ముందు గుహలో ఆ పూజారిగా డున్నాడేమో చూడటం అవసరం," అన్నాడు శిథిముఖి, విక్రమకేసరిని సమీపిస్తూ.

ఆ మాటలు వింటూనే గండుపోతు అనుచరులైన సవరలు, "ఇంకెక్కడి పూజారి! మనను మోసగించేందుకు వాడే యిలా ఎలుగుబంటుగా మారిపోయాడు. వాణ్ణి యీ ఆకారంలోనే పట్టుకుని నిలుపునా కాల్చి భస్మం చేసేద్దాం," అన్నారు.

అది పూజారి అయినా కావచ్చు. అయినా కాకపోయినా వాళ్ళకు మనం కోపం తెప్పించటం ఎందుకు? నేను యీ లోపల గుహలోకి పోయి, ఆ దుర్మార్గుడు చీకట్లో ఎక్కడైనా సక్కి పున్నాడేమో చూస్తాను,” అని చెప్పి గుహలోకి వెళ్ళాడు.

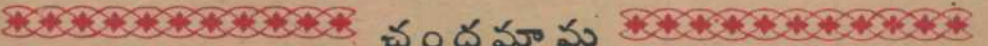
గుహలో జాగ్రత్తగా పరీక్షించిన మీదట శిఖిముఖికి, శిధిలాలయ పూజారి అందులో కొన్నాళ్ళపాటు వున్న గుర్తులు కనిపించినై. గుహలో ఒక మూలగా ఫులిచర్మం ఒకటి పరిచి వున్నది. మరో మూల వంట చేసుకునేందుకు పొయ్యా, కొన్ని పాత్రలూ కనిపించినై. పొయ్యి పక్కనే చమురుతో బాగా తడిపి వున్న రెండు దివిటిలు రాళ్ళకు అనించబడి వున్నవి.

పూజారి గుహ నుంచి పారిపోయేందుకు మరే రహస్య ద్వారం వున్న సూచనలూ శిఖిముఖికి కనిపించలేదు. అతడు యిప్పటికి చాలా గంటల క్రితమే గుహ వదిలి పోయాడు. ఎలుగ్గడ్డును మహా తెలివిగా యిందుకు ఉపయోగించుకున్నాడు.

శిధిలాలయ పూజారి జిత్తులమారి తనానికి శిఖిముఖి అబ్బుర పడుతూండగా గుహ బయటి నుంచి విక్రమకేసరి పిలుపు వినిపించింది. శిఖిముఖి వెంటనే బయటికి

శిధిలాలయ పూజారి కున్నవని చెప్పబడే ఆపూర్వశక్తుల్లో శిఖిముఖికి రవంత సమ్మకం వున్నది. తాటిచెట్టు పై నుంచి దిగి వచ్చేప్పుడు అతడూ, గుహలో వున్నది ఎలుగ్గడ్డుగా మారిపోయిన పూజారి అయి వుండొచ్చనుకున్నాడు. అలాంటప్పుడు, యీ అమాయకులైన సవరలు ఎలుగు బంటును పూజారి అని భ్రమ పడటంలో ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీ లేదు.

శిఖిముఖి యిలా ఆలోచించి, ఎగ్ర గండును ఎలుగుబంటు మీదికి ఉసికొలుపుతూ, “కేసరి, మీరు ఎలుగును పట్టుకోండి గండుపోతు ముఠావాళ్ళు అన్నట్టు

సచ్చాదు. ఎలుగొడ్డును ఎత్తయిన రాళ్ళ మధ్యకు తరిమి సవరలు దాని మెడకు రాదు తగిలించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఎరగండు రాళ్ళ మధ్య వున్న ఒకే ఒక యిరుకు దారి నుంచి అది బయటికి పారి పోకుండా, అక్కడ నిలబడి పెద్దగా మొరుగుతున్నది.

విక్రమకేశరి, శిఖిముఖి దగ్గర కొచ్చి చిన్న గొంతుతో, "శిఖీ! యీ నల్లమొద్దు శిథిలా లయ పూజారి కాదని నాకూ తెలుసు. కాని, సవరల మూఢ విశ్వాసాన్ని తృణీకరిస్తే కొన్ని అనవసర చిక్కులు ఎదురయ్యే ప్రమాదం వున్నది. వీళ్ళు తమ నాయకు డైన గండుపోతుతో, ఎలుగుబంటుగా మారిన పూజారిని చేజేతులా జారవిడిచామని చెప్పి తిరుతారు. అతడికి పూజారి మంత్రశక్తుల్లో పూర్తి విశ్వాసం వున్నట్టు కనబడు తుంది," అన్నాడు.

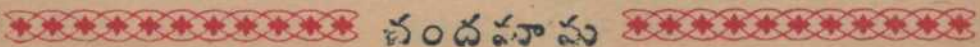
"ఆ దుర్మార్గుడి పల్ల చిక్కుల్లో పడిం తరవాత గండుపోతుకు అతడి మీద సమ్మకం పోయి, ద్వేషభావం కలిగిందని నే ననుకుంటున్నాను. ఏమైనా, కొండ కింద వుండి పూజారి గుహను కాపలా కాస్తున్న వాళ్ళకు, వాడు బయటికి పోయిన సంగతి గాని, యీ ఎలుగుబంటు లోపల వున్న

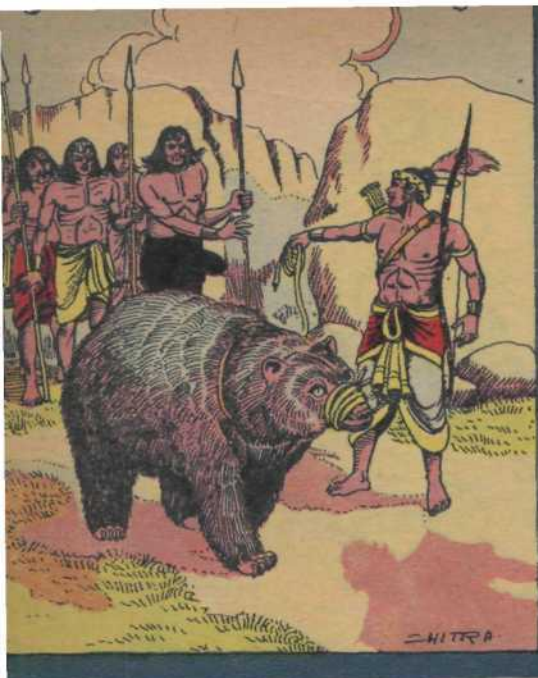

విషయం గాని తెలియదు. అందువల్ల మనం దీన్ని పట్టుకుపోయి, మా అయ్యకూ, గండుపోతుకూ చూపటం మంచిది. అతర వాత అరణ్యంలో పూజారిగాడి వేట ప్రారం భిద్దాం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

శిఖిముఖి ఎలుగుబంటు వున్న చోటుకు పోయి, రాళ్ళ మీది నుంచి దాని కేసి చూశాడు. అది పెద్దగా గొండ్రిస్తూ పారి పోయేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది.

శిఖిముఖి చుట్టూ కలియ చూసి, అల్లంత దూరంలో వున్న పొదల మీది అడవితిగల్ని కోసుకువచ్చి, వాటిని తాడుగా పేసి, ఉచ్చువేసి దానిని ఎలుగుబంటి మెడ

మీదికి గురిగా విసిరాడు. అది ఎలుగుబంటి మెడకు తగులుకోగానే ఉచ్చు గొంతుకు బిగిసేలా బలంగా లాగాడు.

ఎలుగు బంటు గొండ్రిస్తూ చేతులతో తాడును తెంచేందుకు ప్రయత్నించింది. శిఖిముఖి హెచ్చరించగానే, విక్రమకేసరితో పాటు, ఇద్దరు ముగ్గురు సవరులు అతడి చేతిలో వున్న తాడును బలంగా పైకి గుంజారు. ఎలుగుబంటు ఒకటి రెండడుగులు నేల మీది నుంచి పైకి లేచింది. శిఖిముఖి అదే అదనుగా దాని మూతికి ఒక అడవితిగను గట్టిగా రెండు చుట్లు చుట్టి ముడివేసేశాడు.

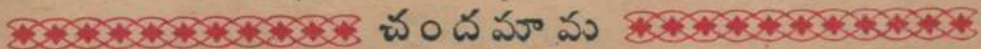

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి కలిసి ఎలుగు బంటును రాళ్ళ మధ్య నుంచి బయటికి లాగి, దాని మెడకు బిగిసివున్న తాడును సవరలకు యిచ్చి, "ఇక తిమ్మగూడెనికి పదండి. ఇది అడవిగొడ్డే, లేక శిథిలాలయ పూజారో మీ నాయకుడు సవరగండే తేలుస్తాడు," అనివెప్పారు.

వాళ్ళు ఎలుగుబంటుతో గూడెన్ని చేరే సరికి, అక్కడ స్త్రీలూ, పిల్లలూ గుంపులుగా పోగై, "పూజారి ఎలుగు! పూజారి ఎలుగు!" అని కేకలు పెడుతూ, వాళ్ళతో పాటు శివాలుడూ, సవర గండుపోతూ వున్న గ్రామచావడికి వచ్చారు.

శివాలుడు యీ గందరగోళం ఏమిటా అని చావడిలోంచి బయటికి వచ్చి, తన కొడుకునూ, ఎలుగుబంటునూ చూస్తూనే, "ఏమిటిది? ఆ దుర్మార్గుడు పూజారి గుహలో లేడా?" అని ప్రశ్నించాడు.

"పూజారి గుహలో నుంచి ఎప్పుడో పారిపోయాడు. ఆ సంగతి కావలావాళ్ళకు తెలియకుండా వుండేందుకు ఈ ఎలుగు బంటును గుహలో కట్టివేశాడు," అని శిఖిముఖి అక్కడ జరిగినదంతా తండ్రికి చెప్పి, "గండుపోతు కులంవాళ్ళకు యీ ఎలుగే శిథిలాలయ పూజారి అన్న నమ్మకం

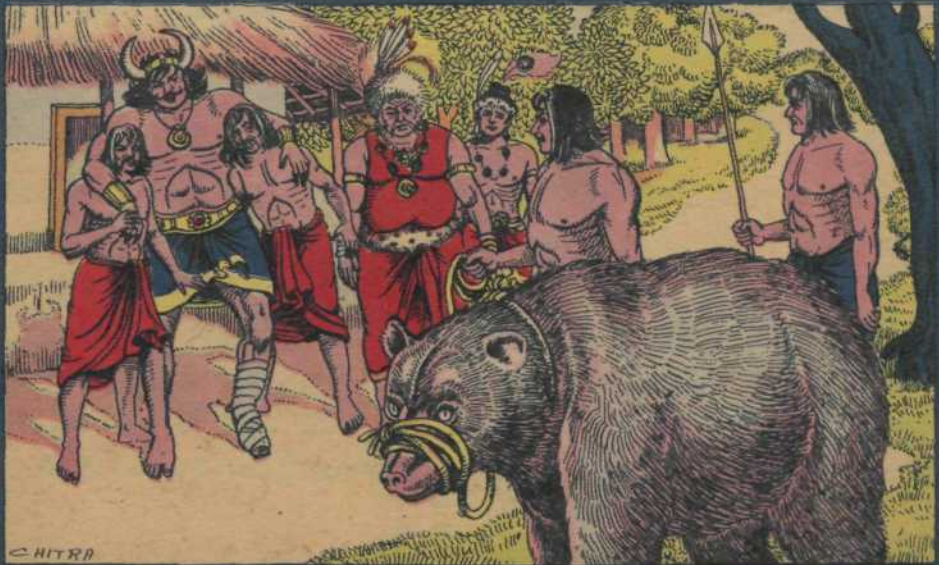

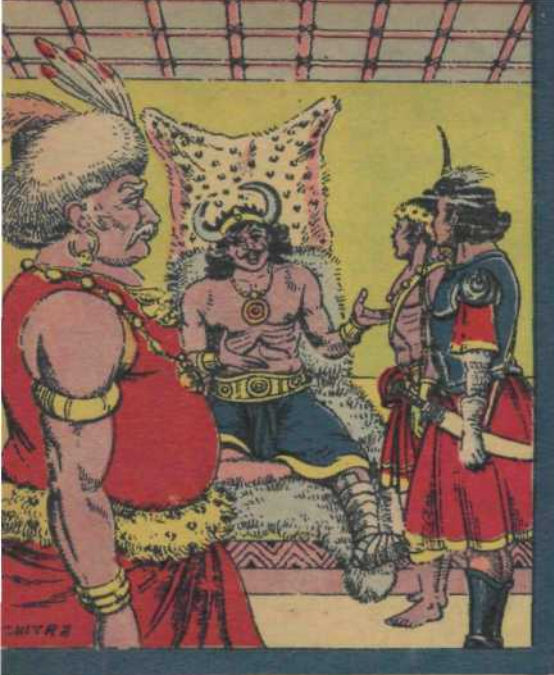
వున్నది. అందుకనే దీన్ని యిక్కడికి పట్టు
కొచ్చాం. గండుపోతు కూడా దీన్నేసారి
చూడటం బావుంటుంది. అతడు చెప్పితే
తప్ప, అతడి మనుషులకు నమ్మకం కల
గదు," అన్నాడు.

ఈ లోపల గండుపోతును అతడి అను
చరు లిద్దరు భుజాలు పట్టుకుని చావిడి
బయటకు తీసుకు వచ్చారు. అతడు తన
అనుచరులు చెప్పినదంతా విని, ఎలుగు
బంటు కేసి గుచ్చి గుచ్చి చూస్తూ, "అ
పూజారి కుక్క ఎంతకైనా సమర్థుడే!
ఎందుకైనా మంచిది, యీ మెకాన్ని
యింటికి తీసుకుపోయి, నా కూతురు నాగు

మల్లికి ఒప్పచెప్పతాను. మల్లి ఈటె, కత్తి
తీసుకున్నదంటే, యిది నిజం చెప్పితిరు
తుంది!" అని తన అనుచరుల కేసి తిరిగి,
"మన జాగ్రత్తలో మనం వుండాలి. ఒక
వేళ ఆ పూజారికుక్క అరణ్యంలోనే
తిరుగుతూండొచ్చు. మన గూడెలన్నిటికి
కబురందించి, ఆ దుష్టుణ్ణి పట్టుకునే
ప్రయత్నం చెయ్యండి," అన్నాడు.

గండుపోతు అనుచరులు ఎలుగు
బంటును వెంట తీసుకుని అక్కణ్ణించి
వెళ్ళిపోగానే శివాలుడు స్నేహపూర్వకంగా
సవరగండుపోతు భుజం తట్టి, "గండు
పోతూ! ఇక మేం మా పల్లెకు వెళతాం.

పూజారి మనకూ మనకూ ఆనవసర విరోధం తెచ్చిపెట్టాడు. అదంతా మరిచి పోదాం. నీ గాయాలు మాని త్వరలో ఆరోగ్యం కలుగుతుందని నమ్ముతున్నాను. నా కొడుకు తొందరపాటుకు విచారిస్తున్నాను," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు గండుపోతు బిగ్గరగా నవ్వి, "తొందరపాటా! ఆ వయసుకు ఆ మాత్రం తొందరపాటు లేకపోతే, పెరిగి పెద్దయిం తరవాత ఎందుకు పనికొచ్చేట్టు? నేనూ వయసులో పుండగా కాబోయ్యే మామ మీద యిలాంటి కాస్త మోటు సరసమే అడాను. నా కూతురు నాగుమ్మలతో పోలిస్తే, నీ కొడుకు

శిఖిముఖి ఎంతో మేదకుడుగా కనిపిస్తాడు. మీరంతా మా గూడేనికి వచ్చి రాత్రికి నే నిచ్చే విందుభోజనం తినాలి. ఈ లోపల ఆ పూజారికుక్క ఎక్కడ ఉన్నదీ తెలిసినా తెలియొచ్చు," అన్నాడు.

ఈ అహ్వనం అంగీకరించటమా, మానటమా అన్నట్లు శివాలుడు, తన కొడుకు కేసీ, విక్రమకేసరి కేసీ చూశాడు. వాళ్లిద్దరూ ఏ భావం కనబరచలేదు. కాని, ఆ ఇద్దరి కళ్ళూ గండుపోతు మీదే వున్నవి. అతడు మరేదైనా కుతంత్రం పన్నుతున్నాడేమో అన్న ఆనుమానం వాళ్ళను వీడిస్తున్నది.

శివాలుడి ఆలోచన గ్రహించిన వాడిలా సవరగండుపోతు తలాడిస్తూ, "ఒక కుల పెద్ద విందుకు ఆహ్వానిస్తే, మరొక కుల పెద్ద రాననటం నే నింతవరకూ చూడలేదు, వినలేదు," అన్నాడు.

"సరే, గండుపోతూ ఆలాగే వస్తాం. కాని, యిక్కడ వున్న మా పల్లెవాళ్ళందరూ మాత్రం మీ గూడేనికి వచ్చే అవకాశం లేదు. నేనూ, శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరి, మరి నలుగురైదుగురు మా వాళ్ళూ మీ గూడేనికి వస్తాం. మిగిలిన వాళ్ళంతా చీకటి పడేలోపల మా పల్లెకు పోవటం అవసరం. ఆ శిథిలాలయ పూజారి పల్లె మీద మరెలాంటి

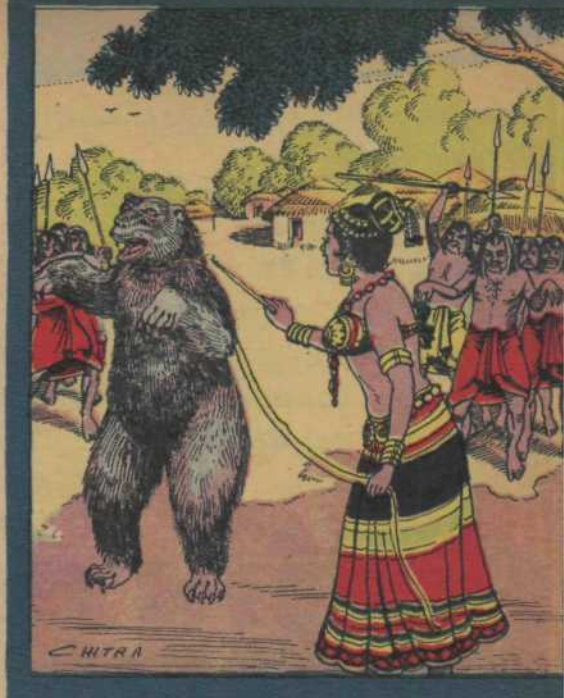
చందమామ

ఘోరానికి పూనుకుంటాడే ఊహించలేం గదా," అన్నాడు.

"అదీ నిజమే. ఆ కాల్లకుక్కను పట్టుకుని చిత్రవధ చేసేవరకూ నాకు మనశ్శాంతి వుండదు. ఊ, బయలుదేరదామా?" అన్నాడు గండుపోతు.

శివాలుడు తన అనుచరుల్లో నలుగురు రైదుగురిని మాత్రం తన వెంట వుంచుకుని తతిమ్మా వాళ్ళను కుంభారమిట్ట పల్లెకు పోయి, రాత్రల్లా తగు జాగ్రత్తలో వుండమని హెచ్చరించాడు. ఆ తరువాత గండుపోతు అనుచరులు తమ నాయకుడికి దోరి ఒకటి తయారు చేసి, అందులో అతణ్ణి కూర్చోపెట్టి, దాన్ని అటిద్దరూ యిటిద్దరూ భుజాలకు ఎత్తుకుని తమ గూడెం కేసి బయలుదేరారు. శివాలుడూ, శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ దాన్ని అనుసరించి ప్రయాణమయ్యారు.

దాదాపు ఓ గంట ప్రయాణం తరువాత అందరూ సవరపల్లెకు చేరేసరికి, పల్లె మధ్యలో వున్న గండుపోతు ఇంటి ముందు పల్లెవాసులంతా గుమిగూడి నవ్వుతూ, కేరిం తలు కొడుతూ గంతులు వేయటం వాళ్ళ క్కనిపించింది. శివాలుడు పల్లెవాసుల ఉత్సాహం చూసి, శిథిలాలయ పూజారిని

వాళ్ళు పట్టుకొచ్చారేమో అనుకున్నాడు. కాని, తీరా దగ్గరకు పోయి చూస్తే, గండుపోతు కూతురు నాగుమల్లి గుహ దగ్గర దొరికిన ఎలుగుబంటు చేత రకరకాల ఆటలు ఆడిస్తున్నది.

"ఇప్పటికిప్పుడు పట్టుకున్న ఆ క్రూర మృగాన్ని యింతలోనే నీ కూతురు ఎలా మచ్చిక చేయగలిగింది, గండుపోతు?" అంటూ శివాలుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

"సాహసమే సవరమహాలక్ష్మి, అన్నారు పెద్దలు. నా కూతురు సాహసంలో, ధైర్యంలో నాకు సమానురాలు, మీ శిఖిముఖీ దానికి ఉజ్జీ అవునా కాదా అన్న సంశయం నన్ను

బాధిస్తూనే వున్నది. యిలా అన్నానని ఏమీ అనుకోకు, శివాలా!" అన్నాడు గండు పోతు, కూతురు కేసి అప్యాయంగా చూస్తూ.

నాగుమల్లి, తండ్రిని చూస్తూనే ఎలుగు బంటు మెడకు కట్టి వున్న తాడును వదిలి, "అయ్యా, నడవలేనంతగా గాయపడ్డావా? ఏదో చిన్న దెబ్బ తగిలించని చెప్పారే, మన వాళ్ళు," అంటూ తండ్రిని కావలించు కుని కన్నీళ్ళు పెట్టుకున్నది.

"తగిలిన గాయం చిన్నదేనమ్మా, కాని ఎడం కాలి కీలేదో కాస్త..." అని గండు పోతు నవ్వుతూ శిఖిముఖి కేసి చేయి చూపి, "ఇంత సవరగండుపోతును డోలీ ఎక్కించించెవరో తెలుసా? ఆ కోడెకారు శిఖిముఖి. అలా కనబడుతున్నాడు గాని—ఎంత తెగువ! ఎంత గుండె బలం!" అన్నాడు.

నాగుమల్లి చప్పన తల తిప్పి, శిఖిముఖి కేసి చూసింది. క్షణంలో ఆమె కన్నీళ్ళు మాయమయినై. కోపంతో ఆమె కళ్ళు ఎర్ర

బడినై, ముక్కుపుటాలు అదిరినై. ఏదో అనబోయిన దల్లా ఆగి చప్పన తల పక్కకు తిప్పుకున్నది.

ఇదంతా గమనిస్తున్న విక్రమకేసరి, శిఖిముఖితో రహస్యంగా, "శిఖి! మనకు విందు చేయటంలో గండుపోతు ఎత్తుగడ ఏమిటా అనే యింతవరకూ మనం ఆలోచిస్తున్నాం. అతడు మహా చేయగలిగితే ఆహారంలో విషం కలిపించగలడు. కాని—కూతురు నాగుమల్లి నీ మీద పగ పట్టినట్టు న్నది, జాగ్రత్త!" అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఏదో అనబోయేంతలో ఎలుగు బంటు గోండ్రిస్తూ, అక్కడ చేరిన గుంపు మీద పడి, పంజాలతో అందిన వాణ్ణి అంది నట్టు కొట్టి రక్తసాగింది. గుంపులో హాహా కారాలు బయలుదేరినై. నాగుమల్లి, శిఖిముఖి "తప్పకోండి, తప్పకోండి," అని పెద్దగా కేకలు పెడుతూ ఎలుగ్గడ్డు కేసి పరిగెత్తారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

9

[కొండగుహలో శిథిముఖీ, విక్రమకేసరులకు శిథిలాలయ వూహారి కనిపించలేదు. అక్కడ దొరికిన ఎలుగుబంటును వాళ్ళు సవరగండుపోతు మూతవాళ్ళకు ఒప్ప చెప్పారు. నాగుమల్లి దాన్ని కొంతసేపు అడించి, యివతలికి రాగానే, అది చుట్టూ చేరిన గుంపు మీద విరుచుకు పడింది. దాన్ని పట్టుకునేందుకు శిథిముఖీ, నాగుమల్లి పరిగెత్తారు. తరవాత—]

ఎలుగుబంటు చేత గాయపడిన వాళ్ళల్లో ఎక్కువమంది సవర స్త్రీలూ, పిల్లలూ. మగవాళ్ళు దాన్ని చంపేందుకు యీటెలూ, కర్రలూ అందుకునేలోపలే ఎలుగుబంటు చేయవలసిన ఫేరం అంతా చేసి, పారి పోయే ప్రయత్నంలో వున్నది. ఆ దశలో దాన్ని పట్టుకునేందుకు నాగుమల్లి, శిథిముఖీ ముందుకురికారు. వాళ్ళు ఎలుగు కేసి పరిగెత్తటం చూసిన సవరలు ఈటెల్ని

దానికేసి విసరకుండా అగారు. అవి గురి తప్పి తమ నాయకుడి కూతురుగ్గాని, శిథిముఖిగ్గాని తగలవచ్చని వాళ్ళు భయపడ్డారు.

ఎలుగుబంటు ఒకసారి రెండు కాళ్ళ మీదా నిలబడి తనను సమీపిస్తున్న నాగుమల్లి మీదికి దూకబోయింది. నాగుమల్లి ఏమీ చలించక పిడికెళ్ళు విగించి వున్న చోటునే నిలబడింది. ఆసరికి ఎలుగును సమీపించిన శిథిముఖి కాలికో బలంగా

‘చం ద మా మ’

దాని నడుం మీద ఓ తన్ను తన్నాడు. ఎలుగుబంటు గోండ్రిస్తూ కిందపడి చప్పున లేచి అరణ్యం కేసి పరిగెత్తసాగింది.

పీడవిరగడయిందన్నట్టు చూసి, శిఖిముఖి వెనుదిరగబోయాడు. కాని అంతలో అతడి దృష్టి మెరుపులా ఎలుగుబంటు కేసి పరిగెత్తుతున్న నాగుమల్లి మీద పడింది. యిప్పుడామె చేతిలో ఒక యీటె వున్నది. వెనక నుంచి తండ్రి గండుపోతూ మరి కొందరూ ఆగమని కేకలు పెడుతున్నా ఆమె లక్ష్మి పెట్టకుండా ముందుకు పరిగెత్తసాగింది.

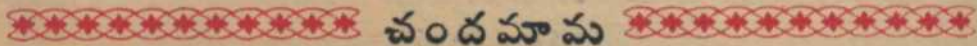
నాగుమల్లి సాహసం చూసి శిఖిముఖి మనసులోనే మెచ్చుకున్నాడు. కాని, ఆమె

చేస్తున్నది దుస్సాహసమనీ, ప్రమాదం తెచ్చి పెట్టేదనీ అతడికి తోచింది. ఆ వెంటనే అతడు, "మల్లి!" అంటూ కేకపెట్టి ఆమె కేసి పరిగెత్తాడు. ముందు ఎలుగుబంటూ, దానికి కొంచెం వెనకగా నాగుమల్లి, ఆమెకు కాస్త దూరంలో శిఖిముఖి పరిగెత్తుతూ, చూస్తూండగానే అరణ్యపు కాల వెనక మాయమయారు.

"ఆ ఎలుగుబంటు రూపంలో వున్న వాడు పూజారీ! సందేహంలేదు. ఆ పూజారి కుక్క మంత్ర తంత్ర విద్యల్లో సాటిలేని వాడు. శివాలా! వాడు నాకూతుర్నీ, నీ కొడుకునూ చంపటానికో లేక ఎత్తుకుపోవటానికో, యీ మాయారూపంలో వచ్చాడు. ఇద్దర్నీ సమ్మోహపరిచి వెంట తీసుకుపోయాడు. ఇప్పుడేంచేయటం?" అంటూ గండుపోతు అరవసాగాడు.

శివాలాడికి, పూజారి శక్తిసామర్థ్యాల్లో గండుపోతుకున్నంత గుడ్డినమ్మకం లేదు. ఎలుగుబంటును తరుముకుంటూ తన కొడుకూ, గండుపోతు కూతురూ పరిగెత్తటంలో అతడికి పూజారి సమ్మోహన విద్య ఏమీ వున్నట్టు అనుమానం కలగలేదు. కాని, వాళ్ళిద్దరూ ఒకసారి కీకారణ్యంలో జొరవడిం తరవాత, ఆ దుర్మార్గుణ్ణించి

ఎలాంటి ప్రమాదమైనా సంభవించవచ్చని అతడికి కొంచెంగా భయం కలిగింది.

శివాలకు ఏమి చేయటమో అని ఆలోచించేంతలో విక్రమకేసరి ముగ్గురు శబరుల్లో అతణ్ణి సమీపించి, "శివాలా! నేను శిఖి ముఖికి సాయం వెళతాను. అతడికి ఎలుగు బంటు నుంచి ప్రమాదం వస్తుందని కాదు, నా భయం. ఆ శిఖిలాలయ పూజారి యీ చుట్టుపక్కల అరణ్యంలో ఎక్కడో మాటేసి వుంటాడని నానమ్మకం," అన్నాడు.

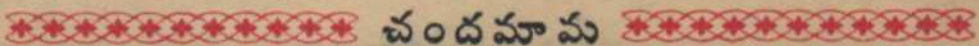
"నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను, కేసరీ! వాణ్ణి, నాగుమల్లిని కనపడిన వాళ్ళను కనపడినట్టు యిక్కడికి లాక్కురండి," అన్నాడు శివాలకు.

"నేను వద్దని కేకలు పెడుతున్నా పరి గెత్తింది, నాగు. నేను వెంటనే తిరిగి రమ్మన్నానని చెప్పండి," అని గండుపోతు విక్రమకేసరితో చెప్పి, అతడు బయలుదేరి పోవోతూండగా భుజంపట్టుకు అసి, "అ ఎలుగ్గొడ్డుందే—అది పూజారి అనే నా అనుమానం. దాన్ని దొరికితే ప్రాణాలతో యిక్కడికి పట్టుకురాకండి, చంపి చర్మం పలుచుకువస్తే సరిపోతుంది. ఆ చర్మాన్ని ఎండగట్టి నా ఇంటి గడప దగ్గర కాళ్ళుతుడుచుకునేందుకు ఉపయోగిస్తాను," అన్నాడు.

విక్రమకేసరి అతడి మాటలకు సరే అని తలపాపి, అనుచరులతో అరణ్యం కేసి పరుగు తీశాడు. వాళ్ళు అరణ్యం చేరగానే, "శిఖిముఖీ! శిఖిముఖీ!" అంటూ కేకలు ప్రారంభించారు. కాని, జవాబు రాలేదు. వాళ్ళల్లో కొందరు అడుగు జాడల కోసం నేలమీద వెతకటం ప్రారంభించారు. ఆ ప్రాంతాల అడవిజంతువులూ, మనుషులూ నడిచిన కాలి గుర్తులు అనేకం కంటబడినై. నాగుమల్లి, శిఖిముఖుల కాలిగుర్తులు వాటిల్లో ఏవో తెలుసుకోవటం ఎలా?

"ఎలుగుబంటు వాళ్ళిద్దర్నీ అరణ్యంలో చాలా లోపలికి తీసుకుపోయినట్టుంది.

చందమామ

మనం రెండు ముతాలుగా చీలి వెతకటం వల్ల ప్రయోజనం వుండొచ్చు." అన్నాడు కేశరి. ఆ వెంటనే జద్దరిద్దరు ఒక జట్టుగా బయలుదేరి అరణ్యంలో కేకలు పెడుతూ శిఖిముఖి, నాగుమల్లి కోసం వెతకసాగారు. కాని, నాగుమల్లి, శిఖిముఖులు ఆ ప్రాంతం ఎక్కడా లేరు. తన కులంవాళ్ళను గాయపరిచింది గనక, ఎలుగును చీల్చి చెండాడాలన్న కోపంతో నాగుమల్లి దాన్ని వెంటబడి తరమసాగింది. తమ కాతిథ్యం యిస్తున్న గండుపోతు కూతురు ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటుందేమో అని శిఖిముఖి ఆమెను వెన్నంటి పరిగెత్తసాగాడు. పైగా, ఆ ఎలుగు

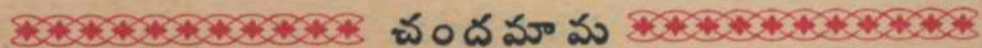
బంటును కొండగుహ దగ్గర పట్టుకుని సవర పల్లెకు చేర్చింది తను....

శిఖిముఖి యిలా ఆలోచిస్తూ ఎలుగు బంటూ, నాగుమల్లల వెనక కొండలోయలో వున్న అరణ్యంలోకి చాలా దూరం పరిగెత్తాడు. చివరకు ఎలుగుబంటు బాగా అలిసిపోయినట్టుంది. అది ఒక పిక్కుమాను పక్కన నిలబడి కోరలు చాస్తూ, చిన్నగా గోండ్రించసాగింది. నాగుమల్లి దాన్ని సమీపించి చేతిలోని యీటెతో దాని గుండెల మీద పొడవబోయింది. కాని, ఎలుగు ఆ దెబ్బ తప్పకుని మాను వెనకకుపోయి గోండ్రిస్తూ నిలబడింది.

ఆ సమయంలో శిఖిముఖి, నాగుమల్లిని సమీపించాడు. నాగుమల్లి అతడి రాకను చూసి, చూడనట్టు తల పక్కకు తిప్పుకుని ఎలుగుబంటి మీద యీసారి యీటెతో కలియబడెందుకు, దాని కేసి ఒక్కొక్క అడుగే వేయసాగింది.

"మల్లి, దానికి మరి దాపులకు వెళ్ళకు. పారిపోయే ఆశలేనప్పుడు క్రూరమృగం ఎంత సాహసం చేయగలదో, నీకు తెలిదా?" అన్నాడు, శిఖిముఖి.

"అహా, తెలిదు! శబరకుర్రాడెచ్చి చెప్పితే తప్ప, ఏది ఎలుగుబంటో, ఏది ఎలక

పిల్లో కూడా నాకు తెలిదు," అని వెటక
రంగా అంటూ నాగుమల్లి తల తిప్పి శిఖి
ముఖి కేసి చూడబోయేంతలో, అదే అవ
కాశంగా తినుకుని ఎలుగుబంటు ఆమె
మీదికి దూకింది. కాని, అది మీదికి దూక
బోయేముందు పెట్టిన గుర్రధ్వని వింటూనే
నాగుమల్లి ఈటెను రెండు చేతులతో దాని
గుండెల కేసి బలంగా పూపింది. ఈటె
ఎలుగు గుండెల్లో గట్టిగా పొడుచుకున్నది.
కాని, అది ఎగిరి మీదబడ్డ వేగానికి నాగు
మల్లి కాలు విలదొక్కుకోలేక వెనక్కు పడి
పోయింది. ఎలుగుబంటు ఆమె తలను గాఢ
పట్టు పట్టేందుకు పెద్దగా నేరు తెరిచింది.

శిఖిముఖి నడుం నుంచి వేలాడుతున్న
చురకత్తిని చూసినలాగి, మెరుపులా ఎలుగు
బంటి మీదికి దూకి, ఎడంచేత్తో దాని
కంఠాన్ని వెనక్కు లాగుతూ, కుడి చేతిలో
పున్న చురకత్తిని బలంగా దాని మెడమీద
గుచ్చి నరాలు తెగేట్టుగా మెలి తిప్పాడు.
ఎలుగుబంటు నాగుమల్లిని వదిలి పెద్దగా
గొండ్రిస్తూ, శిఖిముఖి మీద విరుచుకు
పడింది. శిఖిముఖి ఒక చేత్తో ఎలుగుబంటి
మెడను గట్టిగా పట్టుకుని, దాని వాడి కొర
లకు తన తల దొరక్కుండా చూసుకుంటూ,
చురకత్తితో దాని శరీరం మీద అందిన
చోటసల్లా బలంగా పొడవసాగాడు.

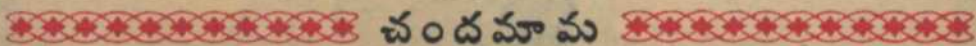
శిఖిముఖి లేచి నిలబడ్డాడు. అతడి శరీరం మీద అక్కడక్కడా ఎలుగుబంటి వాడి గోళ్ళవల్ల చిన్నచిన్న గాయాలై కొద్దిగా నెత్తురు కారుతున్నది. అతడి కుడి చేతిలోని చురకత్తి రక్తం పడుతున్నది.

నాగుమల్లి అతణ్ణి సఖిఖి పర్యంతం ఓసారి పరీక్షిగా చూసి చిరునవ్వు నవ్వు బోయి అంతలోనే ముఖం మీద చిరుకోపం కనబరుస్తూ, "అంత చిన్న కత్తితో ఎవరైనా ఎలుగుబంటు మీద కలియబడతారా? మీ శబరకులం వాళ్ళల్లో ధైర్యసాహసాలున్న య్యోమోగాని, యుక్తి నేర్పుల్లాంటివి కనబడవు. నీకేమైనా ప్రమాదం జరిగివున్నట్టయితే, అందుక్కారణం నేనని, మీ తండ్రి మామీద దొమ్మి చేసివుండేవాడు," అన్నది.

"యుక్తులూ, కుయుక్తులూ మనుషుల మీద పారినంత తేలిగ్గా, క్యూరమ్యుగాల మీద పారవు. నిన్ను చంపబోతున్న ఎలుగును ఏ యుక్తి నేర్పు వుపయోగించి నేను విడిపించగలిగేవాణ్ణి? ఆక్షిణంలో నా దగ్గిర యీ చిన్న కత్తి కూడా లేకపోతే, వట్టి చేతులతోనే దానిమీద కలియబడి వుండేవాణ్ణి," అన్నాడు శిఖిముఖి.

నాగుమల్లి ఆ మాటలకు కొంచెంగా ఆశ్చర్యపోయి, "నీ శత్రువు కూతురు

ఈలోపల నాగుమల్లి లేచి నిలబడింది. ఆమెకు శిఖిముఖి మీద తన తండ్రిని కొట్టి గాయపరిచాడన్న పగా, కోపం వున్నా, యీ సమయంలో అతడు తనను రక్షించేందుకు ప్రయత్నించి ఎలుగు వల్ల ప్రమాదం తెచ్చుకున్నాడన్న గ్రహంపు కలిగింది. వెంటనే ఆమె ఎలుగుబంటు శరీరంలో దిగి వున్న తన యీటెను ఒక్క గుంజు గుంజి బయటకీలాగి, దానితో ఎలుగు డెక్కలో యిటు నుంచి ఆటు దూసుకుపోయేట్టుగా ఒక్క పోటు పొడిచింది. ఎలుగుబంటు ఒకసారి పెద్దగా గోండ్రించి, వెల్లికిలా పడి గిలగిల తన్నుకోసాగింది.

ప్రాణాలు కాపాడేందుకు అంత సాహసం చేసేవాడివా?" అని అడిగింది.

"గండుపోతు నాకు శత్రువు కాదు. ఏ పరిస్థితుల్లో మేం యిద్దరం యీటెలు తీసుకుని పోట్లాడుకోవలసి వచ్చిందో, అ సంగతి మీవాళ్ళకూ మావాళ్ళకూ కూడా బాగా తెలుసు. జరిగిపోయిందాన్ని గురించి యిప్పుడు వాదోపవాదాలెందుకు? ఈ గాయాలకు ముందు ఆకుపసరు పూయాలి. నీవు బాగా గాయపడ్డావు. వాటి నుంచి తీవ్ర నలవరం మొదలవక ముందే ఆకు రసం తెచ్చి పూసుకో. నెత్తురు కట్టించి గాయాన్ని మౌనై ఓషధి ప్రత్రాలేవో గుర్తించి తెచ్చుకో గలవా? లేక నేను కోసుకోచ్చిపెట్టనా?" అంటూ శిఖిముఖి చుట్టూ ఓమారు కలయ చూసి, మహావృక్షాలకు దిగువున అల్లిబిల్లిగా పెరిగిన పొదల కేసి బయలుదేరాడు.

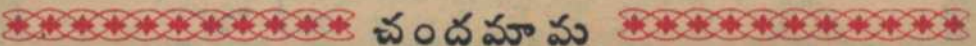
నాగుమల్లి అతణ్ణి ఆగమని హెచ్చరించి, "నేనూ అరణ్యంలో పుట్టి పెరిగినదానై. మందుకు వనికొచ్చే ఆకులేవో నాకు తెలియనివికావు. వాటిని నీక్కూడా నేనే తెచ్చి యిస్తాను. మావాళ్ళు అన్నట్టు ఈ చచ్చిన ఎలుగుబంటు ఆ దొంగ పూజారేనేమో! లేచి పారిపోకుండా చూస్తూండు," అంటూ చిరునవ్వునవ్వి చెట్లల్లోకి పోయి, నాలుగైదు

నిమిషాల్లో యిన్ని ఆకులు గుప్పెళ్ళతో పట్టుకు వచ్చింది.

నాగుమల్లి తిరిగి వచ్చేసరికి, శిఖిముఖి ఒక ఎండుమోడు మీద కూర్చుని ఆమెను గురించే దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. నాగు మల్లి కనబరిచిన ధైర్యసాహసాలేకాక, ఆమె అందచందాలు కూడా అతడి హృదయాన్ని బాగా ఆకర్షించినై.

"ఏవిటూలోచన? ఇదుగో ఆకురసం!" అంటూ నాగుమల్లి, శిఖిముఖిని సమీపించింది. అతడు ఉలిక్కిపడి నిద్ర లేచినట్టు ఆమె కేసి చూసి, చేయి చాపాడు. కాని నాగుమల్లి ఆకుల్ని అతడి కివ్వక, "ఏవు

మీదా, భుజాలమీదా కూడా ఎలుగు గోళ్ళతో బాగా రక్కింది. అక్కడ పసరు రాసు కోవటం నీవల్ల నేమవుతుంది? నేరాస్తాను,” అంటూ శిఖిముఖి గాయాల మీద అకు నలిపి దాని పసరు పూయసాగింది.

శిఖిముఖి పసరు తగిలినప్పుడల్లా భగ్గుమని మండే గాయాల బాధ మరిచి పోయి, ఆమె ముఖం కేసి చూస్తూ వుండి పోయాడు. పసరు రాయటం పూర్తవగానే నాగుమల్లి అతణ్ణించి కొంచెం ఎడంగా పోయి తన శరీరం మీది గాయాలకు పసరు రాసుకోబోయింది. కాని, శిఖిముఖి చప్పున లేచి ఆమె దగ్గిరకుపోయి, చేతిలో వున్న అకుల్ని లాక్కునేందుకు ఆమె గుప్పెళ్ళను బలంగా పట్టుకుని, “నాకు నువ్వు చెప్పిందే, నీకూ చెల్లుతుంది. ఇప్పుడు వంతు నాది,” అంటూ ఆమె యిచ్చిన అకుల్ని మరి కాస్త రసం వచ్చేలా అరచేతుల్లో నలిపి, ఆమె శరీరం మీద దెబ్బలు తగిలినచోటనల్లా

రాయసాగాడు. నాగుమల్లి లేని బాధను కన బరుస్తూ చిన్నగా మూలుగులు ప్రారంభించింది.

ఈ స్థితిలో లోయపైనున్న కొండభాగం మీది గుబురు చెట్లల్లోంచి, “నా బిడ్డల్లారా! అప్తాప్తా!” అన్న వికృత కంఠ ధ్వని విని పించింది. శిఖిముఖి, నాగుమల్లి తలలు ఎత్తి పైకి చూశారు.

“మిమ్మల్నిద్దర్నీ హమాలయాలకు అటూయిటూ నూరు యోజనాల వరకూ మహారాజూ, మహారాణీలను చేయబోతున్నాను. ఇడుగో, నా దూత మీ దగ్గిరికే వస్తున్నాడు. వాడిద్వారా నా సందేశం సర్వం తెలుసుకోండి,” అంటూ ఆ వికృత కంఠం మరోసారి పలికింది. తలలు ఎత్తి నిశ్చేష్టులై చూస్తున్న శిఖిముఖి, నాగుమల్లిల కేసి చెట్లకొమ్మల మీదుగా ఒక మానవాకారం, ఎగురుతున్న పక్షిలా చేతులు చాచి కిందికి దిగసాగింది. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

10

[నవరజాతి వాళ్ళను గాయపరిచి ఎలుగుబంటు అరణ్యంలోకి పారిపోసాగింది. కాని శిఖిముఖి, నాగుమల్లి దాన్ని కొంత పోరుజరిగాక, చంపారు. ఆ నమయంలో కొండ మీది నుంచి పూజారి కంఠం వినిపించింది. మరుక్షణంలో ఒక మానవాకారం ఎగురుతున్న పక్షిలా చేతులు చాచి చెట్లకొమ్మల మీదుగా కిందికి రాసాగింది. తరవాత—]

చెట్ల కొమ్మల్లోంచి తమ కేసి వస్తున్న వింత ఆకారాన్ని చూసి, శిఖిముఖి, నాగుమల్లులు చాలా ఆశ్చర్యం పొందారు. ఆ ఆకారం చూడటానికి మామూలు మనిషిలాగే వుంది. కాని, పక్షిలా గాల్లో తేలియాడుతూ కిందకు దిగి రావటం వాళ్ళిద్దరికీ కొంత భయాన్ని కూడా కలిగించింది. ఇది శిథిలాలయ పూజారి తన మంత్ర ప్రభావంతో కల్పించిన పక్షి మనిషిమో అనుకున్నాడు,

శిఖిముఖి. కాని, అంతలోనే అతడి అనుమానం పటాపంచలైంది. ఆ వింత మనిషి కాళ్ళూ చేతులూ ఊపుతూ భూమికి పడి పన్నెం డడుగుల ఎత్తులోకి వచ్చేసరికి, అతడి నడుముకు ఒక బలమైన మోకు కట్టివున్నట్టు శిఖిముఖి చూశాడు. అంటే, పూజారి కొండ మీద న్నడి, యీ మనిషి నడుముకు తాడు కట్టి చెట్లల్లోంచి తమ ముందుకు జారుస్తున్నాడన్నమాట!

‘చందమామ’

ఈ సంశయం కలగ్గానే శిఖిముఖి పెద్దగా నవ్వి, నాగుమల్లితో, "చూశావా, ఆ శిఖి లాలయ పూజారి మంత్రశక్తులు ఎంత మహత్తరమయినవో? మీ అయ్య అమాయ కంగా అతడి దొంగమాటలు నమ్మి, మాతో విరోధం తెచ్చుకున్నాడు," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు నాగుమల్లి కోపం తెచ్చు కుని, "మీ శబరవాళ్ళు తెలివిమంతులూ, మా నవరలు అమాయకులూ అనా నీవు అనేది? అందరూ మందబుద్ధులే! అసలు కావాలని మాతో విరోధం పెట్టుకున్నది, మీ జాతివాళ్ళు. మా అయ్య సంగతి..." అంటూ ఏమో చెప్పబోయేంతలో పక్షి

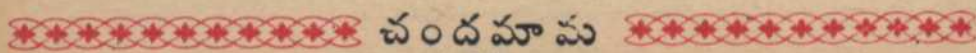
మనిషి దభిమంటూ కింద పడ్డాడు. వాడి నడుముకు కట్టివున్న తాడు తెగిపోయింది.

నిలువునా నేల మీద పడిపోయిన పక్షి మనిషిని శిఖిముఖి, నాగుమల్లి పట్టుకుని కదిలించి చూశారు. కాని, వాడు శవంలా కొంచెం సేపు బిర్రబిగుసుకు పోయి, హఠాత్తుగా ప్రాణం పచ్చినవాడల్లే ఎగిరి గంతేసి నిలబడుతూ, "జై, పూజారి దేవా!" అంటూ పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

"ఆ పూజారి, దేవుడు కాదురా, దయ్యం! ఇంతకీ నీ వెవడివి? ఆ దుర్మార్గుడి బంటువా? చెప్పు," అంటూ శిఖిముఖి వాడి మెడ పట్టుకుని వూసాడు.

"నేను గండభేరుండ పక్షి జాతివాణ్ణి. చుక్కలకంటా ఎగరగలను; ఈ భూప్రపంచాన్ని క్షణకాలంలో చుట్టి రాగలను," అంటూ వాడు గజాచారిలా పూగిపోసాగాడు.

"ఏ దేదో మాంచి తాగిన మైకంలో వున్నాడు. వీడి నుంచి మనం పూజారి సందేశం వినటం ఎలా సాధ్యం?" అంటూ శిఖిముఖి వాణ్ణి భుజాలు పట్టుకుని ఒక్క తోపు తోశాడు. ఆ తోపుకు వాడు పోయి ఒక చెట్టు బోదెకు కరుచుకుని, మెల్లిగా కూనిరాగాలు తీయసాగాడు.

అప్పటివరకూ జరుగుతున్నదంతా పరీక్షగా చూస్తున్న నాగుమల్లి చప్పున పక్షి మనిషి దగ్గరకు పోయి, ఈటె తిప్పి వాడి భుజాన పాడుస్తూ, "నీవు సవరజాతి వాడివి కాదా? నీది తిమ్మగూడెమే కదా? గండుపోతు తెలుసా?" అని ప్రశ్నించింది.

గండుపోతు అన్న పేరు వింటూనే వాడు అదిరిపడి, "సవరగండుపోతా? అతడికి చావు తప్పదు. పూజారి దేవుడికి కోపం తెప్పించాడు. చూస్తూండు, రెండుమూడు రోజుల్లో పూజారి దేవుడు పంపే గండ భేరుండం అతణ్ణి కోడిపిల్ల కింద తన్నుకు పోయి, ఏ కొండశిఖరానే పెట్టుకుని పాడు చుకు తినేస్తుంది," అన్నాడు.

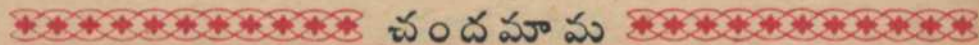
"ఈ తిక్క తిక్క మాటలు కట్టిపెట్టు. నీవు తిమ్మగూడెం వాడివి, నాకు తెలుసు. నేను సవరపెద్ద గండుపోతు కూతుర్ని; నాగుమల్లని. నీ పేరేమిటి?" అంటూ నాగుమల్లి ఈటె కర్రతో వాడి వెన్నుమీద బలంగా కొట్టింది.

ఆ దెబ్బతో వాడికి తిక్క సగం దిగి పోయింది. వాడు చప్పున తలతిప్పి నాగు మల్లి కేసి చూస్తూ, "నాగుమల్లివా? చెప్పు వేం? నిన్ను పూజారి దేవుడు మహారాణిని చేస్తానంటున్నాడు—నా పేరా? పాతపేరు

విదే గుర్తు లేదు. పూజారి దేవుడు విలిచే పేరు, సవర భేరుండం," అన్నాడు.

"నువ్వు సవర భేరుండానివి కాదు, చవట భేరుండానివి. ఆ దుర్మార్గు డేదో మందుమాకులు ప్రయోగించి నీ మతి చెడ కొట్టి నట్టుంది. లేకపోతే విప్పసారా అతిగా తాగి వుంటావు. అందుకే యింత సేపటి నుంచి విచ్చి విచ్చిగా మాట్లాడుతున్నావు. నీ కైపు దించి నిన్నిప్పుడే మామూలు మని షిగా చేస్తాను," అంటూ శిఖిముఖి, భేరుం డాన్ని నడుం పట్టుకు ఎత్తి భుజాన వేసు కుని, దాపులనున్న సెలయేటి దగ్గరకు పరుగు పరుగున పోయి, విసిరి పడవేశాడు.

నీళ్ళల్లో పడుతూనే భేరుండం పెద్దగా ఓ చావుకేక పెట్టాడు. అతడికి తాను నీటి ప్రవాహన పడి కొట్టుకు పోయి ఏ రాతికో తల తగిలి చస్తానన్న భయం కలిగింది. శిఖిముఖి అతణ్ణి నీటివాలు వెంట కొట్టుకు పోకుండా పట్టుకుని, తలను నీటిలో ముంచుతూ, “ఈ దెబ్బతో నీ మత్తు పదులుతుంది, తిరిగి మనిషివవుతావు,” అన్నాడు పళ్ళు కొరుకుతూ.

శిఖిముఖి వాణ్ణి ఆ విధంగా నాలుగైదు సార్లు నీటిలో ముంచి ఎత్తేసరికి భేరుండం ప్రాణభయంతో తల్లడిల్లి పోతూ, “చంపకు నన్ను, మహారాజా! పూజారి దేవుడు

పంపిన సందేశం వినండి, ఆ పటం చూడండి. మహారాణి ఎక్కడ? కాపాడు, రక్షించు, మహారాణి!” అంటూ అరిచాడు.

సెలయేటి ఒడ్డున నిలబడి యీ గొడవంతా చూస్తున్న నాగుమల్లి, భేరుండం మాటలకు విరగబడి నవ్వుతూ, “శిఖి! వాణ్ణి చంపకు. నీ వైద్యంతో వాడికి ఉన్న కాస్త మతి కూడా పోయినట్టుంది. ఒడ్డున పడెయ్యి,” అన్నది.

శిఖిముఖి ఆ మాటలతో కాస్త కాంతించి, గండభేరుండాన్ని నీటిలో నుంచి పైకెత్తి ఒడ్డుకు గిరవాటు వేశాడు. వాడు పడ్డ చోటునే ఆయాసపడుతూ లేచి కూర్చుని, “నన్ను దయ తలచండి. ఆకాశంలో ఎంతో దూరం నుంచి ఎగిరి వచ్చిన ఆయాసం, శ్రమా పల్ల ఏదేదో మాట్లాడాను,” అన్నాడు వగర్చుతూ.

“ఏదో పటం అన్నావే, ఏమిటది?” అని ప్రశ్నించాడు శిఖిముఖి.

“ఆమరిచాను, మహారాజా!” అంటూ గండభేరుండం దుస్తుల్లో నుంచి గుండ్రగా చుట్టివున్న చర్మా న్నొకదాన్ని బయటికి తీసి, “ఇది మంచు జింక చర్మం. విప్పి చూడండి. మీరు పాలించబోయే రాజ్యపు సరిహద్దులూ, ఆ రాజ్యంలోని కొండలూ,

నదులూ, అరణ్యాలూ అన్నీ వుంటవి. మీరు వెంటనే బయలుదేరాలి. పూజారి దేవుడున్న చోటుకు తీసుకు పోతాను. తరవాత ఆయన మనందరినీ ఆకాశమార్గాన బ్రహ్మపుత్రా నదీలోయలకు ఎత్తుకు పోతారు," అన్నాడు సవర భేరుండం.

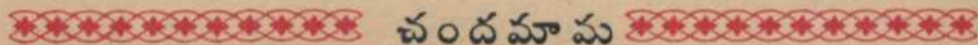
శిఖిముఖి, నాగుమల్లి అతని మాటలేమీ పట్టించుకోలేదు. వాళ్ళు గుండ్రంగా చుట్టి వున్న జింకచర్మాన్ని విప్పి, దాని మీద రంగుల్లో చిత్రించివున్న అపూర్వ దృశ్యాలను చూస్తున్నారు. అందులో ఒక చోట శిథిలాలయం చిత్రించబడి వున్నది. దాని పక్కగా ఒక మహానదీ, కొండలూ, అరణ్యాలూ చిత్రితమయాయి. దూరంగా మంచుతో కప్పబడిన హిమాలయ పర్వతాలు కనిపిస్తున్నవి. శిఖిముఖి, నాగుమల్లి ఆ దృశ్యాలు చూస్తూ మైమరిచారు. వారి నేడే అదృశ్య శక్తి ఒకటి ఆ సుందర ప్రాంతాలకు అహ్వనిస్తున్నట్టుగా తోచింది.

"శిఖి! మనం యీ బొమ్మలో వున్న హిమాలయ ప్రాంతాలకు వెళదామా? పూజారి చెప్పే రాజు, రాణి మాటలు నేను నమ్మను. కానీ, ఈరికే ఒకసారి అతడి వెంట వెళ్ళి, అద్భుతంగా వున్న ఆ కొండలూ అవీ చూసివద్దాం," అన్నది నాగుమల్లి.

శిఖిముఖి, అమె కేసి తలతిప్పి చూశాడు. నాగుమల్లి కళ్ళింత చేసుకుని, జింకచర్మం మీద చిత్రించబడ్డ దృశ్యాల కేసి చూస్తూ అనందపారవశ్యంలో మునకలు వేస్తున్నది. శిఖిముఖి ఏదో ప్రమాదాన్ని శంకించిన వాడిలా కనుబొమలు పైకెత్తి, తలాడిస్తూ, నాగుమల్లి భుజం మీద చేయివేసి, "మల్లి! నువ్వీ లోకంలోనే వున్నావా? లేక శిథిలాలయ పూజారి మంత్ర ప్రభావానికి కట్టుబడి పోయావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నతో నాగుమల్లి ఉలిక్కిపడి, "భేరుండానికి లాగే నాకూ మతిపోయి నట్టుంది. ఆ దుర్మార్గుడైన పూజారి వెంట

ఒకసారి ఆ దుష్టుడు మన కంటబడితే, వాణ్ణి పట్టుకు బంధించటం ఏమంత కష్టం కాదు," అని చెప్పాడు.

నాగుమల్లి అందుకు సంతోషంగా అంగీకరించింది. ఆ వెంటనే శిఖిముఖి, గండభేరుండాన్ని సమీపించి, "ఇక పద, మీ పూజారి దేవుడి దగ్గరకు దారితియ్యి," అన్నాడు.

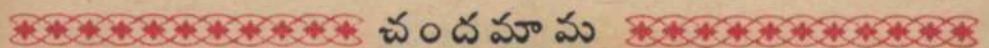
గండభేరుండం ఆ మాటలు వింటూనే పరవశుడై పోయినట్టు గంతులు వేస్తూ, "రండి, రండి. కాబోయే మహారాజూ, మహారాణీలను పూజారిదేవుడికి పరిచయం చేయటం కన్న నాక్కావలసిందేమున్నది? రాజ్యం వచ్చి తరవాత, యీ సవర భేరుండాన్ని మాత్రం మరవకండి," అని చెట్లల్లోంచి కొండ మీదికి దారితీశాడు.

ఆ కొండప్రదేశ మంతా పెద్దపెద్ద వృక్షాలతో కప్పకుపోయి వున్నది. భేరుండం ఆ ప్రాంత మంతా ఖుణ్ణంగా తెలిసినవాడిలాగా గబగబా నడవసాగాడు. శిఖిముఖి, నాగుమల్లి చుట్టూ పరికించి చూస్తూ, ఆయుధాలు జాగ్రత్తగా పట్టుకుని వాణ్ణి అనుసరించారు.

ఒక పావుగంట గడిచింది. ఆ సరికి వాళ్ళు కొండ మీదికి చాలాదూరం ఎక్కారు. ఇప్పుడు భేరుండం ఏదో గుర్తుల కోసం

ఆ బ్రహ్మపుత్రానది లోయల కేసి వెళ్ళటం ఏమిటి?" అన్నది, నొచ్చుకుంటున్నట్టు.

"నేనూ అదే అడగబోతున్నాను. వాడు మన శత్రువు .." అంటూ శిఖిముఖి అగి, సవర భేరుండం కేసి తల తిప్పి, "నువ్విక్కడే వుండు. నీ వెంట ఆ పూజారి దేవుడి దగ్గరకొస్తాం," అని చెప్పి, నాగుమల్లిని కొంచెం దూరంగా తీసుకుపోయి, "ఆ శిథిలాలయ పూజారిని పట్టుకునేందుకు యిదోక అవకాశం. వాడు యీ ప్రాంతాల్లో చేసిన ఘోరాలు అన్నీ యిన్నీ కావు. గండభేరుండం మాటలు నమ్మినట్టు నటించి, వాడి వెంట పూజారి దగ్గరకు వెళదామా?

చందమామ

చూస్తున్నవాడిలా తల అటూ యిటూ తిప్పతూ మెల్లిగా నడుస్తున్నాడు. శిఖిముఖీ, నాగుమల్లులు ఒక మహావృక్షం బోదెను చుట్టి ముందుకు పోయేంతలో, “నా బిడ్డల్లారా! వస్తున్నారా? అప్తాప్తా!” అన్న శిథిలాలయ పూజారి వికృత కంఠధ్వని వినిపించింది.

ఇద్దరూ గతుక్కుమని తలలెత్తి పైకి చూశారు. వాళ్ళ కళ్ళకు భయంకొల్పే అద్భుత దృశ్యం ఒకటి కనిపించింది. వాళ్ళు కింద అరణ్యంలో చంపిన ఎలుగు బంటు చెట్లకొమ్మల మీదుగా—గాలిలో తెలుతూ పైకి పోతున్నది.

“శిఖి! అది మనం చంపిన ఎలుగే! మెడ ఒక పక్కకు వేలాడవేసి వున్నది కనబడటం లేదా?” అన్నది నాగుమల్లి ఆశ్చర్యపడుతూ.

“తెలుస్తూనే వున్నది. దేని సాయంతో శిథిలాలయ పూజారి దాన్ని పైకి లాగు

తున్నాడో అర్థం కావటంలేదు. ఓహో, భేరుండాన్ని మన ముందు దించినట్టు ..” అని శిఖిముఖి ఏదో చెప్పబోయేంతలో, పై నుంచి పూజారి కంచుకంతం గణగణ మంటూ మోగింది:

“అవి కాళ్ళనుకుంటున్నావా? కాదు, కర్మపాపాలు! వాటికి బద్ధుడయ్యే, భల్లూ కేశ్వరుడు నా దగ్గర కొస్తున్నాడు; మీరూ నా దగ్గర కొస్తున్నారు.”

ఆ మరుక్షణంలోనే జుయ్ మంటూ రెండుమూడు బాణాలు చెట్లకొమ్మల మీదుగా పైకి దూసుకుపోయినై. దానితోపాటే విక్రమ కేసరి గొంతు కూడా వినిపించింది: “శిఖి! మల్లీ! ఆ పూజారి వున్న గుహ తెలిసింది. చుట్టుముట్టుదాం. ఇదుగో వస్తున్నాను.”

శిఖిముఖీ, నాగుమల్లి ఆ కంఠధ్వని వినవచ్చిన వైపుకు తలలుతిప్పి చూశారు. విక్రమకేసరి వేగంగా వాళ్ళ కేసి పరిగెత్తుకు వస్తున్నాడు. —(ఇంకావుంది)

శిథిలాలయం

11

[అరణ్యంలో ఎలుగుబంటును చంపింతరవాత, శిఖిముఖి, నాగుమల్లులకు కనిపించిన వింతమనిషి, తన పేరు సవరభేరుండం అని చెప్పి, వాళ్ళిద్దర్నీ వెంట బెట్టుకుని పూజారి పద్దకు బయలుదేరాడు. వాళ్ళు కొండ ఎక్కుతుండగా, విక్రమకేసరి వాళ్ళ కేసి పరిగెత్తుకు వస్తూ, తనకు పూజారి దాగివున్న కొండగుహ తెలిసిందని కేకచేశాడు. తరవాత—]

విక్రమకేసరి వేగంగా తమ కేసి పరిగెత్తుకు కేసరి రాకతో ఆ ఎత్తు పారదని తెలిసిపోయి రావటం చూస్తూనే, శిఖిముఖికి తాను శిథి వుంటుంది. ఇప్పుడు చేయవలసిందేమిటి? లాలయ పూజారిని పట్టుకునేందుకు వేసిన పూజారి బంటుయిన సవరభేరుండాన్ని పథకం దెబ్బతిని పోయిందని అర్థమైంది. బంధిస్తే, పూజారి అతడికి సాయపడేందుకు ఇప్పుడు విక్రమకేసరి పెట్టిన కేకలు రావచ్చు. అప్పుడు.... ఆ దుర్మార్గుడు వినే వుంటాడు; సందేహం శిఖిముఖి యిలా ఆలోచించి విక్రమ లేదు. తననూ, నాగుమల్లినీ కల్లబొల్లి కేసరి కేసి చేయి పూవుతూ, నాగుమల్లితో, మాటలతో మోసపుచ్చి వెంట తీసుకు "మల్లి! అనుగో, ఆ భేరుండాన్ని మంచి పోవచ్చని భావించిన పూజారికి, విక్రమ మాటలతో పారిపోకుండా చూడు. నేను,

'చందమామ'

కేసరితో ఒక మాట చెప్పి యిప్పుడే వస్తాను," అన్నాడు.

నాగుమల్లి సరే నన్నట్టు తల వూపి, ముందుపోతున్న భేరుండం కేసి గబగబా పరిగెత్తింది. ఇంతలో కొండ మీది నుంచి శిథిలాలయ పూజారి పెద్ద గొంతుతో, "భేరుండం! నువ్వు పరాకు చిత్తగిస్తున్నట్టున్నది. బాగ్రత్త. ఇదుగో కర్మపాశం! దాన్ని పట్టుకుని వెంటనే ఆకాశంలోకి ఎగురు," అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఆ మాటలు వింటూనే, భేరుండం కేసి తిరిగి అతణ్ణి పట్టుకునేందుకు పరిగెత్తేంతలో, కొండ పై నుంచి

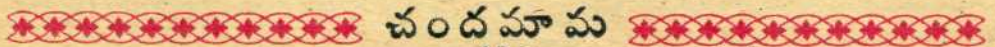
నల్లని తాడకటి విసురుగా వచ్చి భేరుండం ముందు పడింది. భేరుండం దాన్ని గబగబా నడుముకు చుట్టుకుని, "పూజారిదేవా! ఈ సవరభేరుండం ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోటానికి సిద్ధంగా వున్నాడు. ఏమిటి, మీ ఆజ్ఞ?" అని కేక పెట్టాడు.

మరుక్షణంలో భేరుండం తాడు సాయంతో గాలిలోకి లే అతణ్ణి పట్టుకునేందుకు శిఖిముఖి, నాగుమల్లులతోపాటు విక్రమ కేసరి కూడా పరిగెత్తాడు. కాని, భేరుండం అప్పటికే గాలిలో అయిదారు నిలువుల ఎత్తుకు లేచిపోయాడు. విక్రమకేసరి పళ్లు కొరుకుతూ, "ఓరి, పూజారిబంటూ! నీకు చావు తప్పదు!" అని విల్లంబు పై కెత్తే, బాణం వదలిబోయాడు.

శిఖిముఖి చప్పున ఏదో ఆలోచన వచ్చిన వాడిలా తల ఎగర వేసి, విక్రమకేసరి చేయి పట్టుకుని అతడు బాణం వదలకుండా ఆపి, "కేసరీ, తొందరపడకు. ఆ బంటును చంపి నందువల్ల మనకు కలగబోయే మేలు కన్న కిడే అధికంగా వుంటుంది," అన్నాడు.

"వాడు దుష్టుడి సేవకుడు; దుష్టుడు!" అన్నాడు విక్రమకేసరి కోపంగా.

"వాడు దుష్టుడి సేవకుడే గాని, దుష్టుడు మాత్రం కాదు. కేవలం అల్పజీవి, ఒట్టి

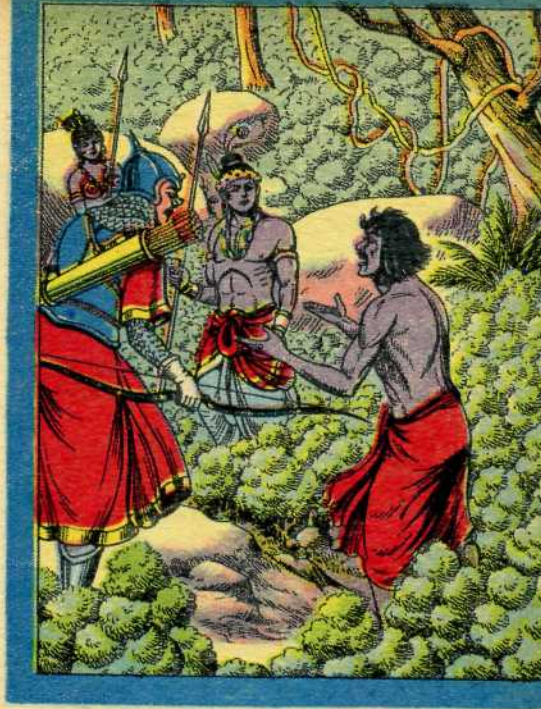

బోళామనిషి. తాగిన మైకంలో వాడు నిజంగా తాను అకాశంలోకి ఎగరగల ససుకుంటున్నాడు. అలాంటి మందమతిని ఎవరైనా తమ స్వప్రయోజనానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు. వాడు బతికి వుండి, పూజారి సేవలోనే వుంటే ముందు ముందు మనకు పనికి వస్తాడు,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

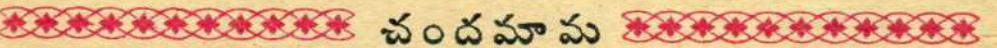
“ముందు ఏ నాటి సంగతో ఎందుకు? ఆ పూజారి వున్న గుహను ఒక కంట కనిపెట్టి వుండేందుకు ఇద్దరు శబరుల్ని కావలి వుంచాను. మరొకడు చెట్ల మీదుగా ఎగిరి పోతున్న ఎలుగుబంటి రహస్యం ఏమిటో కనుక్కునేందుకు వెళ్ళాడు. మనం పూజారి వున్న గుహను చుట్టు ముట్టుదాం,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

“నీ కేకల్తో, గండభేరుండం తప్పించుకు పోవటంతో ఆ పూజారిగాడు మన ప్రయత్నం ఏమిటో గ్రహించే వుంటాడు,” అని శిఖిముఖి తానూ, నా గుమస్తీ అరణ్యంలో ప్రవేశించి ఎలుగొడ్డును చంపి నప్పుటి నుంచి జరిగిన సంఘటనలన్నీ చెప్పి, గండభేరుండం తన కిచ్చిన జింక చర్మాన్ని అతడికి చూపించాడు. దాని మీద చిత్రించబడిన దృశ్యాలు చూసి విక్రమ కేసరి సంభ్రమాశ్చర్యాల్లో మునిగిపోయాడు.

“ఈ చర్మం మీది చిత్రాలు మనకు బ్రహ్మపుత్రా లోయల్లో ప్రవేశించినప్పుడు మార్గాన్వేషణలో సహాయపడతవి. దాన్ని నీ దగ్గరే వుంచు,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

విక్రమకేసరి ఆ జింకచర్మాన్ని ఎప్పటిలా గుండ్రంగా చుట్టి, తాడుతో నడుముకు బిగించుకున్నాడు. అంతలో శబరు డొకడు అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “కేసరి దొరా! ఆ మంత్రాల మారిగాడూ, మరొకడూ గుహలో చేరి ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారు. లోపల వాళ్ళు వెలుగు కోసం మంట చేసినట్టున్నది. గుహ ద్వారం పొగతో మూసుకు పోయింది,” అని చెప్పాడు.

“గుహలో వాళ్ళు మంట చేసింది వెలుగు కోసం కాదు, మన కళ్ళల్లో ఇంత పొగా, దుమ్ము కొట్టి అక్కణ్ణించి పారి పోయేందుకు. నాకు వాడు దొరుకుతాడన్న నమ్మకం లేదు. అయినా ప్రయత్నం చేసి చూద్దామంటావా, కేసరి?” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“దొరక్క మాయమైపోతాడా? వాడే మన్నా ఆకాశభూతమా?” అన్నది నాగుమల్లి విసురుగా.

“నాగుమల్లి బాగా చెప్పింది, శిఖీ! ఇక బయల్దేరుదాం,” అంటూ విక్రమకేసరి ముందుండి దారి తీశాడు. అతడు లోగడే

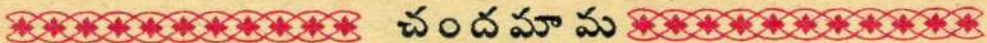
పూజారి పున్న గుహ చూసిన వాడు కావటం చేత, దారికోసం వెతుక్కోవలసిన అవసరం లేకుండా పోయింది.

కొద్దిసేపటి తరవాత వాళ్ళు గుహను సమీపించేసరికి, గుహ ముఖాన్ని దట్టంగా పొగ కమ్మి వుండటం వాళ్ళ కంటబడింది. ఆ పొగ చూస్తూనే శిఖిముఖి, “ఆ దుష్టుడు లోపల లేడు. అంత పొగలో ఏ ప్రాణి అట్టే కాలం బతకడు,” అన్నాడు.

“అయితే వాడు తప్పించుకు పోయినట్టేనా?” అన్నాడు విక్రమకేసరి నిరుత్సాహపడిపోతూ.

శిఖిముఖి జవాబిచ్చేంతలో, వాళ్ళ వెంట పున్న శిబిరుడు ఒక నిత్యుని కొండరాతి మీద నిలబడి, “దొరా! పొగ యిక్కణ్ణించే కాదు, గుహ వెనక మరి రెండు మూడు చోట్ల నించి కూడా వస్తున్నది,” అని పెద్ద కేకపెట్టాడు.

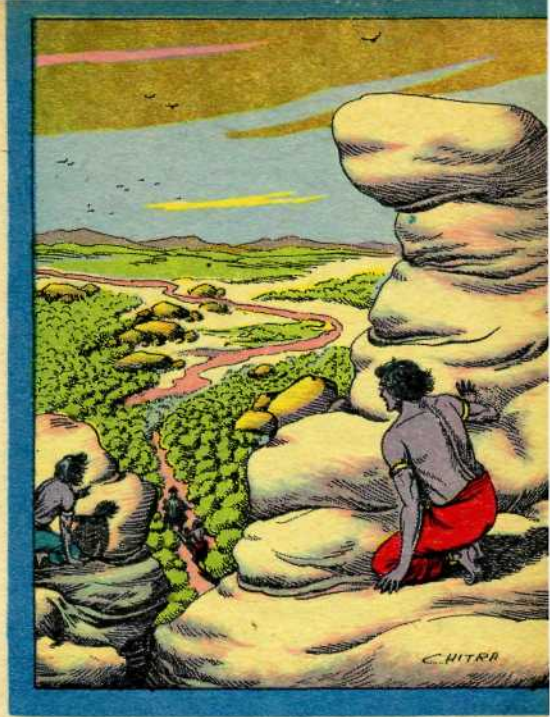
“అంటే, ఆ దుర్మార్గుడు పారిపోయేందుకు గుహలో మరికొన్ని రహస్య మార్గాలున్నవన్నమాట. కేసరిదొర కావలి పెట్టిన ఇద్దరు శిబిరవాళ్ళూ ఏం చేస్తున్నారు? నిద్రపోతున్నారా లేకపోతే వాళ్ళను కూడా పూజారి భుజానేసుకు పోయాడా?” అన్నది నాగుమల్లి అవహేళన చేస్తున్నట్టు.

అది గుర్తించిన శిఖిముఖి వచ్చే కోపాన్ని ఆపుకుంటూ, “ఆ దెయ్యాలపోతు శబరులై కాదు, సవరవాళ్ళను కూడా గాడిదల్ని చేశాడు. ఇప్పుడు మనం కాస్త తెలివిగా ప్రవర్తించాలి. కేసరి, నువ్వు కావలి పెట్టిన వాళ్ళిద్దరూ ఆ పూజారిని అనుసరించి పోయారని నా అనుమానం,” అని అక్కడున్న చెట్టు కొమ్మ ఒకటి విరిచి గుహ ముందుకు వెళ్ళి, దానితో గుహ ద్వారం ముందు గట్టిగా విసిరాడు. గాలికి పొగ కాస్తా చెల్లా చెదరైంది. అంతలో విక్రమకేసరి గుహ లోపలికి రెండు మూడు బాణాలు కొట్టాడు. లోపలి నుంచి ఎలాంటి శబ్దమూ రాలేదు.

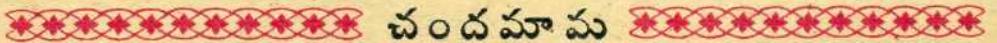
ఇప్పుడేమి చేయటమూ అని శిఖిముఖి ఆలోచించేంతలో, గుహ మీది నుంచినాగు మల్లి పెద్దగా చప్పుట్లు చరిచి ఒక పెద్ద కేక పెట్టింది. ఆమెకు గుహ వెనక దిగువగా వున్న లోయ కేసి పోతున్న పూజారీ, సవర భేరుండం కనిపించారు. వాళ్ళకు కొంచెం వెనక రాళ్ళచాటున నక్కుతూ యిద్దరు వ్యక్తులు పోతున్నారు. వాళ్ళు విక్రమకేసరి చెప్పే శబర కావలి వాళ్ళని అమె అనుకున్నది. ఆమె కేక పెట్టి విలపగానే వాళ్ళల్లో ఒకడు వెనక్కు తిరిగి చూసి, రెండో

వాడితో ఏమో చెప్పి గబగబా కొండ ఎక్కి గుహ కేసి రాసాగాడు.

నాగుమల్లి తాను పూజారిని చూసిన సంగతి శిఖిముఖి వాళ్ళకు చెప్పబోయేంతలో, అతడూ, విక్రమకేసరి, వెంట వున్న శబరుడూ గుహ మీదికి వచ్చి, దిగువనున్న లోయ కేసి చూశారు. వారికి తమ దగ్గర కొస్తున్న శబరుడితో పాటు, లోయలోకి దిగిపోతున్న శిఖిలాలయ పూజారి కూడా కనిపించాడు.

“శిఖి! మనం ఆ పూజారిగాణ్ణి వెంట తగిలి పట్టుకోవటం ఏమంత కష్టం కాదు,” అన్నాడు విక్రమకేసరి ఎంతో ఉత్సాహంగా.

“నాకూ అలాగే అనిపిస్తున్నది. మల్లి ఏమంటుందో?” అంటూ శిఖిముఖి నాగు మల్లి కేసి చూశాడు.

“వాడు అందకపోతే బాణం కొట్టి చంపుతాం. ఒకవేళ అంది కూడా తిరగబడితే యీటెతో పొడిచి ప్రాణాలు తీస్తాం. ఊ! పదండి,” అంటూ నాగుమల్లి గుహ మీది నుంచి కిందికి దూకింది.

నాగుమల్లి ధైర్యసాహసాలు లోగడే రుజువు అయివుండకపోతే, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ కూడా ఈ మాటల్ని కేవలం వాచాలతగానే, బడాయి చూపటంగానే జమకట్టి వుండేవాళ్ళు. కాని, వాళ్ళిద్దరికి

అమె శక్తిసామర్థ్యాలు తెలుసు. అయినా, అమె రక్షణబాధ్యత తమ మీద వున్నదని నమ్మివున్న ఆ ఇద్దరూ కూడబలుక్కుని, నాగుమల్లికి అటూ యిటూ తాముండి, అమెకు ఎలాటి ప్రమాదం జరక్కుండా చూడాలనుకున్నారు. శిథిలాలయ పూజారి ఏ క్షణంలో ఏ రకమైన దుష్టపన్నాగం వస్తుబోతాడో అన్నది ఎవరికీ అంతు చిక్కని సంగతి....

శిఖిముఖి ముందుండి దారితిస్తుండగా తతిమ్మా ముగ్గురూ అతణ్ణి అనుసరించి వేగంగా లోయలోకి దిగసాగారు. వాళ్ళ దృష్టి శిథిలాలయ పూజారి మీదనే వున్నది. వాడు తమ కనుగప్పి, ఏ రాళ్ళచాటు నుంచో పారిపోకుండా చూడాలని వాళ్ళను కున్నారు. కాని పూజారి నిర్భయంగా, తాపీగా లోయలోకి దిగిపోతున్నాడు. అతడు ఒకటి రెండు సార్లు తలతిప్పి శిఖిముఖి వాళ్ళ కేసి చూసి, భేరుండంతో చేతు లూపుతూ ఏదో చెప్పాడు.

“ఆ దుష్టుడి ప్రవర్తన చూస్తూంటే నా కేదో అనుమానంగా వున్నది, కేసరీ. వాడు మన నుంచి పారిపోయేందుకు ఎలాంటి ప్రయత్నమూ చేయకపోగా, మనను ముక్కుకు తాడుపోసి లోయలోకి

చందమామ

లాగుతున్నట్టు ప్రవర్తిస్తున్నాడు,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“లోయలో వాడి బ్రహ్మరాక్షసి సేన కాపలా వుండేమో!” అన్నది నాగుమల్లి వెటకారంగా.

“ఉంటే...నవరగండుపోతు కూతురు వాళ్ళను ఏకాకిగా ఎదుర్కుని జయించే స్తుంది! మన కెలాంటి భయమూ లేదు కేసరీ,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

ఆ మాటలకు విక్రమకేసరి పెద్దగా నవ్వాడు. అంతలో శబర కావలి వాళ్ళల్లో రెండవవాడు వాళ్ళ దగ్గరకు పరిగెత్తుకు వచ్చి, పూజారి గుహలో వున్న మరొక దారి కుండా ఎలా బయటపడిందీ, తాను వాణ్ణి దృష్టి నుంచి తప్పకు పోనీయకుండా లోయలోకి ఎలా వెన్నంటి పోయిందీ— శిఖిముఖి వాళ్ళకు చెప్పాడు.

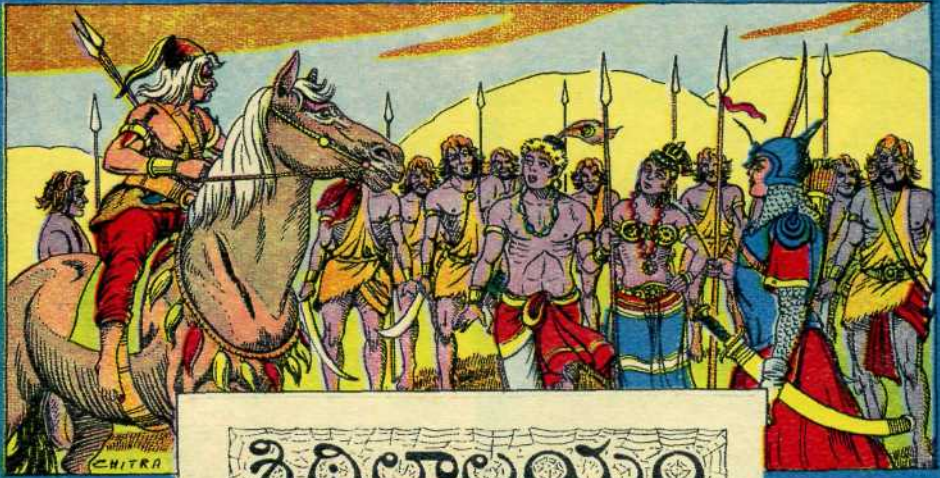
“నీ దగ్గర వడిశెల వుంది కదా? ఇప్పట్లో నీ యీటె కన్న దాని ఉపయోగం

ఎక్కువలా కనబడుతున్నది. చేతికి అందక పోతే ఆ పూజారిగాణ్ణి ఒక్క వడిశెల దెబ్బతో కింద పడగొట్టాలి,” అన్నాడు విక్రమకేసరి, ఆ శబరుడితో.

శబరుడు ఈటెను భుజాన పెట్టుకుని, వడిశెలలో రాయిపెట్టి దాన్ని అటూ యిటూ ఊపుతూ నడవసాగాడు. ఇంతలో పూజారి కొండ దిగి ఎదురుగా వున్న మైదాన ప్రదేశంలో ప్రవేశించాడు. శిఖిముఖి వెంట వున్న వాళ్ళను వేగంగా కదలండని హెచ్చరించి, పరిగెత్తుకుంటూ పోయి కొండ దిగి మైదానం చేరుతూనే, “ఓహోయ్, దొంగ పూజారి, ఆగు! పారిపోవాలని ప్రయత్నిస్తే చావు తప్పదు,” అని కేక పెట్టాడు.

శిథిలాలయ పూజారి వెనక్కు తిరిగి, “అదుగో, ఆ అర్థచంద్రాకారంగా కనబడే గండశిలలున్నవే, అక్కడికి పోయి ఆగు తాను. తాపీగా రండి, అంతా మాట్లాడు కుందాం,” అన్నాడు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

12

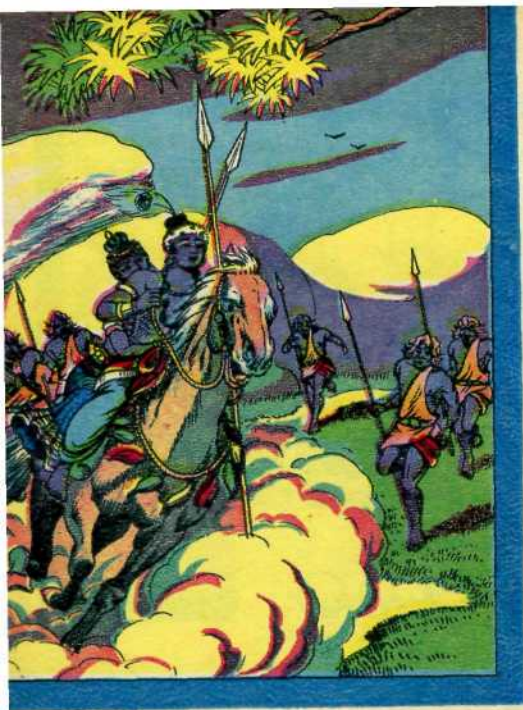
[శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ పూజారి దాగి వున్న గుహ దగ్గరకు వెళ్ళారు. కాని, అతడు అందులో లేడు. సవర భేరుండాన్ని వెంటబెట్టుకుని పూజారి కొండ దిగి లోయ కేసి పోతూండటం వాళ్ళకు కనిపించింది. శిఖిముఖీ వాళ్ళు అతణ్ణి వెంటడించారు. పూజారి లోయలో వున్న గండశిలలను శిఖిముఖికి చూపి, అక్కడికి రమ్మన్నాడు. తతకాత—]

శిథిలాలయ పూజారి మాటలు, శిఖిముఖీ వాళ్ళకు చాలా కోపాన్ని తెప్పించినై. వాళ్ళు వేగంగా లోయలోకి దిగి, రాళ్ళ ముందు నిలబడి వున్న పూజారి, సవరభేరుండాల్ని సమీపించేంతలో, రాళ్ళ వెనక నుంచి దాదాపు పదిమంది చెంచులు పెద్దగా కేకలు పెడుతూ ముందుకు దూకారు. వాళ్ళ నాయకుడు ఒక గుర్రం మీద రాతి చాటు నుంచి ముందుకు వచ్చి, "ఎవరు? శిఖి

ముఖీ, నాగుమ్మల్లలా? శబర, సవర నాయకుల పిల్లలన్నమాట! మీరు నా బందీలు. మీ తండ్రులు ఏ పాటి ధనం యిచ్చి మిమ్మల్ని విడిపించుకు పోతారో చూస్తాను," అన్నాడు.

"భేష్, బావుంది! అదీ అసలు కథ! ఇందులో నే నెలాంటి జోక్యం కల్గించుకోను, అర్థమైందా, శిఖి!" అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు శిథిలాలయ పూజారి.

'చ ర ద మా మ'

"వాడు చెంచు బందిపోట్ల నాయకుడు, బడెచెంచు, కేసరీ!" అన్నాడు శిఖిముఖి ఈటె ఎత్తుతూ.

"ఇది పూజారి దుర్మార్గుడు మన కోసం పెట్టిన మాటు!" అన్నది నాగుమల్లి ఈటె రుళిపిస్తూ.

విక్రమకేసరి ఏమీ జవాబివ్వకుండా మెరుపులా ముందుకు దూకి, బడెచెంచు తల మీద ఈటెతో బలంగా ఒక దెబ్బకొట్టి, ఆ దెబ్బకు చెంచు గుర్రం మీది నుంచి కింద పడుతూండగానే, గుర్రం కళ్ళాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని, "శిఖి, మల్లి! మాటల్లో కాలయాపన ప్రమాదం. మీ రిద్దరూ

దీన్నెక్కి పారిపోండి. పూజారి మీ కోసమే యింత దుష్టతంత్రం పన్నాడు," అంటూ శిఖిముఖిని భుజం పట్టుకుని ముందుకు లాగి, బలవంతంగా గుర్రం ఎక్కించాడు. నాగుమల్లి ఏదో అభ్యంతరం చెప్పబోయింది. కాని విక్రమకేసరి ఆమెకు అవకాశం యివ్వ కుండా, పడిని పట్టుకుని శిఖిముఖి వెనక గుర్రం మీద ఎక్కించి, గుర్రాన్ని డొక్కలో గట్టిగా ఒక్క తన్ను తన్నాడు.

ఇదంతా కన్నుమూసి తెరిచేంతలో జరిగి పోయింది. బడెచెంచు అనుచరులు తెప్ప రిల్లి కేకలు పెడుతూ ముందుకు వచ్చే లోపలే శిఖిముఖి, నాగుమల్లి ఎక్కిన గుర్రం లోయలో పరిగెత్తసాగింది. నేల మీద పడ్డ బడెచెంచు అబ్బా అంటూ లేచి నిలబడి, "మీరు ఆ గుర్రం మీద వెళ్ళే వాళ్ళను పట్టుకోండి. యీ చవటల సంగతి నేనూ, పూజారి ప్రభుపూ చూస్తాం," అన్నాడు.

చెంచులు ఐదారుగురు ఆరుస్తూ గుర్రం వెనక పరిగెత్తారు. శిథిలాలయ పూజారి అక్కడ నిలబడి వున్న మిగతా చెంచులతో, "ఈ విక్రమకేసరిని ప్రాణాలతో పట్టు కోండి. శిథిలేశ్వరీదేవికి బలి పెట్టటానికి యింతకంటె అద్భుడు యీ భూప్రపంచంలో దొరకడు," అన్నాడు పళ్ళు కొరుకుతూ.

విక్రమకేసరి తన ముగ్గురు అనుచరులనూ హెచ్చరించి, ఒక్కొక్క అడుగే వెనక్కు వేస్తూ, కొండ కేసి కదలసాగాడు. చెంచులు భయంకరంగా కేకలు పెడుతూ వాళ్ళను చుట్టు ముట్టేందుకు ముందుకురికారు.

"బడేచెంచూ, సుప్రస్య పెద్ద పొరపాటు చేశావు. నీ వాళ్ళను మరో జరవై మందిని వెంట తెస్తే పని సానుకూల మయ్యేది. ఈ విక్రమకేసరి మహా పాగరుబోతు. గాయ పరచకుండా అతణ్ణి పట్టుకోవటం సాధ్యం కాదు. శిథిలేశ్వరీదేవికి క్షతగాత్రుణ్ణి బలి పెట్టటం గొప్ప అపచారం. అందువల్ల మనం ప్రస్తుతానికి యీ విక్రమకేసరిని వదిలి మన నివాసాలకు పోవటం ఉత్తమం," అన్నాడు పూజారి.

"పూజారి ప్రభూ! చూడండి, వాడు నా వాళ్ళను రాళ్ళ చుట్టూ ఎలా గిరికిలు తిప్పిస్తున్నాడో. తమరొక పని చేయకూడదా? మంత్రం ప్రయోగించి వాడి కాళ్ళూ చేతులూ ఆ డకుండా బంధించండి," అన్నాడు బడేచెంచు.

ఆ మాటలకు పూజారి పెద్దగా నవ్వుతూ, "నా మహా మంత్రశక్తిని యీ హినుణ్ణి పట్టుకునేందుకు ప్రయోగించటమా? ఎంత మాటన్నావు, చెంచూ! పొరబాటు, పొర

బాటు. నే చెప్పినట్టు చెయ్యి. నీ వాళ్ళను తిరిగి రమ్మను. కావాలంటే వాళ్ళను కూడా ఆ శిథిముఖీ, నాగుమల్లలను పట్టుకునేందుకు పంపు," అన్నాడు.

"చిత్తం, పూజారి ప్రభూ, చిత్తం!" అంటూ బడేచెంచు తలవంచి పూజారికి సమస్కరించి, విక్రమకేసరితో పోరుతున్న తన అనుచరులను తిరిగి రావలసిందిగా పెద్ద కేక పెట్టాడు. ఆ కేక వింటూనే చెంచులు బతుకుజీవుడా అనుకుని, విక్రమకేసరి వల్ల గాయపడిన తమవాణ్ణికణ్ణి భుజాన వేసుకుని, తమ నాయకుడి వద్దకు తిరిగి వచ్చారు.

“పూజారి ప్రభూ! ఇక మనం మన ఆకాశ గుహకు వెళ్ళదామా? నా వాళ్ళు ఆ శిఖిముఖిని, నాగుమల్లినీ అక్కడికే పట్టుకు వస్తారు. నా తలదిమ్ము యింకా వదలేదు,” అన్నాడు బడేచెంచు.

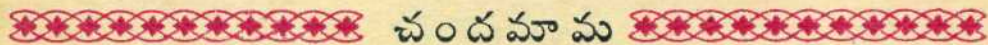
“అలాగే వెళ్ళదాం. కాని...నీ వాళ్ళు వాళ్ళిద్దరీ పట్టుకోగలరా అన్న సంశయం నాక్కలుగుతున్నది. నేనీ ప్రాంతాలకు వచ్చినప్పటి నుంచి, ఎందుకనో అన్నీ విఘ్నాలే ఎదురవుతున్నవి. వింధ్యకు దక్షిణాన శిఖిలేశ్వరీదేవి ప్రభావం అంతగా చెల్లుబాడి అవుతున్నట్టు కనబడదు,” అన్నాడు పూజారి నిస్పృహగా.

“కావచ్చు, పూజారి దొరా! మనకీ కోతి వెధవల్లో పనేం? చక్కా బ్రహ్మపుత్రా నదీ లోయలకు వెళ్ళిపోదాం. బయలుదేరండి. ఊ! ఎగరమన్నారా, ఆకాశంలోకి?” అంటూ సవరభేరుండం చేతులు పైకి కిందికి ఆడించసాగాడు.

పూజారి, భేరుండం మెడ మీద ఒక్క చురుపు చరిచి, “ఎగరటానికి వేళాపాళా లేదా? ఇది వాయుసవేళ; భేరుండాలు యీ వేళప్పుడు పై కెగరలేవు, నేల నంటి పెట్టు కుని వుండాల్సిందే, తెలిసిందా? ఇక నేరు మూసుకుని బుద్ధిగా వెంటరా,” అంటూ బయలుదేరాడు.

చెంచు నాయకుడి వెంట పూజారి తతిమ్మా చెంచులూ అతడి సవాసమైన ఆకాశ గుహకు బయలుదేరారు. అదే సమయంలో విక్రమకేసరి తన వెంటవున్న శబరులతో కలిసి, శిఖిముఖి, నాగుమల్లులు గుర్రం మీద పారిపోతున్న లోయప్రాంతం కేసి పరిగెత్తసాగాడు. అతడికి గుర్రం మీద వున్న వాళ్ళిద్దరూ, వాళ్ళను పట్టుకునేందుకు వెనకగా పరిగెత్తుతున్న చెంచులూ కనబడు తూనే వున్నారు. గుర్రం ఎగుడు దిగుడుగా వున్న ఆ ప్రాంతాల వేగంగా పరిగెత్తలేక పోతున్నది. అది అపకాశంగా తీసుకుని

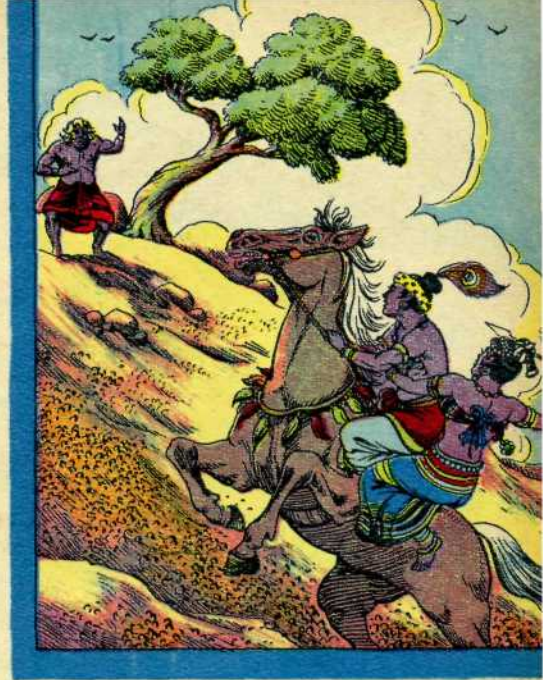

చెంచులు దాన్ని చుట్టు ముట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

విక్రమకేసరి పెద్దగా, “శిఖి, మల్లీ! మేం వస్తున్నాం. పూజారి, బడేచెంచూ పారి పోయారు,” అని కేకలు వేస్తూ వారి కేసి పరిగెత్తసాగాడు. కాని, అతడు వాళ్ళను సమీపించే లోపలే యిద్దరు ముగ్గురు చెంచులు ముఠానుంచి విడివడి, అడ్డ దారిని రాళ్ళ మీదుగా దూకుతూపోయి, ముందు వైపునుంచి గుర్రం దారిని అట కాయించారు.

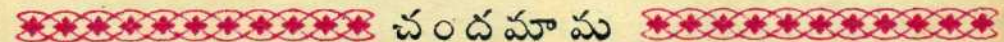
శిఖిముఖి కత్తితోనూ, నాగుమల్లి ఈటె తోనూ ఆ చెంచులు గుర్రాన్ని సమీపించ కుండా అప సాగారు. ఒకటి రెండు నిమిషాల తరవాత శిఖిముఖి గుర్రం కళ్ళాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని పక్కకు లాగి, దాన్ని లోయలో నుంచి కొండ మీదికి ఎక్కించసాగాడు. అతడికి విక్రమకేసరి కేకలు వినిపించినై. కేసరి కొండ మీది నుంచి తన కేసి దిగి వస్తున్నాడని అతడు భావించాడు.

శిఖిముఖి గుర్రాన్ని కొండ మీదికి ఎక్కించే ప్రయత్నం గమనిస్తూనే, ఒక చెంచు అటుగా పరిగెత్తి గట్టిగా చప్పట్లు చరుస్తూ, దాన్ని బెదరకొట్ట సాగాడు. గుర్రం

కొంచెంగా బెదిరి వెనక కాళ్ళమీద లేచింది. ప్రమాదాన్ని గుర్తించిన నాగుమల్లి తన చేతిలోని ఈటెను చెంచువాడి కేసి విసి రింది. కాని, చెంచు ఆ దెబ్బ తప్పకుని మరింత గట్టిగా చప్పట్లు చరుస్తూ, గాఢ కేకలు పెట్టసాగాడు.

శిఖిముఖి, నాగుమల్లులకు రానున్న ప్రమాదాన్ని గుర్తించిన విక్రమకేసరి చప్పున వడిరేల వున్న శిబిరుణ్ణి దగ్గిరకు పిలిచి, “బాగా గురిచూసి ఒక్క దెబ్బతో గుర్రం ముందున్న చెంచువాణ్ణి కింద పడ కొట్టాలి. ఆ వెనక పరిగెత్తు కొస్తున్నవాళ్ళ సంగతి తరవాత చూద్దాం,” అన్నాడు.

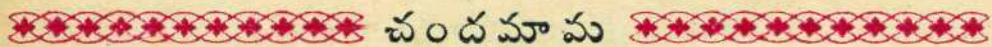
శిఖిముఖి, నాగుమల్లులు కూడా కిందికి దొర్లుకు పోయారు.

చెంచువాళ్ళు యీ దృశ్యం చూస్తూనే, సంతోషం పట్టలేక పెద్దగా చప్పట్లు చరిచి కేకలు పెడుతూ, "పట్టుకోండి, పట్టుకోండి," అంటూ శిఖిముఖి, నాగుమల్లుల కేసి పరిగెత్తారు. వాళ్ళు శిఖిముఖి వాళ్ళను సమీపించే లోపలే విక్రమకేసరి బాణం ఎక్కుపెట్టి గుంపు మధ్యకు వదిలాడు. బాణం ఒక చెంచును తాకింది. వాడు ఒక్క చావుకేక పెట్టి కిందపడి పోయాడు. అంతలో శిఖిముఖి లేచి నిలబడి తనను పట్టవచ్చే చెంచువాణ్ణి ఒక్క తన్ను తన్ని, అతడి చేతిలోని ఈటెను లాక్కున్నాడు.

శబరుడు వడిగెలలో రాయి పెట్టి, దాన్ని గిరున రెండుసార్లు తిప్పి, చెంచు మీదికి విసిరాడు. అది జాయ్ మంటూ పోయి గుర్రాన్ని అడ్డగిస్తున్న చెంచు గుండెలను బలంగా తాకింది.

ఆ దెబ్బకు వాడు అరుస్తూ నేల మీది నుంచి అంతెత్తు ఎగిరి దభీమంటూ కిందపడి గుర్రం కేసి దొర్లుకుంటూ పోయాడు. గుర్రం బెదురుకుని గిరున వెనుదిరుగబోయి, వెనక కాళ్ళకింద వున్న గులకరాళ్ళు పట్టు తప్పి జారటంతో పక్కకు పడి, ఏటవాలుగా వున్న కొండమీది నుంచి దిగువకు దొర్లుకు పోసాగింది. గుర్రంతో పాటు కిందపడిన

కాని, యీ లోపల గుర్రం మీంచి కింద పడటంవల్ల గట్టి దెబ్బ తగిలి స్పృహ కోల్పోయిన నాగుమల్లిని, ఇద్దరు చెంచులు భుజాలమీద వేసుకుని లోయకు అడ్డంపడి పరిగెత్తసాగారు. తతిమ్మా చెంచులు ఓ క్షణకాలం శిఖిముఖిని ప్రతిఘటించి, దూరం నుంచి పరిగెత్తుకు వస్తున్న విక్రమ కేసరినీ, శబరుల్ని చూసి, యిక లాభం లేదనుకుని తాము కూడా లోయలోకి పారి పోయి, చూస్తూండగానే రాళ్ళ వెనక మాయమయ్యారు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి కేసి చేయి పాపి రాళ్ళవెనుకకు పారిపోయిన చెంచుల వెంట పడ్డాడు.

కాని, అతడు గుర్రం మీది నుంచి పడ్డ పాటుకు మోకాలు కొంచెం బెణకటంతో, వాళ్ళ ననుసరించి వేగంగా పరిగెత్తలేక పోయాడు. అదశలో విక్రమకేసరి వచ్చి అతణ్ణి కలుసుకున్నాడు.

“కేసరీ! పెద్ద ఘోరం జరిగిపోయింది. ఇంత మందిమి వుండి, నాగుమల్లిని రక్షించలేక పోయామంటే ఆమె తండ్రే కాదు, మా ఆయ్య కూడా మసల్చి— ముఖ్యంగా నన్ను అసహ్యించుకుంటాడు. మనం చెంచు ముఠాతో యుద్ధం చేయ కుండా నాగుమల్లిని రక్షించలేం. నువ్వు గూడేనికి పోయి మనవాళ్ళను పాతికా ముప్పై మందిని వెంటబెట్టుకు రా. ఈ లోపల నేను కాలిజాడలను బట్టి పోయి, ఈ చెంచులు మల్లిని ఎక్కడికి తీసుకు

పోతున్నదీ గమనిస్తాను,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

విక్రమకేసరి ఏదో అభ్యంతరం చెప్ప బోయాడు గాని, శిఖిముఖి వినిపించుకోక, అతణ్ణి వేగిర పెట్టాడు. విక్రమకేసరి చేసేది లేక ఒక శబరుణ్ణి శిఖిముఖి వెంట పదిలి, తతిమ్మా యిద్దరితో గూడేనికి బయలుదేరాడు.

శిఖిముఖి, చెంచులు పోయిన మార్గాన్ని కాలిజాడల వల్ల గుర్తిస్తూ, ఓ అరగంట తరవాత కొండపాదంలో వున్న ఒక అరణ్య ప్రాంతాన్ని చేరాడు. అతడికి చెట్లచాటు నుంచి ఏవో గొంతులు వినిపించినై. అతడు వెంటవున్న శబరుణ్ణి నిశ్శబ్దంగా వుండమని హెచ్చరించి, దాపుల నున్న ఒక చెట్టు ఎక్కి దిగువకు చూశాడు. చెట్లల్లో ఒక చోట పులిబోను ఒకటి వున్నది. చెంచులు నాగుమల్లిని దాని కేసి మోసుకు పోతున్నారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

13

[పూజారి ప్రోత్సాహంతో చెంచునాయకుడూ, అతడి అనుచరుల్లా, శిఖిముఖి వాళ్ళమీద హఠాత్తుగా దాడిచేశారు. విక్రమకేసరి, చెంచునాయకుణ్ణి గుర్రం మీది నుంచి పడగెట్టి, గుర్రాన్ని శిఖిముఖి, నాగుమల్లలకు ఒప్పచెప్పాడు. చెంచులు గుర్రం మీదినుంచి జారి పడిన నాగుమల్లని అరణ్యంలోని ఒక పులిబోను దగ్గరకు తీసుకుపోసాగారు. తరవాత—]

చెంచులు నాగుమల్లని పులిబోను దగ్గరకు తీసుకుపోయి, దాని పక్కగా నేల మీద పడుకోబెట్టారు. నాగుమల్లికి యింకా స్పృహ రాలేదు. చెట్టు మీది నుంచి యిధంతా చూస్తున్న శిఖిముఖికి ఒక్క క్షణంపాటు, మల్లని పులిబోనులో ఎరగా పెడతారేమో అన్న భయం కలిగింది. కాని, అంతలోనే అతడికి చెంచునాయకుడైన బడే చెంచు అన్న మాటలు గుర్తుకు వచ్చినై. వాడు

ఆమెను బందీగా చేసి, ఆమె తండ్రి అయిన సవరగండుపోతు నుంచి ధనం గుంజాలని చూస్తున్నాడు. కాని, వాడి అనుచరులు మల్లని పులిబోను దగ్గర ఎందుకు దించారు?

శిఖిముఖి యిలా ఆలోచిస్తున్నంతలో, చెంచువాళ్ళల్లో ఒకడు చుట్టూ కలయచూసి, పెద్దగా గొంతెత్తి, "బూతాలదొరా!" అని కేక పెట్టాడు.

‘చం ద మా మ’

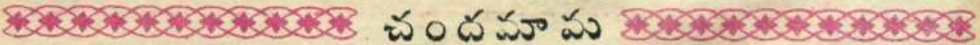
దయ్యాలపోతు పులిబోనును సమీపిస్తూనే, నేల మీద పడి వున్న నాగుమల్లి కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, “ఎవరాయీ, దేవతా పిల్లలా వుంది? ఎందు కిక్కడికి తీసుకొచ్చారు? ఎవరు చంపారు?” అని ప్రశ్నించాడు.

చెంచుల్లో ఒకడు జరిగిందంతా అతడికి చెప్పి, “బడేదొర యీ పిల్లని ఆకాశగుహ దగ్గరకు తీసుకురమ్మన్నాడు. కాని, చాలా సేపుగా కదలా మెదలక పడున్నది. చచ్చి పోయిందేమో అని భయంగా వున్నది. దొర మా ప్రాణాలు తీసేస్తాడు,” అన్నాడు వణికిపోతూ.

ఉత్తరక్షణంలో పులిబోనుకు వెనకవున్న గుబురు చెట్లల్లోంచి, “ఎవడ్రావాడు? చారలమెకాన్ని బెదరకొడుతున్నావా? నిలువునా పాతేస్తాను! పో అక్కణ్ణించి,” అన్న జవాబు వచ్చింది.

చెంచులు ఆ జవాబుకు బెదిరిపోయి అటు చూసేంతలో చెట్ల కొమ్మల్లోంచి ఊడల సాయంతో, నల్లగా, పొట్టిగా, బక్క చిక్కి వున్న వాడొకడు నేల మీదికి దిగాడు. వాడి మెడలో ఎముకల దండ ఒకటి వున్నది, చేతిలో వంకర టింకరగా వున్న పాడవాటి కర్ర ఒకటి పట్టుకుని వున్నాడు. వాడు చెంచు దయ్యాలపోతు.

భూతాలరాయుడు, నాగుమల్లి ముక్కు పుటాల దగ్గర నేలుపెట్టి చూసి, “చావ లేదు, ప్రాణం వున్నది. గుర్రం మీంచి పడ్డ పాటుకు ప్రాణం కడబట్టింది. మందూ మంత్రం వేసి యిప్పుడు మెళ్ళుకువ తెప్పించామో — మీ కందకుండా పారిపోతుంది. ఇదుగో, యీ భస్మం తీసుకోండి. ఆకాశ గుహ చేరిం తరవాత ముక్కు దగ్గర పెట్టండి. నాలుగు తుమ్మి లేచి కూచుంటుంది,” అని నడుం నుంచి వేలాడుతున్న సంచీలోంచి, ఒక పొట్లం తీసి చెంచు వాడికి యిచ్చాడు.

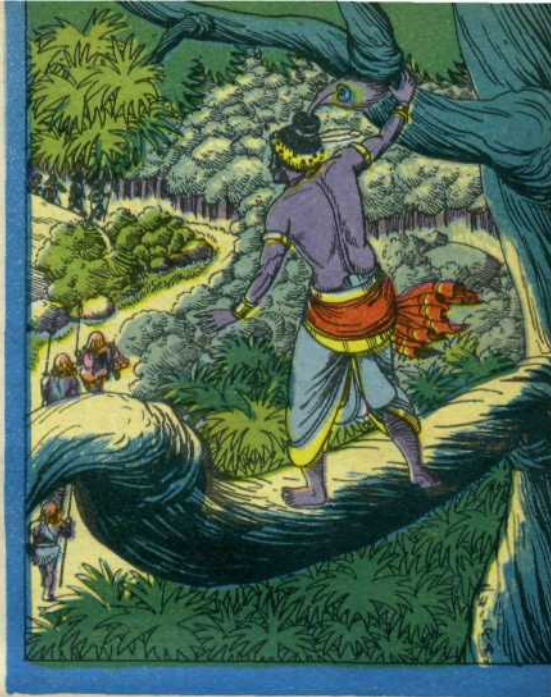

చందమామ

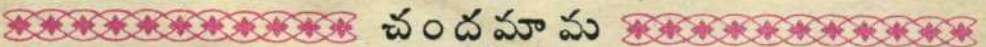

చెంచువాడు ఆ పాట్లం తీసుకుని రొండిన దోపుకుని, రెండోవాణ్ణి హెచ్చరించాడు. ఇద్దరూ కలిసి నాగుమల్లిని తిరిగి భుజాన వేసుకుని బయలు దేరారు. ఇదంతా చూస్తున్న శిఖిముఖికి నాగుమల్లిని వాళ్ళ బారి నుంచి రక్షించటం చాలా తేలిక అన్న ధైర్యం కలిగింది. అతడు నాగుమల్లిని ఎత్తుకు పోతున్న చెంచులను మధ్య మార్గంలో అటకాయించా లనుకున్నాడు.

శిఖిముఖి తన వెంట వున్న శబరుడితో తాను తిరిగి వచ్చేవరకూ, చెంచు భూతాల రాయుణ్ణి ఓ కంట కనిపెట్టి పుండమని చెప్పి, చెట్ల కొమ్మల మీదుగా ముందుకు కొంత దూరం పోయేసరికి, గండశిలల దగ్గిర తమను ఎదుర్కున్న చెంచులు కొందరు, నాగుమల్లిని ఎత్తుకుపోతున్న వాళ్ళను సమీపిస్తూండటం అతడి కంటబడింది. ఆ దృశ్యం చూస్తూనే శిఖిముఖి నిరుత్సాహ పడిపోయాడు. ఇందర్ని ఎదిరించి నాగు మల్లిని రక్షించటం సాధ్యమయేది కాదని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు. విక్రమకేసరి వెంట తీసుకువచ్చే శబరుల సహాయంతో, తాను చెంచునాయకుడి ఆకాశగుహను ముట్టడించటం ఒక్కటే, నాగుమల్లిని రక్షించటానికి మిగిలిన మార్గం...

విక్రమకేసరి వచ్చేవరకూ తాను చేతులు ముడుచుకు కూర్చోవలసిందే అను కున్నాడు, శిఖిముఖి. అంతలో అతడికి భూతాలరాయుడూ, పులిబోనూ గుర్తుకు వచ్చినై. అటవికుల్లో ఒకడుగా అతడికి, అలాంటి జాతివాళ్ళ మీద మంత్రతంత్రాలు ఎరిగిన వ్యక్తులు చలాయించే అధికారం గురించి బాగా తెలుసు. చెంచు భూతాల రాయుణ్ణి కాస్త హడలకొట్టి, వీలయితే అతడి ద్వారా కొంత సహాయం సంపాదించా లనుకున్నాడు, శిఖిముఖి. ఆ వెంటనే అతడు నిశ్శబ్దంగా చెట్ల కొమ్మల్లో కదిలి, పులి బోను వున్నచోటుకు వచ్చాడు.

భూతాలరాయుడు ఒక చిన్న మేకను, మెడతాడు పట్టుకుని బోనుదగ్గరకు లాక్కురా ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కాని అది అరుస్తూ అటూయిటూ గెంతుతున్నది. శిఖి ముఖి కొద్దిసేపు యిదంతా చూసి, పులిలా పెద్దగా ఒక్కసారి గొండుపెట్టి, చెట్ల కొమ్మల్లోంచి వేగంగా భూతాలరాయుడి ముందు దూకాడు.

భూతాలరాయుడు అదురుకుని కేక పెట్టి పారిపోబోయినవాడల్లా, తన ముందు దూకినది పులి కాదనీ, శబరయువకుడనీ చూసి, వంకరకర్ర పైకెత్తుతూ, "ఎవడ్రా నువ్వు? చెంచు దయ్యాలిపోతుతోనే పరాచ

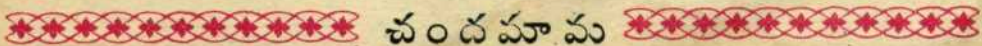
కాలా? నిన్ను మారేడుకాయలో దట్టించి ముక్కుపాడుంకింద పీల్చేస్తాను," అన్నాడు రౌద్రంగా.

శిఖిముఖి ఏమీ మాట్లాడకుండా, ఎడమ చేత్తో అతడి చేతిలోంచి కర్ర లాక్కుని, కుడిచేత్తో అతడి జుట్టు వడిసి పట్టుకున్నాడు. భూతాలరాయుడు పట్టు విడిపించుకునేందుకు పెనుగులాడుతూ, "ఎవడ్రా నువ్వు, వెలికుంకా! బతుకు మీద రోకావా, ఏం? నే నెవర్ననుకున్నావ్? బడేచెంచు మురావాణ్ణి, ఆ చెంచు తరవాత అంతవాణ్ణి, పదులు!" అన్నాడు.

శిఖిముఖి పెద్దగా నవ్వి, "నువ్వెవడివైతే నాకేం, దయ్యాలిపోతూ? ఒక మాటచెప్పు; ఈ పక్కనే నీటిమడుగు చూశాను. పులి ఏ వేళప్పుడు దప్పిక తీర్చుకునేందుకక్కడికి వస్తుంది?" అని ప్రశ్నించాడు.

భూతాలరాయుడు ఆ ప్రశ్న వింటూనే కళ్ళెర్రచేసి, "ఎవడ్రానువ్వు, నన్ను ప్రశ్నలడగటానికి? జుట్టు పదులు ముందు!" అంటూ హుంకరించాడు.

"అయితే నిన్ను ఏం ప్రశ్నలడగను, అంతా ఆ పెద్దపులే చూసుకుంటుంది!" అంటూ శిఖిముఖి, దయ్యాలిపోతును నడుం పట్టుకుని పైకెత్తి పులిబోను దగ్గరకు తీసుకు

పోయి, "మేక బదులు నిన్ను పులికి ఎరగా పెడుతున్నాను, తెలిసిందా?" అంటూ అంటూ భూతాలరాయుడు, శిఖిముఖికి బోనులోకి తోయబోయాడు.

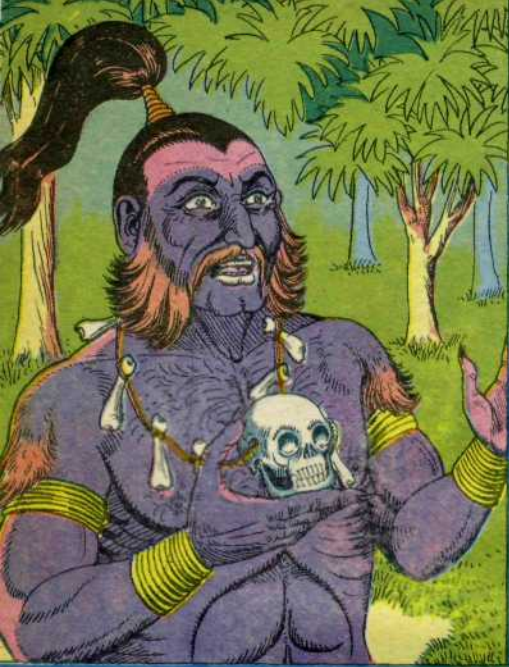
భూతాలరాయుడు గడగడ వణికిపోతూ, శిఖిముఖి అతణ్ణి లేవమని చెప్పి, "నువ్వెవరో తెలియక దూషించాను, "సవరగండుపోతు కూతుర్ని మీవాళ్ళు క్షమించు! నన్ను పులికి ఆహారంగా బలవంతంగా ఎత్తుకుపోయారు; నువ్వు వెయ్యకు. బతికున్నాళ్ళూ నీకు సేవ చూశావుగదా? ఆమెను యీ రాత్రే నేను చేస్తాను," అంటూ బావురుమన్నాడు.

శిఖిముఖి, అతణ్ణి వదిలి, "అలా అయితే నిన్ను పెద్దపులికి మేతగా వెయ్యను. బతి కున్నాళ్ళూ నాకు సేవచేయ నవసరం లేదు, ఒక్క ఇరవైనాలుగ్గంటలు నేచెప్పి సట్టు చెయ్యి, చాలు," అన్నాడు.

"చిత్తం. అజ్ఞాపించు. నీ దాసుణ్ణి," అంటూ భూతాలరాయుడు, శిఖిముఖికి ప్రాణాచారం పడిపోయాడు.

శిఖిముఖి అతణ్ణి లేవమని చెప్పి, "సవరగండుపోతు కూతుర్ని మీవాళ్ళు బలవంతంగా ఎత్తుకుపోయారు; నువ్వు చూశావుగదా? ఆమెను యీ రాత్రే నేను కాపాడదలిచాను. ఎలా అని అడక్కు. కాని, నువ్వొకటి చేయాలి. మీ ఆకాశగుహ ముందుండే గుడిశెల చుట్టూ వున్న కంచె ద్వారాన్ని యీ రాత్రికి తాళ్ళతో లోపలి నుంచి బంధించకుండా అట్టే పెట్టాలి. గండుపోతు కూతుర్ని ఆ ద్వారానికి సాధ్య

వాత దాన్ని నీకు తిరిగి యిచ్చేస్తాను," అన్నాడు శిఖిముఖి, ఎముకల దండను చేత్తే గట్టిగా పట్టుకుని.

భూతాలరాయుడు లబలబ లాడిపోతూ, "ఈ మహత్తు గల దండలోనే వుండి, నా మంత్రశక్తంతా! ఇది మెళ్ళో లేకపోతే నేను చిల్లిగవ్వకు మారను. చెంచులంతా సన్ను కొండగబ్బిలాని కన్న హీనంగా చూస్తారు," అన్నాడు.

"సరే, ఆడిన మాట తప్పవుగదా? జాగ్రత్త. మోసం చేయాలని ప్రయత్నించావే, నిన్నేదో ఒకనాడు పట్టుకుని పెద్ద పులికి ఆహారంగా వేస్తాను," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"మూడు కోట్ల కొండదయ్యాలూ, ఆరు కోట్ల అరణ్యభూతాలూ సాక్షిగా చెపుతున్నాను; నేను అన్నమాట నిలబెట్టుకుంటాను," అన్నాడు భూతాలరాయుడు.

"అలా అయితే, నువ్వు మీ ఆకాశగుహకు వెళ్ళిపో. నాగుమ్మలికి ఎలాంటి హాని జరక్కుండా చూడు. ఈ బోను సంగతి నే చూస్తాలే," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"చిత్తం, అలాగే పోతాను. అసలు నేను ఎక్కువగా వుండేది యీ అరణ్యంలోనే. ఆ కనబడే మాను వెనకే నా గుడిశ వున్నది.

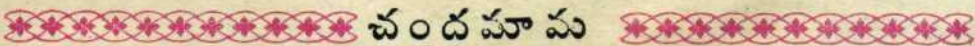
మైనంత దగ్గరగావున్న గుడిశలో వుంచాలి. ఈ పనులు చేయగలవా?" అన్నాడు.

"చిత్తం. నీ ఆజ్ఞ శిరసావహిస్తాను. చెంచు ముఠాలో నా మాటకు తిరుగు లేదు," అన్నాడు భూతాలరాయుడు.

"అది నిజమేకావచ్చు. కాని, నువ్వు అన్నమాట నిలుపుకోపోతే? సన్ను మోసం చేస్తే?" అని ప్రశ్నించాడు, శిఖిముఖి.

"ఆకాశదేవర మీద ఒట్టేస్తున్నాను, సరా?" అంటూ భూతాలరాయుడు మెళ్ళో వున్న ఎముకల దండను కళ్ళకద్దుకున్నాడు.

"అలా అయితే ఆ దండను నా దగ్గర యిచ్చిపో. నువ్వు చెప్పినట్టు చేస్తే, ఆ తర

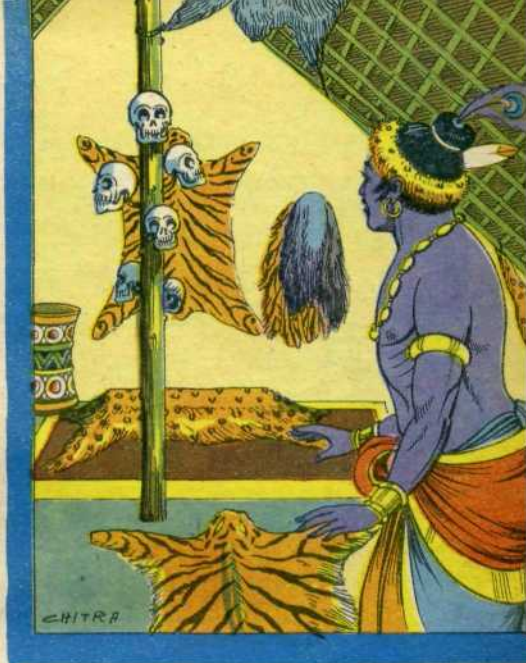

సెలవు,” అంటూ భూతాలరాయుడు అక్కణ్ణించి బయలుదేరాడు.

శిఖిముఖి చెట్టెక్కి భూతాలరాయుడు ఎటు పోతున్నదీ పరీక్షగా చూసి, వాడు ఆకాశగుహ కేసే పోతున్నట్టు తెలుసుకుని, చెట్టుదిగి వచ్చాడు. తరవాత అతడు మేకను బోనులో కట్టివేసి, అంతవరకూ రహస్యంగా చెట్టు మీదవున్న శబరుణ్ణి కేకవేశాడు. వాడు చెట్టుదిగి రాగానే, శిఖిముఖి వాణ్ణి వెంట బెట్టుకుని, భూతాలరాయుడు చెప్పిన గుడిశెలో ఎమున్నదో చూసేందుకు వెళ్ళాడు.

గుడిశెలో శిఖిముఖికి కొన్ని పులితోళ్ళూ, ఎలుగుచర్మాలూ గోడకు వేళ్ళాడుతూ కనిపించినై. నడిమింటి గుంజకు వున్న కొయ్య మేకులకు కొన్ని కపాలాలు తగిలించబడి వున్నయ్. శిఖిముఖి వాటిని పరీక్షించి చూసి, ఒక పులితోలునూ, ఒక కపాలాన్ని తీసుకున్నాడు. రాత్రికి చెంచుముతా పుండే ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు, వాటితో కొంత అవసరం కలిగవచ్చున్న ఆలోచన అతడి కళ్ళులిగింది.

సూర్యాస్తమయానికి కొంచెం ముందుగా విక్రమకేసరి యాభై అరవైమంది అనుచరులతో శిఖిముఖి వున్నచోటుకు వచ్చాడు. వాళ్ళల్లో సవరలూ, శబరులూ కూడా

వున్నారు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరికి అతడు లేనిసమయంలో జరిగినదంతా చెప్పి, “ఆ దయ్యాలపోతు అన్నమాట నిలబెట్టుకుంటాడన్న పూర్తి సమ్మతం నాకున్నది. అందువల్ల మనం అయిదారుగురం రాత్రికి వాళ్ళ గుడిశెల్లో జొరబడి నాగుమల్లిని విడిపించుకు రావచ్చు. అలాకాక మనం గుంపుగా వెళ్ళి వాళ్ళ మీద దాడి చేస్తే, అనవసర రక్తపాతమే కాక, కోపంకొద్దీ చెంచులు నాగుమల్లి కేదైనా హని కలిగించవచ్చు,” అన్నాడు.

“ఈ ఆలోచన బావుంది. ఒకటి మాత్రం మరిచిపోకు. మన ప్రధాన శత్రువు శిఖి

లాలయ పూజారి! వాడే యీ దుర్మార్గుల కన్నిటికీ కారకుడు. వాడి సంగతే నీవు మరిచినట్టున్నది,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

“వాణ్ణి పట్టుకునే ప్రయత్నంలోనే గదా, మనం యీ చిక్కులో పడింది. వాణ్ణిలా మరుస్తాను? వాడి రాత్రి కంటబడ్డాడే నూకలు చెల్లినవాడికిందే లెక్క!” అన్నాడు శిఖిముఖి పళ్ళుకొరుకుతూ.

ఆ తరవాత వాళ్ళిద్దరూ కొంతసేపు సంప్రతింపులు జరిపి, మొత్తం అనుచరుల్ని వెంటబెట్టుకుని ఆకాశగుహ ప్రాంతానికి వెళ్ళేట్టూ, అక్కడికి చేరిం తరవాత ఒక పదిమందితో మాత్రం ముందుగా చెంచుల గుడిశెల దగ్గరకు పోయి, పరిస్థితుల్ని బట్టి అవసరం అయితే తతిమ్మావాళ్ళ సహాయం కూడా తీసుకునేట్టూ నిర్ణయించుకున్నారు.

సూర్యాస్తమయం అవగానే అందరూ అరణ్యమార్గాన చెంచుల నాయకుడుండే కొండప్రాంతానికి బయలుదేరారు. ఒక

పావుగంట కాలం గడిచేసరికి వాళ్ళకు వెనక వైపు నుంచి పులి పెద్దగా గాండ్రించిన ధ్వని విసబడింది. ఆ ధ్వని వింటూనే అందరికన్న ముందు నడుస్తున్న శిఖిముఖి ఆగి, “దయ్యాలపోతు పెట్టిన బోనులో పెద్దపులి పడినట్టుంది. మీలో అయిదారు గురు పోయి బోనుతో సహా దాన్ని లాక్కు రండి. అవకాశం దొరికితే చెంచుల్ని కొండ మీది నుంచి కింది లోయల్లోకి గెంతిద్దాం,” అని చెప్పాడు.

శిఖిముఖి యిలా చెప్పగానే, వడిపన్నెండు మంది శబరులు వెనుదిరిగి బోను దగ్గరకు పరిగెత్తారు. అతడు పూహించినట్టు పెద్దపులి బోనులో చిక్కుకుని, బయటపడే మార్గం లేక పెద్దగా అరుస్తూ నానా హంగామా చేస్తున్నది. చిన్న కొయ్యచక్రాల మీద కట్టిన ఆ బోనును శబరులు తాళ్ళ సాయంతో, శిఖిముఖి వున్న చోటుకు యీడ్చుకు పోసాగారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిఖిలాలయం

14

[పులిబోను దగ్గర కాపలాచేసి శిఖిముఖి, చెంచుదయ్యాలపోతును పట్టుకున్నాడు. యీ లోపల నాగుమల్లెని చెంచువాళ్ళు ఆకాశగుహకు తీసుకుపోయారు. దయ్యాలపోతు ప్రాణభయం కొద్దీ శిఖిముఖికి ఆకాశగుహ దగ్గర సాయపడతానని మాటయిచ్చాడు. బోనులో పడిన పులిని తాళ్ళసాయంతో శబరులు యిద్దుకు పోసాగారు. తరవాత—]

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరుల వెనకగా నడుస్తున్న శబరులూ, సవరలూ పులిబోను దగ్గరకు రాగానే, దాని చుట్టూ మూగారు. వాళ్ళల్లో ఒకరిద్దరు ఈటెలతో దాన్ని బెదరకొట్టబోయేసరికి, పులి రెచ్చిపోయి పంజాలు బయటికి చాచి పెద్దగా గేండ్రించసాగింది. శిఖిముఖి వాళ్ళను వారింది పులిని ఓ సారి పరీక్షగా చూసి, తన భుజం మీద వున్న పులిచర్మాన్ని దాని కేసి వూపాడు. వెంటనే

పులి బోనుమూలకు వెళ్ళి గుర్రుపెట్టుతూ వెనక కాళ్ళ మీద కూర్చున్నది.

"పులి నే భయపెట్టే యీ పులిచర్మంతో మనం చాలా చాలా ఘనకార్యాలు చెయ్యొచ్చు. నా అనుమానం చెంచు దయ్యాలపోతు దీన్నేదో మంత్రించాడని," అన్నాడు శిఖిముఖి పెద్దగా నవ్వుతూ.

విక్రమకేసరి, శిఖిముఖి చేతిలో వున్న కపాలాన్నీ, పులిచర్మాన్నీ ఓ మారు తాకి

‘చందమామ’

ఆ పులి ద్వారా తమ కులపెద్ద కొడుకు ఏదో సాహసకార్యం చేయబోతున్నాడని పూహించి వాళ్ళు ఉత్సాహంగా బోనును పైకి లాక్కుపోసాగారు. పులి చాలాసేపు గొండ్రించి, ఓపిక పోయి కొంతా, పరిసరానికి అలవాటు పడి కొంతా — శాంతించి బోనులో ఒక మూల నక్కి కూర్చున్నది.

అకాశగుహ ప్రాంతం చేరగానే శిఖిముఖి, విక్రమకేశరులు తమ అనుచరుల్ని రెండు ముఠాలుగా విభజించారు. ఒక ముఠా వాళ్ళు తాము కొండ ఎక్కి వచ్చిన మార్గం నుంచి చెంచులు లోయలోకి పారి పోకుండా కాపలాకాయాలి. రెండవ ముఠా వాళ్ళు చెంచు గూడెం చుట్టూ వున్న కంచె దగ్గర వుండి, పరిస్థితుల్నిబట్టి లోపలికి దూకటమో లేక అక్కడే వుండి, బయటికి వచ్చే చెంచుల్ని బెదరకొట్టటమో చేయాలి. నాగుమల్లి తమ వశం అయే వరకూ, చెంచుల్లో ముఖాముఖి పోరు లేకుండా చూడాలని శిఖిముఖి అందర్నీ హెచ్చరించాడు. పులిబోను కంచె దగ్గరగా వుంచబడింది.

చెంచు గూడెంలో అంతా కలిసి సలభై యాభై గుడిసెల కంటే ఎక్కువ వుండవు. వాటి చుట్టూ అయిదారడుగుల కంచె—బల

చూసి, ముఖంలో లేని బాధ కనబరుస్తూ, "వీటిని అంటుకుంటే నిప్పును అంటు కున్నట్టుగా చెయ్యి చురుమన్నది. ఈ దయ్యాలపోతూ, శిథిలాలయ పూజారంత గొప్ప మంత్రవేత్తలా వున్నాడు," అన్నాడు. అతడి మాటలకు అనుచరులందరూ పొట్టలు చెక్కలయ్యేలా నవ్వారు. తరవాత అందరూ అరణ్యమార్గాన కొంతదూరం పోయి, లోయలో నుంచి వున్న కాలిబాటల వెంట కొండ పై నున్న గుహ ప్రాంతానికి నడవసాగారు. పులిబోనును మిట్ట పైకి ఎక్కించటం శిఖిముఖి అనుచరులకు కొంత శ్రమగానే వున్నది. కాని,

మైన కర్రలతో కట్టినది వున్నది. కంచె అవతల అక్కడక్కడా ఎత్తుగా పెరిగిన కొన్ని చెట్లున్నవి. వాటి కొమ్మలు కంచె మీదుగా వాలి, గూడెంలోకి దిగేందుకు అనువుగా వున్నవి. శిఖిముఖి, విక్రమకేశరి అలాంటి చెట్టు నొకదాన్ని ఎక్కి, కొమ్మ మీద కూర్చుని గూడెంలో రేగే కోలాహలానికి కారణం ఏమిటా అని చూడసాగారు.

బడేచెంచు నివశించేది, మామూలు గుడిశెలాంటిది కాదు. ఒక పెద్ద కొండ గుహను అతడూ, అతడి కుటుంబం ఇల్లుగా వాడుకుంటారు. ఆ గుహ పక్కలనా, పైనా సున్నం పులిమి వాటి మీద రంగులతో రకరకాల బొమ్మలూ అవీ చిత్రించారు. ఆ గుహ ముందున్న ఖాళీ జాగాలో పెద్ద పెద్ద నెగళ్ళు ముందుతున్నవి. వాటి చుట్టూ చెంచు స్త్రీలూ, పురుషులూ చేరి పాడుతూ, నాట్యాలు చేస్తున్నారు. ఒక ఎత్తయిన కొయ్యడుంగ మీద కూర్చుని శిథిలాలయ పూజారి యిదంతా చూస్తున్నాడు. బడేచెంచు కొంచెం దూరంలో నిలబడి దయ్యాలపోతుతో ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు.

"శిఖి, యిదా ఆకాశగుహ? పేరు గొప్పగానే వుంది! ఈ గొడవంతా ఏమిటి?" అని అడిగాడు విక్రమకేశరి, శిఖిముఖిని.

"ఏదో జాతర! మనం యిక్కడికి చేరే సరికి గూడెం అంతా నద్దుమణిగి వుంటుందని నేననుకున్నాను. నా పథకం అంతా పాడయింది. చెంచు దయ్యాలపోతు నేను చెప్పిన చోట నాగుమల్లిని వుంచాడో లేదో చూసి వస్తాను," అంటూ శిఖిముఖి కొమ్మ మీంచి దిగి, కంచె ద్వారం కేసి వెళ్ళాడు.

కంచె ద్వారం మూసివున్నది. కాని, శిఖిముఖి దాన్ని గట్టిగా రెండుచేతులతో పట్టి తోసేసరికి కొంచెంగా తెరుచుకున్నది. అతడు ఆ ఖాళీలోంచి లోపలికి పోయాడు. అక్కడికి దాపులనే ఒక చిన్న గుడిశెలాంటి చుట్టిల్లు అతడి కంటబడింది. లోపల

చందమామ

వెలుగు లేదు. దాని ముందు కాపలా వాడెవడూ అతని కంటబడలేదు. చెంచు దయ్యాలపోతు అన్నమాట ప్రకారం ఇందు లోనే, నాగుమల్లిని వుంచివుంటాడని శిఖిముఖి జాగ్రత్తగా గుడిశె దగ్గరకు పోయి ద్వారానికి అడ్డంగా వున్న వెదురుతడికను తోసి, ఓ క్షణకాలం లోపల ఏమయినా అలికిడి అవుతుందేమో అని విని, అలాంటి దేమీ లేకపోవటంతో లోపల ప్రవేశించాడు.

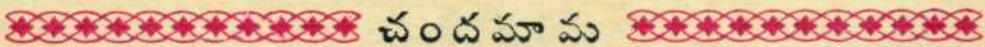
గుడిశెలో ఎవరూ వున్నట్టు లేదు. అంతా చీకటిమయంగా వున్నది. శిఖిముఖి తన దగ్గిరున్న చెకుముకిరాయి కొట్టి దూది అంటించి, ఆ వెలుగులో గుడిశె అంతా

పరీక్షించి చూశాడు. గుడిశెలో ఒక మూల అతడికి రెండు మూడడుగుల పొడవున్న తాళ్ళు కనిపించినై. వాటిని పరీక్షించి చూసిన మీదట, అవి నాగుమల్లిని బంధించేందుకు చెంచువాళ్ళుపయోగించిన వని అతడికి అర్థమైపోయింది. అంటే—నాగుమల్లిని కొంత కాలం వాళ్ళు యీ గుడిశెలోనే వుంచారన్నమాట. అయితే ఇప్పుడామెను ఎక్కడికి తీసుకుపోయివుంటారు? తనకు వాగ్దానం చేసిన విధంగా మల్లిని కంచెద్వారం దగ్గిర గుడిశెలో దాచిన దయ్యాలపోతు, ఏ కారణం వల్ల ఆమెను మరో చోటుకు మార్చాడు?

శిఖిముఖి యిలా ఆలోచిస్తూ కాలం వృథా చెయ్యటం ప్రమాదకారణం అవుతుందనుకుంటూ; తెరిగి విక్రమకేసరి వున్న చోటుకు వచ్చి, తాను చూసినది అతడికి చెప్పి, "మనల్ని చెంచుదయ్యాలపోతు మోసం చేయటమో లేక అతణ్ణి మరొకడు మోసం చేయటమో జరిగింది," అన్నాడు.

"అలా అయితే మనం అందరం ఒక్కసారిగా కంచె దూకి పోయి చెంచుల్ని హత మార్చి, నాగుమల్లిని వాళ్ళే గుడిశెలో దాచారో వెతికి పట్టుకుందాం," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

చందమామ

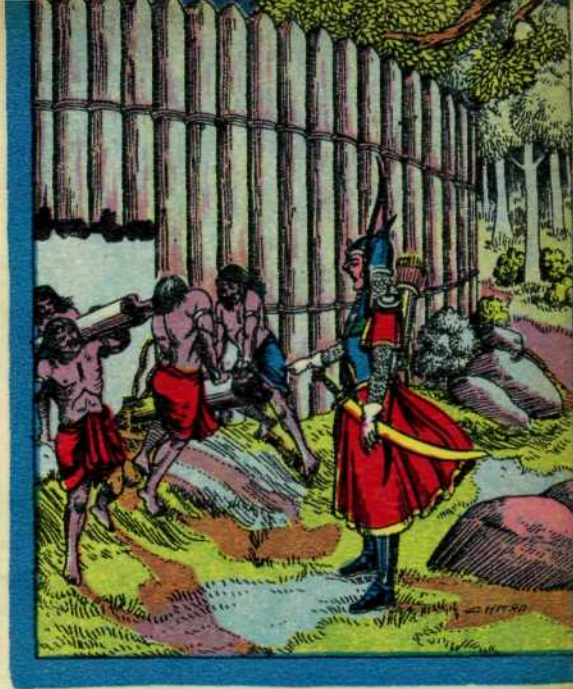

శిఖిముఖి ఓ క్షణం ఆలోచించి, "కేసరి, నువ్వు చెప్పింది బాగా నేవుంది కాబ, చెంచుల్ని అంత తేలిగ్గా లొంగదీయటం సాధ్యమని నాకు తోచటంలేదు. వాళ్ళు సంఖ్యలో మనకన్న కాస్త ఎక్కువే వుంటారు. పైగా, మనం వాళ్ళ మీద దాడి ప్రారంభించగానే, వాళ్ళలో కొందరు నాగు మల్లిని మరెక్కడికైనా ఎత్తుకుపోయి దామొచ్చు. నేను లోగడే ఒక పథకం వేసి వుంచాను గదా," అంటూ కేసరికి పులి చర్మం, కపాలం చూపించాడు.

"ఏం చెయ్యబోతున్నావు? ఏమిటా పథకం?" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

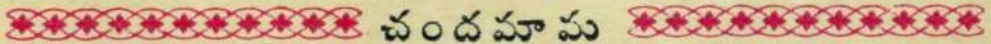
"ముందుగా మనం ఈ కంచెలోంచి పులి లోపలికి పోగలిగినంత దారి ఒకటి ఏర్పరిచి, దాన్ని బోనులో నుంచి సరైన సమయంలో బయటికి వదిలేందుకు సిద్ధంగా వుండాలి. ఈలోపల నేను లోపలికి పోయి, నాగుమల్లిని వాళ్ళు ఎక్కడ దాచారో తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తాను. ఒక చెంచును రహస్యంగా దొరకపుచ్చుకో గలిగితే, వాణ్ణించి ఆ రహస్యం లాగవచ్చు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

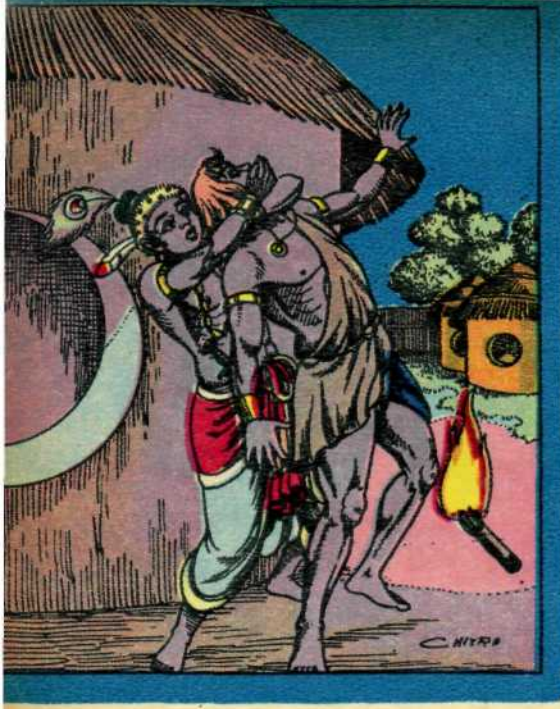
"నువ్వు ఒంటరిగా పోవటం ప్రమాదం అవుతుందేమో!" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"అలాంటి భయం ఏమీ లేదు. ఈ పులి తోలా, కపాలం వున్నవి గదా? ఏం జరుగు తుందో నువ్వే చూద్దువుగాని. ఈ లోపల నువ్వు పులిబోను ముందు కంచె నరికించి, దాన్ని చెంచుల మీదికి వదిలేందుకు సిద్ధం చెయ్యి. నేను కపాలాన్ని చెంచుల మీదికి విసిరివెయ్యటమే అందుకు హెచ్చరిక," అని చెప్పాడు శిఖిముఖి.

విక్రమకేసరి సరేనని తన అనుచరుల దగ్గరకు పోయి, పులిబోను ముందున్న కంచెర్రలను గింది నుంచి మూడునాలు గడుగుల ఎత్తువరకూ నిశ్శబ్దంగా నరికి వెయ్యమన్నాడు. ఈ లోపల శిఖిముఖి

కొమ్మల మీది నుంచి లోపలికి దిగి, చీకటి ప్రాంతాల్లో నక్కుతూ గుడికెల కేసి పోసా గాడు. హఠాత్తుగా అతడికి తా నింతకు ముందు చూసిన గుడికె ముందుకు ఒక చెంచు చిన్న దివిటి తీసుకుని రావటం కనిపించింది.

దివిటితో పచ్చిన చెంచు గుడికె ద్వారాని కడ్డంగా వున్న తడికను తోసి లోపలికి వెళ్ళాడు. అదే ఆదనుగా శిఖిముఖి గుడికె ముందుకు పరిగెత్తి, ద్వారం పక్కనే నిలబడ్డాడు. చెంచువాడు దివిటితో లోపల అంతా వెతికి అశ్చర్యపడుతున్నవాడిలా కళ్ళింత చేసి, ఏదో గొణగసాగాడు. శిఖి

ముఖికి వాడు అక్కడికి రావటం నాగు మల్లి కోసమన్న అనుమానం కలిగింది. వెంటనే అతడు పిల్లిలా నిశ్శబ్దంగా గుడికె లోపలికి పోయి, వెనక నుంచి చెంచువాడి మీదికి ఎగిరి, వాడి కంఠాన్ని ఎడమచేత్తో వెనక్కి విరిచిపట్టుకుని, కుడిచేత్తో నోరు మూసి, "బతకదలిస్తే ఆరపకు!" అన్నాడు బుసకొడుతున్నట్టు.

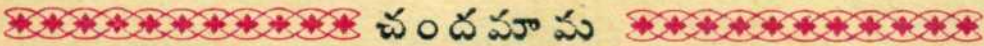
చెంచువాడి చేతిలోంచి దివిటి కింద పడిపోయింది. విడిపించుకునేందుకు వాడే మాత్రం పెనుగులాడకుండా, శవంలా బిగ దీసుకుపోయాడు. శిఖిముఖి వాడి మెడపట్టు వదిలి, చిన్న గొంతుతో, "నువ్వెక్కడి కెందుకు వచ్చావు?" అని ప్రశ్నించాడు.

చెంచువాడు కళ్ళింత చేసి, ఏదో భూతాన్ని చూసినట్టుగా శిఖిముఖి కేసి ఓమారు చూసి వణికిపోతూ, "నవర నాగు మల్లిని మా బడేదొర తీసుకురమ్మన్నాడు. అందుకోసం వచ్చాను," అన్నాడు.

"నాగుమల్లిని ఇక్కడ దాచినట్టు మీ దొరకు ఎవరు చెప్పారు?" అని ప్రశ్నించాడు శిఖిముఖి.

"భూతాలదొర!" అన్నాడు చెంచు.

"మరి నాగుమల్లి సేమయింది? నిజం చెప్పు. అబద్ధమా దా వో చంపేస్తాను,"

చందమామ

అంటూ శిఖిముఖి నడుం నుంచి వేలాడు తున్న చురక త్తని పైకెత్తాడు.

"నన్ను చంపకు, దొరా! నేను బడే చెంచు మనిషిని కాదు; భూతాలదొర సొంత నౌకర్ని. ఆయన నా చేతే ఆ మల్లినీ ఇక్కడ రహస్యంగా దాయించి, కంచె ద్వారాన్ని పూరికే దగ్గిరకి చేరవేసి వుంచమన్నాడు. చెప్పినట్టే చేశాను," అన్నాడు చెంచు.

"భూతాల దొర యిలా ఎందుకు చేశాడో, తెలుసా?" అని అడిగాడు శిఖిముఖి.

"బాగా తెలీదు. సవరమల్లినీ, ఆకాశ దేవరకి పూజారిణ్ణి చేయబోతున్నానని అన్నాడు. ఆ మాట ఎవళ్ళతో అనెద్దన్నాడు.

నే చెప్పేదంతా నిజం, నన్ను చంపకు, దొరా!" అంటూ చెంచు శిఖిముఖి కాళ్ళ మీద పడబోయాడు.

శిఖిముఖి వాణ్ణి వారించి, "అయితే పో. నన్ను చూసిన సంగతి మాత్రం ఎవరితోనూ అనకు, జాగ్రత్త!" అని హెచ్చరించాడు.

చెంచు వెళ్ళిపోయాడు. శిఖిముఖి పులి తోలు మీద కప్పకుని, కాళ్ళమీదా చేతుల మీదా నడుస్తూ, ఆకాశగుహకు దాపుల నున్న గుడిశల కేసి బయలుదేరాడు. అంతలో బడేచెంచు పాళ్ళున్న ప్రాంతాన పెద్ద గలభా లేచింది. శిఖిముఖి చీకటి మాటైన దాగుతూ ఆటు వెళ్ళేసరికి, చెంచు

దయ్యాలపాతూ, శిథిలాలయ పూజారీ తగువు
లాడుతున్నట్టు మాట్లాడుకుంటున్నారు.
వాళ్ళిద్దరి పక్కనా బడేచెంచు, "మోసం!
మోసం!" అంటూ కేకలు పెడుతున్నాడు.

అసలీ గొడవకంతకూ కారణం తెలుసు
కుందామన్న ఆదుర్దాలో శిఖిముఖి మరి
కాస్త ముందుకు పోయేసరికి, అతడి మీద
నెగళ్ళవెలుగు పడింది. వెంటనే ఒకరిద్దరు
చెంచులు "పులి! పులి!" అని అరిచారు.

బడేచెంచూ, దయ్యాలపాతూ, పూజారీ
చప్పున కదిలి అకాశగుహ కేసి పరిగెత్తారు.
వాళ్ళని ఈటెతో కొట్టాలనే ఉద్రేకంలో
శిఖిముఖి లేచి నిలబడ్డాడు. పులిచర్మం
జారి కిందపడింది. పారిపోయే చెంచులు
అది చూసి, "పులి కాదు! మనిషి!" అంటూ
వెనుదిరిగి శిఖిముఖి కేసి రాసాగారు.

శిఖిముఖి ఒక్కొక్కడుగే వెనక్కు
వేస్తూ, ఈటె పైకెత్తి కంచె కేసి బయలు
దేరాడు. చెంచుల కేకలు విన్న బడేచెంచూ

వాళ్ళు తిరిగి నెగళ్ళ దగ్గరకు పరిగెత్తుకు
వచ్చారు. శిథిలాలయ పూజారీ పట్టరాని
కోపంతో వాళ్ళు కొరికి, "ఆ పులివేషగా
డెవరో నాకు తెలుసు! ప్రాణాలతో పట్టు
కోండి!" అంటూ హుంకరించాడు.

చెంచువాళ్ళు ఈటెలు తీసుకుని
శిఖిముఖి కేసి రాసాగారు. ప్రమాదం
రానున్నదని గుర్తించిన శిఖిముఖి కపాలాన్ని
పూజారి మీద పడేలా విసిరి, పెద్దగా ఒక
కేక పెట్టాడు. మరుక్షణంలో విక్రమకేసరి
బోనులో నుంచి వదిలిన పులి పెద్దగా
గొండ్రిస్తూ, శిథిలాలయపూజారీ వాళ్ళున్న
వైపుకు దూకింది.

"పారిపోకండి. మరొక పులివేషగాడు.
చంపండి!" అంటూ శిథిలాలయ పూజారి
కేకలు పెట్టాడు. పులి ఎదురైన యిద్దరు
చెంచుల్ని పంజాతో కొట్టి బడేచెంచూ,
పూజారీ వున్న దిశకు కుప్పించి దూకుతూ
పోసాగింది.
—(అంకా వుంది)

శిథిలాలయం

15

[శిథిముఖి అతడి అనుచరులూ ఆకాశగుహ ప్రాంతం చేరేసరికి, అక్కడ చెంచులు కోలాహలంగా నాట్యాలు చేస్తున్నారు. నాగుమల్లి బంధించబడిన గుడిశలో శిథిముఖికి చెంచు వాడెక్కడు పట్టుబడ్డాడు. శిథిముఖి పులిచర్యం కప్పకున్నాడు. శిథిలాలయ పూజారి అది గ్రహించగానే, విక్రమకేసరి పులిని బోను నుంచి వదిలాడు. తరవాత.—]

ఈసారి తమ మీదికి వస్తున్నది, నిజమైన పులి అని శిథిలాలయ పూజారికి, బడే చెంచుకూ తెలిసిపోయింది. పులి ఆ సరికే నలుగు రైదుగురు చెంచుల్ని పంజా దెబ్బలతో పడగొట్టింది. ఇక అక్కడ వుండటం ప్రమాదం అని తెలుసుకుని శిథిలాలయ పూజారి, ఆకాశగుహ పక్కనున్న కొండ అంచు కేసి పరిగెత్తసాగాడు. బడేచెంచు తన గుహ కేసి పారిపోతూ, అనుచరుల

నుద్దేశించి, "చచ్చు వెధవల్లారా! పులిని చూసి భయపడుతున్నారా? నెగళ్ళలో మండే కట్టెలు తీసుకుని ఎదురు తిరగండి!" అని కేకలు పెట్టాడు.

చెంచులు తమ నాయకుడు చెప్పినట్టే భగభగ మండే కట్టెపుల్లలు తీసుకుని పులి మీదికి పరిగెత్తారు. నిప్పంటే భయపడని అడవి మృగం వుండదు. పులి మంటలు చూస్తూనే బెదురుకుని వెనుదిరిగింది.

ఇంతలో శిథిలాలయ పూజారి పెద్ద గొంతుతో, "ఎక్కడ్రా, భేరుండం! తొరగా వచ్చి చావు," అంటూ అరిచాడు.

పులి ప్రవేశంతో ఆకాశగుహ ముందు రేగిన గందరగోళంలో శిఖిముఖి, పూజారి ఎటు పరిగెత్తి పోతున్నదీ గమనించ లేదు. బడేచెంచు అందుబాటులో వున్నట్టు కన బడేసరికి, అతడు అటు కేసి పరిగెత్తాడు. శిఖిముఖి మీద ఒక కన్ను వేసి వుంచిన పూజారి, యిది చూస్తూనే తన నౌకర్లు గట్టిగా కేకపెట్టి పిలిచాడు.

"పూజారిదేవా, యిక్కడున్నాను, వచ్చే వచ్చే!" అంటూ సవరభేరుండం శిథిలా

లయ పూజారి దగ్గరకు పరుగు పరుగున వచ్చిచేరాడు.

"ఇక్కడ మనం వచ్చిన పని తీరి పోయింది. ఇక మన ప్రయాణం బ్రహ్మ పుత్రా నదీ లోయలకే," అంటూ పూజారి కొండ అంచు కేసి కదిలాడు.

"అయితే, యీ భేరుండాన్ని ఆకాశం లోకి ఎగరమని తమ సెలవా?" అన్నాడు సవరభేరుండం.

"ఈ కటిక చీకటిలో పై కెగరటం ప్రమాదం, ముందు లోయలోకే దిగిపోవాలి. చాప చుట్టి గట్టిగా కట్టావా? తాటి మోకును నే చెప్పిన కొండ రాతికి బలంగా బిగించావా?" అని అడిగాడు శిథిలాలయ పూజారి.

"తమ ఆజ్ఞ ప్రకారం అంతా సిద్ధపరిచి వుంచాను. కొండ కింది లోయలోకి ఎగిరి పోదామంటావా, దేవా?" అన్నాడు సవర భేరుండం.

"అలాంటి పిచ్చి పని చెయ్యకు, కాళ్ళూ చేతులూ విరిగి చస్తావు. మోకు సాయంతో నేను ముందుగా లోయలోకి దిగుతాను. నువ్వు చాప చుట్టను ఎత్తుకుని కాస్త వెనకగా దిగు," అన్నాడు పూజారి.

ఇద్దరూ కొండ అంచుకు పోయారు. ఆక్కడ ఒక పెద్ద రాతికి బలమైన మోకు

చందమామ.

ఒకటి కట్టబడి వున్నది. రాతి పక్కన తాళ్ళతో కట్టబడిన చాప చుట్ట ఒకటి వున్నది. అందులో బంధించబడి వున్నది నాగుమల్లే! ఆమె తల మాత్రం బయటికి కనబడుతున్నది. అరవకుండా వుండేందుకు ఆమె నోటికి ఆడ్డంగా ఒక వస్త్రం ముక్క బిగించారు.

శిథిలాలయ పూజారి, నాగుమల్లి కేసి ఓ మారు చూసి, తృప్తిగా తలాడించి రాతి దగ్గరకు పోయి మోకును లాగి చూశాడు. తరవాత భేరుండం కేసి తిరిగి, "మోకు లోయలోకి దిగేందుకు సరిపడా వున్నదా?" అని ప్రశ్నించాడు.

"లోయలోకేంటి, దేవా! నువ్వు కాస్త మంత్రం ప్రయోగిస్తే అది బ్రహ్మపుత్రానది ఉత్తరం గట్టునే తాకేస్తుంది," అన్నాడు భేరుండం.

"ఈ రాత్రి తాగెద్దని చెప్పానే, తాగావా? ఏవిటా పెచ్చి మాటలు! నేరు మూసుకుని, ఆ చాప చుట్ట ఎత్తుకుని, నా వెనగ్గా లోయలోకి దిగు," అంటూ శిథిలాలయ పూజారి తాడు పట్టుకుని, కొండ మీంచి లోయలోకి దిగసాగాడు.

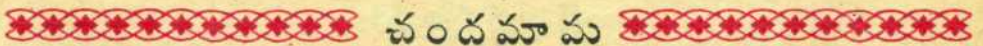
సవర భేరుండం చేతుల్ని పైకి కిందికి ఓ సారి వూపి, "అంతా పూజారిదేవుడి

అజ్ఞు," అంటూ నాగుమల్లి కట్టబడి వున్న చాప చుట్టను భుజానికి ఎత్తుకోబోయేంతలో, ఆకాశగుహ వైపు నుంచి పెద్ద రణగొణ ధ్వని వినిపించింది.

భేరుండం బితుకు బితుకు మంటూ ఆకాశగుహ కేసి ఓ క్షణకాలం చూసి, "పూజారి దేవా! ఆ శిఖిముఖీ వాళ్ళు, మన బడేచెంచు మీద దాడి చేస్తున్నట్టున్నది. మనం చెంచుకు సాయంపోవద్దా?" అన్నాడు.

"ఆ చెంచు చవటకు సాయం పోవటమా? ఛీ, నేరు మూసుకుని త్వరగా రా. ఆ చెంచు వెధవ, నే చెప్పిన పని ఒక్కటి సక్రమంగా చేయలేక పోయాడు. వాణ్ణి

ఆ దయ్యాలపాతు మోసం చేస్తే, నేను వాళ్ళిద్దర్నీ మంత్రశక్తితో బుద్ధిహీనుల్ని చేసి, నాగుమల్లిని వశం చేసుకున్నాను. ఇక వాళ్ళనీ వాళ్ళనీ కొండ మీంచి దూకి చావనీయ్,” అన్నాడు శిథిలాలయ పూజారి.

“పాపం, బడేచెంచు మంచివాడు! అతడికి శిఖిముఖి చేతుల్లో చావు రాసిపెట్ట వున్నదిగామూలు!” అని ఓసారి గట్టిగా గొంతు సవరించుకుని సవరభేరుండం, నాగుమల్లిని ఏపుకు వేలాడవేసుకుని మోకు సాయంతో లోయలోకి దిగసాగాడు.

సవరభేరుండం ఊహించినట్టే ఆకాశ గుహ ముందు శిఖిముఖి అతడి అను

చరులూ, బడేచెంచుతోపాటు అతడి మూఠా వాళ్ళను చుట్టుముట్టారు. ఆ ప్రయత్నంలో చెంచుల్లో ఇద్దరుముగ్గురు బాగా గాయ పడ్డారు కూడా. సాధ్యమైతే ఎలాంటి రక్త పాతం లేకుండా చెంచుల్ని లొంగదీసుకుని, నాగుమల్లిని బంధవిముక్తురై చీసి తీసుకుపోవా లనుకున్న శిఖిముఖి, బడే చెంచుతో, “మీవాళ్ళ సందర్భి ఆయుధాలు కింద పడవేయమని చెప్పి. అలా చేస్తే మీలో ఎవరికీ హని కలిగించను. నాక్కావల సింది సవరనాయకుడి కూతురు నాగు మల్లి,” అన్నాడు.

“నాగుమల్లినే కాదు, శిథిలాలయ పూజారిని కూడా మా వశం చెయ్యాలి,” అన్నాడు విక్రమకేసరి ఈతెను బడేచెంచు కేసి గురి చేస్తూ.

బడేచెంచు గడగడ వణికిపోతూ, “ఇందులో నా తప్పేమీ లేదు. ఏదో దురాశ కొద్దీ డబ్బాక పడి నాగుమల్లిని పట్టి తెచ్చాను. అవిడ తండ్రి చాలా డబ్బున్న వాడని విన్నాను. కాని చివరికిట్లా జరి గింది!” అన్నాడు.

“జరగబోయే దానితో పోలిస్తే, యీ జరిగింది నీకు సన్మానం కింద లెక్క. ముందు చెప్పి, ఆ పూజార్ని, నీ దయ్యాల

పోతునూ ఎక్కడ దాచావ్?” అంటూ విక్రమకేసరి, బడేచెంచు కేసి రెండడుగులు వేశాడు.

బడేచెంచు మరింతగా పణికిపోతూ ఏదో అనబోయేంతలో, కంచె ప్రాంతాల్నించి, దయ్యాలపోతు ఏడ్చుకొంటుతే, “ఈ పులి మాటే అందరూ మర్చిపట్టుంది. బాబులూ, వచ్చి సాయపడండి! ఇది నా గొంతు కొరికేందుకు చూస్తున్నది,” అని కేక పెట్టాడు.

దయ్యాలపోతు కేక వింటూనే విక్రమకేసరి ఇద్దరుముగ్గురు అనుచరులతో కంచె దగ్గరికి పరిగెత్తాడు. పులి కంచె కానుకుని

నిలిబడి వున్నది. చెంచు దయ్యాలపోతు మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని, అరిపోవటానికి సిద్ధంగా వున్న ఒక నిప్పుకట్టెను దాని కేసి పూపుతున్నాడు. పులి మీదికి దూకేందుకు కోరలు చాచి గుర్రు పెడుతున్నది.

“ఈ దయ్యాలపోతును తెల్లారితర్వాత పులికి అహారంగా వేద్దాం. ప్రస్తుతానికి యితడితో మనకు పని వున్నది. మీరు రెండుమూడు మండేకట్టెలు తెండి. పులిని మెల్లిగా తిరిగి బోనులోకి పంపుదాం,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

విక్రమకేసరి యిలా అనగానే శబరులు నెగళ్ళ దగ్గరకు పరిగెత్తిపోయి బాగా

మేతగా వేస్తాడు...నాకు చావు తప్పదు," అన్నాడు బొంగురుగొంతుతో.

దయ్యాలపోతు మాటల్లో విక్రమకేసరికి, నాగుమల్లిని శిథిలాలయ పూజారి ఆకాశ గుహ ప్రాంతం నుంచి చల్లగా మరెక్కడి కైనా దాటవేశాడేమో అన్న సంశయం కలిగింది. అతడు మారు మాటాడకుండా దయ్యాలపోతును మెడ పట్టుకుని బరబరా శిఖిముఖి వున్న చోటుకు లాక్కువచ్చి, అతడన్న మాటలు శిఖిముఖికి చెప్పాడు.

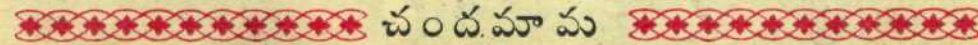
శిఖిముఖి పట్టరాని కోపంతో ఈటె పైకెత్తి, "దయ్యాలపోతూ, నీకు చావు తప్పదు. నువ్వు, ఆ పూజారి దుర్మార్గుడూ తోడుదొంగలు. వాడి కోసం యీ చుట్టు పక్కల అంతా గాలించాం, కనిపించలేదు. నాగుమల్లి కూడా కనబడటం లేదు. వాడు దాగే రహస్యస్థలం ఎక్కడ?" అన్నాడు.

"ఆ దుర్మార్గుడూ నేనూ బద్ధ శత్రువులం, దొరబాబూ! ఆ సంగతి మా బడే చెంచుక్కుడా తెలుసు. నాగుమల్లిని నువ్వు దాయమన్న గుడిసెలోనే దాచాను. వాడూ, వాడి నౌకరూ చీకటి పడింతర్వాత ఒకటికి రెండుసార్లు కొండ అంచు కేసి పోవటం చూశాను. అక్కడేమన్నా..." అంటూ దయ్యాలపోతు ఆగిపోయాడు.

శిఖిముఖి, దయ్యాలపోతు మెడ పట్టుకుని, "త్వరగా రా. ఆ ప్రదేశం ఏదో చూపు," అన్నాడు తొందరపెడుతూ.

దయ్యాలపోతు కొండ అంచు కేసి గబగబా నడిచాడు. అతని వెన్నంటి పోయిన శిఖిముఖి, విక్రమకేసరులకు శబరవాళ్ళు తెచ్చిన కాగడాల వెలుగులో, ఒక పెద్ద గండశిలా, దానికి కట్టివున్న బలమైన తాటి మోకూ కనిపించినై. శిఖిముఖి చప్పున వంగి మోకును బలంగా లాగి చూశాడు, అది బిగుసుకుపోయి వుంది. అప్పుడతను తల వంచి దాన్ని చెవికానించుకుని కొద్ది సేపు విని "మోకు ఆధారంతో ఆ పూజారి,

వాళ్ళు కొండ మీంచి లోయలోకి దిగిపోతున్నారు, అనుమానం లేదు,” అన్నాడు.

“అలా అయితే ఒక్క వేటుకు మోకు నరకండి. ఆ నీచుడు కింది లోయలో రాళ్ల మీద పడి తల పగిలి చస్తాడు,” అన్నాడు బడేచెంచు ఆ సమయాని కక్కడికి వచ్చి.

“చెంచూ! తొందరపడి అలాంటి బుద్ధి తక్కువ పని చేసేవు. అలా మోకు నరికితే చచ్చేది ఒక్క పూజారీ కాదు, అతడి వెంట నాగుమల్లి కూడా వున్నది,” అన్నాడు శిఖిముఖి. అతడు యిలా ఆనెంతలో చెంచుల్లో కొందరు తమ చేతుల్లో వున్న కాగడాలను లోయలోకి విసిరారు. వాటి వెలుగులో మోకు సాయంతో కిందికి దిగిపోతున్న శిథిలాలయ పూజారీ, సవరభేరుండం, అతడి భుజాన వేలాడుతున్న చాప చుట్టా— అందరికీ కనిపించినై.

“శిఖి! ఇప్పుడేమిటి ఉపాయం? ఆ దుర్మార్గుడు నాగుమల్లితో కూడా మనకు

కనిపించకుండా పారిపోయే ప్రమాదం వున్నది,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

“నేనూ మరో మోకు సాయంతో వాడి వెంట బడతాను. ఈ వున్న మోకు నలుగురిని మోయలేక పోవచ్చు,” అని శిఖిముఖి బడేచెంచుతో, “త్వరగా ఒక మోకు తెప్పించు,” అని చెప్పాడు.

క్షణాల మీద చెంచులు ఒక మోకు తెచ్చారు. శిఖిముఖి దాని కొన నొకదాన్ని గండశిలకు కట్టించి, మిగతా దాన్ని లోయలోకి జార్చి, దాని వెంట కిందికి దిగుతూ, “కాగడాలను పూజారీ వాళ్లకు తగలకుండా కొంచెం దూరంగా విసరండి,” అన్నాడు.

చెంచులు విసిరిన కాగడాల వెలుగులో శిథిలాలయ పూజారీ వాళ్ళు దాదాపు లోయ అడుగు భాగాన్ని చేరబోవటం శిఖిముఖికి కనిపించింది. వెంటనే అతడు మోకు వెంట సర్రుమంటూ వేగంగా లోయలోకి దిగసాగాడు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

16

[వైద్యపులి మీద పడటంతో, చెంచులు నెగళ్ళ దగ్గర నుంచి పారిపోయారు. ఎంత వెతికినా శిఖిముఖికి, నాగుమల్లి కనిపించ లేదు. శిథిలాలయ పూజారి ఆమెను తీసుకుని పారిపోయినట్టు చెంచు దయ్యాలపోతు అతడికి చెప్పాడు. మోకు సాయంతో కొండ మీది నుంచి లోయలోకి దిగి పోతున్న పూజారిని, శిఖిముఖి వెంటబడించాడు. తరవాత—]

శిఖిముఖి లోయలోకి దిగేసరికి అతడికి పోతున్న గిట్టల ధ్వని తప్ప అతడికి గుర్రం పూజారిగాని, నాగుమల్లిని వీపుకు వేలాడ కనిపించలేదు.

కట్టుకున్న గండభేరుండంగాని కనిపించ లేదు. వాళ్ళు అతడికన్న కొంచెం ముందుగా లోయలోకి దిగగలిగారు. శిఖిముఖి చుట్టూ కలయ చూసేంతలో అతడికి దూరంగా గుర్రం సరిలించిన ధ్వని విసబడింది. వెంటనే అతడు ఆ దిక్కు కేసి వేగంగా పరిగెత్తాడు. చీకట్లో క్రమంగా దూరమై

శిఖిముఖి నిరుత్సాహ పడిపోతూ, యిప్పు డేమి చేయటమో అని ఆలోచించేంతలో, మోకు సాయంతో లోయలోకి దిగిన విక్రమ కేసరి, అతణ్ణి "శిఖి!" అని పిలిచాడు.

శిఖిముఖి ఆ పిలుపు వింటూనే అదిరి పడి, వెనక్కు తిరిగాడు. విక్రమకేసరి అతడి భుజంమీద చేయి వేసి చిన్న

గంతుతో, “ఏం, ఆ దుర్మార్గుడు నీకు అందకుండా పారిపోయాడా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అందకపోవటమే కాదు, వాడు నా కంటికే కనిపించలేదు. దూరాన గుర్రం పరిగెత్తిపోయిన శబ్దం మాత్రం విన్నాను,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“వాడుగానీ, ఆ భేరుండంగానీ నాకు మల్లిన గుర్రం మీద వేసుకుని త్వరత్వరగా యీ ప్రదేశం వదిలి పారిపోయివుంటారు. అలా జరిగివుంటే మాత్రం ఆ పూజారిగాడికి యిక్కడ సహాయపడేందుకు మరికొందరు మనుషులు వుండి వుండాలి. లేకపోతే

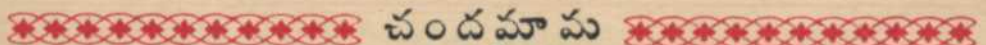
గుర్రం ఎక్కణ్ణుంచి వస్తుంది!” అన్నాడు విక్రమకేశరి.

“అంతే అయిందాలి. మనం మాటలతో కాలయాపన చేయటం ఎందుకు. యీ చుట్టుపక్కల వాళ్ళకోసం వెతుకుదాం. మనవాళ్ళందరూ కొండ దిగి వస్తున్నారు గదా?” అన్నాడు శిఖిముఖి.

“వస్తున్నారు. వాళ్ళు యిక్కడికి చేరేందుకు కొంత ఆలస్యం అవుతుంది. నువ్వు గుర్రం పరిగెత్తిపోయిన ధ్వని ఏ దిక్కుగా విన్నావు?” అని అడిగాడు విక్రమకేశరి.

శిఖిముఖి వున్న చోటు నుంచి కదిలి, అక్కడికి దాపుల నున్న చెట్ల కేసి చేయి చూపాడు. ఇద్దరూ అటు కేసి నిశ్శబ్దంగా బయలుదేరారు. ఆ ప్రదేశం లోయకు కొంచెం ఎగువగా వున్నది. అంత చీకటి లోనూ చెట్ల మధ్య నుంచి సన్నని కాలి బాట ఒకటి వాళ్ళ కంట బడింది. ఆ బాట వెంట వాళ్ళు కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి, బాటకు వక్రంగా వున్న పాదల చాటు నుంచి చిన్న వెలుగు వాళ్ళకు కనిపించింది.

శిఖిముఖి, విక్రమకేశరికి ఆ వెలుగు చూపి, “ఎవరో ఆ పాదల వెనక నెగడు వేసుకుని కూర్చున్నట్టున్నది. అరణ్య

మృగాల భయంకొద్దీ, యీ ప్రాంతాల దొంగలైనా దొరలైనా రాత్రివేళల్లో నిప్పు ముందు కాలక్షేపం చేయవలసిందే. విళ్ళెవరో తెలుసుకుందాం," అంటూ పాదల చాటునే నక్కుతూ ముందుకు కదిలాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి ఆ నెగడు పున్న చోటుకు దాపుల నున్న పాదల వెనక్కు పోయేసరికి, వాళ్ళకు నెగడు ముందు ఇద్దరు మనుషులు కనిపించారు. వాళ్ళ దుస్తుల తీరూ అదీ చూస్తూంటే, వాళ్ళు అడవి దొంగలలా వున్నారు. వాళ్ళు లోకం మాటే మరిచి కాళ్ళ ముందు పరుచుకున్న పస్త్రం మీద కుప్పగా పోసివున్న వెండి కానుల్ని లెక్కిస్తున్నారు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరిని, ఆ దొంగల వెనక పున్న పాదల చాటుకు వెళ్ళమని చెప్పి, తాను పాదల చాటు నుంచి కత్తి దూసి వాళ్ళ ముందుకుపోతూ, "ఉన్న చోటు నుంచి కదలకండి, జాగ్రత్త!" అని గట్టిగా హెచ్చరించాడు.

దొంగ లిద్దరూ అదిరిపడి, కత్తులు దూయబోయిన వాళ్ళల్లా శిఖిముఖిని చూస్తూనే ఓ క్షణకాలం తటపటాయించారు. ఆ అదనులో విక్రమకేసరి పాదల చాటు నుంచి వాళ్ళ వెనక్కు వచ్చి నిలబడి, కత్తిని

వాళ్ళ కంఠాల మీద ఆడిస్తూ, "జాగ్రత్త, కదలకండి!" అంటూ హుంకరించాడు.

దొంగలు ఆ హెచ్చరికతో కుక్కిన పేనుల్లా అయిపోయారు. శిఖిముఖి వాళ్ళను సమీపించి, ఒరల నుంచి కత్తులు లాగి దూరంగా విసిరివేస్తూ, "శిథిలాలయ పూజారి ఎక్కడ?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్న వింటూనే దొంగల్లో ఒకడు అమాయకుడిలా ముఖం పెట్టి, "శిథిలాలయ పూజారా? ఆ పేరే వినలేదే!" అన్నాడు.

"ఆ పేరు వినటమేగాదు, అ దుర్మార్గుడి నుంచే యీ వెండి కానులన్నీ సంపాదించారు. మోసం చెయ్యాలని చూడ

కండి," అని, విక్రమకేసరితో, "కేసరి! వీళ్ళ చేత నిజం చెప్పించటం ఏమంత కష్టం కాదు. పారిపోవాలని ప్రయత్నించిన వాణ్ణి నిర్దాక్షిణ్యంగా కత్తితో నరుకు," అని చెప్పి, దొంగల్లో ఒకడి తలకు పున్న పస్త్రాన్ని లాగి, దానితో వాడి చేతులను వెనక్కు విరిచికట్టాడు శిఖిముఖి.

"ఇప్పుడు నిజం చెప్పబోతున్నారు, తెలిసిందా?" అని శిఖిముఖి నెగడు నుంచి కాలే కట్టె ఒకటి తీసుకుని, ఒక దొంగ వాడి కేసి ముందుకొక అడుగు వేశాడు.

రాసున్న ప్రమాదాన్ని గుర్తించగానే దొంగ లబోమంటూ, "అయ్యా, నన్ను

కాల్చి చంపకండి. ఆ పూజారి ఎక్కడున్నాడో తెలిదు. అతడికి ఒక గుర్రాన్ని అమ్మాలి. ఆ డబ్బు పంచుకుంటున్నాం," అన్నాడు.

"నీకు తెలిసింది యింతే నన్నమాట. సరే, నీ స్నేహితుడికి మరికొంత తెలిసి వుంటుంది," అంటూ శిఖిముఖి కాలే కట్టెను రెండవ దొంగ మీదికి గురి చేశాడు.

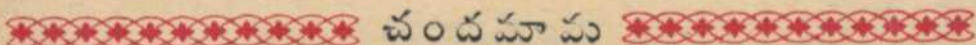
ఈసారి ఆ రెండవ దొంగ ఒక చావు కేక పెట్టి, "అయ్యా, నన్ను కాల్చుకు. అంతా నిజం చెబుతాను. ఆ పూజారి వెంట దుక్కలాంటి సవరవా డెక్కడున్నాడు. వాడు చావలో చుట్టె తెచ్చిన ఒక మనిషిని పూజారి గుర్రం మీద వేసుకుని అరణ్యంలోకి దోడు తీశాడు. ఇంతే మాకు తెలిసింది," అన్నాడు.

"కాదు, మీకింకా చాలా తెలుసు. కేసరి, నువ్వు ఒక నిప్పు కట్టె అందుకో," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"కాదు, మీకింకా చాలా తెలుసు. కేసరి, నువ్వు ఒక నిప్పు కట్టె అందుకో," అన్నాడు శిఖిముఖి.

విక్రమకేసరి నెగడులో నుంచి బాగా మండుతున్న కట్టె నెకదాన్ని తీసుకుని మొదటి దొంగను సమీపిస్తూ, "వీపు కాల్చటం కంటే తల కాల్చిస్తే వీళ్ళకు మరి కాస్త సుఖంగా వుంటుంది," అని కట్టెను మొదటి దొంగ తలమీద పెట్టడం చేశాడు.

దొంగ గడగడ వణికిపోతూ, "అయ్యో ల్లారా, మమ్మల్ని హింసించకండి. ఇప్పుడు

“మా కింతకన్నా ఏం తెలియదు. రక్షించండి,” అంటూ దొంగలు గగ్గోలు ప్రారంభించారు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరిని వారించి, “వీళ్లు నిజంచెపుతున్నట్టే వున్నది. పాపం, నాలుగు రాళ్ళ కోసం గుర్రాన్ని ఆ పూజారికి అమ్మటం నేరం కింద జమ కట్టలేంకదా,” అని, దొంగలతో, “సరే, ఇక మీ చావేదో మీరు చావండి. ఒకవేళ మీ కెప్పుడైనా ఆ పూజారిగాని, సవర వాడు...వాడి పేరు భేరుండంగాని కని పించితే, ఆ సంగతి కుంభారమిట్ట పల్లెలో చెప్పాలి. అలాచేయక పోయారో మీ చర్యం వలిచి తీరుతాను,” అన్నాడు.

“అయ్యో, మీరు ప్రాణదాతలు. మాటి స్తున్నాం. ఆ పూజారి కనిపిస్తే ఆగమేగాల మీద పచ్చి, మీ పల్లెలో ఆ సంగతి చెబుతాం,” అన్నాడు దొంగల్లో ఒకడు.

శిఖిముఖి అంగీకార సూచకంగా తలా డించి, విక్రమకేసరిని వెంట బెట్టుకుని చెట్లల్లోకి కొంతదూరం పోయి ఆగి, “కేసరీ, ఈ దొంగలు మనతో చెప్పకుండా దాచిన ముఖ్య రహస్యం ఒకటున్నదని నా కను మానం కలుగుతున్నది. పూజారికి గుర్రాన్ని అమ్మిన మాట నిజం. కాని, వాడెక్కడ వున్నదీ తమకు తెలియదనటం పూర్తి

అబద్ధం. ప్రాణభయం పెట్టినా మనసు వాళ్ళు అబద్ధాలతో పక్కదార్లు తొక్కించ వచ్చు. అందుకని, నేను వాళ్ళను వెంబడించి ఎటుపోయేదీ తెలుసుకోదలిచాను. నువ్వు, యీ ప్రాంతాల్లోనే వుండి, మన వాళ్ళు రాగానే, వాళ్ళను నాలుగు దిక్కులకూ పూజారిని వెతికేందుకు పంపి, యీ సమీపంలోనే నా కోసం కాచుకుని వుండు,” అన్నాడు.

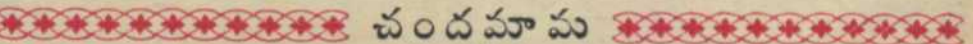
విక్రమకేసరి సరే నన్నాడు. ఆ వెంటనే శిఖిముఖి దొంగలున్న చోటుకు పోయాడు. అతడు పొదలచాటు నుంచి వాళ్ళేమి చేస్తున్నదీ చూసేంతలో దొంగలు డబ్బును రెండు చిన్న మూటలుగా కట్టి, నడుముకు వేలాడ వేసుకుని, పొదల్లో వెతికి, పోయిన కత్తుల్ని సంపాదించి, నవ్వుకుంటూ అరణ్యంలోకి వున్న కాలిబాట వెంట బయలుదేరారు. శిఖిముఖి నిశ్శబ్దంగా వాళ్ళను అనుసరించాడు.

విక్రమకేసరి చీకట్లో అటూ యిటూ పచ్చార్లు చేస్తూ తన అనుచరుల రాకకోసం ఎదురు చూడసాగాడు. ఓ పాపు గంట గడిచింది. హఠాత్తుగా అతడికి లోయ దిగువ ప్రాంతం నుంచి కుక్క అరవటం విన బడింది. ఆ అరుపు శిఖిముఖి వేటకుక్క

ఎర్రగండుదని అతడు గ్రహించాడు. దాని అర్థం కుంభారమిట్ట నుంచి శివాలుడుగాని, లేక శిఖిముఖి బంధువుల్లో మరెవరైనాగాని అటువస్తున్నారన్నమాట.

అతడు చప్పున కదిలి కుక్క అరుపు వినబడిన వైపుకు నడవసాగాడు. కొద్ది సేపట్లోనే అతడికి లోయ పైకి ఎక్కి వస్తున్న శివాలుడూ, గండుపోతూ వాళ్ళ వెంట నలుగు రైదుగురు శిబిర సవర వాళ్ళూ కనిపించారు. ఓక శిబిరుడు ఎర్రగండు మెడ నున్న తాడు పట్టుకుని వున్నాడు. కుక్క తాడును గుంజుతూ ముందుకు పరిగెత్తాలని పెనుగులాడుతున్నది.

శివాలుడు, విక్రమకేసరిని చూస్తూనే,
"కేసరీ, క్షేమంగా వున్నావా? శిఖి ఎక్కడ?
నాగుమల్లిని ఆదుర్కార్కుడైన పూజారి ఎత్తుకు
పోయిన మాట నిజమా?" అని ప్రశ్నించాడు.

విక్రమకేసరి జవాబు చెప్పబోయేంతలో,
సవరగండు పోతు పెద్దగా గింతెత్తి,
"ఆ పూజారి నీచుణ్ణి ప్రాణాలతో చర్మం
ఒలిపిస్తాను. వాడెక్కడ?" అన్నాడు ఆవేశ
పడిపోతూ.

శివాలుడు అతడి భుజం పట్టుకుని,
"తొందరపడకు, గండుపోతూ! ముందు
సంగతి సందర్భాలు తెలుసుకోసీయ్,"
అన్నాడు శాంతపరుస్తూ.

విక్రమకేసరి తాము అరణ్యంలో ప్రవేశించి,
బడేచెంచు నివసించే ఆకాశగుహ
చేరటం, అక్కడ జరిగిన గొడవలూ—అన్నీ
టూకీగా చెప్పి, చివరకు శిఖిముఖి దొంగ
లను అనుసరించి పోవటం సంగతి తెలియ
పరిచాడు.

"ఒంటరిగా ఆ అడవి దొంగలను వెంబడించటంలో కొంత ప్రమాదం వున్నా, శిఖి ముఖి తెలివైన పనే చేశాడు. ఏమైనా యీ చీకట్లో ఆ పూజారిని పట్టుకోవటం సాధ్యమయే పని కాదు. తెల్లవారిం తరువాత ఈ అరణ్యాలూ, కొండలూ వాడికోసం గాలించవలసి వున్నది," అని, శివాలుడు గండుపోతుతో, "నువ్వేమీ దిగులు పడకు. నాగుమల్లి ఆదుర్కార్కుణ్ణించి స్వశక్తితోనే బంధవిముక్తురాలు కాగలదని నా నమ్మకం. అలా జరగకపోయినా, పూజారి మన వలలో చిక్కకుండా పోడు," అన్నాడు.

శివాలుడు మాట ముగించి ముగించక ముందే, లోయ వక్కనే వున్న ఒక ఎత్తయిన ప్రదేశం నుంచి భగభగ మండుతున్న దివిటీ కనిపించింది. ఎవరో దాన్ని గాలిలో పూపు తున్నారు. శివాలుడూ అతడి వెంట వున్న వాళ్లూ అటు కేసి చూసేంతలో, సన్నని ఈల వినిపించింది.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

17

[శిథిలాలయ పూజారి తన బంటు నవరబేరుండం సాయంత్రం, నాగుమల్లిని అపహరించి, పారిపోయాడు. అరణ్యంలో శిథిముఖి, పూజారికి గుర్రాన్ని అమ్మి సాయవడిన దొంగలు కనిపించగా, వాళ్ళను వెన్నంటి పోయాడు. శివాలిడూ, గండుపోతూ లోయలోకి పచ్చారు. వారికి దూరం నుంచి ఎవరో ఈలచేస్తున్న ధ్వనివినిపించింది. తరవాత—]

శివాలిడు దివిటి వెలుగు కేసి ఓ క్షణకాలం చూసి, తన అనుచరులతో, “దివిటిని గాలిలో అల్లలాడిస్తున్న వాడెవడు? ఆ ఈల లోగడ ఎక్కడో విన్నట్టున్నదే,” అన్నాడు ఆశ్చర్యపడుతూ.

అప్పుడు శబరుల్లో ఒకడు శివాలిడితో, “దొరా, ఆ దివిటి కనబడుతున్న చోటున బడెచెంచు వేటకు వచ్చినప్పుడు విశ్రాంతి తీసుకునే పాక ఒకటి వున్నది. చీకటి వడె

వేళ నేను అటు నుంచే పచ్చాను. ఆ సమయంలో ఎవరూ అక్కడ లేరు,” అన్నాడు.

దివిటిని శివాలిడూ వాళ్ళున్న వైపుకు రమ్మన్న సూచనగా పైకి కిందికి పూపుతూ, వాడెవడో మరింత బిగ్గరగా ఈల చేయ సాగాడు. శివాలిడు, గండుపోతూ తో మాట్లాడి, అనుచరులతో, “వాడెవడో గాని మననే పిలుస్తున్నట్టున్నది. పోదాంపదండి,” అంటూ బయలుదేరాడు.

శివాలుడూ వాళ్ళు పాకను సమీపించేంతలో, దివిటీ పట్టుకున్నవాడు ఈలలు వేయటం మాని పాక లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. శివాలుడు పాకను సమీపించి చూసేసరికి దాని వెదురుకర్రల తలుపు మూయబడి వున్నది. లోపల వెలుగుతున్న దివిటీ కాంతి టిటికీ లోంచి బయటికి పడుతున్నది.

శివాలుడు తలుపు దగ్గరకు పోయి దాన్ని గట్టిగా తడుతూ, "ఎవరూ లోపల? తలుపు తెరవండి!" అన్నాడు.

లోపలి నుంచి జవాబు లేదు. శివాలుడు తలుపును గట్టిగా తోకాడు. అది కిక్కు

మంటూ తెరుచుకున్నది. లోపల ఒక కొయ్యబల్ల మీద శిథిలాలయ పూజారి కూర్చుని వున్నాడు. అతడు శివాలుణ్ణి చూస్తూనే వికృతంగా నవ్వి, "ఓహూ, కులపెద్ద లంతా కలిసి కట్టుగా వచ్చి నట్టుందే! స్వాగతం అనక తప్పదు గదా? లోపలికి రండి," అన్నాడు.

పూజారి ధైర్యం, తెగువతనం చూసి శివాలుడు నిర్విణ్ణుడయిపోయాడు. సవర గండుపోతు పెద్దగా హుంకరించి కత్తి ఝళి విస్తూ పూజారి కేసి దూకబోయాడు.

శివాలుడు, గండుపోతును భుజం పట్టుకుని అపి, "తొందరపడకు, పోతూ! మన చేతిలో చిక్కిన యీ దుష్టుడు మరెక్కడికీ పారిపోడు," అన్నాడు.

గండుపోతు ఆ మాటలతో కాస్త కాంతించాడు. కాని, అతడి కళ్ళు నిప్పులు చెరుగుతున్నవి. ఏమాత్రం వీలు దొరికినా పూజారిని కత్తితో రెండుగా నరకాలన్న ఉద్రేకంలోవున్నాడతను.

శివాలుడు, శిథిలాలయ పూజారిని సమీపించి, "మా అందరికీ ఎంతో కష్టనష్టాలు కలిగించటమే గాక; సవరపెద్ద కుమార్తెను కూడా నువ్వు అపహరించుకు పోయావు. అలాంటి నువ్వు యింత ధైర్యంగా మా

మధ్యకు రావటం నాకు అశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది," అన్నాడు.

శిథిలాలయ పూజారి ఆ మాటలకు వికవిక మంటూ నవ్వి, "నువ్వు గండుపోతు కన్న ఎన్నో రెట్లు వివేకవంతుడివి, నా శక్తిసామర్థ్యాలు ఎలాంటివో యిప్పుటికి నీ కర్ణమైన వనుకుంటాను," అన్నాడు.

పూజారి నవ్వు, అతడి మాటల వెనక వున్న అవహేళనా చూసి శివాలుడు మండి పడి, ఒక్క అంగలో అతణ్ణి సమీపించి మెడ గట్టిగా పట్టుకుని, "నీచుడా, అంత ధీమాగా మాట్లాడకు. నాగుమల్లిని ఎక్కడ దాచావు? వెంటనే చెప్పు," అంటూ హుంకరించాడు.

పూజారి మాట్లాడబోయి, మెడమీద శివాలుడి గుప్పెట బిగిసివుండటంతో గిలగిల్లాడుతూ కళ్ళు తెరిచేసే స్థితికి వచ్చాడు. వాణ్ణి చంపే ముందు, నాగుమల్లి ఎక్కడ వున్నదీ తెలుసుకోవటం ముఖ్యం అనుకుని శివాలుడు అతడి మెడపట్టు వదిలాడు.

పూజారి మెడను రెండుచేతులతో కాసేపు సవరించుకుని, ఒకసారి గట్టిగా కాండ్రించి, పట్టరాని కోపంతో ముక్కుపుటాలు అదురుతూండగా శివాలుడి కేసి తీవ్రంగా చూస్తూ, "శివాలూ, చివరికి నువ్వు అటవికుడి వన్న

సత్యాన్ని బయట పెట్టుకున్నావు. నేను నీ మిత్రుడి కుమార్తెను అపహరించి కూడా, మిమ్మల్ని కావాలని యిక్కడికి ఎందుకు పిలిచానే, నీ కర్ణమైనట్టు లేదు. మరొక మాట; శిథిలాలయ పూజారి పాదాలను తప్ప మరే శరీరభాగాన్నీ మానవమాత్రుడెవరూ తాకరాదు. అటువంటి పవిత్రమైన శరీరంలో మెడభాగాన్ని పట్టుకుని, నువ్వు నీ నాశనాన్నీ, నీ వంశనాశనాన్నీ శోరి తెచ్చుకున్నావు," అన్నాడు.

"ఆ వెధవ కోతలన్నీ కట్టిపెట్టి, ముందు నాగుమల్లిని ఎక్కడ దాచావో చెప్పు! అలా చెప్పకపోయావే, యీ సారి నీ తుచ్చ

దేహాన్ని నేను తాకను. దాన్ని మా పెంపుడు కుక్క ఎర్రగండు అకలియినప్పుడల్లా కొంచెంకొంచెంగా తినేస్తుంది," అన్నాడు శివాలూడు.

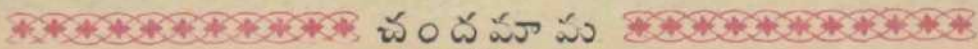
ఎర్రగండు అన్నమాట వింటూనే కుక్క శివాలూణ్ణి సమీపించి, అతడి పక్కగా నిలబడి చిన్నగా మొరుగుతూ, శిథిలాలయ పూజారి కేసి దూకెందుకు కాళ్ళు చాచబోయింది. శివాలూడు దాని తల నిమిరుతూ, "ఈ నీచుడి దేహం విషంతో సమానమన్న భయం నా కుంది. తొందరపడి తిని ప్రాణాపాయం తెచ్చుకోవటం ఎందుకు, కొంచెం ఆగు," అన్నాడు.

"శివాలూ, ఈ అవమానాన్ని నేను సహించను. నీ మేలు కోరి ఒక మాట చెప్పదామని వచ్చాను. కాని, నీ భారణ నాకు కోపం తెప్పిస్తున్నది. నేను వెళుతున్నాను," అంటూ శిథిలాలయపూజారి బల్ల మీది నుంచి లేచాడు.

అప్పటి వరకూ తనలో పొంగే కోపాన్ని అణుచుకుని, ఓ పక్కగా నిలబడి అంతా వింటున్న సవరగండుపోతు, పూజారి లేచి నిలబడగానే, యిక కోపాన్ని పట్టలేక ఎగిరి అతడి మీద పడి, రెండుచేతుల్లో పైకెత్తి నేలకు విసిరి కొట్టబోయాడు. శివాలూడు చప్పున, గండుపోతు ముందుకుపోయి, అతడి చేతుల్లో విలవిల తన్నుకుంటున్న పూజారిని సడం పట్టుకుని కిందకు దింపి, "పోతూ, కొంచెం ఆగు. ముందు నాగు మల్లి ఎక్కడ వున్నదో తెలుసుకోనియ్. తరవాత వీణ్ణి నీ యిష్టం వచ్చినట్టు చిత్రవధ చేద్దావుగాని," అన్నాడు.

శిథిలాలయ పూజారి భయంతో పణికి పోతూ, "మీ రింత బుద్ధిహీనులని తెలిస్తే, నే నిక్కడికి వచ్చేవాణ్ణి కాదు. నా దారిన నేను హిమాలయాకకు వెళ్ళిపోయేవాణ్ణి. సరే, నాగుమల్లి ఎలాంటి ప్రమాదంలో చిక్కుకుని వున్నదో మీకు అంతుబట్టినట్టు

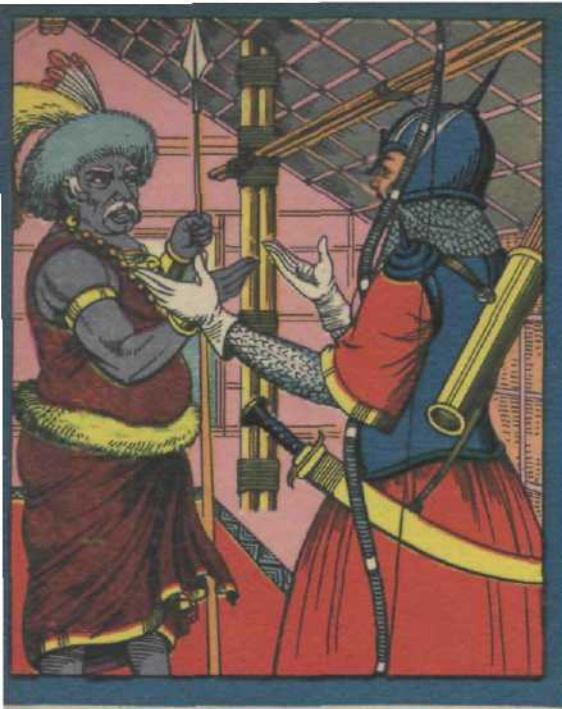
లేదు. మీ ఇద్దరు మూర్ఖ ఆటవికుల్ని చంపేందుకు నేను నా మహా మంత్రశక్తిని వృధాపరచ దలచలేదు. ఇక్కడ నేను మరణించటమే జరిగితే, ఆ మరుక్షణంలో నాగుమల్లి అక్కడ చిత్రవధ చేయబడుతుంది. అందుకు అవసరం అయిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసే నేను మీ మధ్యకు వచ్చాను. జాగ్రత్త!" అన్నాడు.

పూజారి యిలా అనేసరికి శివాలుడికీ, గండుపోతుకూ వాడి ఎత్తుగడ అర్థమై పోయింది. ఇక్కడ పూజారికి ఎలాంటి హాని జరిగినా, అతడి భృత్యులు నాగుమల్లిని హత్య చేస్తారు...

"పూజారి, యిప్పటికి నీ కుతంత్రం ఏమిటో నాకు పూర్తిగా అర్థమైంది. సరే, నీకు ఎలాంటి ప్రాణాపాయం రాదు. నాగుమల్లిని ఎక్కడ మా స్వాధీనం చేస్తావు?" అని అడిగాడు శివాలుడు.

"నాగుమల్లిని వట్టినే మీకు తెలిగి ఒప్ప చెప్పదలిస్తే, అసలు యిక్కడికి నేను రావటం ఎందుకు? నేను విచ్చివాణ్ణి కున్నారా? విక్రమకేశరి నీకు తెచ్చి యిచ్చిన, తాళపత్రాలు నా స్వాధీనం చేస్తే, నాగుమల్లి సజీవంగా మిమ్మల్ని చేరుతుంది. లేకపోతే, రేపు సూర్యోదయంవేళ, తలలెని ఆమె మొండెం, కొండ మలుపున వున్న

రావిచెట్టుకు వేలాడుతూ వుంటుంది,” అన్నాడు శిథిలాలయ పూజారి.

“సరే, అలాగే ఆ తాళపత్రాలు పల్లె నుంచి తెప్పించి నీకిస్తాను. కాని, నాగు మల్లిని నువ్వు వదులుతావన్న నమ్మకం ఏమిటి?” అని అడిగాడు శివాలయ.

“నేను ఆటవికుణ్ణి కాను, దేవీభక్తుణ్ణి! దేవీభక్తుడు మాట తప్పడు. ఆ తాళ పత్రాలున్న సంచిని, తెల్లవారే లోపల ఆ రావిచెట్టుకు వేలాడ కట్టండి. వాటిని నా శిష్యుడు తీసుకోగానే, నాగుమల్లి అక్కడే మిమ్మల్ని కలుసుకుంటుంది,” అన్నాడు శిథిలాలయ పూజారి.

“మాట తప్పవు గదా?” అన్నాడు శివాలయ.

“ఆ మూర్ఖ ప్రశ్నకు యింతకు ముందే జవాబు చెప్పాను. మరో అరగంటలో నేను నా స్థానానికి చేరకపోతే, నాగుమల్లి మొండెం రావిచెట్టును చేరుతుంది. వెళతాను ... నూర్యోదయం లోపల— గుర్తుంది గదా?” అంటూ శిథిలాలయ పూజారి పాకలోంచి బయటికి నడిచి, చీకట్లో కలిసిపోయాడు.

పూజారి పోగానే శివాలయ, గండు పోతుతో, “పోతూ! మొత్తం మీద యీ పూజారి దుర్మార్గుడు మన మీద విజయం సాధించాడు. నాగుమల్లి ప్రాణం కన్న ఆ తాళపత్రా లేమీ ఎక్కువ కాదు. కాని, నా పూర్వ యజమాని పుత్రుడు ప్రాణ ప్రదంగా నా దగ్గిరకు పంపిన వాటిని కాపాడ లేకపోయానే అన్న విచారం నాకు కలుగు తున్నది,” అంటూ వాకిలి పక్కగా నిలబడి వున్న విక్రమకేసరి కేసి తిరిగి, “కేసరీ! నీ అభిప్రాయం ఏమిటి? ఇంతవరకూ నువ్వు ఒక్కగానొక్క మాట కూడా మాట్లాడ లేదు,” అన్నాడు.

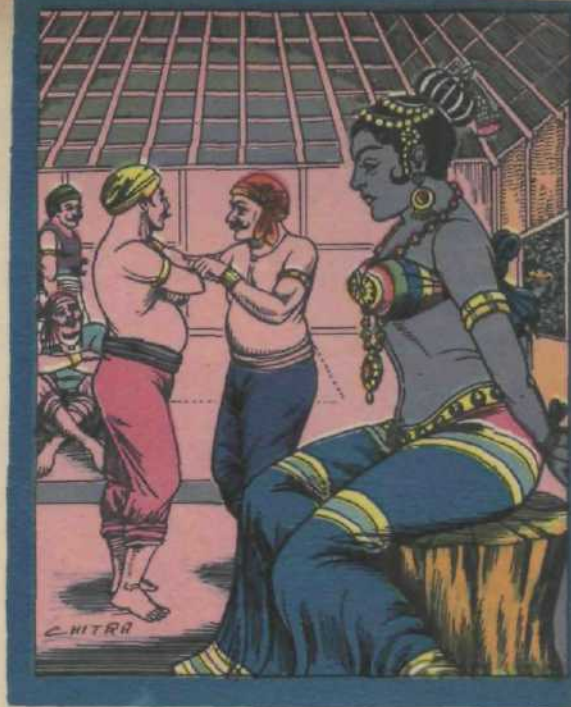
“పెద్దలు మీరంతా సంప్రతించు కుంటున్నప్పుడు, నేను మధ్యలో కల్పించు

కోపటం బావుండదని పూరుకున్నాను. నాగు మల్లినీ రక్షించేందుకు, ఆ తాళపత్రాలను పూజారి పరం చెయ్యట మొక్కటే మార్గంగా నాకూ తోస్తున్నది. ఒకసారి నాగుమల్లి సుర క్షితంగా మనసు చేరింతరవాత, తాళపత్రాలను తిరిగి సంపాదించేందుకు పూజారిని వేటాడవచ్చు,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

“కుర్రవాడివైనా, చాలా వివేకమైన మాట చెప్పావు,” అని శివాలుడు విక్రమ కేసరిని మెచ్చుకుని, తన అనుచరులైన శబరులతో, వెంటనే కుంభారమిట్టపల్లెలోని తన యింటికి వెళ్ళి, తాళపత్రాలను తీసుకు రమ్మని చెప్పాడు.

ఈలోపల శిథిలాలయ పూజారికి గుర్రాన్ని అమ్మామని చెప్పిన దొంగ లిద్దరినీ అను సరించిపోయిన శిఖిముఖి, అరణ్యంలో వాళ్ళుండే ఇంటిని చేరుకున్నాడు. దొంగ లిద్దరూ తలుపు తట్టగానే అది తెరుచు కున్నది. శిఖిముఖి ఇంటి నానుకుని వున్న చెట్ల చాటునుంచి కిటికీలో కుండా లోపలికి చూశాడు. లోపల కాగడాల వెలుగులో మరిద్దరు దొంగలు అతడి కంటబడ్డారు. నాగుమల్లి గోడ పక్కగా వున్న ఒక కొయ్య బల్ల మీద కూర్చుని వున్నది. ఆమె చేతులు రెండూ తాళ్ళతో బంధించబడి వున్నవి.

ఆ దృశ్యం చూస్తూనే శిఖిముఖి కోపంతో నిలువెల్లా కంపించి పోయాడు. ఓ క్షణం అతడు తలుపు తోసుకుని లోపలికి పోయి దొంగల్ని హతమార్చా లనుకున్నాడు. కాని, మరుక్షణంలో అతడు ఆ ప్రయత్నం తనకే కాక, నాగుమల్లికి కూడా ప్రమాదకారణం అవుతుందని గ్రహించాడు. ఇప్పుడు తను చేయవలసింది కొండ లోయలోకి సాధ్య మైనంత త్వరగా పోయి, విక్రమకేసరిని మరి కొందరినీ వెంటబెట్టుకుని వచ్చి, ఇంటిని చుట్టుముట్టి పూజారి అనుచరుల్ని హతమార్చి, నాగుమల్లిని విడిపించుకు పోవటం...

శిఖిముఖి యిలా ఆలోచించేంతలో ఆతడికి పూజారి ఎక్కడ అన్న ప్రశ్న ఎదురైంది. వాడూ, వాడి బంటు సవరభేరుండం ఎక్కడికి పోయారు? ఒకవేళ పూజారి, నాగు మల్లిన దొంగల పరం చేసి, తాను తన బంటుతో బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాలకు తిరిగి ప్రయాణమయ్యాడా?

ఆలోచిస్తూ కాలం వృథాపుచ్చటం మంచిది కాదనుకుంటూ శిఖిముఖి గిటికి నుంచి యివతలికి వచ్చి, పొదల చాటున నక్కుతూ, అరణ్యం కేసి పోయే కాలిబాట మీదికి వచ్చాడు. హఠాత్తుగా అతడికి గుర్రపు గిట్టల సవ్వడి వినిపించింది. శిఖిముఖి చప్పన దారికి పక్క నున్న పొదల చాటుకు పోయాడు. అంతలో ఒక చెట్టు చాటు నుంచి సవరభేరుండం పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, "ఎవరక్కడ? పొదల చాటున దాగిందెవరు? బయటికి వచ్చేయ్యండి!" అంటూ కేక పెట్టాడు.

శిఖిముఖి ప్రమాదాన్ని గుర్తించి, అక్కణ్ణించి మరి కొంచెం దూరంగా కదిలేంతలో శిథిలాలయ పూజారి గుర్రం మీద వేగంగా అక్కడికి వస్తూ, "ఎవడూ, భేరుండమా? ఏమిటా కేకలు? శత్రువులకు మన నివాసం తెలియపరచా లనుకుంటున్నావా?" అన్నాడు కోపంగా.

"కాదు, పూజారిదేవా! పొదల్లో ఏదో అలికిడయింది!" అన్నాడు భేరుండం తడబడుతూ.

"ఆ అలికిడేదో నీ బుర్రలో ఆయింది. వద్దంటే మళ్ళీ అతిగా తాగుతున్నావ్. సరే, ఆ అలికిడికి కారణం ఏమిటో చూసి, త్వరగా రా," అంటూ పూజారి గుర్రాన్ని ఇంటి కేసి దోడు తీయించాడు.

సవరభేరుండం చేతిలో వున్న ఈటెను యుళిపిస్తూ, శిఖిముఖి దాగివున్న పొదల కేసి అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ బయలుదేరాడు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

18

[నాగుమల్లిని ఎత్తుకుపోయిన శిథిలాలయ పూజారి, ఆమెను విడిచి పుచ్చేందుకు, శివాలిన్ణి తాళపత్రగ్రంథం మూల్యంగా చెల్లించమన్నాడు. శివాలిన్ణుడు అందుకు అంగీకరించాడు. దొంగలువున్న చోటుచూసి శిథిముఖి తిరిగి వస్తూండగా, అలికిడి విన్న సవరభేరుండం, ఈమెను యుళిపిస్తూ అతడి పైకి రాసాగాడు. తరవాత—]

శిథిముఖి క్షణాల మీద తను ఏమి చెయ్యటం క్షేమమో ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. సవర భేరుండాన్ని వెనక నుంచి వెళ్ళి తలమీద బలంగా ఒక దెబ్బ కొట్టి చడి చప్పుడూ లేకుండా చంపెయ్య వచ్చు. కాని, అందువల్ల పూజారి మూఠా తమ రహస్య నివాసం శత్రువులకు తెలిసి పోయిందని, నాగుమల్లిని మరొక చోటుకు ఎత్తుకుపోయి దాయవచ్చు...

ఇలా ఆలోచించిన శిథిముఖి, సవర భేరుండం కంట బడకుండా పారిపోయేందుకు ఒక ఎత్తు వేశాడు. అతను దాగివున్న పొదల్లో నుంచి దాపుల నున్న మరొక పొదల కేసి నాలుక్కాళ్ళ మీద నడుస్తున్న జంతువులా కుప్పించి దూకుతూ, చిరుత గండు కోపంతో అరిచినట్టు పెద్దగా గర్జన చేశాడు. ఆ ధ్వని వింటూనే సవరభేరుండం బెదురుకుని తక్కువ అగిపోయి, వెనక్కు

సవర భేరుండం వున్న పొదల దగ్గరకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

సవర భేరుండం అప్పటికి తేరుకుని, పెద్దగా నవ్వుతూ, “ఇంకెక్కడి చిరత? అది నా మీదికి దూకబోయే సమయంలో ఈటెతో గట్టిగా ఒకే పోటు పొడిచాను. ఆ దెబ్బకు వెల్లకిలా పొదల్లో పడి లేచి అరణ్యం కేసి దొడు తీసింది,” అన్నాడు.

“భేష్, సాహసంలో, తెగువతనంలో మాతో సరితూగలవాడివి. ఇక రా. పూజారి దొర నీ కేదో ప్రమాదమైన పని ఒప్పు చెప్ప బోతున్నాడు,” అన్నాడు దొంగల్లో ఒకడు.

“ప్రమాదమైన పనా? ఉహూ, నాకేం భయం లేదు. దొర ఆజ్ఞాపిస్తే, అలా ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోగలను. నేను మానవ గండభేరుండాన్ని, తెలుసుగా!” అన్నాడు సవరభేరుండం.

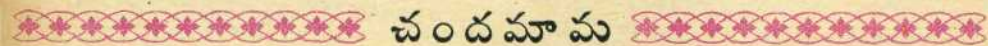
“ఆ సంగతి మాకు తెలుసు. తెలియని వాళ్లు నువ్వేదో హెచ్చులు మాట్లాడు తున్నావనుకుంటారు. పూజారి దొర మంత్ర శక్తికి తిరుగేమిటి?” అన్నాడు దొంగల్లో రెండోవాడు.

“ఏవేంటా చచ్చు కబుర్లు? భేరుండాన్ని చిరుతపులి పీక కొరికి ఎత్తుకు పోలేదు, నయం! వాడు బాగా మైకంలో వున్నట్టు

ఒక్కొక్క అడుగే వేస్తూ, “చిరుతగండా! ఏదో మనిషనుకున్నాను,” అన్నాడు భయం వల్ల వణుకుతున్న గొంతుతో.

భేరుండాన్ని యింత తేలిగ్గా మోసగించ గలిగినందుకు సంతోషపడిపోతూ, శిఖిముఖి మరింత బిగ్గరగా ఆరుస్తూ, పొదల చాటు నుంచి మహా వృక్షాలున్న అరణ్యంలోకి పరిగెత్తాడు. బయట అడవి జంతువు అరవటం వింటూనే, ఇంట్లోకి పోయిన శిథి తాలయ పూజారి, దొంగల్లో యిద్దర్ని సవర భేరుండానికి సాయం వెళ్ళమని చెప్పాడు.

ఆ దొంగ. లిద్దరూ కత్తులూపుకుంటూ, “ఎక్కడ చిరతపులి? ఎక్కడ?” అంటూ

చందమామ

న్నాడు. వాగుడు కట్టి పెట్టి రమ్మనండి,” అంటూ శిథిలాలయ పూజారి కేకపెట్టాడు.

సవర భేరుండాన్ని యింత తేలిగ్గా మోసం చేసి అరణ్యంలోకి పారిపోయిన శిఖిముఖి అతి వేగంగా లోయలోకి పరిగెత్తాడు. అక్కడ అతడు దివిటీల పల్ల లోయ అంచున వున్న ఇంటిని గుర్తించి, అక్కడికి చేరేసరికి, శివాలుడూ, సవర గండుపోతూ—అందరూ కనిపించారు. శిఖిముఖి వాళ్ళకు, నాగుమల్లి బంధించబడి వున్న ఇంటిని గుర్తించి చెప్పి, దాన్ని చుట్టుముట్టితే, ఆమెను రక్షించటమే గాక, శిథిలాలయ పూజారిని కూడా పట్టుకుని బంధించవచ్చని తెలియపరిచాడు.

శివాలుడు తన కొడుకు చెప్పినట్టు చేయటమే సరిఅయిన మార్గం అని సవర గండు పోతుతో సంప్రతించి నిర్ణయించాడు. తండ్రి ద్వారా శిఖిముఖి, పూజారి తాళపత్రాలున్న సంచీని వేలాడకట్టమన్న రావిచెట్టు సంగతి విన్నాడు. అతడు ముందు జాగ్రత్తగా, ఆ రావిచెట్టు ప్రాంతాల కాపలాకోసం ఇద్దరు శబరయువకుల్ని పంపాడు.

ఆ తర్వాత ధైర్యసాహసాలు గల పది మంది శబర యువకుల్ని, విక్రమకేశరిని వెంటబెట్టుకుని శిఖిముఖి, శిథిలాలయ

పూజారివున్న ఇంటి కేసి వేగంగా ప్రయాణమయ్యాడు. అరగంట తరవాత ఆ ఇంటి ప్రాంతాన్ని చేరేసరికి శిఖిముఖికి, యీ సారి ఇంటి ముందున్న పొదల ప్రాంతాల దొంగల్లో ఒకడు అటూ యిటూ గస్తీ తిరుగుతూం డటం కనిపించింది, కిటికీలోంచి దీపకాంతి బయటికి పడుతున్నది.

ఆ గస్తీవాణ్ణి చూస్తూనే శిఖిముఖికి, పూజారి ఏదైనా ప్రమాదాన్ని శంకించాడా అన్న అనుమానం కలిగింది. వాడు బహు టక్కిరి. నాగుమల్లిని మరోచోటుకు ఎత్తుకు పోలేదు గదా అన్న భయం కలిగిందతడికి. ఏది ఏమైనా ముందు ఇంటిని చుట్టు

ముట్టాలి. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరితో తాను చేయబోయే పని గురించి చెప్పాడు. గస్తీవాడు ముందుగా హెచ్చరిస్తే, ఇంట్లో వున్న శత్రుమూక అంతా పారిపోయే ప్రమాదం వున్నది. కనక గస్తీవాణ్ణి కిక్కురుమనకుండా తుదముట్టించాలి.

శిఖిముఖి అనుచరుల్ని అంత దూరాన వదిలి పొదల వెనక్గా పాకుతూ పోయి, గస్తీవాడు తానున్న పొద వక్కగా నడిచే సమయంలో వెనకనుంచి కత్తిపిడితో బలంగా నెత్తిమీద కొట్టి, వాడు కింద పడబోయే సమయంలో అరవకుండా వుండేందుగాను గొంతు పట్టుకోబోయాడు. కాని,

దొంగ దెబ్బ తిని ముందుకు తూలి పడబోతూనే పెద్దగా చావుకేక పెట్టాడు.

ఆ కేక వింటూనే ఇంట్లో వున్న శిఖిలాలయ పూజారి ప్రమాద మేదో ముంచుకు వస్తున్నదని గ్రహించి, సవర భేరుండంతో, "ఒరే, భేరుండం! మనం తక్షణం యీ ఇల్లు వదిలి పోవాలి. నా వెంట పరిగెత్తుకురా!" అంటూ ఇంటికి వెనకవైపు నున్న వాకిలి తెరుచుకుని, దాపుల నున్న అరణ్యం కేసి పరిగెత్తాడు.

శిఖిముఖి గస్తీ దొంగ కేక పెట్టగానే తాను వేసిన పథకం చెడిందని గ్రహించి, తన అనుచరుల్ని ఇంటిని చుట్టు ముట్టమని హెచ్చరించాడు. విక్రమకేసరి, శబర సవర యువకులూ ఇల్లు చుట్టుముట్టారు. శిఖిముఖి ఇంటి ముందు ద్వారం నుంచి, విక్రమకేసరి వెనక వైపు నున్న ద్వారం నుంచి కత్తులు ఝుళిపిస్తూ లోపలి కడుగు పెడుతూనే, "అందరూ లొంగి పొండి. ఎదురు తిరిగారో ప్రాణాలు దక్కవు, జాగ్రత్త!" అన్నారు.

కొయ్యబిల్ల మీద కూర్చుని వున్న నాగు మల్లి వాళ్ళిద్దరి కేసి వింతగా చూస్తూ, "భలే తెలివైన వాళ్ళు. మీరు పట్టుకోదలిచిన పూజారి వెధవ భేరుండంతో యింతకు

ముందే పారిపోయాడు. అదుగో, ఆ మూల పున్న ముగ్గురు సోమరి వెధవలూ మాంచి కైపుతో కళ్ళు మూశారు. భూకంపం వచ్చి ఇల్లు కూలినా లేవరు," అన్నది.

శిఖిముఖి, నాగుమల్లిని సమీపించి మౌనంగా ఆమె కాలి చేతి కట్టను విప్ప సాగాడు. విక్రమకేసరి అతడి దగ్గర కొచ్చి, "ఏం, శిఖి! ఆ పూజారి దుర్మార్గుణ్ణి వెంబడించే ప్రయత్నం చేయొద్దా? వాడు మరో సారి మనందరినీ మోసగించి పారిపోయాడు," అన్నాడు.

"వాడు రోజులు మూడిననాడు గాని మన చేతబడడు. ఈ గుడ్డి వెన్నెల్లో వాణ్ణి యీ మహారణ్యంలో ఎక్కడని వెతుకుతాం? మనకు అనవసర శ్రమ తప్ప ఫలితం వుండదు. ఇదిగో, యీ గండుపోతు కూతుర్ని తండ్రికి ఒప్ప చెపితే, మన బాధ్యత తీరి పోతుంది. ఆ తరవాత మనం నిశ్చింతగా మీ తాతగారిని గురించి తెలుసుకునేందుకూ, ఆ శిథిలాలయ రహస్యం ఏమిటో కనుక్కునేందుకూ బ్రహ్మపుత్రా నదీ ప్రాంతాలకు పోదాం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

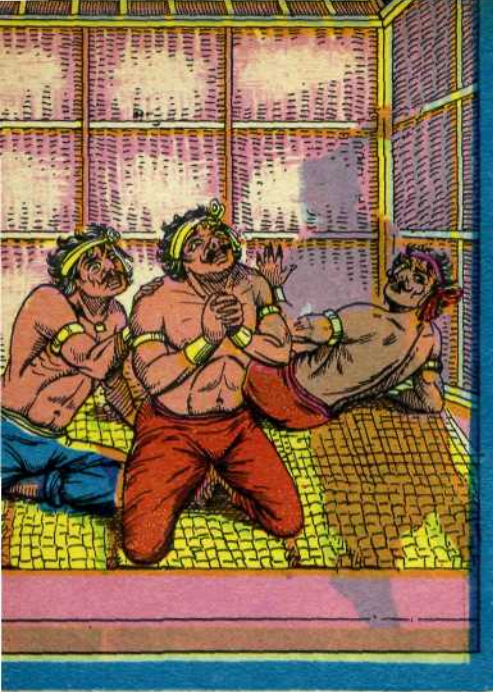
నాగుమల్లి కట్టు పూడతీయగానే లేచి నిలబడబోయి, రక్తప్రసారం సరిగా జరగకాళ్ళు చచ్చు పడటంతో తిరిగి బల్లమీద

కూర్చుంటూ, విక్రమకేసరితో, "ఈ శబర కుర్రాడికి ఆ శిథిలాలయ పూజారి ఎంత జిత్తులమారో యింకా తెలిసినట్టు లేదు. వాడు మీకంటే ముందుగా ఆ బ్రహ్మపుత్రా లోయల్లోని శిథిలాలయాన్ని చేరతాడు," అన్నది.

"అక్కడికి వెళ్ళేందుకు అవసరం అయిన దారి గుర్తులూ అవి పున్న పటం గల తాళపత్రాలు మా దగ్గర వున్నవి. ఆ దారేదో తెలుసుకునేందుకే పూజారి ఆ తాళపత్రాల కోసం యింతగా తెగించి ప్రయత్నించాడు. అవి జన్మలో వాడిచేత బడవు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

అంతలో గది మూల నిద్రపోతున్న దొంగల్లో ఒకడు పెద్దగా ఆవులిస్తూ కళ్ళు తెరిచి, శిఖిముఖి వాళ్ళను చూసి, భయంతో కంపించి పొతూ తోటి వాళ్ళను నిద్ర లేపాలని చూశాడు. కాని వాళ్ళు కదల లేదు. శిఖిముఖి వాళ్ళను సమీపించి కత్తిపిడితో ఒక్కొక్కణ్ణి పాడుస్తూ, "ఇక లేవండి. మీ యజమాని పారిపోయాడు. మీ ముగ్గురి తలలూ రా వి చెట్టుకు వేళ్ళాడ గట్ట బోతున్నాను," అన్నాడు.

తతిమ్మా యిద్దరు దొంగలూ కళ్ళు తెరుస్తూనే, శిఖిముఖిని చూసి అదురుకు పోయారు. శిఖిముఖి మరోసారి వాళ్ళకు

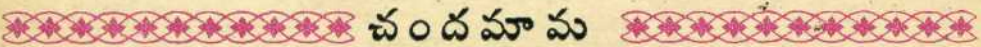

తలలు నరక బోతున్నట్టు చెప్పాడు. దొంగలు ముగ్గురూ అతడి కాళ్ళా వేళ్ళా పడుతూ, "ఆ పూజారి దుర్మార్గు డిచ్చిన డబ్బంతా నీ కిస్తాం. మమ్మల్ని ప్రాణాలతో వదులు," అన్నారు.

"ఏదీ, ఆ డబ్బు చూపండి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

దొంగలు ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకుని, చుట్టూ కలయచూడసాగారు. వాళ్ళెవరి కోసం చూస్తున్నారో గ్రహించిన శిఖిముఖి, "నాలుగోవాడి కోసం చూస్తున్నారా? వాడు కూడా వస్తేగాని, ఆ దాచిన డబ్బు బయటికి తీయటానికి లేదన్న మాట! సరే, బహుశా వాడిపాటికి నరకంలో వుండి వుంటాడు. వాడివంతు డబ్బు కూడా మీరే పంచుకుని, ఎక్కడనైనా యింత పొలిం కొనుక్కుని సన్మార్గంలో బతకండి. దొంగల్లా మళ్ళీ ఏనాడైనా నా కంట బడ్డారో, ఆ క్షణానే మీ ప్రాణాలు తీస్తాను," అన్నాడు.

శిఖిముఖి వెంట నాగుమల్లి తతిమ్మా అనుచరులూ ఇంటి బయటికి వచ్చారు. విక్రమకేసరి, శిఖిముఖితో, "శిఖి! పూజారికి, దొంగలకూ ఆశ్రయం అయిన యీ ఇంటిని యిలా వుండ నివ్వటం నా కిష్టం లేదు. వాళ్ళు మరోసారి యిక్కడ చేరి సుర్మార్గ

కార్యాలు చేయవచ్చు. దీనికి నిప్పుపెట్టటం మంచిది," అన్నాడు.

శిఖిముఖి, "నీ యిష్టం," అంటూ తల పూపాడు. విక్రమకేసరి ఇంట్లోకి పోయి వెలుగుతున్న దివిటీ తీసుకుని బయటికి వచ్చి, ఇంటి నాలుగు పక్కలా దానితో అంటించాడు. చూస్తూండగానే పెద్ద మంటలు లేచినై. శిఖిముఖి అతడి అనుచరులూ సంతోషంగా చప్పట్లు చరుస్తూ లోయ కేసి బయలుదేరారు. చచ్చినవాడు చావగా మిగిలిన ముగ్గురు దొంగలూ, కాలే ఇంట్లో నుంచి తమకు పనికి వస్తవనుకున్న కొయ్యబల్లలూ, పంటపాత్రలూ హడావిడిగా బయటికి తెచ్చుకోసాగారు.

లోయ సమీపంలో వున్న పూరిపాక దగ్గర తిరిగి అంతా కలుసుకున్నారు. సవరగండు పోతు తన కుమార్తెను చూసి పొందిన అనందం అంతా యింతా కాదు. అతడు నాగుమల్లిని బుజ్జగిస్తూ, "నిన్నా పూజారి కుక్క ఉత్తరాదికి ఎత్తుకు పోయాడే అనుకున్నాను. అదృష్టం కొద్దీ దొరికావు. ఆ పిచ్చికుక్కగొట్టి ఏదో విధంగా పట్టుకుని కండకు కండ కొసి కాకులకూ గద్దలకూ వెయ్యకపోతే నేను గండుపోతునే కాదు," అన్నాడతను.

శివాలిడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ, "గండు పోతూ, మనం యిలాంటి ప్రతిజ్ఞలు చేసి నెరవేర్చుకోగలిగిన స్థితిలో లేం, పెద్దవాళ్ళ మయి పోయాం. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి ముందుగా శూరసేనదేశం వెళ్ళి, విక్రమకేసరి తండ్రిగారితో మాట్లాడి బహుశా అక్కణ్ణించి బ్రహ్మపుత్రా నదీలోయ ప్రాంతాలకు వెళతారు. ఒకవేళ వాళ్ళకు తిరిగి ఆ శిఖిలాలయ పూజారి నని చెప్పకునే దుష్టుడు ఎదురైతే, తప్పక వాణ్ణి నీ కోసం కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి తీసుకు వస్తారు. అప్పుడు నువ్వు వాణ్ణి చిత్రహింసలకు గురిచెయ్యవచ్చు," అన్నాడు.

శివాలుడి మాటలకు అందరూ వినోదంగా నవ్వారు. తరవాత సూర్యోదయం అవుతూనే శివాలుడూ, గండుపోతూ తమవాళ్లను వెంటబెట్టుకుని తిమ్మగూడెం చేరారు. అక్కడ ఆ పగలూ, రాత్రి వినోదాలతో, విందులతో కాలంగడివి శివాలుడు మర్నాటి ఉదయం తన కుంభారమిట్ట పల్లెకు బయలుదేరాడు. అతడు ప్రయాణమయే సమయంలో నాగుమల్లి, శిఖిముఖిని ఒక పెద్ద చెట్టు చాటుకు పిలిచి, తనను కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి హింస పెట్టిన శిథిలాలయ పూజారి శిఖి కావాలన్నది.

“వాడు మాకు ఆ లోయల్లో తటస్థ పడాలే కాని, వాడి తల నరికి తెచ్చి నీ కిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాను. కాని, తిరిగి రావటానికి ఎంతకాలం పడుతుందో చెప్పలేను. ఈ లోపల సువ్వు మరొక నవరవాడి పెళ్ళాం అయిపోతే, వాడు నా మీద ఈటె ఎత్తుతాడు,” అన్నాడు శిఖిముఖి.

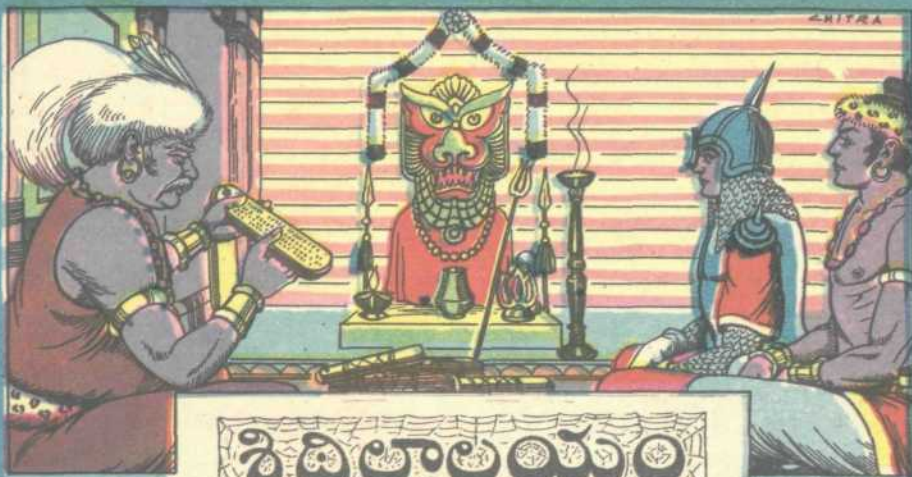
ఆ మాటలు నాగుమల్లికి కోపం, సిగ్గు కూడా తెప్పించినై. ఆమె తలవంచుకుని నేల చూపులు చూస్తూ, “నన్ను నవరవాడు కాదు గదా, మరే శిఖరవాడు కూడా చేసుకోలేడు,” అన్నది వణుకుతున్న కంఠ స్వరంతో.

“అంటే....నాకేం తెలియటం లేదు,” అంటూ శిఖిముఖి అమాయకంగా, నాగుమల్లి ముఖం కేసి చూశాడు.

నాగుమల్లి ఏదో చెప్పబోయింది, కాని అంతలో శివాలుడు పెద్దగా, “ఊ, యిక అందరూ బయల్దేరండి. శిఖిముఖి ఏక్కడ?” అన్నాడు.

నాగుమల్లి చప్పన కదిలి ఇంటి కేసి పరిగెత్తింది. ఎర్రగండు అరుస్తూ శిఖిముఖి దగ్గిరకు వచ్చింది. శిఖిముఖి దాని తల నిమిరి నాగుమల్లి అన్న మాటల్లోని భావ మేమిటా అని ఆలోచిస్తూ తండ్రి దగ్గిరకు బయలుదేరాడు. —(ఇంకా ఉంది)

శిథిలాలయం

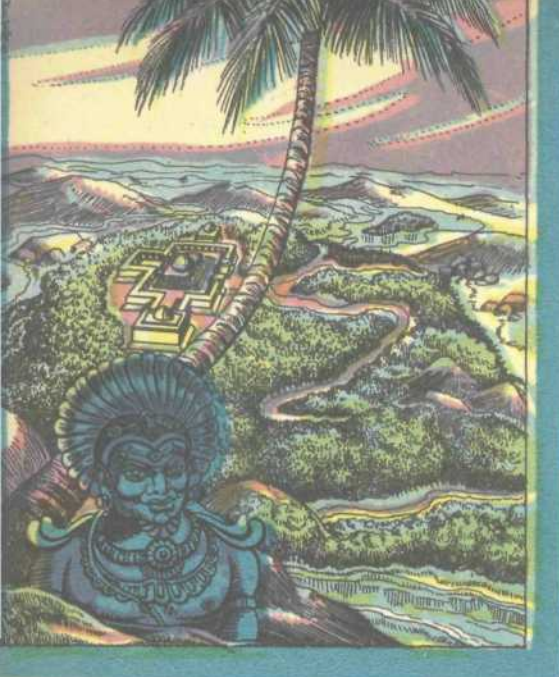
19

[శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి తమ అనుచరులతో శిథిలాలయ పూజారి వున్న ఇంటిని చుట్టు ముట్టి నాగుమల్లిని బంధవిముక్తురాలిని చేశారు. పూజారి, నవరభేరుండంతో అరణ్యం లోకి పారిపోయాడు. నాగుమల్లి, శిఖిముఖితో అతడు బ్రహ్మపుత్రా నదీ లోయల నుంచి తిరిగివచ్చేవరకూ తాను పెళ్ళాడబోవటం లేదని చెప్పింది. తరవాత—]

శివాలుడు తన అనుచరులందరినీ వెంట బెట్టుకుని మధ్యాహ్నం వేళకు కుంభార మిట్టపల్లె చేరాడు. తాను పల్లెలో లేని సమయాన శిథిలాలయ పూజారి పల్లెపై వీదైనా అఘాయిత్యం చేసివుండవచ్చన్న భయం అతణ్ణి దారి పొడుగునా బాధించింది. కాని పల్లె చేరుతూనే అలాంటి ఉపద్రవం ఏమీ జరగలేదని తెలిసి, అతడు చాలా సంతోషించాడు.

ఇన్నాళ్ళకు శివాలుడికి, విక్రమకేసరి తండ్రి జయపాలుడు తనకు పంపిన తాళ పత్రాలు తీరిగ్గా చదివిచూసే అవకాశం దొరికింది. జయపాలుడి తండ్రి విక్రమ కేసరి రెండవసారి బ్రహ్మపుత్రా లోయలకు ఎందుకు వెళ్ళటం జరిగిందో, వాటిల్లో అతడికి సూచనప్రాయంగా వున్న కొన్ని స్థలాల పేర్ల ద్వారా అర్థమైంది. అతడు యీ రెండవ యాత్ర పెట్టుకున్నది, బ్రహ్మ

‘చం ద మా మ’

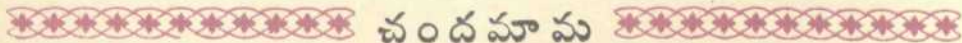

సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించినది. ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్లా, బ్రహ్మపుత్ర వరదల వల్లా, ఆ లంక చుట్టుపక్కల చాలా ప్రాంతం జలమయం అయిపోయి, కొన్నేళ్ళుగా ఆ దేవాలయం వున్న లంక ఎక్కడున్నదో కూడా ఎవరికీ తెలియకుండా పోయింది. కాని, ఇభ్యుజాతి వాళ్ళలో కొందరు వృద్ధులకు మాత్రం ఆ శిథిలాలయం వున్న లంకను గురించిన సమాచారం కొంతలో కొంత తెలుసునన్న వాడుక వున్నది.

పుత్రానది లోని అసంఖ్యాకమైన లంకల్లో ఒకటైన వృశ్చికలంక చేరేందుకు. ఆ లంక మీదే శిథిలాలయం వున్నదని వాడుక. అందులో అంతులేని ధనకనకాలే కాక, వెలలేని శిల్పసంపద కూడా వున్నదని చెబుతారు. విక్రమకేసరి ఆ ధనాన్నీ, వీలయితే అపూర్వకళాఖండాలుగా చెప్పబడే శిల్పాలనూ తీసుకువచ్చి తన రాజభవనాన్ని అలంకరింప చేయాలనుకున్నాడు.

తాళపత్రాల్లో విక్రమకేసరి ఆ శిథిలాలయాన్ని చేర్చేందుకు తనకు తెలిసిన వర్తమానమంతా రాకాడు. ఆ దేవాలయం ఇభ్యులనబడే ఆటవికులు కొన్ని వందల

శివాలిడు, వందల సంఖ్యలో వున్న తాళపత్రాల్లో అక్కడా యిక్కడా వున్న శిథిలాలయానికి సంబంధించిన విషయాన్ని విక్రమకేసరికి చెప్పి, "కేసరి, మీ తాత గారైన విక్రమకేసరి దొర యింకా సజీవుడే అన్న సమ్మతం నాకు లేదు. ఆయన వయసులో నా కన్న చాలా పెద్ద. అంతే కాక ఆ లోయల్లో ఒంటరిగా తిరుగుతూ విషజ్వరాలకూ వాటికి గురై యింతకాలం సజీవుడై వుంటాడని నేననుకోను. ఏమైనా, సంగతి మీ నాయనగారితో చెప్పు. ఆయన ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళితీరాలంటే మనం చేయగలిగిందేమీ లేదు. నీకు తోడుగా శూరసేనదేశం వరకే గాక, ఆ బ్రహ్మపుత్రా

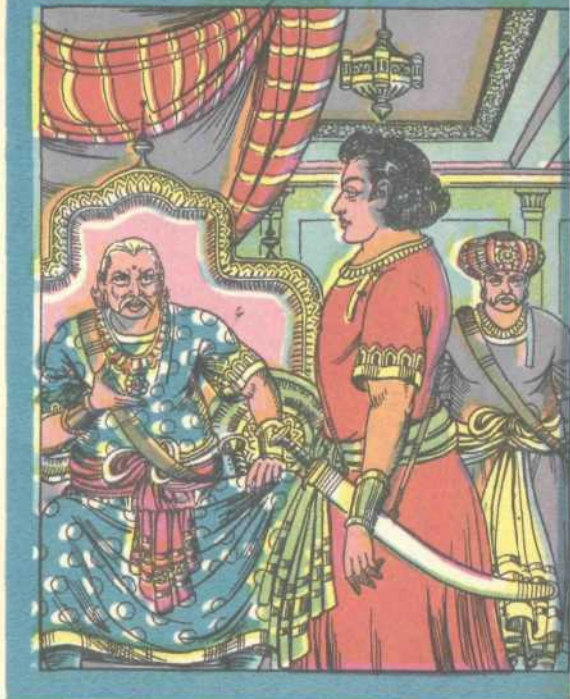

నదీ లోయలకు కూడా నా కొడుకు శిఖి ముఖిని పంపుతున్నాను," అన్నాడు.

విక్రమకేసరి, శివాలుడికి కృతజ్ఞత తెలియపరిచాడు. మర్నాటి ఉదయం ఆతడు శిఖిముఖిని వెంటబెట్టుకుని తన దేశానికి బయలుదేరాడు. దారిలో దొంగల బెడదగాని, శిథిలాలయ పూజారి నుంచి ఏమైనా ఆపదగాని రావచ్చన్న అనుమానంతో శివాలుడు వారి వెంట దృఢ కాయులైన యిద్దరు శబరయువకుల్ని అంగరక్షకులుగా పంపాడు.

మార్గమధ్యంలో ఎలాంటి చిక్కులకూ గురి కాకుండానే పక్షం రోజుల తరవాత శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి గూరసేనదేశం చేరారు. జయపాలుడు విక్రమకేసరి ద్వారా సంగతి సందర్భాలన్నీ తెలుసుకుని, ఎంత ప్రమాదంతో కూడిన కార్యం అయినా సరే, తాను తప్పక బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయలకు పోయి, తన తండ్రి సజీవుడో కాదో అన్న సంగతి తెలుసుకు తీరాలన్నాడు.

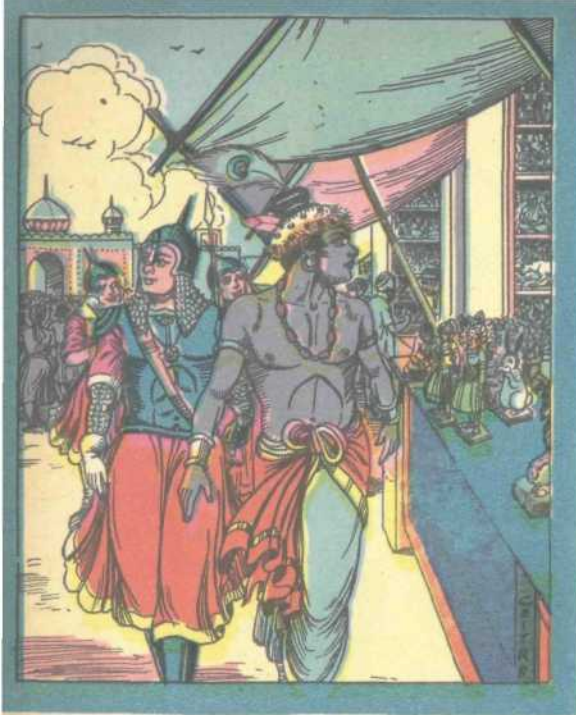
జయపాలుడి ఆలోచనకు మంత్రి, యితర రాజోద్యోగులూ అభ్యంతరం చెప్పారు. ఇటువంటి కష్టసాధ్యమైన పనికి యువకుడే తగినవాడనీ, ఈ వయసులో జయపాలుడు అంత దూరప్రయాణానికి

పూనుకోవటం క్షేమంకాదనీ సలహా యిచ్చారు. వారి సలహాను పాటించి జయపాలుడు తన కొడుకైన విక్రమకేసరి పైన యీ కార్యభారం పెట్టాడు.

ప్రయాణానికి అవసరం అయిన ఏర్పాట్లన్నీ ఒక వారం రోజుల్లో పూర్తయినై. విక్రమకేసరి, శిఖిముఖుల వెంట రక్షణగా జయపాలుడు సుశిక్షితులైన అద్దరు క్షత్రియ యువకుల్ని పంపేందుకు ఏర్పాటు చేశాడు. అందరూ ఒకనాటి ప్రాతఃకాలాన బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయలకు ప్రయాణం అయ్యారు. బయలుదేరే ముందు జయపాలుడు శిఖి ముఖిని అప్యాయంగా కోగలించుకుని,

చందమామ

అతడి మెడలో ఒక రక్షరేకు కట్టాడు. అది జయపాలుడికి తన తండ్రి నుంచి లభ్యమయిన తాళపత్రాలు గల పెట్టెలో దొరికింది. దాని మీద కాళీమాత రూపం చెక్కబడి వున్నది.

శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరులు తమ యిద్దరు సహచరులతో నాలుగైదు నెలలకాలం ఆరణ్యాల్లో, కొండల్లో ప్రయాణించి, చిన్నాపెద్ద నదులను అనేకం దాటి చివరకు కామాఖ్యపురం చేరారు. అక్కడ కొద్ది రోజులపాటు విక్రాంతి తీసుకుని తరవాత దారిచూపే వాణ్ణివణ్ణయినా కుదుర్చుకుని ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతం చేరా

లని వాళ్ళు నిర్ణయించుకున్నారు. తాత విక్రమకేసరి యీ జాతివాళ్ళు నివసించే ప్రాంతాల కొంతకాలం వున్నట్టు శూరసేన దేశపు పండితుడు జయపాలుడికి లోగడ చెప్పి వున్నాడు.

విక్రమకేసరీ అతడి అనుచరులూ కామాఖ్యపురం చేరి, ఒక సత్రంలో బస చేశారు. ఆ సమయాన పట్టణంలో దేవీ ఉత్సవాలు జరుగుతున్నవి. అవి చూసేందుకు చుట్టుపక్కల పదీ పన్నెండు కోసుల దూరం నుంచి కూడా జనం వస్తున్నారు. వీళ్ళల్లో అనేక తెగలవాళ్ళూ, జాతుల వాళ్ళూ వున్నారు. బ్రహ్మపుత్రా నదీలోయల్లో దారి చూపేందుకు నమ్మకస్థులైనవాడి కోసం వెతకటానికి యిది మంచి అదనుగా శిఖిముఖికి తోచింది. అతడు విక్రమకేసరినీ, తతిమ్మా యువకుల్నీ వెంటబెట్టుకుని ఉత్సవం జరుగుతున్న ప్రాంతానికి బయలుదేరాడు. వీధులకు యిరువైపులా చిన్నచిన్న దుకాణాలు అనేకం వాళ్ళ కంటబడినై. ఆ దుకాణాల్లో ఏనుగు దంతంతో చేసిన రకరకాల వస్తువులూ, పాలరాతితో చెక్కిన విగ్రహాలూ, జంతు చర్మాలతో తయారైన సామగ్రిలూ అమ్ముతున్నారు.

చంద్రమామ

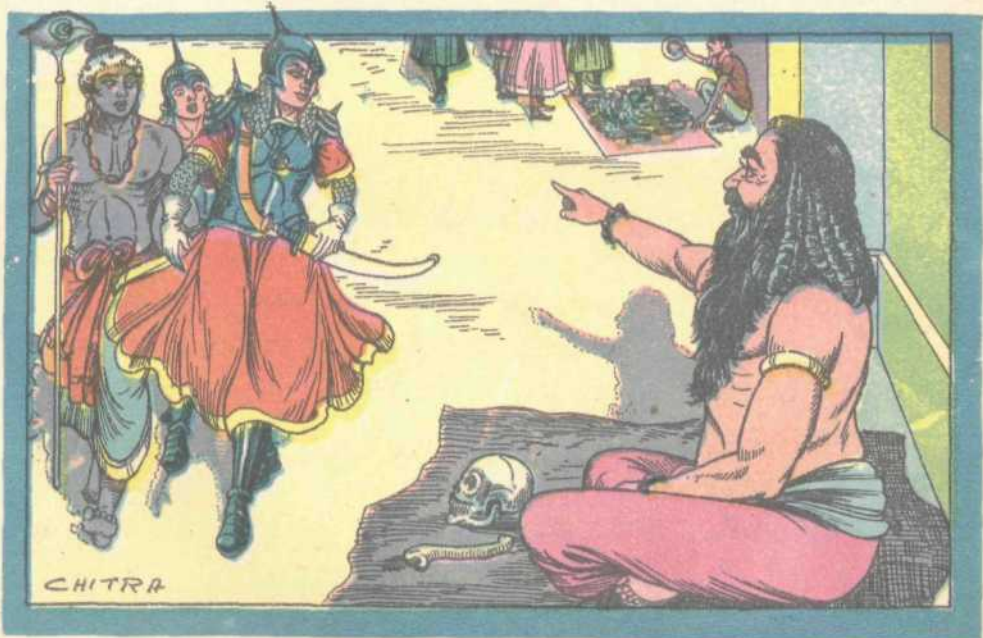

నలుగురు యువకులూ ఆ దుకాణాల్లోని విచిత్ర వస్తువులను చూస్తూ ముందుకు కదిలారు. వాళ్ళకు ఒక వీధి మలుపున ఏనుగుచర్మాల పరుచుకుని వాటి మీద మానవాస్త్రీకలు పెట్టుకు కూర్చున్న ఒక జ్యోతిష్యుడు కనిపించాడు. పెద్ద గడ్డం, జడలు కట్టిన తల వెంట్రుకలతో, ముఖాన ఎర్రని పెద్ద కుంకంబొట్టుతో, అతడు చూప రుల్ని బాగా ఆకర్షిస్తున్నాడు.

శిఖిముఖి వాళ్ళూ అతడి కేసి ఓ క్షణ కాలం చూసి ముందుకు కదలబోయేంతలో, జ్యోతిష్యుడు "శూరసేనదేశపు కేసరీ, ఆగు! ఒక్క మాట," అన్నాడు పెద్దగొంతుతో.

తనను ఆ విధంగా పేరుపెట్టి పిలిచిన జ్యోతిష్యుడి కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ విక్రమకేసరి నిలబడ్డాడు. జ్యోతిష్యుడి చేత సాముద్రికం చెప్పించుకుంటున్న కొందరు విక్రమకేసరినీ, అతడి వెంటపున్న వాళ్ళనూ పరీక్షిగా చూడసాగారు.

శిఖిముఖి జ్యోతిష్యుడి కేసి రెండడుగులు వేసి, "అయ్యా, చేయి చూసి మనుషుల పేర్లు చెప్పే జ్యోతిష్యుల్ని కొందరిని నే నెరుగుదును. కాని, మీరు మనిషి ముఖం చూసి పేరూ వూరూ తెలుసుకో గలిగారు. లోగడ మా ప్రాంతాల ఏమన్నా వున్నారా?" అని అడిగాడు.

CHITRA

జ్యోతిష్యుడు వికవిక మంటూ నవ్వి, "నేను అఘోరీ జ్యోతిషాస్త్ర పండితుణ్ణి, శిఖి! భూతభవిష్యత్ వర్తమానాలు అన్నీ వున్నపాళంగా చెప్పగలను. మీరిక వచ్చిన దారినే ఇంటికి తిరిగిపొండి. వృద్ధ విక్రమ కేసరి బతికిలేడు. పైగా మీరు వెయ్యేళ్ళ వయసు గల మహాశక్తిమంతుడితో విరోధం తెచ్చుకున్నారు. సాహసించి బ్రహ్మపుత్రా నదీ లోయల్లోకి పోయారో మీరు బల వన్మరణం పొందుతారు," అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే విక్రమకేసరి కత్తి దూయబోయాడు. శిఖిముఖి అతణ్ణి వారించి చిన్నగొంతుతో, "కేసరి! తొందర

పడకు. మనం వున్నది దేశంకాని దేశం. ఈ కపట జ్యోతిష్యుడు శిథిలాలయ పూజారి మిత్రుడో సేవకుడో అయివుంటాడు. ఆ దుర్మార్గుడి ద్వారానే మీరు మనసు గురించి విన్నాడు. అంటే దాని అర్థం, ఆ పూజారి యీ పట్టణంలోనే ఎక్కడో వున్నాడన్న మాట; మనసు యిన్నాళ్ళుగా ఒక కంట కనిపెట్టే వున్నాడని తెలుస్తున్నది గదా!" అన్నాడు.

"అలాగే తోస్తున్నది. ఆ దుర్మార్గుడి పీడ విరగడైపోయిందనుకున్నాను. సరే, మనం యిక యీ జనంలో తిరగటం మంచిది కాదు. వాడి బంట్లు మనసు చాటు నుంచి దెబ్బ తీయవచ్చు. మన విడిది సత్రంకు పోదాం పదండి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

నలుగురూ ఓ అర గంట తరవాత సత్రం దగ్గరకు వచ్చేసరికి, సత్రం యజమాని వాళ్ళతో, "మీ గురువుగారు, మీరు విడిది చేసిన గదిలో వున్నారు. ఓ గంట కాలంగా మీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు," అని చెప్పాడు.

సత్రం యజమాని యిలా అనగానే నలుగురూ ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యం పొందారు. శిఖిముఖి సత్రం యజమాని కేసి ఆను

మానంగా చూస్తూ, "మాకు గురువంటూ ఎవరూ లేరు. వాడెవడో దొంగ అయి వుంటాడు. మేం దిగిన గది వాడికి చూపావా?" అని అడిగాడు.

సత్రం యజమాని కళ్ళవెళ్ళవడిపోతూ, "గది చూపాను. అతడు గొప్ప కాళీ భక్తుడిలా వున్నాడు. ఏదో గుడికి పూజారి ననీ, మీకు చాలా కాలంగా గురువుననీ చెప్పాడు," అన్నాడు.

"సరే, వాడి సంగతి మేం చూసు కుంటాం. మా గది వైపు నుంచి కేకలూ అరుపులూ వినిపించినా, ఓ ఆర గంట వరకూ అటు కేసి ఎవర్నీ రానీయకు," అంటూ శిఖిముఖి గబగబా మిద్దెపై నున్న తమ గది కేసి బయలుదేరాడు. విక్రమ కేసరీ, క్షత్రియయువకు లిద్దరూ అతడి వెనకనే నడిచారు.

విక్రమకేసరీ వాళ్ళు విడిదికని తీసు కున్న గది తలుపులు బాల్దా తెరిచి వున్నవి. అందరికన్న ముందు నడుస్తున్న శిఖిముఖి గదిలో అడుగు పెడుతూనే శిథిలాలయ పూజారిని చూశాడు. పూజారి ఒక చిన్న కొయ్యపెట్టెను బద్దలు కొట్టేందుకు ఒక చురకత్తి పిడితో దాని మీద బలంగా కొడుతున్నాడు.

శిఖిముఖి వాకిట్లోకి రాగానే పూజారి తల ఎత్తి అతడి కేసి చూసి, వికృతంగా నవ్వుతూ, "శిఖి, మంచి సమయానికే వచ్చావే! సరే, నువ్వు నీ స్నేహితులూ గడప దగ్గరే ఆగండి. ఈ తుక్కుపెట్టెను తెరిచేందుకు నా మంత్రశక్తిని పృథా చెయ్యటం ఎందుకని, యీ చురకత్తిని వాడుతున్నాను," అన్నాడు.

శిఖిముఖి గడప దగ్గరే ఆగి, వెనక నిల బడివున్న క్షత్రియ యువకులైన అజితు డికి, వీరభద్రుడికి కనుసైగతో ద్వారాన్ని కాపలాకాయమని హెచ్చరించి, ముందుకు రెండడుగులు వేసి, "పూజారి! ఆ పెట్టెలో

శిథిలాలయానికి పోయేందుకు అవసరం అయిన దారి గుర్తులు గల తాళపత్రం వున్నదనుకుంటున్నావా? ఉహూ, అది అక్కడ లేదు. ఇదుగో, కేసరి దాన్ని సర్వదా తన దుస్తుల్లో దాచుకు తిరుగు తున్నాడు. కొంచెం దగ్గరకొచ్చి అడుగు, యిచ్చేస్తాడు,” అన్నాడు.

విక్రమకేసరి తన దుస్తుల్లో నుంచి ఒక పెద్ద తాళపత్రం తీసి పూజారి కేసి రెపరెప లాడించాడు. పూజారి దాన్ని చూస్తూనే పళ్ళుకొరికి, “దాని కోసం అడగాలా? అడుగుతున్నాను; నోటితో కాదు కత్తితో!” అంటూ తన చేతుల్లోవున్న చురకత్తిని విక్రమకేసరి కేసి విసిరాడు.

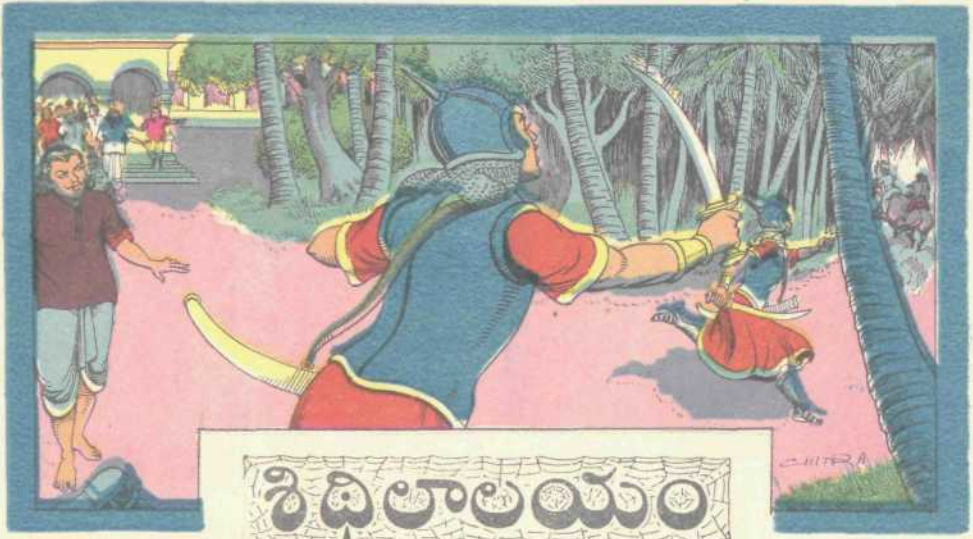
రానున్న ప్రమాదాన్ని ముందుగానే గుర్తించిన శిఖిముఖి, విక్రమకేసరిని భుజాలు పట్టుకుని కిందికి లాగాడు. చుర కత్తి రివ్వమంటూపోయి ద్వారబంధానికి బలంగా గుచ్చుకుపోయింది. శిఖిముఖి,

పూజారిని పట్టుకు నందుకు ముందుకు దూకేంతలో అతడు గది వెనకవున్న తలుపు తెరుచుకుని పక్కనేవున్న పిట్టగోడ మీంచి కిందికి దూకేశాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి పిట్టగోడను ఒక్క తృటికాలం అలస్యంగా చేరారు. పూజారి అంత ఎత్తు నుంచి కిందపడి మరణిస్తాడని వాళ్ళనుకున్నారు. కాని, మిద్దె కింది అవరణలో నిలబడివున్న సవర భేరుండం, పూజారి నేల తాకకుండా మధ్య లోనే పట్టుకుని, అతణ్ణి దాపులనున్న రెండు గుర్రాల్లో ఒకదాని మీద ఎక్కించి, తాను రెండో గుర్రం మీదికి లంఘించాడు.

శిఖిముఖి చప్పున వెనక్కు తిరిగి, “అజితా! వీరభద్రా! మీరు సత్రం అవరణలోకి పరిగెత్తి, గుర్రాల మీద పారిపో చూస్తున్న ఆ దుర్మార్గుల్ని పట్టుకోండి!” అని కేకపెట్టాడు. అజితుడూ, వీరభద్రుడూ కిందికి పరిగెత్తారు. —(ఇంకా వుంది)

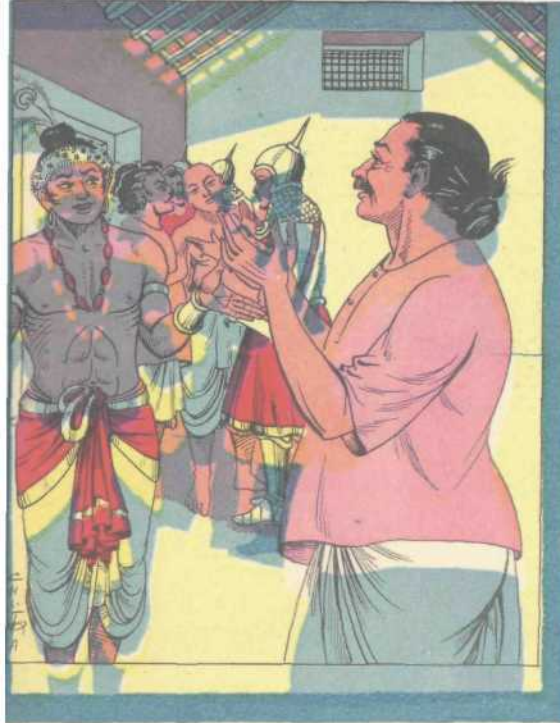

20

[శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ యిద్దరు అనుచరులతో బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయలకు బయలు దేరారు. వాళ్ళు కామాఖ్యనగరం చేరి ఒక సత్రంలో విడిది చేశారు. వాళ్ళు లేని సమయంలో పూజారి వాళ్ళుండే మిద్దై మీది గదిలో ప్రవేశించాడు. శిఖిముఖి అతన్ని పట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే, పట్టగోడ దూకి గుర్రం మీద పారిపోసాగాడు. తరవాత—]

సత్రం ముందు పెద్ద కలకలం రేగింది. అద్దరు హడావిడిగా గుర్రాల మీద పారి పోతుండటం, కత్తులు దూసిన యువకు లిద్దరు 'ఆగండి!' అంటూ వాళ్ళకేసే పరి గెత్తుతుండటం చూసి, సత్రంలో విడిది చేసినవాళ్ళు చాలామంది ఆవరణలోకి పరి గెత్తుకొచ్చారు. అజితుడూ, వీరభద్రుడూ వేగంగా పూజారివాళ్ళ వెనక కొంతదూరం పరిగెత్తారు. కాని, గుర్రాల మీద పారి పోతున్న అతన్ని, సవరభేయండాన్ని పట్టు కోవటం వాళ్ళకు సాధ్యమయేదని కాదు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ తమ గది తలుపు బంధించి మిద్దై మీది నుంచి కిందికి దిగి వచ్చారు. ఆ స్థానికి అజిత వీరభద్రులు రొప్పతూ వాళ్ళ దగ్గిరకు వచ్చి, పూజారి దొరకలేదని చెప్పారు. ఆ దుర్మార్గుణ్ణి చేజిక్కించుకునే అవకాశం కొద్దిలో విఫల మైనందుకు శిఖిముఖి విచారపడ్డాడు.

అంత ఎత్తు మీదై మీది నుంచి పూజారి కిందికి దూకుతాడని అతడు అనుమానించ లేకపోయాడు. సవర భేరుండం కింద కాచుకుని వున్న సంగతి అతడికి తెలియదు.

"శిఖి! ఈ దుర్మార్గుడి బెడద మనకు పదిలేలాలేదు. మనం వాడితో తెలివి తక్కువగా మాటలు పెట్టుకున్నాం. గవిలో ప్రవేశిస్తూనే వాణ్ణి కత్తితో నరకపలసింది," అన్నాడు విక్రమకేశరి.

"అవును. ఈసారి వాడు తటస్థపడితే మనం చేయబోయేది అదే. ఆ సీచుడితో మనకు మాట లేమిటి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

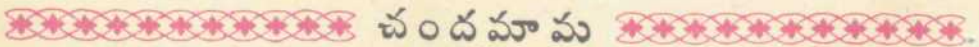

అక్కడ చేరినవాళ్ళు శిఖిముఖిని, విక్రమకేశరిని రకరకాల ప్రశ్నలు అడగ సాగారు. ఎవరో యిద్దరు, పెద్ద దొంగతనం చేసి గుర్రాల మీద పారిపోయారని వాళ్ళను కున్నారు. సత్రపు యజమాని చేతులు నలుపుకుంటూ నంగిగా, "అయ్యా, ఇందులో నా పొరపాటు చాలా వున్నది. మీరు లేనప్పుడు ఆ పూజారిని చెప్పి నతణ్ణి మీ గదిలోకి పోనివ్వవలసింది కాదు. విలువగల వస్తువు లేమైనా ఎత్తుకు పోయాడా?" అని అడిగాడు.

"వాడిక్కావలసిన విలువైన వస్తువు లేవీ మా దగ్గర లేవు. మేము యాత్రి గులం; పుణ్యస్థలాలు సేవించేందుకు బయలుదేరినవాళ్ళం. మా దగ్గర విలు వైన వస్తువు లేంవుంటవి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"తమ గదిలో దొంగతనం జరగలేదని వినటం నాకు చాలా సంతోషం కలిగిస్తు న్నది. ఆ పూజారినిన్నవాడి ముఖలక్షణాలు చూస్తే, వాడు ఇభ్యుజాతి వాడిలా వున్నాడు. వాళ్ళెంత సమ్మకస్థులో అంత సమ్మక ద్రోహులు," అన్నాడు సత్రం యజమాని.

ఆ రాత్రి శిఖిముఖి, విక్రమకేశరి సుప్ర తించుకుని బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయల్లో

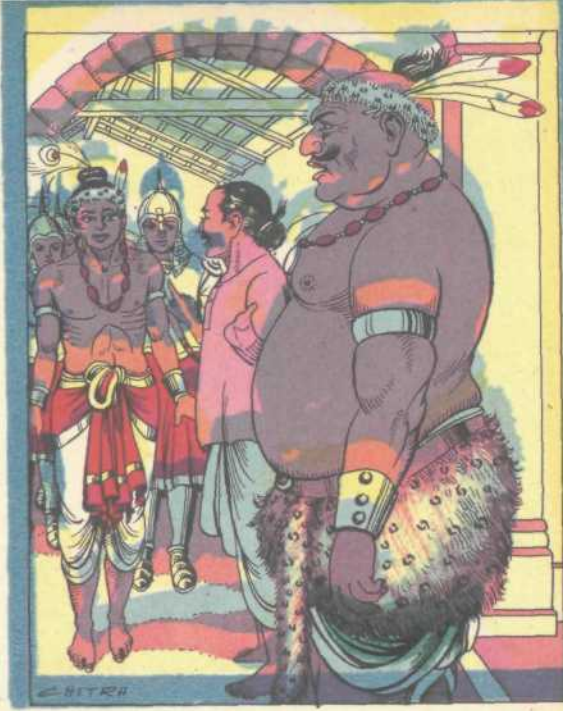

ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతాలకు దారి చూప గల వాణ్ణొకణ్ణి కుదుర్చుకోవటం మంచిదని నిశ్చయించారు. పెద్దమనిషిలా కనబడుతున్న సత్రం యజమానితో యీ మాట చెప్పితే, అతడు ఆశ్చర్యపడి, "ఆ ప్రాంతాలకు పోవటం అంత క్షేమం కాదు," అన్నాడు.

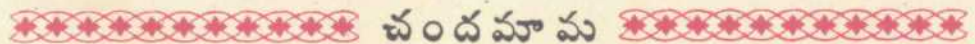
శిఖిముఖి ఆ మాటకు చిన్నగా నవ్వి, "మాకు ప్రాణాపాయం కలగవచ్చనే కదా మీరు భయపడుతున్నది. అలాంటి భయం మాకేం లేదు. మమ్మల్ని చంపినందువల్ల ఎవరికీ ఒరిగేదేంవుండదు. ఆ లోయల్లోని చిన్నాపెద్ద పవిత్ర స్థలాలన్నీ చూడ దలిచాం. ముఖ్యంగా ఇభ్యుజాతివాళ్ళుండే ప్రాంతాల అతి పురాతనమైన దేవాలయాలున్నవని విన్నాం. ఎంత కష్టనష్టాలకైనా సరే ఓర్చి వాటన్నిటినీ తప్పక దర్శించి తీరాలి," అన్నాడు.

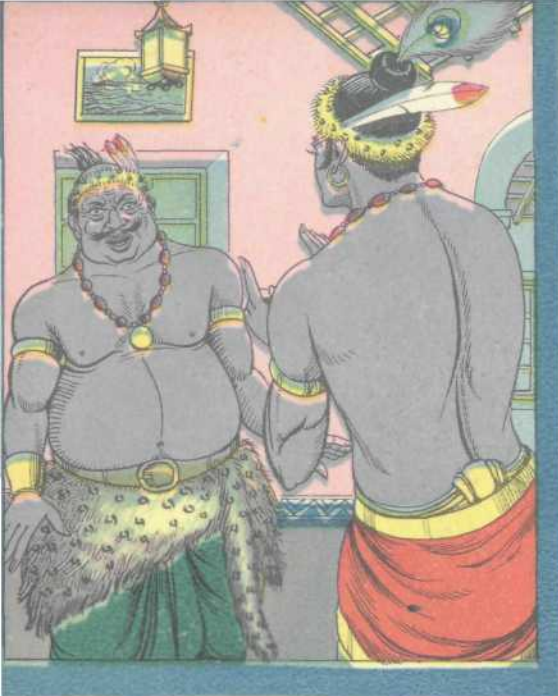
"అయితే మీ యిష్టం. మీ ప్రయాణం ఎప్పుడో చెప్పండి. ఆ ప్రాంతాలు బాగా తెలిసిన వాణ్ణొకణ్ణి మీ వెంట పంపుతాను. వాడికి తిండి తిప్పలూ మీరే చూడాలి. తిరిగివచ్చిం తరవాత పారితోషికంగా కొంత డబ్బు యివ్వవలసివుంటుంది," అన్నాడు సత్రయజమాని.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ అందుకు అంగీకరించారు. మర్నాడు సూర్యోదయంవేళ పాట్టిగా బలంగా గున్నపినుగుపెల్లలా వున్న ఒక నడి వయసువాణ్ణి, సత్రయజమాని వాళ్ళ దగ్గిరకు తీసుకువచ్చి, "అయ్యా, ఇతడి పేరు జాంగ్ లా. ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతాలన్నీ తనకు బాగా తెలుసుంటున్నాడు. ఇతడూ ఆ జాతివాడే," అని చెప్పాడు.

శిఖిముఖి అతణ్ణి సఖిశిఖి పర్యంతం పరీక్షగా చూశాడు. మనిషిముఖం చూసి స్వభావాన్ని కనిపెట్టే దుకు అతడికి సాధ్యమయేలా కనిపించలేదు. జాంగ్ లా పెదాల

మీద చిరునవ్వు కదులుతున్నది. ముఖం మీద ఎలాంటి భావం ప్రస్ఫుటం కావటం లేదు. ఎండ వానలకు గురై, బాగా వీటలు బారిన నల్ల రాతిపలకలా వున్నది అతడి ముఖం.

జాంగ్లాను పరిచయం చేసి సత్రం యజమాని వెళ్ళిపోగానే, శిఖిముఖి అతడితో, "నీవు నమ్మకస్థుడినా కావా అన్న భయం మాకు లేదు. మేం నలుగురం, నువ్వొక్కడివి. కాని, నీకు ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతాలు క్షుణ్ణంగా తెలుసునా ఏదా అన్నదే నా కనుమానంగా వున్నది," అన్నాడు.

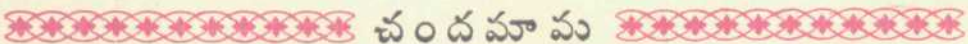
"నేనెంత నమ్మకస్థుణ్ణో మీరే తెలుసుకుంటారు. పోతే, నేను పుట్టి పెరిగింది ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతానే. నేను ఆ జాతివాణ్ణేనని సత్రంయజమాని తమకు చెప్పాడు గదా? ఆయన నన్ను బాగా ఎరుగు," అన్నాడు జాంగ్లా.

"సరే, నీకు దారిభత్యం మేమే జరుపుతాం. ప్రయాణం ముగిసి తిరిగి ఈ కామాఖ్యనగరం చేరింతరవాత, నీకు పారి తోపికంగా అయిదు బంగారుకాసు లిస్తాం. ఇష్టమేనా? ఆలోచించుకుని చెప్ప," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"ఆలోచనెందుకు, తమ దయ!" అన్నాడు జాంగ్లా.

"మమ్మల్ని ఆ లోయల్లోని గోల్భరా అన్న ఇభ్యుజాతి గ్రామం చేర్చాలి. ఆ దాపుల్లో ఎక్కడో అతిపురాతనమైన ప్రసిద్ధ దేవాలయం వున్నదని విన్నాం." అన్నాడు శిఖిముఖి.

గోల్భరా అన్న పేరు వింటూనే జాంగ్లా కొంచెం ఉలిక్కిపడి, "చిత్తు. అలాగే అక్కడికి దారి చూపుతాను, ఆ గ్రామం నే నెరిగినదే. కాని, మీ రన్నట్టు అక్కడ ప్రసిద్ధ దేవాలయం ఏమీ లేదు. తరవాత నన్ను తప్పుపట్టకుండా ముందే

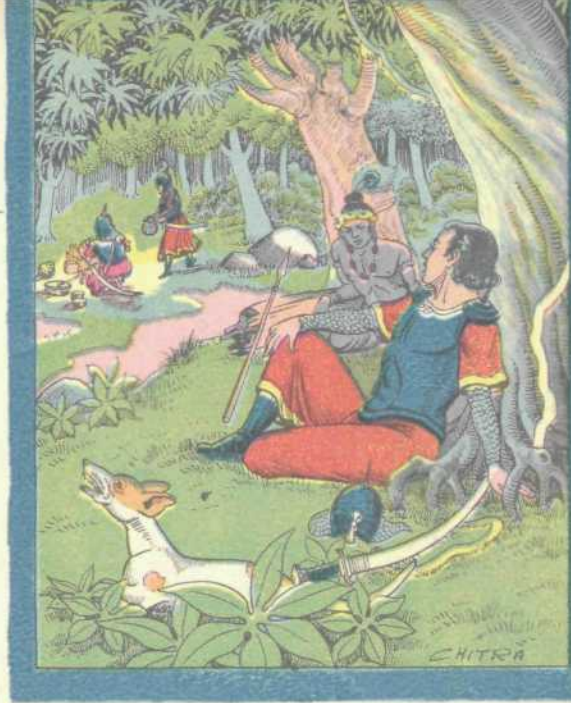

వున్న సంగతి తమకు మనవి చేసుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

"ఈన్నట్టు మేం విన్నాం, అవునా, కేసరీ?" అంటూ శిఖిముఖి విక్రమకేసరీ కేసి చూసి, అతడు అవునన్నట్టు తల వూపగానే, జాంగ్ లాతో, "నువ్వు మాళ్ళ ఆ గ్రామానికి దారి చూపు. అక్కడికి చేరింతరవాత, సంగతి మేం చూసుకుంటాం. ప్రయాణం యీ సాయంకాలమే, నిద్దంకా," అన్నాడు.

జాంగ్ లా వాళ్ళకు నమస్కరించి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ సాయంత్రం తమకు దారిలో ఆవసరం అయిన ఆహార పదార్థాలనూ, ఇతర సామగ్రిని రెండు కంచరగాడిదల మీద వేసుకుని, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ నదీ లోయల కేసి బయలుదేరారు. జాంగ్ లా వాళ్ళకు ముందు నడుస్తూ దారి చూపసాగాడు.

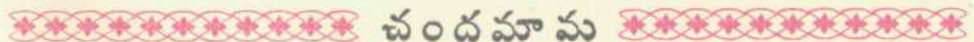
చీకటిపడుతూనే అందరూ అరణ్యం లోని ఒక చిన్న కొలను ప్రాంతం చేరారు. ఆ రాత్రికి అక్కడ ఆగి, వంట చేసుకుని, మర్నాటి వేకువజామున తిరిగి ప్రయాణం కావటానికి వాళ్ళు నిశ్చయించుకున్నారు. వంటపనిలో అజితుడూ, వీరభద్రుడూ నిమగ్నులయ్యారు. జాంగ్ లా ఎండుపుల్లలు

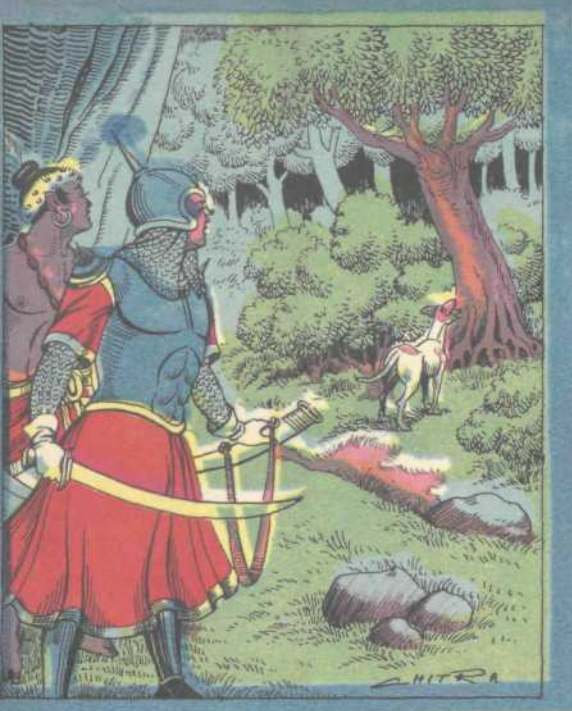

తీసుకువస్తానని శిఖిముఖితో చెప్పి, అరణ్యం లోకి పోయాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ ఒక చెట్టు వానుకుని కూర్చుని తమ ముందు కార్యక్రమాన్ని గురించి మాట్లాడుకో సాగారు. విక్రమకేసరీకి, జాంగ్ లా మీద పూర్తి నమ్మకం కలగలేదు. వాడు తమను తప్పు దారి పట్టిస్తాడేమో అన్న అనుమానం అతడు బయట పెట్టాడు. శిఖిముఖిని యిలాంటి అనుమానమే అప్పడప్పుడూ పీడిస్తున్నది.

"మన జాగ్రత్తలో మనం వుందాం. ఈ జాంగ్ లా, శిథిలాలయ పూజారి అను

చరుడేమో అనేగదా నీ భయం. ఆ దుర్మార్గుడే మనసు ఏమీ చేయలేనప్పుడు, యీ వెధవ చేయగలిగిందేమిటి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

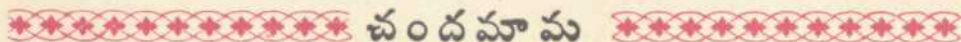
విక్రమకేసరి ఏదో జవాబు చెప్పబోయేంతలో, ఎర్రగండు చిన్నగా మొరిగి, దాపుల నున్న గుబురుచెట్ల కేసి బయలుదేరింది. శిఖిముఖి కుక్క వాలకం చూసి, విక్రమకేసరిని హెచ్చరించి, దాని వెనకనే నిశ్శబ్దంగా నడిచాడు.

విక్రమకేసరి కత్తి దూసి నిలబడి, చూట్టూ అలముకుంటున్న చీకటిలోకి గుచ్చి గుచ్చి చూడసాగాడు.

ఎర్రగండు చెట్లలో కొంత దూరం ముందుకు పోయి ఒక చోట ఆగి, తలపై కెత్తి మొరగ సాగింది. నేలకు దాదాపు అయిదా రడుగుల ఎత్తులో దట్టంగా పరుచుకుపోయిన చెట్లకొమ్మల కేసి, శిఖిముఖి పరీక్షగా చూశాడు. అక్కడ శత్రు వెపడైనా దాగివున్నాడేమో అన్న సంశయం అతడి క్కలిగింది. కాని అక్కడ ఎవరూ వున్నట్టు లేదు. అంతలో అతడికి దూరంగా ఎవరో చిన్నగొంతుతో మాట్లాడుతున్నట్టు అనుమానం కలిగింది. అతడు ముందుకు నడవబోయాడు. ఎర్రగండు అతడి దారిని ఆడ్డగిస్తూ తలపైకెత్తి పెద్దగా మొరగటం ప్రారంభించింది.

ఈసారి శిఖిముఖికి అడుగుల చప్పుడు స్పష్టంగా విసబడింది. చూస్తూండగానే జాంగ్లా భుజం మీద యిన్ని ఎండుపుల్లలు పెట్టుకుని వేగంగా అతడి కేసి రాసాగాడు. శిఖిముఖి అతడి కేసి రెండడుగులు వేసేంతలో చెట్లకొమ్మల్లోంచి ఒక పెద్ద కొండ చిలువ తపీ మంటూ జాంగ్లా మీద పడి, అతడి శరీరాన్ని బలంగా చుట్టివేయసాగింది. ఎర్రగండు పెద్దగా అరుస్తూ ముందుకు దూకింది, జాంగ్లా ఒక చావుకేక పెట్టాడు.

శిఖిముఖి ఓ క్షణకాలం కొయ్యబారి పోయాడు. మరుక్షణంలో అతడికి జాంగ్లా ఎలాంటి ఘోర ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాడో అర్థమైంది. అతడు పరిగెత్తుకుంటూ పోయి కొండచిలువ తల నరికేందుకు కత్తి దూశాడు. కాని, కొండచిలువ జాంగ్లాను నడుము నుంచి పైన తన దేహంతో బలంగా చుట్టి అతడి తలను ఒడిసి పట్టుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. ఆ చికట్లో కత్తి గురి ఏమాత్రం తప్పినా కొండచిలువ తలకు మారుగా జాంగ్లా తల తెగి కింద పడే ప్రమాదం వున్నది.

జాంగ్లా ఉక్కిరిక్కిరై పోతూ చిన్నగా మూలుగుతున్నాడు. శిఖిముఖి, "భయపడకు జాంగ్లా! ఇదుగో కొండచిలువను నరికేస్తున్నాను," అంటూ ఎడమచేత్తో పాము మెడ పట్టుకుని యివతలికి లాగుతూ, అదే సమయంలో కత్తితో దాని మెడ మీద బలంగా కొట్టాడు.

తల తెగిపోగానే, జాంగ్లా శరీరం మీద నుంచి కొండచిలువ దేహం మెలికలు తెరుగుతూ కింద పడిపోయింది. జాంగ్లా పెద్దగా మూలిగి ఒక పక్కకు దభిమంటూ పడిపోయాడు. ఈ గందరగోళం అంతా విన్న విక్రమకేసరీ, అజిత వీరభద్రులూ అక్కడికి పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

శిఖిముఖి, జాంగ్లాను లేవనెత్తేందుకు పంకుతూ, "కొండచిలువ తల నరికాను. దాని పట్టులో చిక్కి నీ కాళ్ళూ చేతులూ విమైనా విరిగిపోలేదు గదా?" అన్నాడు.

జాంగ్లా జవాబిచ్చేందుకు గొంతు సవిరించుకునేంతలో చికట్లో నుంచి, "ఆ ఘోరీలు భక్తితో పూజించే కొండచిలువ తల నరికిన వాడెవడు? ఇదుగో, నీ తల నరకబోతున్నాం, కాచుకో!" అంటూ నలుగురైదుగురు భయంకరాకారులు, పెద్ద పెద్ద శూలాలు పైకెత్తి, శిఖిముఖి కేసి పరిగెత్తుకు రాసాగారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

21

[శిథిముఖి కామాఖ్యనగరం నుంచి, జాంగలా అనే ఒక ఇబ్బందాదివాణ్ణి దారి చూపించుకు వెంటబెట్టుకుని బ్రహ్మపుత్రా నదిలోయలకు బయలుదేరాడు. వాళ్ళు ఒక మహారణ్యంలో ఉండగా జాంగలాను కొండచిలువ పట్టుకున్నది. శిథిముఖి దాన్ని చంపాడు. అదీచూసిన అఘోరీలనే నన్యానులు కొందరు అతని మీదికి రాసాగారు. తరవాత—]

తన మీదికి వచ్చే అఘోరీలను చూసి శిథిముఖి, తనకు చావు తప్పదనుకున్నాడు. వాళ్ళెంత క్రూరుల! తన తండ్రి చెప్పగా లోగడ అతడు వినివున్నాడు. కాని, ఈ సమయంలో పారిపోవటం గాని, వాళ్ళను ప్రాణునికి కోరటం గాని అవమానకరంగా శిథిముఖికి తోచింది. చావు తప్పనిసరి అయితే, వాళ్ళను ప్రతిఘటించి పోరాడుతూ చావటమే మేలనుకున్నాడతను.

శిథిముఖి యిలా ఆలోచించి శత్రు పైకెత్తి పెద్ద గొంతుతో, "విక్రమకేసరి! నువ్వు మన అంగరక్షకులతో తక్షణం ఇక్కణ్ణించి పారిపో. నన్ను అఘోరీల దండు చుట్టుముట్టుతున్నది. నా రక్షణకు వచ్చి సుభూత అనవసరంగా చావటం ఎందుకు?" అని కేక పెట్టాడు.

శిథిముఖి మాట ముగించే లోపలే, అఘోరీల్లో ఒకడు అతణ్ణి గూలంతో పొడవ

'చందమామ'

టోయాడు. శిఖిముఖి దాని దెబ్బ తవ్వకుని, ఆ అఘోరిని కత్తితో మెడ మీద అలాగా కొట్టాడు. వాడు, "మహాకాళా!" అని అరుస్తూ పక్కకు పడిపోయాడు. ఇంతలో అఘోరిల్లో ఒకడు, "ఆగండి! చాణ్ణి చంప కండి. వాడు విక్రమశేసరి గురువు పేరు ఉచ్చరిస్తున్నాడు." అని శేక పెట్టాడు.

ఆ సమయానికి అక్కడికి మరి నలుగురు అఘోరిలు వచ్చారు. శిఖిముఖి శేక వింటూనే, పారిపోవటానికి మారుగా, విక్రమశేసరి, అణితుడూ, విరభద్రుడూ కత్తులు చూసి అతడి రక్షణకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు. అఘోరిల్లో మొదట మాట్లాడిన

వాడు చేతులు దాచి తన వాళ్ళను కొంచెం వెనక్కు పొమ్మని చెప్పి, శిఖిముఖితో, "మీ కత్తులూ, ఈ పెలూ మా అఘోరిల ముందు ఎందుకూ కొరగావు. నేను నా అనుచరుల్ని వెనక్కు పొమ్మన్నది, మీకు భయపడి కాదు. ఇంతకు ముందు నువ్వు విక్రమశేసరి గురువు పేరు తలిచావు. అంతే కాకుండా అయన్ని పారిపోమ్మన్నావు. ఇది చాలా వింతగా వున్నది! ఎవంచి నువ్వు? ఆ విక్రమశేసరి గురువు ఎక్కడ?" అని ప్రశ్నించాడు.

శిఖిముఖి ఆ ప్రశ్నతో పరిస్థితి చాలా పరకు అర్థమైపోయింది. తాత విక్రమశేసరి చాలాకాలం పొటు అఘోరిలు వుండే ప్రాంతాన నివసించినట్టు, అతడు వదిలి పోయిన తాళవత్రాల ద్వారా తెలుస్తున్నది, తను శేకపెట్టి పారిపోమ్మన్నది, ఆ విక్రమశేసరినేనని విశ్వసుకుంటున్నారు.

విక్రమశేసరి తన సమీపానికి రాగానే శిఖిముఖి అతణ్ణి తనను ప్రశ్నించిన అఘోరికి చూపుతూ, "ఇకదే విక్రమశేసరి! ఈయన తాతగారైన విక్రమశేసరి" మహారాజు కొన్నెళ్ళ క్రితం ఈ ప్రాంతాలకే వచ్చారు. అయన ఏమైనది తెలియలేదు. అయన్ని వెతికేందుకే మేము కూరసిన

దేశం నుంచి బయలుదేరి ఈ ప్రదేశానికి వచ్చాం," అన్నాడు.

శిఖిముఖిని ప్రశ్నించిన అఘోరి తతిమ్మా వాళ్ళకు నాయకుడు. అతడు శిఖిముఖి ఇచ్చిన జవాబు వింటూనే, విక్రమశేనరి ముందుకు వచ్చి వంగి నమస్కరించి, "విక్రమశేనరి గురువు పోలికలన్ని వీలో వున్నవి. ఆయన మా ముఖా అఘోరిలకు అపదనమయ్యాల్లో నలహా లిచ్చి, దీర్ఘ రోగాలను మూలికా చికిత్సతో నయంచేసి ఎంతగానో పోయినట్టాడు. ఆయన యశం తియ్యకలేనిది. కాని..." అంటూ శిఖిముఖి ముఖంలోకి గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ, "అతడు చెప్పింది నా కేం అర్థం కావడం లేదు. విక్రమ శేనరి గురువు యింకా బతికుంటాడని మీ రెండుకు భావించారు? ఒకవేళ ఆయన బతికే వుంటే మీ దేశానికి ఎవ్వరై తిరిగి వచ్చేవాడు గదా?" అన్నాడు.

"ఆయన యింకా నజీవుడే అన్న కొన్ని వదంతులు మేం విన్నాం. బ్రహ్మపుత్రా నదీ లోయల్లోని ఒకానొక శిథిలాలయ ప్రాంతానికి ఆయన వెళ్ళినట్టూ, తరవాత ఆయన బాడ తెలియకుండా పోయినట్టూ, మాకు లభించిన తాళవ్రతాల ద్వారా మేము తీహించాం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"మీ తీహా నరైనది. విక్రమశేనరి గురువు ఇట్లుబాతి వాళ్ళు నివసించే లోయ ప్రాంతాలకు వెళ్ళాడు. తరవాత ఆయన బాడ మాకు తెలియలేదు. ఇభ్యులు ఆయన్ని చంపి వుంటారని మేం అనుకోం, ఆ ప్రాంతాల ఆయన వీదో భయంకర వ్యాధికి గురై మరణించి వుంటాడని మా నమ్మకం," అన్నాడు అఘోరిల నాయకుడు.

"అదేదో యిద మిత్తం గా తేల్చుకో దలిదాం. కాని, మాకు ఒకానొక పూజారి నుంచే కాక, మీ అఘోరిల నుంచి కూడా ప్రమాదాలు తప్పనట్టున్నవి," అన్నాడు శిఖిముఖి.

చందమామ

ఆ మాటకు అఘోరిల నాయకుడు నవ్వి, "మా వాళ్ళ నుంచి మీకు ఎలాంటి హానీ కలగకుండా, ఇదిగో ఈ రుద్రాక్షల దండ నీ ముంజీతికి కడుతున్నామ. ఆ పూజారి సంగతి నాకు తెలియదు. మీ బాగ్రత్తలో మీరుండండి. మీ దేశానికి తిరిగి పోయేలోపల మిమ్మల్ని ఈ మహారణాల్లో ఎక్కడో మరోసారి మేం తప్పక కలుసుకుందాం. నా పేరు ఘోరచిత్తుడు," అని చెప్పి, శిఖిముఖి చేతికి రుద్రాక్షల దండ కట్టి, చావు బతుకుల్లో వున్న తమ అనుచరుల్లో తనవాళ్ళచేత వట్టించుకుని అఘోరిల నాయకుడు వెళ్ళిపోయాడు.

శిఖిముఖి తామంతా దిగిన చెట్టు కిందకి వచ్చాడు. అజత, వీరభద్రులు వంటపనిలో నిమగ్నులయ్యారు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరిని దూరంగా తీసుకుపోయి, జాంగలాను కొండ చిలువ పట్టుకునే ముందు, తాను చెట్ల చాటున ఎవరో మాట్లాడుతున్న శబ్దం విన్న సంగతి చెప్పాడు.

"జాంగలాను ప్రశ్నించి నిజం తెలుసుకోవచ్చు గదా?" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"వారు మనకు తెలియకుండా మరెవరితోనో చెట్ల చాటున మాట్లాడివుంటు—మన ప్రశ్నలకు వాణ్ణుంచి నిజం బయటపడదు. ఒకవేళ నేనే పొరబడి వుండివచ్చు. గాలికి చెట్ల ఆకులూ, దిరుకొమ్మలూ చేసే శబ్దం కూడా ఒకోసారి ఎవరో గుసగుసలాడుతున్నట్టు ధ్వనించటం జరుగుతుంది. ఏమైనా మనం మరి కాస్త అప్రమత్తులంగా వుండాలి," అన్నాడు శిఖిముఖి.

వంట పూర్తవగానే అందరూ భోజనాలు చేశారు. అసరికి జాంగలా ఒళ్ళునొప్పలు పోయి, మామూలుగా నడవసాగాడు. చెట్టు కింద శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి తమ వెంట తెచ్చిన నారపట్టాలతో చిన్న గుడారం వేసుకుని, దానిలో పడుకున్నారు. అజితుడూ, వీరభద్రుడూ, జాంగలా కందరగాడిదలకు

మేత వెని, తాము దిగిన చోటుకు చుట్టూ అక్కడక్కడా నెగళ్ళు వెలిగించారు. అప్పు టికి జాము పొద్దుపోవటంతో తతిమ్నా మూడు జాముల రాత్రిలోనూ, జాము కొకరు చొప్పున మేల్కుని పుండి, కావలా కాయటానికి ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు.

మొట్టమొదటి కావలా వంతు అజితుడిది. అతడు నెగళ్ళు అరిపాకుండా మధ్యమధ్య వాటి మీద ఎందుపుల్లులు వేస్తూ, చుట్టూ పున్న చీకట్లో నుంచి ఏవైనా మృగాలు గాని, శత్రువులు గాని వస్తున్నారేమో కనిపెట్టేందుకు గుచ్చి గుచ్చి చూడ సాగాడు. అ జాము కాలమూ ఎలాంటి దుర్ఘటనా లేకుండా గడిచిపోయింది. దూరంగా అరణ్యంలో పులి అరుపు, నక్క కూతలూ మాత్రం అజితుడు విన్నాడు. మధ్యమధ్య ఏదో ఈల లాంటి ధ్వని కూడా అతడి చెవుల బడింది. బహుశా అది వెదురు పొదల్లో గాది చేసే శబ్దం అయివుంటుందనుకున్నా తతను.

అజితుడి వంతు అయిపోగానే జాంగ్లా కావలాకు పూ ము కు న్నా రు. అజితుడు పోయి వీరభద్రుడికి అంత ఎడంలో వరు కున్నాడు. కాని అతడికి నిద్ర సరిగా పట్ట లేదు. అఘోరీల దాడి చూసినంతరవాత

అతడికి యీ అరణ్యంలో ఏ నిమిషాన ఎలాంటి ప్రమాదం వస్తుందో అన్న భయం పట్టుకున్నది.

కొద్ది కాలం గడిచింది. అజితుడు కొంచెం సేపు నిద్రతో బోగి, దూరాన్నించి ఏదో క్రూర జంతువు అరుపు వినబడగానే మత్తుగా కళ్ళు తెరిచి చూశాడు. జాంగ్లా నెగళ్ళ పక్కగా నిలబడి అరణ్యంలోకి చూస్తున్నాడు. వాడు సరిగా కట్టెలు వేయ నందున నెగళ్ళు క్రమక్రమంగా అరి పోతున్నవి.

అజితుడు లేచి చాణ్ణి గట్టిగా కోవ్చడదా మనుకున్నంతలో, చెట్ల చాటు నుంచి

నన్నువి ఈల వెనబడింది. ఆ వెంటనే జాంగ్లా ఈల భుజాన పెట్టుకుని కూర్చున్నాడు. ఏదో మోసం జరగబోతున్నదని అజితుడు అనుకుని వెళ్ళుబ్బంగా తల తిప్పి శిఖిముఖి, విక్రమశేషరులు నిద్రపోతున్న గుడారం కని చూశాడు. ఆ సమయంలో అక్కడ కనిపించిన దృశ్యం అతణ్ణి నిలువెల్లా కంపించేలా చేసింది.

చిరుతపులి ఒకటి గుడారాన్ని నమిపించి, నెలను మూచూసి, గుడారం పట్టాల తాళి లోంచి లోపలికి తలపెట్టబోతున్నది. ఇంత బయటకుంటే ఎర్రగండు ఏం చేస్తున్నట్టు? అనుకున్నాడు అజితుడు. అతడిని రానున్న

ప్రమాదం అర్థం కాగానే, అంతవరకూ వున్న భయం కాస్తా ఎగిరిపోయింది.

"ఏరథద్రా, లే! ప్రమాదం ముంచుకు వస్తున్నది!" అంటూ అతడు ఎగిరి లేచి, చేతిలో వున్న ఈలను గురిచూసి చిరుతపులి కని వెనెరారు. అదృష్టం కొద్దీ ఆ ఈల సూటిగా పోయి చిరుతపులి రొమ్ముల్లో గుచ్చుకున్నది. బాధతో అది పెద్దగా బొబ్బ రిస్తూ, పడుతూ లేస్తూ దూరంగా వున్న పొదల కని పోసాగింది.

అజితుడి కేకలూ, చిరుతపులి బొబ్బరింతల్లో శిఖిముఖి, విక్రమశేషరీ నిద్ర లేచి కత్తులు చూస్తూ గుడారం నుంచి బయటికి

వచ్చారు. ఈలోపల అజితుడు, నిద్రలేచిన
వీరభద్రుడితో, జాంగలా పారిపోకుండా
చూస్తూండమని చెప్పి, శిఖిముఖి వాళ్ళు
దగ్గరకు వరిగెత్తి పోయి, జరిగిన దేమిటో
రెండు మాటల్లో చెప్పి, "ఆ పాదల చాటు
నుంచి ఈల వినిపించింది. అక్కడెవరో
దాగివున్నాడని నా అనుమానం," అన్నాడు.

విక్రమకేసరి ఆ మాట వింటూనే, విల్లు
తీసుకుని బాణం ఎక్కుపెట్టి, అజితుడు
చూపిన పాదం కేసి ఒకదాని వెంట ఒక
టిగా చూడు బాణాలు కొట్టాడు. చూడో
బాణం జాయోమంటూ పోయి ఒక పాదం
తాకేసరికి, అక్కణ్ణించి పెద్దగా ఒక చావుకేక
వినిపించింది. మరుక్షణంలో పాద బాగాకదిలి
నట్టయి, అందులో నుంచి నల్లని ఆకారం
ఒకటి అయబడి పారిపోవటం కనిపించింది.

శిఖిముఖి, అజితుణ్ణి హెచ్చరిస్తూ, "ఈ
గుడ్డివెన్నెల్లో చాణ్ణి ఒంటరిగా వెంటడిం
చడం ప్రమాదం. శత్రువులు మరి కొందరు
ఆ చుట్టువక్కల ఎక్కడైనా దాగివుండొచ్చు.
మీ యిద్దర్లో ఒకరు జాంగలాను కనిపెట్టి
వుండండి. మరొకళ్ళు మన సామాను
రక్షణ చూడండి. నేనూ, కేసరి పోయి
మొందుగా, ఆ గాయపడిన చిరుతపురి
ఏలా వుందో చూసే వస్తాం. గాయపడిన

క్రూరమ్మగాన్ని వదిలి హరుకోవటం చాలా
ప్రమాదం," అన్నాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి బయలుదేర
గానే, అజితుడు, "శిఖిదారా! ఇంత జరుగు
తున్నా ఎర్రగందు అరవకుండా మొరగ
కుండా వున్నదే?" అన్నాడు.

"దానికి ఎవరో ఎవరో ఏమిటి—ఈ
జాంగలా మత్తుమందు పెట్టాడు. నీ కేక
విసపడగానే దాన్ని తట్టి రేపాలని చూశాను.
అది మత్తుగా పడి వున్నది....అదంతా తర
వార చూద్దాం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

వెలుగుతున్న కళ్ళి ఒకటి తీసుకుని
శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి పాదాలను నమిపిం

చేంతలో చిరుతపులి ఒకసారి గట్టిగా అరిచి
వాళ్ళ మీదికి దూకబోయింది. కాని, బాగా
గాయపడి వుండటం వల్లా, గుండెల్లో గుచ్చు
కున్న ఈటె ముందుకాళ్ళకు అడ్డపడటం
వల్లా, అది పొదలో నుంచి దూకుతూనే
పక్కకు పడి గిలగిల్లాడ సాగింది.

శిశిముఖి ఈటెతో దాని తల మీద
రెండుసార్లు బలంగా పొడిచి, గుండెల్లో దిగి
వున్న ఈటెను పట్టుకుని ఒక్క గుంజాతో
బయటికి లాగాడు. చిరుతపులి ఓ క్షణ
కాలం గిల గిల తన్నుకుని ప్రాణాలు
దిడిచింది.

"శిశి! ఇది చూశావా?" అంటూ
విక్రమకేసరి తన ఈటెను చిరుతపులి
మెడ మీద అనించాడు. అక్కడ ఒక తోలు
పట్టెడ—చిరుతపులి మెడకు బిగించి
వున్నది కనిపించింది.

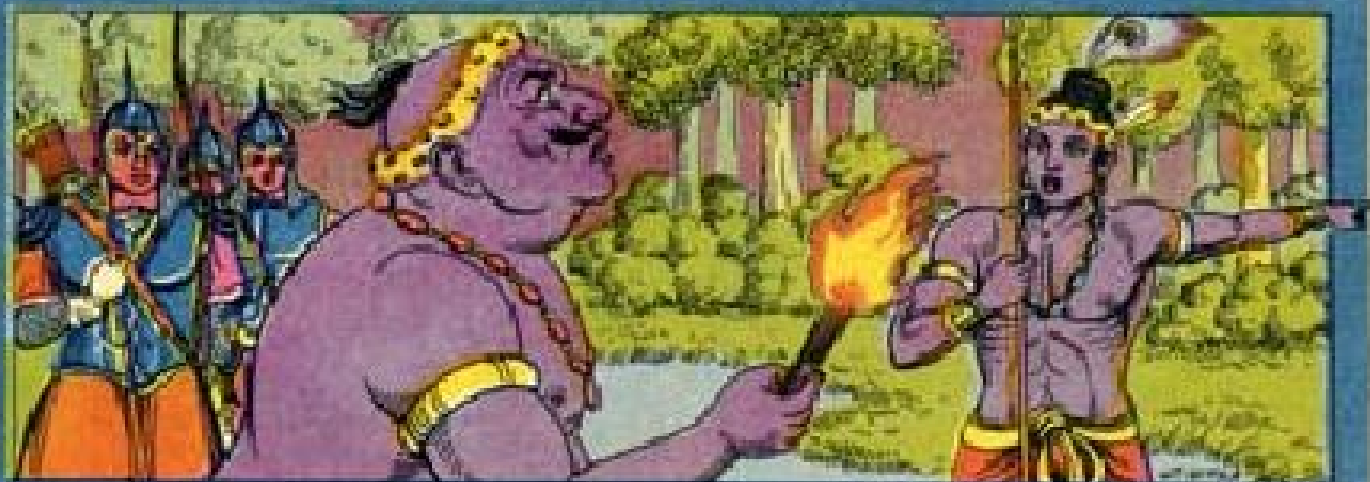
"ఇది పెంపుడు చిరుత. దీన్ని పెంచిన
వాడు స్వయంగా వచ్చి మనం వున్న

గురారం మీదికి దివి్చి పదిలి పొదల్లో
దాక్కున్నాడు. వాడు నీ బాబుదెబ్బ
తిన్నాడు. ఇక వాడి సంగతి చూద్దాం
వద," అంటూ శిశిముఖి బయలుదేరాడు.

ప్రాణభయంతో గజగజ పయికిపోతున్న
బాంగ్లా దగ్గరకు అతడు రాగానే, బాంగ్లా
దబ్బంపెడుతూ అరడి పొదాల మీద పడ
బోయాడు. శిశిముఖి, వాణ్ణి మెడ పట్టుకు
గుంజి నిలబెట్టి, వాడి చేతిలో ఒక వెలిగే
కట్టెపుల్ల పెడుతూ, "అన్ని సంగతులూ
తరవాత చూద్దాడదాం. బాబుదెబ్బ తిన్న
నీ మిత్రుడు ఎలా వున్నాడో చూడాలి.
ముందుండి దారితియ్యి. పారిపోవాలని
చూశావో, నీ వెన్నులో ఈటె గుచ్చుతాను,"
అన్నాడు కఠినంగా.

బాంగ్లా మరింతగా పయికిపోతూ
పొదల కేసి నడవసాగాడు. వెనక్కి శిశిముఖి,
విక్రమకేసరి బయలుదేరారు.

—(అంకాపుంది)

శిథిలాలయం

22

[అసెంబ్లీలు శిథిలముఖితో రాజీమాటలు మాట్లాడి తమ దారిని వెళ్ళిపోయారు. శాస్త్రవేళ శత్రువులు తమ మీదికి దొంగదాటుగా వదిలిపెట్టిన చిరుతపులిని శిథిలముఖివాళ్ళు చంపారు. వాళ్ళకు సాయపడిన బాంగ్లాను, గాయపడిన వాని మిత్రుడు ఎక్కడున్నది తెలుసు కునేందుకు, ముందుంచి దారి ఏయేమిది శిథిలముఖి అర్థమయిందాడు. తరువాత—]

రౌగదాకాంతిలో శిథిలముఖివాళ్ళు పాదం పెక్కిగా నడుస్తూ, గాయపడిన శత్రువు కోసం వెతకసాగారు. వారి కోక పాద దగ్గర నెత్తురు మరకలు కనిపించినై. అక్కడ విరిగిన కొన్ని చెట్టురెమ్మలూ, అకులూ చెల్లాచెదురుగా పడివున్నవి.

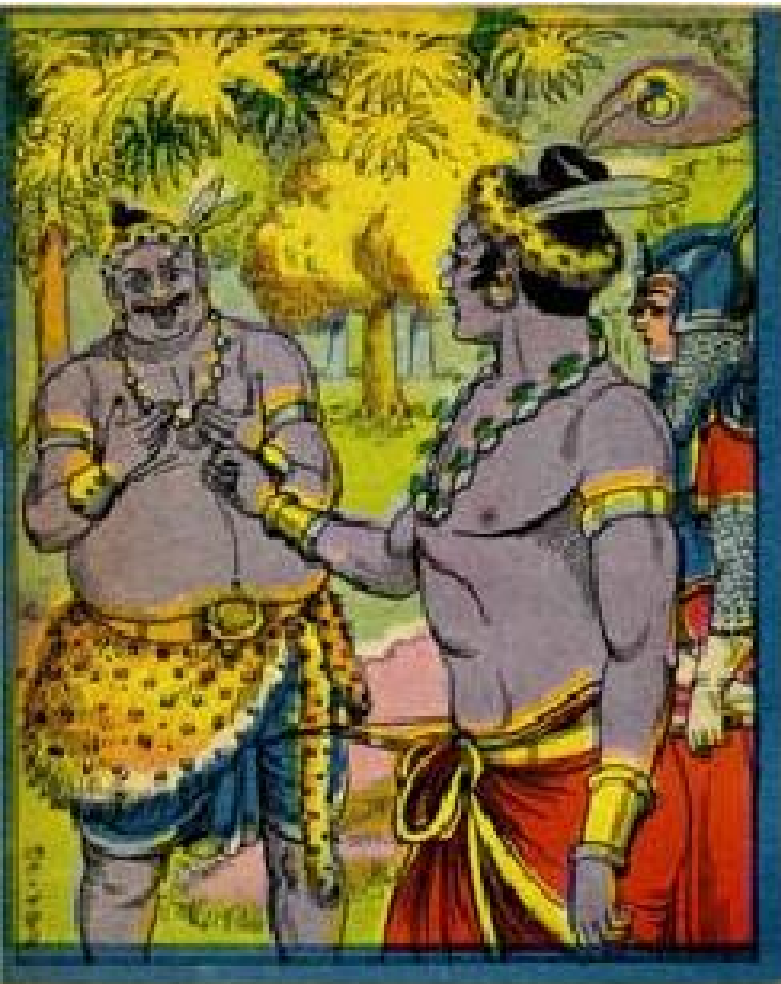
"శేనరీ, వాడు నీ బాబంటెబ్బు తిన్నది, యీ పాద దగ్గరే. కాని, ఎలాగో యిక్కణ్ణుంచి పారిపోగలిగాడు. తెల్లవార వస్తు

న్నది. ఇంకా యిక్కడ కాబయాపన చెయ్యటం ఎందుకు? ప్రయాణనన్నా పోలు చేద్దాం," అన్నారు శిథిలముఖి.

"మన ప్రయాణానికి దారి చూపి సాయపడేవా రెవరు? ఈ బాంగ్లా శత్రు పక్షిందాడని తెలిసిపోయింది గదా?" అన్నారు ఎర్రమతేనెరి.

"ఏ పక్షిందాడయినా, వీడు ప్రస్తుతానికి మన అధీనంలో వున్నాడు. కామాఖ్య

'చందమామ'

నగరం నుంచి బయలుదేరేటప్పుడు, వీడు మనసు ఇట్టుజాతివాళ్ళు నివసించే గోల్ భరా గ్రామం చేరుస్తానని మాట యిచ్చాడు. ఆ పని విడిచేత చేయించుదాం," అన్నాడు శిశిముఖి.

"ఇంకా యీ దుర్మార్గుణ్ణి నమ్మటమా? మనసు తప్పదారి పట్టించి, ఆ శిశిలాంబు పూజారికి ఒప్పచెప్పగలడు!" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"అలాంటి భయం ఏమీ లేదు. ఏదైనా మోసం చేయబోతున్నట్టు అనుమానం కలిగిన మరుక్షణం, ఈ జాంగలాను కత్తికో ముక్కలు ముక్కలుగా నేరుకుతాను. మన

కొచ్చిన చిక్కెమిటంటే, ఈ మహారణ్యాల్లో, నదీ తోయల్లో వీడు తప్ప, దారి చూపగలవాడు మరొకడు లేడు. ఏన్నో అందుకు ఉపయోగించుకోక తప్పదు," అన్నాడు శిశిముఖి.

"ఆ ఉపయోగించుకోవటం అదీ నీవే చూసుకోవాలి. నేను మాత్రం ఈ జాంగలాను ఒక్క క్షణం కూడా నమ్మను," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"నేనూ అంతే," అని శిశిముఖి, జాంగలా కేసి తిరిగి, "జాంగలా, నిజం చెప్పు. నీకు డబ్బు మీద ఎక్కువ ఆకా, ప్రాణం మీద ఎక్కువ ఆకా?" అని ప్రశ్నించాడు.

జాంగలా ఓ క్షణకాలం తటవటా యించి, తరవాత చిన్నగొంతుతో, "శిశి దొరా! నాకు రెంటి మీదా సమానమైన ఆశ ఉన్నది. ఒకటి లేకపోతే రెండోది వృధా!" అన్నాడు.

"ఎంత విశ్వాసపూతుకుడివైనా, ఇప్పుడు అజాగ్రత్తపెట్టినా, పరధ్యానం చేతనే నిజం చెప్పినట్టు కనబడుతున్నావు. ఈ క్షణం నుంచి నీ ప్రాణం నా గుప్పిట్లో వున్నది. ఎలాంటి మోసం చేయకుండా గోల్ భరాకు మమ్మల్ని చేర్చిన మరునిమిషంలో నీకు

స్వీచ్ఛ యిస్తాను; కొంత ధనం కూడా యిస్తాను. విన్నావా?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"విన్నాను, దొర! కామాఖ్యనగరంలో శిఖిలాటయ పూజారి అంటుంటేని ధనం అశ చూపి, నన్ను పత్రమార్గం పట్టించాడు. ఇకనుంచి మీకు విశ్వానపాత్రుడుగా బతుకు తాను," అన్నాడు జాంగలా.

శిఖిముఖి తలపూచి, జాంగలాను ముందు నడపమని, పత్రమశేసరితో రాత్రి తాము బసచేసిన చెట్టు దగ్గరకు బయలు దేరాడు. కాళ్ళు ఆ చెట్టు దగ్గరకు వచ్చే సరికి అజితుడూ, విరభద్రుడూ ఎర్ర గండుతో వినోదంగా ఆడుకుంటున్నారు. శిఖిముఖిని చూస్తూనే కుక్క అతడి దగ్గి రకు పరిగెత్తుకు వచ్చింది.

శిఖిముఖి, ఎర్రగండు తల నిమిరుతూ, "మత్తుమందు చెబ్బి నుంచి యిప్పటికి కోలుకున్నావన్న మాట! ఇదుగో, ఆ మందు ప్రయోగించినవాణ్ణి ఓ కంట కనిపెట్టి వుండు. పారిపోవాలని చూస్తే, మమ్మల్ని హెచ్చరించ నవసరం లేదు, కంతం కొరికి నెత్తురు తాగు," అన్నాడు జాంగలాను చూపుతూ.

ఎర్రగండు చిన్నగా మొరిగింది. జాంగలా వెలవెలపోతూ, "నే నిక నుంచి

తమకు విశ్వానపాత్రులైన సేవకుణ్ణి, దొర!" అన్నాడు.

"ఆ సంగతి ముందుముందు నువ్వు రుజువు చేసుకోవలసి వున్నది. ప్రస్తుతానికి తాడుతో ని చేతులు వెనక్కు విరిచికట్టి, పారిపోకుండా వుండేందుకు కంచరగాడిద మెడకు, ఆ తాడు బిగించబోతున్నాను," అన్నాడు శిఖిముఖి.

ఆ తరవాత అందరూ కలిసి తమ సామానులను రెండు కంచరగాడిదల మీదా వేసి తాళ్ళతో గట్టిగా కట్టారు. అజితుడు, జాంగలా చేతుల్ని వెనక్కు లాగి తాడుతో బలంగా ముడివేసి, రెండవ కొనను కంచర

గాదిద మెడకు కట్టాడు. శశిముఖి అబ్బా
పించగానే జాంగ్లా ముందుండి దారి
తీయసాగాడు.

మెట్టమధ్యాహ్నం వరకూ వాళ్ళు అర
ణ్యంలో నడిచి, ఒక లోయలో ప్రవ
హిస్తున్న ఒక నది పాయను చేరారు. అది
హిమాలయాల్లో పుట్టిన ఏదో ఒక పెద్ద నదికి
ఉపనది అయివుంటుంది. నదిలో అక్క
డక్కడా ఎత్తయిన రాళ్ళగుట్టలు వున్నవి.
వాటి మీదా, నది అంచులనా అనేక
వందల సంవత్సరాల మొసళ్ళు వున్నవి.

శశిముఖి ఆ మొసళ్ళు కేసి పింతగా
చూస్తూ, "కేసరి! మనం బహుశా యీ

నది దాటవలసి వుంటుందనుకుంటాను.
నీటి వెగం హెచ్చుగా వున్నా. నది వెడల్పు
మారు గజాలకన్న ఎక్కువ వుండదు. కాని,
యీ మొసళ్ళు చిక్కకుండా దీన్ని
దాటటం పెద్ద చిక్కు సమస్యే," అన్నాడు.

"జాంగ్లా కావాలని మన నిక్కడికి
నడిపిందాడేమో అని నా అనుమానం.
గోల్డెన్ గ్రామం చేరేందుకు యీ నదిని
దాటవలసిన అవసరం వున్నదే లేదో చాల్చి
అడిగి చూస్తాను," అన్నాడు కేసరి.

అందరికన్న ముందు నడుస్తున్న జాంగ్
లాను సమీపించి విక్రమకేసరి, "జాంగ్లా!
ఈ మొసళ్ళ నదికి దారి తీశావేం! గోల్డెన్ గ్రా
మంకెంత దూరం?" అని అడిగాడు.

జాంగ్లా రొప్పుతూ, "ఈ నదితీరం
వెంట నాలుగైదు కోసుల దూరం పోయి,
ఒక కొండచరియ దారి వెనక్కు తిరిగి
ఒక కోసు దూరం వస్తే, గోల్డెన్ గ్రామం
చేరవచ్చు. అలా కాక యిక్కడే నది దారి
వెళితే, ఆ గ్రామం నుమారు రెండు కోసుల
దూరంలో వుంటుంది," అన్నాడు.

"నీ కోసుల రెక్క ఏదో కాస్త తికమకగా
వున్నది. నదిలో యిన్ని మొసళ్ళు వుండగా
ప్రాణాపాయం లేకుండా దీన్ని దాటటం
ఎలా?" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

చందమామ

"చెట్లకొమ్మలు గాని, బోదెలు గాని నరికి తెప్పలు కట్టి వాటి మీద నది దాట వచ్చు, దెరా," అన్నాడు జాంగ్లా.

అంతలో అక్కడికి శిశిముఖి వచ్చాడు. విక్రమశేసరి జాంగ్లా చెప్పినదంతా అతడికి చెప్పి, నీ అభిప్రాయం ఏమిటని అడిగాడు.

"ఇది కొంచెం తాపీగా అలోచించవలసిన సంగతి. మనసు యీ జాంగ్లా గోల్దరా గ్రామం చేరుస్తున్నాడే, లేక శిథిలాలయ పూజారి మాటు పెట్టుకు కూచున్న చోటుకు చేర్చబోతున్నాడే ముందుగా తెలుసుకోవాలి. ముందు యిక్కడ వంటపనులు కానిచ్చి, భోజనాలు ముగించుకుని తరవాత ఏం చేయవలసింది అలోచిద్దాం," అన్నాడు శిశిముఖి.

ఆ వెంటనే కంచరగాడిదల మీంచి సామానులు దిండి అజేతుడూ, పిరభద్రుడూ పంటపని ప్రారంభించారు. శిశిముఖి, జాంగ్లా చేతికట్టు విప్పి, పారిపోవాలని ప్రయత్నిస్తే దావు తప్పదని హెచ్చరించాడు. ఈ లోపల విక్రమశేసరి ఒక ఏత్తయిన చెట్టు ఎక్కి, అక్కణ్ణించి వరిసరాలు వరి కలిపించాడు. అతడికి నది అవతల ముసూరు రెండుమూడు కోసుల దూరంలో, ఒక కొండ

వాడం దగ్గిర్చుంది పొగ వస్తూండటం కనిపించింది.

విక్రమశేసరి చెట్టు దిగి వచ్చి, శిశిముఖికి యీ సంగతి చెప్పి, "అది గోల్దరాయే కావచ్చు," అన్నాడు.

"అయే వుంటుంది. భోజనాలైన తరవాత జాంగ్లాను చెట్టెక్కించి ఆ పొగ ఎక్కణ్ణించి వస్తున్నదే చూసి చెప్పమందాం. శిథిలాలయ పూజారి కూడా మన దారి తెన్నులు చూస్తూ, యీ ప్రాంతాల్నే ఎక్కడో వున్నట్టు తెలుస్తున్నది గదా. మనం తగు జాగ్రత్తలో వుండాలి," అన్నాడు శిశిముఖి.

తరవాత అందరూ చెట్లనీడన కూర్చుని భోజనాలు చేశారు. నదిలో నుంచి నీరు తేవటానికి పోయిన అజితుడూ, వీర భద్రుడూ ఎంతో శ్రమపడి మొసళ్ళను దివరకొట్టి పాత్రల్లో నీళ్ళు నింపుకోవలసి వచ్చింది.

"కేసరి దేరా! ఈ నదీని మనం చాటాలని మాడటం ప్రమాదకరం. నది వెంట ఎగువకు పోయి, యీ జాంగ్లా చెప్పిన కొండచరియ వీటో చాటి, గోల్దేరా చేరటం దావుంటుంది," అన్నాడు అజితుడు.

"అదే అలోచిస్తున్నాం. అసలు యీ మోసకారి మాటల్లో వున్న నిజమెంతో

ముందు తెలుసుకోవాలి గదా," అన్నాడు విశ్రమకేసరి.

శిఖిముఖి, జాంగ్లాను దగ్గరకు పిలిచి, దావులనున్న మహావృక్షం ఒకటి ఎక్కి చుట్టుపక్కల పూజారిముఠాగాని, ఏదైనా గ్రామంగాని వున్నదేమో చూడమన్నాడు.

జాంగ్లా ఎరుగుబంటిలా చకచకా చెట్టు మీదికి పొకిపోయి, చుట్టూ ఓ మారు కలయ చూసి, ఉన్నగా నవ్వుకుని చెట్టు దిగి వచ్చాడు. వాడు నవ్వుకోవటం శిఖిముఖి వాళ్ళు గమనించలేదు.

జాంగ్లా, శిఖిముఖి దగ్గరకు వచ్చి, "దేరా! దూరాన కొండల్లో గోల్దేరా గ్రామం కొంచెంగా కనబడుతున్నది. గ్రామం చుట్టూ అరణ్యం కావటంతో కొత్త వాళ్ళు దాన్ని గుర్తించటం కష్టం. ప్రయాణమవుదామా?" అని అడిగాడు.

"ప్రయాణం యిప్పుడు కాదు, ఎండ తగ్గి చల్లబడితే తరవాత. నీ మిత్రులు— ఆ పూజారి ముఠా నదీ అవతల ఎక్కడైనా కనిపించిందా?" అని అడిగాడు శిఖిముఖి.

ఆ ప్రశ్న వింటూనే జాంగ్లా కొంచెంగా పణికి, "నన్నింకా నమ్మటం లేదా, దేరా! ఆ దుర్మార్గులు నా కంటబడితే ప్రాణాలతో వదిలను," అన్నాడు.

"ఇది రుబావు కావలసిన సంగతి. కాని, ఒకవేళ నువ్వు ఏదైనా మోసానికి సాఫా ఏస్తే మాత్రం నిన్ను నేను ప్రాణాలతో వదిలను," అన్నాడు శశిముఖి.

జాంగ్లా చేతులు కెందూ ఎత్తి శశిముఖికి నమస్కరిస్తూ, ఏమో చెప్పబోయేంతలో మేకకు వదిలిన కంచరగాడిదల్లో ఒకటి, నది ఒడ్డునే వున్న ఒక చెట్లపాద దగ్గిర్నుంచి పెద్దగా అరుస్తూ, దూరంగా పారిపోసింది. శశిముఖి, అజితవీర భద్రుల్ని దాన్ని మళ్ళీ వేమకురమ్మని చెప్పబోయేంతలో, జాంగ్లా కర్ర ఒకటి తీసుకుని, గాడిద కేసి పరిగెత్తాడు.

చీకమకేసరి చచ్చిన విల్లంబులు చేత బట్టి, జాంగ్లా కేసి గురి చేశాడు. ఒకవేళ వాడు అరణ్యపుకల్లోకి పారిపోవాలని చూస్తే, బాణంతో కొట్టటానికి అతడు సిద్ధంగా వున్నాడు.

ఈలోపల అజిత వీరభద్రులు కూడా అటుకేసి బయలుదేరారు.

జాంగ్లా పరిగెత్తుతున్నవాడల్లా నది ఒడ్డునున్న చెట్లపాద దగ్గిరకు వెళ్తూనే తక్కువ అగిపోయాడు. పొదలో నుంచి ఒక చిరుతగండు కోపంతో అరిచింది. అది ఆ సమయంలో అక్కడ తాను చంపిన లేడి నెకదాన్ని తింటున్నది. ముందు

కందరగాడివా, తరవాత బాంగ్లా అక్కడికి పోయి దాన్ని చెప్పకొట్టారు.

చిరుతపులి పొదలో నుంచి తల బయటికి పెట్టింది. పొదకు ఒక గజం దూరంలో బాంగ్లా భయకంపితుడై, వెనక్కు అడుగు వేసేందుక్కూడా శక్తిదాలక నిలబడిపోయాడు. ఒక తృటికాలం యిలా చిరుతపులి, వాడూ ఒకరి ముఖాలోకదు చూసుకుంటూ స్థాయిపుల్లా కదలామెదలక పుండిపోయారు. అంతలో చిరుత కసిగా అరిచి, బాంగ్లా కేసి లంఘించింది. బాంగ్లా రావు ఏలానూ తప్పదనుకుని కర్రతో బలంగా చిరుతపులి తల మీద కొట్టాడు.

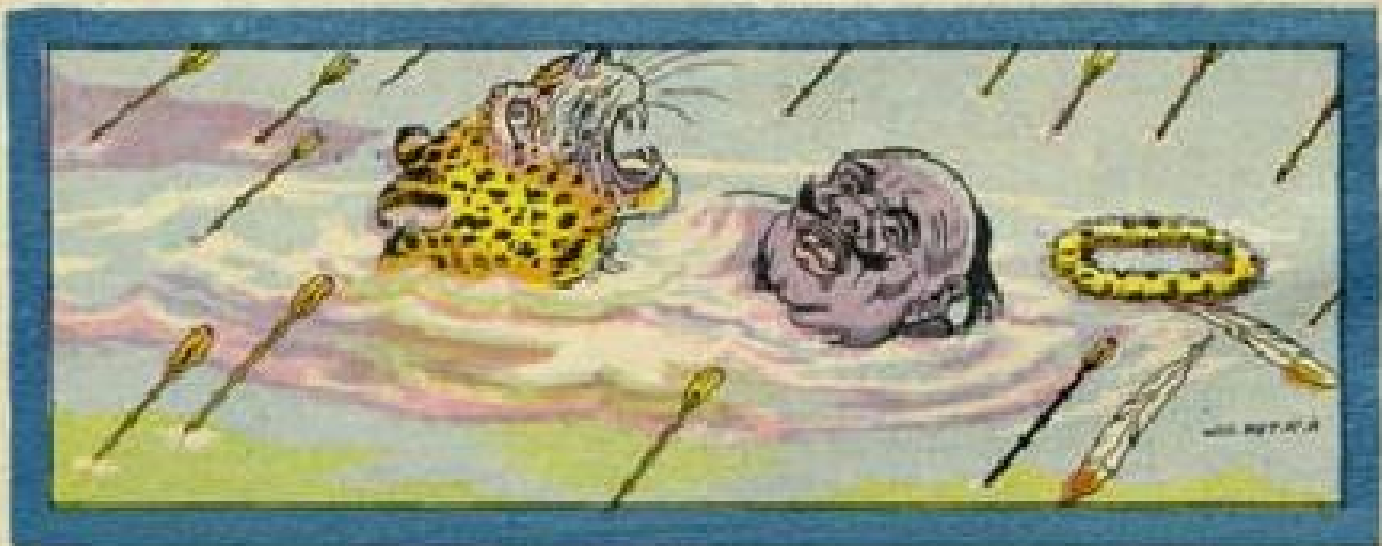
కాని, చిరుత బలం ముందూ, వెగం ముందూ అతడి శక్తి కొరగానిదైపోయింది.

చిరుతపులి, తన గొంతువట్టుకొకుండా బాంగ్లా దాని మెద మీద బలంగా ముష్టి ఘాతా లివ్వసాగాడు. అది కాళ్ళతో వాడి నడుం వట్టుకుని విడిచింది. చిరుతా,

బాంగ్లా కూడా ఒకళ్ళనొకళ్ళు బలంగా వట్టుకుని పుండటంతో, ఆ ఊపుకు వల్లంగా పున్న నదిలోకి దెడ్డుకుంటూ పోయి, ప్రవాహంలో వణ్ణారు.

ప్రవాహంలో పడినా ఒకళ్ళనొకళ్ళు వదలకుండా సంఘర్షిస్తున్న చిరుతా, మనిషి మీదికి పడి వణ్ణెండు మొసళ్ళు అన్ని వైపుల నుంచి వెగంగా వచ్చివడినై. కీనాల మీద బరిగిపోయిన యీ మోరం చూసి, కలిములి నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. కాని, విక్రమకేసరి, మొసళ్ళ కేసి బాణం తరవాత బాణం కొట్టసాగాడు.

పోరాడుతూ ప్రవాహం వెంట కొట్టుకు పోతున్న చిరుతపులి, బాంగ్లాని కేసి, నది అవతలి ఒడ్డునున్న చెట్లలో నుంచి బాబాలు రివ్వరివ్వ మంటూ రాసాగినై. అక్కడెవరో దాగివుంది బాంగ్లాకు తగలకుండా, గురిగా చిరుతపులి మీదికి బాబాలు వదులుతున్నారు. —(ఇంకా పుండి)

శిథిలావస్థ

23

[జాంగలాను శంకరాదిదళము కట్టించి, వాళ్ళి ముందుండి వారితియముని శిథిముఖి అర్జునులచేతులను. ముద్దాహుంచేతులను అందరూ ఒక నదికిరం చేరారు. అక్కడ జాంగలా పైకి ఒక చిరుతపులి దూకింది. పులి, వాడూ మొనలున్న నదిలో వర్జారు. ఆ నదు యంలో నది అవతలి నుంచి రివ్వమంటూ బాబాలు రాసాగినై. తరవాత—]

నది అవలి గట్టు నుంచి జాంగలా, చిరుత పులుల శేసి బాబాలు రావటం చూస్తూనే శిథిముఖి ఒక కణకాలం అక్కర్లవది, విక్రమశేసరిని హెచ్చరించాడు. ఆ బాబాలు వదులుతున్నవాళ్ళు జాంగలా మిత్రులని అతడికి అనుమానం కలిగింది. ఆ మిత్రులు మరెవరో కాదు, పూజారిముతా!

"శేసరి! మనం నదికిరం నుంచి కొంచెం వెనక్కు రావటం మంచిది. నది

అవతలి నుంచి బాబాలు కొడుతున్నవాళ్ళు పూజారి ముతా, సందేహం లేదు. మనం వాళ్ళ బాణంబెప్పుడు అందుబాటులో వున్నాం, జాగ్రత్త!" అన్నాడు శిథిముఖి.

శిథిముఖి హెచ్చరిక వింటూనే శేసరి, అజితవీరభద్రులు నదికిరం నుంచి బాగా వెనక్కు వచ్చేకారు. ప్రవాహంలో జాంగలా, చిరుతపులి ఒకరి నుంచి ఒకరు వేరుపడి పోయారు. జాంగలా మునుగుతూ తేలుతూ,

‘తం ద మా మ’

సది అవతరి ఒడ్డుకు చేరేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. దిరుతపురి గిరిగిరి తమ్ము కుంటూ ప్రవాహం వెంట కొట్టుకుపోతున్నది. మొసళ్ళు కొన్ని, బాబాలు తగలటంతో బిడిరిపోయి దూరంగా పోసాగినై.

ఈ స్థితిలో చెట్లచాటు నుంచి ఒక దృఢ కాయుడు తెప్ప నెకదాన్ని ఈడ్చుకుంటూ వచ్చి సదిలోకి వదిలాడు. అతడి వెనకగా పరిగెత్తుకొచ్చిన యిద్దరు ప్యక్తులు ఎగిరి దావిమీద ఎక్కి, చిన్న చిన్న తెడ్లతో దాన్ని బాంగ్లా కేసి తోసుకుపోసాగారు. తెప్పలా కొచ్చిన ధృఢకాయుణ్ణి చూస్తూనే శిశి ముఖి వాడెవడైంది గుర్తించాడు.

శిశిముఖి, విక్రమకేశసరికి వాణ్ణి చూపిస్తూ, "వాణ్ణి గుర్తించావా? వాడు సవరభేరుండం, పూజారి నొకడు. గురిచూసి బాణం గుండెల్ని చూసుకుపోయేలా కొట్టు," అన్నాడు.

విక్రమకేశసరి బాణం వదిలేందుకు గురిచూసేంతలో, సవరభేరుండం అయిదారడు గురి ఎత్తున్న ఒక చాలును పట్టుకుని, దాని మీంచి తల పైకెత్తి శిశిముఖి కేసి చూస్తూ, "వాడెవడు, శిశిముఖా? శిబర పెద్ద శివాలుడి కొడుకా? ఎక్కడి కుంభార మిట్టపల్లె. ఎక్కడి బ్రహ్మపుత్రానది లోయలు! చావదలిపై యింత దూరం రావాలా? వృథా ప్రయాస!" అన్నాడు.

సవరభేరుండం మాట ముగించే లోపలే విక్రమకేశసరి వదిలిన బాణం రిప్పుమంటూ పోయి చాలు పైభాగాన్ని తాకి, నీంద పడి పోయింది. భేరుండం ఆ దెబ్బకు ఎగిరి పడి, "నా మాటలు విసజయతున్నయ్యా? ఈ చాలు పూజారి దొర మంత్రించి నా కిచ్చింది. దీని వెనక పున్న వాడికి ప్రాణ భయం లేదు!" అన్నాడు.

విక్రమకేశసరి విల్లుకు మరో అంబుపెట్టి వదలబోయేంతలో సవరభేరుండం దగ్గిరకు శిథిలాలయ పూజారి వచ్చాడు.

పూజారిని చూస్తూనే శిశిముఖి చప్పున విక్రమకేసరి కేసి తలతిప్పి, "కేసరి! ఇప్పుడు నువ్వు కొట్టవలసింది శిథిలాలయ పూజారిని. బాగా గురి చూడు. మేము తక్కినవాళ్ళ సంగతి చూస్తాం," అన్నాడు.

ఆ వెంటనే శిశిముఖి, అజితవీర భద్రులు కూడా విల్లంబులు చేతికి తీసుకున్నారు. అందరూ మోకాళ్ళ మీద వంగి బాణాలు పదిలేందుకు గురి చూస్తున్నంతలో పూజారి పెద్దగా నవ్వుతూ కొంచెం వెనక్కుపోయి, "ఒరే, మూడుల్లారా! మీ బాణాలు యింత దూరం వచ్చి నన్ను తాకలేవు. అయినా ప్రయత్నించండి," అంటూ కేకపెట్టి, తన ఏక్కనున్న అడవి దొంగలకు సాంజుచేగాడు.

దొంగలు గజగజా విల్లుకు బాణాలు సంధించి, శిశిముఖివాళ్ళ కేసి విడవ సాగాడు. కాని, అవి వాళ్ళవరకూ రాకుండా మధ్య వున్న నదిలో పడిపోసాగినై. శిశిముఖి అతడి అనుచరులూ పదిలిన బాణాలు కూడా, పూజారి ముకాసు తాకలేదు. ఈ విధంగా నాలుగైదు నిమిషాల పాటు బాణాలు పదిలింతరవాత, యిందు వల్ల ప్రయోజనంలేదని పూజారికి, శిశిముఖికి కూడా తెలిసిపోయింది.

శిశిముఖి తన అనుచరులకు యిక బాణాలు వ్యర్థపరచవద్దని చెప్పి, "మనం పూహించినట్టు శిథిలాలయ పూజారి మనను వెన్నంటే వస్తున్నాడు. మన కన్న ముందుగా వాడు నది దాటడంటే, బహుశా వాడు యీ సరికే గోల్తేతరా గ్రామం పోయి అక్కడివాళ్ళ నుంచి శిథిలాలయాన్ని గురించి చాలా భోగట్టా సంపాదించి వుంటాడు," అన్నాడు.

"అలా జరిగినట్టే తోస్తున్నది. బాంగ్ లాను మన మీద తెలివిగా ప్రయోగించి ఆ దుర్బాధుడు మన రహస్యాలు చాలా గ్రహించాడు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"అప్పటి సమస్య ఎవరు ముందుగా శిథిలాలయాన్ని చేరతారనేది. గోల్డెథరా గ్రామంలో దాన్ని గురించిన వివరాలు మనం తెలుసుకుందాం అనుకున్నాం. ఒక వేళ పూజారి అక్కడికి ముందుగా పోయినా ముందుకుపోయింది. శేరు. వెళ్లి 'ఆ శిథిలాలయ ప్రాంతంలోనైనా చేజిక్కించుకుని వర్తనాశనం చేయగలం,' అన్నాడు శిథిముఖి.

నదికి అవతలి నుంచి పూజారి ముకా, యివతలి నుంచి శిథిముఖి అతడి అనుచరులూ ఒకళ్ళనొకళ్ళు కొంతసేపు క్రోధంగా చూసుకుంటూ నిలబడ్డారు.

అప్పటి పరిస్థితుల్లో ఎవరికెవరూ పోసి కలిగించలేరని యజ్ఞవైంది. శిథిముఖి కొంచెం సేపు ఆలోచించి, విక్రమశేనరితో, "ఇక మనం, ఆ జాంగలా చెప్పిన కొండచరియ శేని బయలుదేరదాం. గోల్డెథరా గ్రామం చేరేందుకు అది చుట్టూదారి అయినా తప్పదు. ఈ మొనల్ని నదిని శత్రువులు అవతలి గట్టున కాపు వేసుకుని వుండగా దాటాలని ప్రయత్నించటం ప్రమాదానికి దారి తీస్తుంది," అన్నాడు.

శిథిముఖి యిలా అనగానే అందరూ ప్రయాణ సన్నాహాలు ప్రారంభించారు. తమతమ సామానులన్నీ కంచరగాడిదల మీద వేసి, నదితీరం వెంట నడుస్తూ నూర్కాస్తమయం వేళకు కొండ ప్రాంతాన్ని చేరి అక్కడున్న చిన్న కొండచరియ నెక దాన్ని చూశారు.

సముమాలలా చేకటి మురుగుకుంటున్న సమయంలో యిరుగుగా వున్న కొండచరియను దాటాలని చూడటం ప్రమాదకారణం అవుతుందని శిథిముఖి, విక్రమశేనరి సంప్రతించుకుని నిర్ణయానికి వచ్చారు. ఆ ఇరుకు దారిలో పూజారి ముకా ఏ రాళ్ళదాటునో వుండి తమ మీద హఠాత్తుగా దారి చేయవచ్చు....

రాత్రి రెండు జాములు ముగిసేలోపలే అందరూ బోజనాలు చేశారు. తాము దిగిన చోట నెగడు వెయటంవల్ల, పూజారి మూలకు తమ ఉనికి తెలిసిపోతుందన్న భయంతో శిఖిముఖివాళ్ళు నెగడు వెలిగించ లేదు. కానీ, కావబాకు ఒకరు కాకుండా యిద్దరు చొప్పున పుండటం మంచిదని నిశ్చయించుకున్నారు.

అర్ధరాత్రిపరకూ, ఎక్కడో యారాన అరణ్యమృగాల అరుపులు తప్ప, వాళ్ళున్న ప్రాంతాన మాత్రం ఎలాంటి సంచలనం కలగలేదు. ఆ తరవాత నదివైపు నుంచి ఏదో ధ్వనులు వినిపించేసాగినై. వాటిక్కారణం నదిలోని మొసళ్ళు ఏదో ఆహారం కోసం పొట్టాడుకోవటంగా ఆజీతవీర భద్రులు భావించారు. కానీ, ఆ ధ్వనులు పున్నకొందీకీ మరింత ఆధికం కావటంతో వాళ్ళిద్దరూ కత్తులు చేతబట్టుకుని జాగ్రత్తగా నడుస్తూ నదిని సమీపించారు.

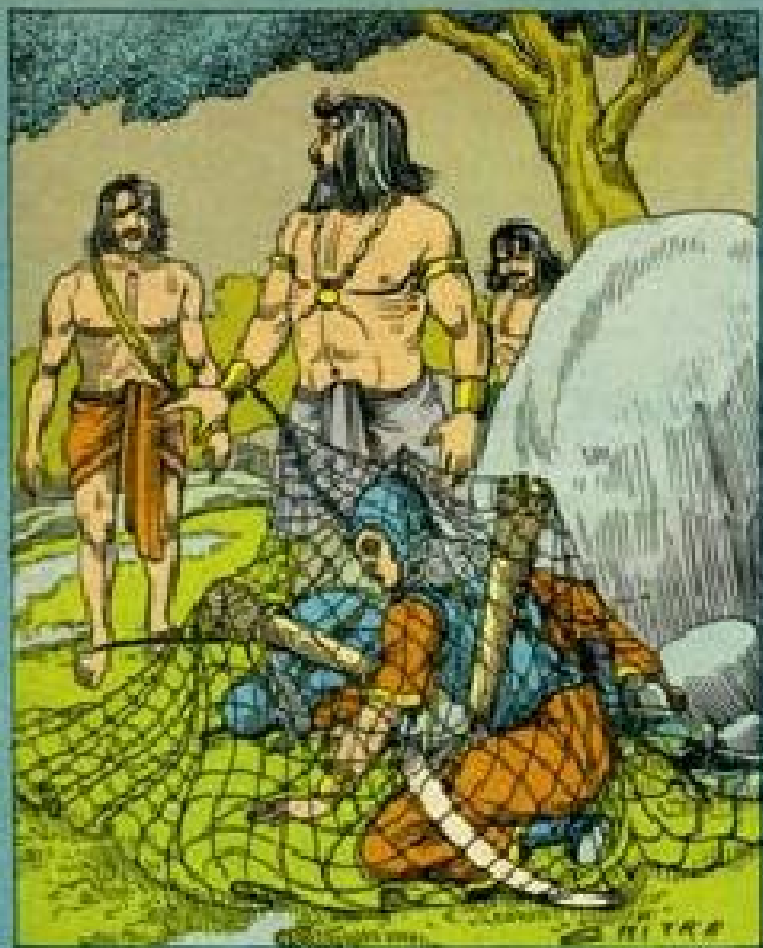
సల్లనిచీకటి పరుచుకుపోయిన నదిలో కొన్ని మానవాకారాలు కదులుతుండటం వాళ్ళిద్దరి కంటబడింది. శత్రువులు తెప్పల మీద నదిని దాటుతున్నారన్న సూచనగా వాళ్ళ ధాయలు అటాయితూ పూగిసేలాడు తున్నవి. అలా జరిగినప్పుడల్లా నిళ్ళు కలి

పినట్టు శబ్దం చేస్తున్నవి. వాళ్ళు అతి జాగ్రత్తగా తెల్లు వెస్తువ్నారన్న మాట!

ఆజీతవీరభద్రులు, శిఖిముఖిని, విక్రమ కెసరిని హెచ్చరించేందుకు చప్పన పున్న చోటు నుంచి కదిలి వెనక్కు పరిగెత్త బోయారు. అంతలో వాళ్ళమీద చిక్కగా అల్లిన వెడల్పాటి వల ఒకటి విసురుగా పచ్చి పడింది. వాళ్ళు దాస్తుంచి తప్ప గుసేందుకు ప్రయత్నించేలోపలే యిద్దరూ అందులో కదిలేందుక్కూడా విలులేకుండా విగించబడ్డారు. ఈ రకం వలల్ని అటవి కులు జింకలనూ, లేళ్ళనూ వట్టేందుకు ఉపయోగిస్తూంటారు.

అజితవీరభద్రులు వలలో గిరిగిరి తన్ను కుంటూ, తమ యజమానుల్ని హెచ్చరించేందుకు అరవబోయేంతలో రెండు బలమైన చేతులు వాళ్ళ కంఠాల మీద వడినై. వాళ్ళు ఉక్కిరిబిక్కిరైపోయారు.

"అరిచేందుకు ప్రయత్నించకండి. మీ నాయకుల్ని యింతకు ముందే బంధించాం." అన్నదో కంఠం కోవంగా. ఆ మాట్లాడినవాడి దగ్గరకు మరిద్దరు అటవికులు వచ్చారు.

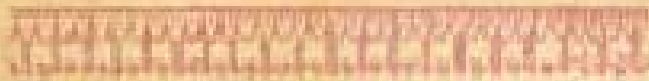
తమను బంధించినవాళ్ళు ఏనుగు చేర్మాలు ధరించి వుండటం అజితవీర భద్రులు గుర్తించారు. అంటే ఏళ్ళు శిఖి

లాలయ పూజారి ముతావాళ్ళు కాదన్నమాట! అంతకు ముందు తమను హెచ్చరించినవాడన్నట్టు నిజంగా ఏళ్ళు యానరికే శిఖిముఖిని, విక్రమకేసరిని కూడా బంధించి వుంటారా?

వాళ్ళిద్దరి సంకయం తొలగిపోయేట్టు మరుక్షణంలోనే శిఖిముఖివాళ్ళు వరుగున్న గుడారం వైపు నుంచి ఎర్రగండు అరుషా, మనుమల కేకలూ వాళ్ళకు వినిపించినై. అక్కడ కొద్ది క్షణాలపేపు గందరగోళం లేచి సద్దు మణిగిపోయింది. అంతవరకూ అదిక్కు కేసి చూస్తున్న అటవికుడు తృప్తిగా తలొచ్చింది, తన చక్కని వున్నవాళ్ళతో, "ఈ యిద్దర్నీ అక్కడికి మోసుకురండి!" అంటూ గుడారం వున్నచోటుకు కదిలాడు.

అజితవీరభద్రులున్న వలను యిద్దరిద్దరటవికులు కర్రకు వేలాడ కట్టుకుని గుడారం దగ్గరకు వచ్చి దింపారు. శిఖిముఖి చేతులనూ, విక్రమకేసరి చేతులనూ కాళ్ళతో బంధించి యిద్దరటవికులు వట్టుకుని వెలబడి వున్నారు. ఎర్రగండు వలలో బంధించబడి వున్నది.

"వాళ్ళిద్దర్నీ వలలో నుంచి బయటికి లాగి చేతులకు కాళ్ళు బిగించండి.

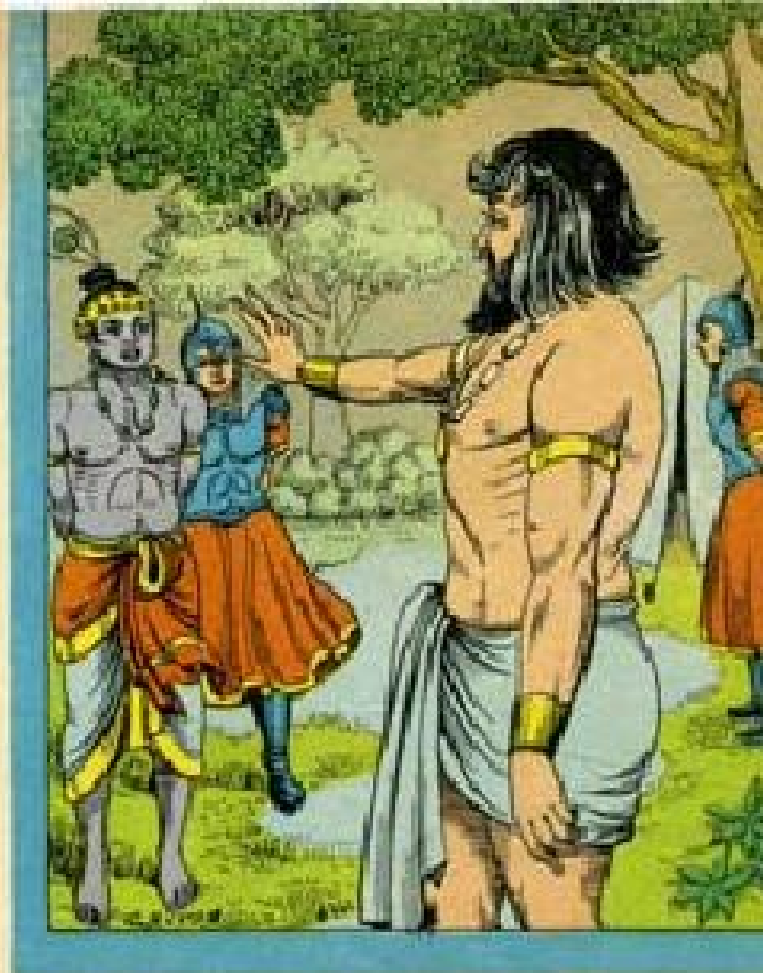
కుక్కను మాత్రం వదిలే నే వుంచి కర్రకు వెలాడకట్టి భుజానమేసుకు రండి. జాగ్రత్త, అవి యిప్పుటికే మనవాళ్ళిద్దరి గొంతులు కొరికింది,' అన్నాడోక అటవికుడు. వాడు వాళ్ళ నాయకుడు.

"ఆ కంచరగాడిదల సంగతేమిటి, దొరా?" అని అడిగా దోక అటవికుడు.

"కులపెద్దకు బహుశరద్ధాం, యింత మంచి జాతి కంచరగాడిదలు దొరకవు," అన్నాడు అటవిక నాయకుడు.

అంతవరకూ యిదంతా నిశ్శబ్దంగా చూస్తూ వూరుకున్న శిశిముఖి పెద్దగా గొంతెత్తి అధికారం వృట్టివడే స్వరంతో, "మీరెవరో మాకు తెలియదు. మేము మా మహారాజును వెతుక్కుంటూ యీ ప్రాంతాలకు వచ్చాం. హఠాత్తుగా దొంగల్లా మా మీదపడి మమ్మల్ని బంధించారు. ఇందుకు మీరు తప్పక ప్రతిఫలం అనుభవిస్తారు," అన్నాడు.

"ఈ బిడిరింపులూ, బడివింపులూ మా కులపెద్ద వద్ద చేడ్తువు గాని. కాళి మాతకు ప్రసాదం అయే ముందుగా మీ అందరికీ మాట్లాడేందుకు చాలా సమయం, అవకాశం వుంటుంది," అంటూ అటవికుల నాయకుడు వికవిక నవ్వాడు.

"మీది గోరొరరా గ్రామమా? మీరు ఇథ్యుజాతివాళ్ళా? మేం అక్కడికి వచ్చేందుకే బయలుదేరాం. కట్టు నివ్వండి. మీ వెంటవస్తాం," అన్నాడు శిశిముఖి.

"అదృష్టంకొందికి మీ రెక్కడికి బయలుదేరింది మాకు ముందే తెలిసింది. అంతేకాక మీ రెంత ప్రమాదకారంలో కూడా విన్నాం. నువ్వన్నట్టు మేం ఇథ్యుజాతి వాళ్ళమే. ఇక మాట్లాడకుండా వెంట రండి," అంటూ ఇథ్యుల నాయకుడు తన అనుచరులను హెచ్చరించాడు.

అందరూ నదీని చేరి అక్కడ సద్దంగా వున్న తెప్పల మీద ఎక్కి నది దాటి

సూర్యోదయంవేళకు గోల్కరా గ్రామం చేరారు. గ్రామంలోని ఇథ్యుజాతి వాళ్ళంతా—అదా మగా పిల్లలూ వీరుల్లో చేరి శిశిముఖీవాళ్ళను వింతగా చూడ సాగారు. గ్రామం మధ్యనున్న ఒక విశాల మైన చుట్టూ గుడిసెను చేరగానే ఇథ్యుల నాయకుడు తన అనుచరులను గుడిసె ద్వారం దగ్గర అగమని చెప్పి, శిశిముఖీ వాళ్ళతో లోపలికి వెళ్ళాడు.

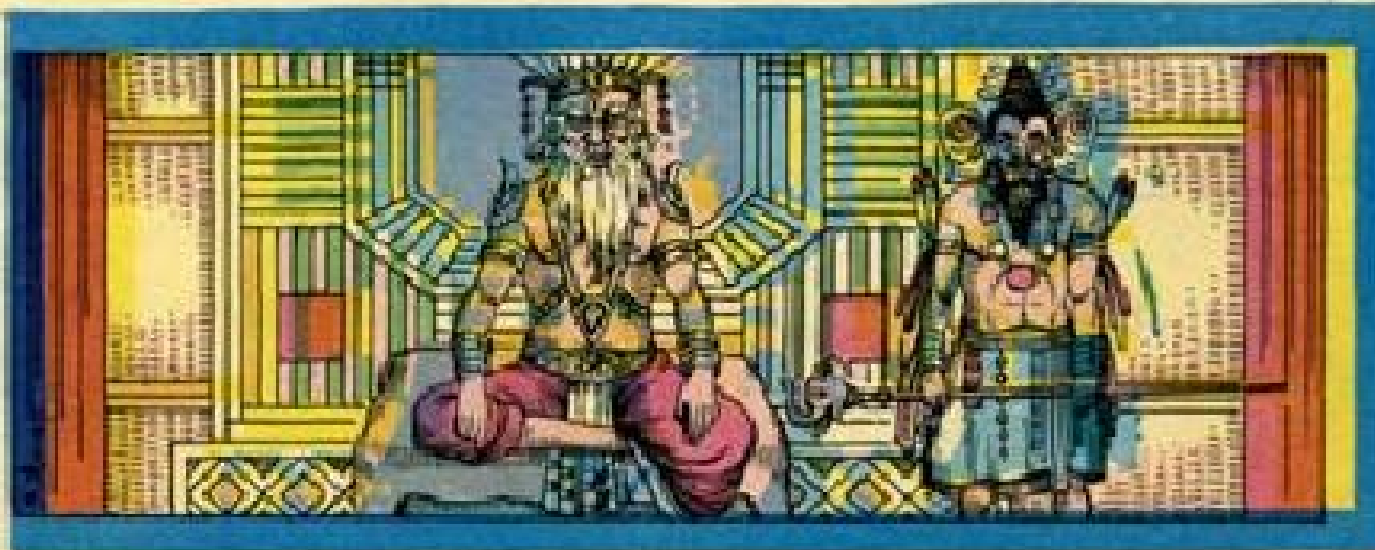
గుడిసె మధ్య గల ఒక ఎత్తయిన అననం మీద ఇథ్యుల కులపెద్ద కూర్చుని వున్నాడు. అతడు బాగా పృథ్వుడు. వెడల్పాటి ముఖం, పెద్ద కళ్ళూ, పొడవాటి మీసాలూ—అతడు చూడబాసికి భయం కొల్పేట్టెన్నాడు. అతడి వెనకగా ఇథ్యుజాతి మోంత్రికుడు నిలబడి వున్నాడు. దిగువన ఒక ముక్కారపీట మీద తృప్తిగా విరునవ్వునవ్వుతూ శిశిలాలయ పూజారి కూర్చుని వున్నాడు.

"పూజారి కుక్క యిక్కడున్నదా? అశ్చర్యం!" అన్నాడు శిశిముఖీ హేళన చేస్తున్నట్టు.

"మీమ్మల్ని శిశిలేశ్వరికి బలి పెట్టమని నీస వని వుంది గదా? అందుకో నం పచ్చాను." అన్నాడు పూజారి.

"ముందు కాలిమాతకు బలి యిచ్చిం తరవాత, ల ఎంగిలి ప్రసాదాన్ని నువ్వే మైనా చేసుకో, తెలిసిందా?" అంటూ ఇథ్యుజాతి మోంత్రికుడు కోపంగా పూజారి కేసి కళ్ళురిమారు.

"కాంతించండి!" అంటూ ఇథ్యుల కులపెద్ద చేయి పూసి, శిశిముఖీ, విక్రమ కేసరుల కేసి నిశితంగా చూస్తూ, "మీ నలు గుర్తీ బల్లి చేయాలని నాకు లేదు. మీలో నాయకు డెవరు? వాణ్ణొక్కణ్ణి కాలిమాతకు బలి పెడతాను. శశిమ్మవాళ్ళు స్వేచ్ఛగా తిరిగిపోవచ్చు. నాయకు డెవరో ముందు చెప్పండి?" అన్నాడు. —(అంకా వుంది)

శిథిలాలయం

24

[చిరుతవృద్ధి, మొనళ్ళ జారిమంచి జాంగలాను శిథిలాలయ పూజారి ముతా రక్షించారు. ఆ రాత్రి కొండచరియ ప్రాంతాన నిద్రిస్తున్న శిశిముఖిని, అతడి అనుచరులను ఇళ్ళు జాతివాళ్ళు పట్టుకుని తమ పల్లెకు తీసుకుపోయారు. వాళ్ళ కులపెద్ద కాశీమాతకు బలి యిచ్చేందుకు శిశిముఖి అనుచరులను తమ నాయకుడెవరో చెప్పమన్నాడు. తరువాత—]

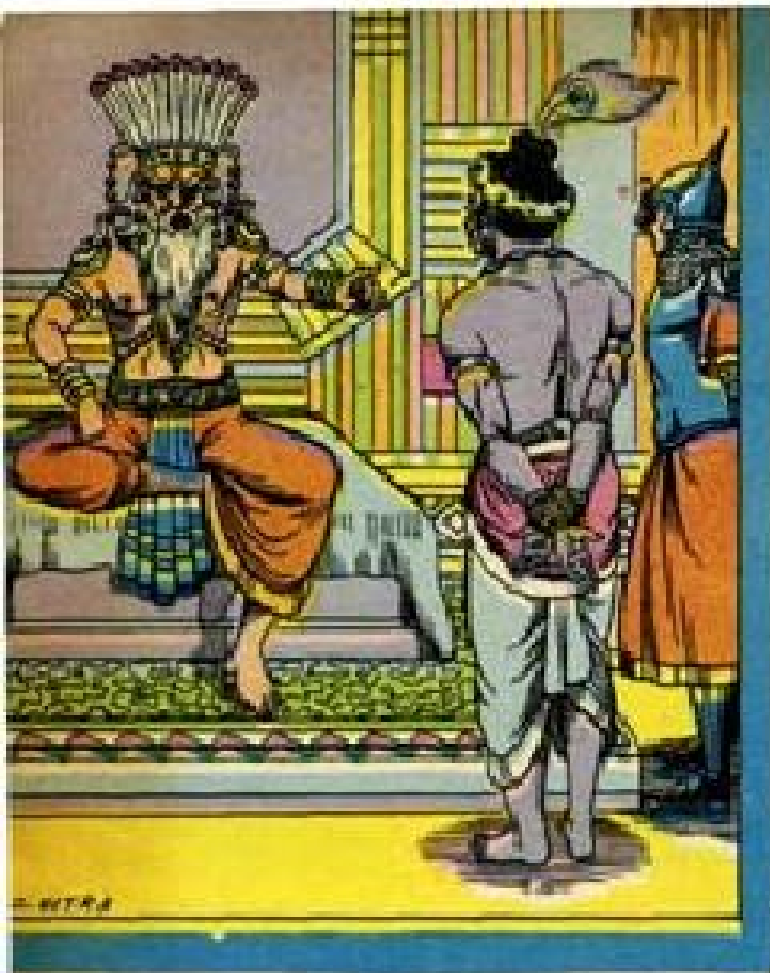
ఇళ్ళుంట కులపెద్ద, శిశిముఖి వాళ్ళను అడిగిన ప్రశ్న వింటూనే శిథిలాలయ పూజారి మహదానంద పడిపోయాడు. అతడికి, యీ దెబ్బతో శిశిముఖి కాశీ మాతకు బలి అయిపోతాడని, ఆ అటవికుడి నేహాయం కోల్పోయిన విక్రమకేసరిని తేలిగ్గా హత మార్చవచ్చని అనిపించింది.

"ఇళ్ళు నాయకా! మీరు వాళ్ళను ఆ ప్రశ్న అడగ నవసరం లేదు. వాళ్ళ

నాయకు డెవరో తెలుస్తూనే ఉన్నదిగదా— ఆ అటవికుడు శిశిముఖి శిథిలాలయం పేరుతో థనాశ చూపి తతిమ్మా ముగ్గురినీ యింత దూరం తీసుకువచ్చాడు," అన్నాడు శిథిలాలయ పూజారి.

పూజారి మాటలు వింటూనే ఇళ్ళు కులపెద్ద కోపంగా తల తిప్పి అతడి కేసి చూశాడు. ఇళ్ళు మాంత్రికుడు తన చేతి లోని దండంతో పూజారి వీపుమీద పొడిచి,

'దండమామ'

"కులపెద్ద అనుమతి ముందుగా తీసుకుని తరవాత మాట్లాడాలి! అసాది మర్యాద కూడా నీకు తెలియదా?" అన్నాడు.

పూజారి చెన్నగా మూలగి చేత్తో చీపు తడుపుకున్నాడు. ఇభ్యు కులపెద్ద మరోసారి మొదట వేసిన ప్రశ్నను ఇళిముఖి, విక్రమ కేశరుల కేసి మాస్తూ గట్టిగా అడిగాడు. విక్రమకేశరి ఏదో జవాబు చెప్పబోయేంతలో ఇళిముఖి అతణ్ణి వారించి, "పూజారి చెప్పి నట్టు నేనే యీ అందరికీ నాయకుణ్ణి. కాని, అతడన్నట్టు నేను ఏళ్ళను ధనాశ చూపి యింత దూతం తీసుకురాలేడు. మేము యీ ప్రాంతాలకు వచ్చింది విక్రమకేశరి

అనే మా మహారాజు కోసం. అయిన యీ ప్రాంతం ఏక్కడో వున్నాడని సమాచారం అందింది," అన్నాడు.

"విక్రమకేశరి" అన్న మాట వింటూనే ఇభ్యు కులపెద్ద ఉలిక్కి పడ్డాడు. అది గమనించిన పూజారి, "ఇభ్యునాయకా, మీ అనుమతితో మాట్లాడుతున్నాను. విక్రమ కేశరి మహారాజు రాకాసాక అంతా ఏళ్ళూ పూజూనాటి మాట గదా? వీళ్ళు అయిన పేరు ఏక్కడో విని, అ పేరు చాటున కపట నాటకం ఆడుతున్నారు. వీళ్ళు నిజంగా వచ్చింది, ఇథిలాలయంలోని వెండి బంగారాలు దోచుకు పోయేందుకు," అన్నాడు.

ఇభ్యు కులపెద్ద తలాడించి ఒకటి రెండు క్షణాలు మౌనంగా వూరుకుని, తరవాత ఇళిముఖిని, "మిమ్మల్ని గురించి నాకు సర్వం తెలుసు. అసవనర ప్రసంగం వద్దు. మీలో నాయకు డెవరు?" అని అడిగాడు కఠినంగా.

"చెప్పాను గదా, నేనే నాయకుణ్ణి! నాపేరు ఇళిముఖి!" అంటూ ఇళిముఖి ఒకడుగు ముందుకు వేశాడు.

విక్రమకేశరి అతడి భుజం పట్టుకుని లాగుతూ, "నేను రాజవంశంవాణ్ణి, క్షత్రియుణ్ణి! నాకు అటవికుడు నాయకు డెలా

చందమామ

కాగలదు? విశ్వ ముగ్గురికి నాయకుణ్ణి వెను.
నా పేరు విక్రమకేసరి. ఆ కాళిమాతకు
నన్నే బలి పెట్టండి. కాని, బలి అయిపోయే
ముందు మీలో కొందరినైనా బలి పుచ్చుకు
తీరకాను," అన్నాడు క్రొవంగా.

శివలాలయ పూజారి పెద్దగా నవ్వుతూ,
"ఎంత మోసం! తన పేరు విక్రమకేసరి
అని పద్మిలబద్ధం అడేస్తున్నాడు. పైగా
ఇభ్యుజాతివాళ్ళను బలి పుచ్చుకుంటాడట!
అహ్లాహ్లా!" అన్నాడు.

విక్రమకేసరి మాటలు ఇభ్యు కుల
పెద్దకు బాగా కోపం తెప్పించినై. అతడు
తన అనుచరుల్ని హెచ్చరిస్తూ, "ఈ శివ
ముఖీ, విక్రమకేసరిలమని చెప్పుకునే
వాళ్ళిద్దరూ చాలా ప్రమాదకారుల్లా ఉన్నారు.
తక్షణం యిద్దర్నీ కాళిమాతకు బలి
చెయ్యండి. మిగతా యిద్దరి సంగతి తరవాత
అలోచిద్దాం. సడవండి, కాళిమాత ఆల
యానికి," అంటూ అననం మీదినుంచి లేచి
బయలుదేరాడు.

శివముఖీ, విక్రమకేసరి ముఖముఖాలు
చూసుకున్నారు. వాళ్ళకు ఇక ఇభ్యుకుల
పెద్దతో మాట్లాడి ప్రయోజనం లేదన్నభావం
కలిగింది. తమకు మరణం ఎలాగూ
తప్పదు, కాని వెంట పచ్చిన అజత వీర

భద్రులు అనవసర కష్టాలపాలు అవుతా
రన్న భయం యిద్దర్నీ బాధించసాగింది.

ఇభ్యు కులపెద్ద వెనకగా అందరూ
చుట్టు గుడిసె నుంచి బయటికి వచ్చి, పెద్ద
వీధి వెంట కొంతదూరం నడిచి, గ్రామానికి
అల్లంత దూరంలో ఒక ఎత్తయిన
ప్రదేశంలో ఉన్న కాళికాలయాన్ని చేరారు.

ఇభ్యు మాంత్రికుడు చేత కత్తి పట్టుకుని,
భయంకర రూపంలో ఉన్న కాళికాదేవి
విగ్రహం ముందుకు పోయి, పెద్ద స్వరంతో
ఏదో మంత్రాలు చదివి, "కట్టువిప్పి ఇక
ఆ శివముఖీ, విక్రమకేసరి అనేవాళ్ళను
దేవి ముందుకు తీసుకురండి," అన్నాడు.

చందమామ

మాంత్రికుడి అబ్బు శిథిలాలయ పూజారికి చాలా సంతోషం కలిగించింది. అతడు ఇభ్యు కులపెద్ద పక్కన చేరి పనిలో పనిగా అజిత ఏరభద్రుల్ని కూడా దేవికి బలి పెట్టటం బావుంటుందని సలహా యిచ్చాడు. దానికి కులపెద్ద అప్రేమ కాదన్నట్టుగా తల వూపసాగాడు. అతడి దృష్టి విక్రమకేసరి మీదే కేంద్రీకరించబడి వున్నది. విక్రమ కేసరి ముఖశివశిఖర్లో అతడికి తాను బాగా ఎరిగిన ఒక వ్యక్తి ముఖలక్షణాలు ఛాయా మాత్రంగా కనిపించసాగినై.

శిఖిముఖి వాళ్ళను కొండచరియ దగ్గర వట్టుకున్న ఇభ్యు దళనాయకుడు, శిఖి

ముఖిని, విక్రమకేసరిని సమీపించి వాళ్ళ భుజాలు పట్టుకుని, కత్తివెత్తి నిద్రంగా వున్న ఇభ్యు మాంత్రికుడి ముందుకు తోయబోయాడు. అదే అదనుగా విక్రమకేసరి గుప్పెట విగించి ఇభ్యు దళనాయకుడి తలమీద బలంగా కొట్టాడు.

ఆ దెబ్బకు వాడు దీమౌరపోయి నీంద పడేంతలో, శిఖిముఖి మాంత్రికుణ్ణి కాలుతో బలంగా ఒక్క తన్ను తన్నాడు. మాంత్రి కుడు ఒక్క కేక పెట్టి పక్కకు పడి పోయాడు. అతడి చేతిలోని కత్తి ఎగిరి దూరంగా పడింది. శిఖిముఖి ఆ కత్తిని దొరక పుచ్చుకునేందుకు ముందు కురి కేంతలో, ఇద్దరు ఇభ్యులూ, శిథిలాలయ పూజారి బంటోకడూ అతడి మీద పడి చేతులు విరిచి పట్టుకున్నారు. విక్రమకేసరి అతడికి సహాయం వెళ్ళేలోపల అతడి మీద మరి సలుగురు ఇభ్యులు పచ్చి పడి, కదల కుండా పట్టుకున్నారు.

క్షణంలో జరిగినపోయిన, యీ గందర గోళం చూసి ఇభ్యు కులపెద్దకు అశ్చర్యం, కోపం కూడా కలిగింది. అతడు కళ్ళెర్ర చేసి, మీసం మెలిచేస్తూ శిఖిముఖి ముందుకు పోయి, అతడి మెడ పట్టుకుని, "కాళిమాత ముందు నువ్వు చేసిన అవచారానికి నిన్ను

విక్రవధ చేయిస్తాను! ఈ విక్రమశేషరి అని చెప్పుకునేవాణ్ణి...."

ఇభ్యుకుల పెద్ద మాట ముగించే లోపల ఇళిముళి తన మెడపట్టు వదిలించుకునేందుకు విసురుగా పక్కకు తిరిగాడు. ఆ లాపుకు ఇభ్యుకుల పెద్ద చేయి పట్టుతప్పి, ఇళిముళి మెడలో వున్న రక్షరేకు మీదపడి, తాడుతెగి, అతడి చేతిలోకి వచ్చింది.

రక్షరేకు మీద గల కాళిమాత రూపం చూస్తూనే ఇభ్యుకులపెద్ద ఓ క్షణకాలం నిర్విణ్ణుడై పోయి, అంతలోనే తెప్పరిల్లి చేయిత్తి. "విళ్ళిడ్డరికి ఎలాంటి హాని కలిగించకండి. ఇదేదో వింతగా వుంది!"

అంటూ రక్షరేకును అటూ యిటూ తిప్పి పరిక్షించసాగాడు.

ఇళిముళి, విక్రమశేషరులు కనాలమీద కాళికాదేవికి బలైపోతారని ఎదురుచూస్తున్న ఇళిలాళయ పూజారికి, ఇభ్యు కులపెద్ద మాటలు చాలా అకాభంగం కలిగిందినై. అతడు బంకుతూ బంకుతూ అతణ్ణి సమీపించి భుజం మీదుగా వంగి రక్షరేకు కేసి చూసి, పళ్ళు కొరికాడు.

"ఇభ్యునాయకా! ఇది వచ్చిమోసం! దైవద్రోహం! ఈ దేవాలయంలోని పవిత్ర మైన కాళిమాత రూపానికి, యీ నా సైక పెధవలు నీకళ్ళు తయారుచేయించి, మెడల్లో

వేళ్లాడకట్టుకు తిరుగుతున్నారు. ఎంత అపచారం! ఎంత అపచారం!" అంటూ శిఖిముఖి కేసి దూకబోయాడు పూజారి.

ఇభ్యు కులపెద్ద అతణ్ణి చేతితో వెనక్కు వెట్టి, "కొంచెంపెళ్ళు నీ వాగుడు కట్టిపెట్టు!" అని గట్టిగా హెచ్చరించి, శిఖిముఖిని, "ఈ రక్షరేకు నీ కెక్కడ దొరికింది?" అని అడిగాడు.

శిఖిముఖి వళ్ళుకొరుకుతూ, ఇభ్యుకుల పెద్ద కేసి చూసి, "ఆ రక్షరేకు నా కెక్కడ దొరికిందో నీకు చెప్పవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఆ రాగిముక్క గురించి నీవు తెలుసుకోవలసిందేమీ లేదు," అన్నాడు.

"దైవమావకా! అది రాగిముక్కా? బగజ్జసని కాళిమాతనా నువ్వవమానిస్తున్నది! చూస్తారేం, వాడి తల నరకంబి!" అంటూ శిఖిరాలయ పూజారి అరిచాడు.

ఇభ్యు కులపెద్ద కళ్ళెర్ర చేసి, పూజారి కేసి తిరిగి, "నువ్వు కావటానికి ఇభ్యుడి వైనా, ఏవో దుష్టశక్తులు సంపాదించేందుకు నీచోపాసన చేస్తూండటం తెలిపే నిన్ను కులంలో నుంచి బహిష్కరించాం. అటువంటి బహిష్కర్తుడిని నివ్వ యిక్కడ పెద్దరికం చేయాలని చూశావో, ముందు నిన్ను బలిపెడతాను," అన్నాడు.

ఆ హెచ్చరికతో పూజారి అదురుకుని వెనక్కు తిరిగి, తన అనుచరులకు సొంజ్జ చేశాడు. అందరూ అతడి చుట్టూ మూగారు. శిఖిముఖికి, ఇభ్యు కులపెద్ద అన్న మాటలూ, అతడు రక్షరేకును పరీక్షిస్తున్న రీతూ చూసి చాలా అశ్చర్యం కలిగింది. ఆ వెంటనే అతడికి ఆ రక్షరేకు విక్రమకేసరి తాతగారి వయిన తాళపత్రాలు గల పెట్టెలో దొరికింది అన్న సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. అంతే కాక దాని సాయంతో తామందరం బయట పడవచ్చునేమోనన్న అశకూడా కలిగింది.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి కేసి చూసి అతడూ ఏదో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నట్టు

గమనించి, చవ్చన ఇథ్యు కులపెద్ద శేసి తల తిప్పి, "ఇథ్యు వాయ కా! నీలో ఏ మాటనే కొంచెం మానవత్వం వున్నదన్న సంగతి, యంతకుముందు నీవు అన్న మాటలవల్ల గ్రహించాను. ఆ పూజారి పరమదుర్మార్గుడు. అది అలా వుంచుదాం. ఈ రక్షరేకు మా మహారాజైన విక్రమశేసరికి ఎవరో బహూకరించారు. అది ఆయన పదిలిపోయిన తాళవక్రాలు గల పెట్టెలో దొరకగా, దాన్ని ఆయన కుమారుడైన శూరసేనదేశపు రాజు బయటపాలుకు నాకు స్వయంగా మెడలో కట్టాడు." అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే ఇథ్యుకుల పెద్ద అదిరిపది, శిఖిముఖి శేసి, విక్రమశేసరి శేసి, ఓమారు చూసి, ఒక్క అంగలో విక్రమ శేసరిని సమీపించి, అతణ్ణి గట్టిగా కావలించుకుని, "నువ్వు ఆ మహారాజు విక్రమ శేసరి మనపడివా? మా జాతివాళ్ళను మహమ్మారి రోగానికి బలికాకుండా కాపాడిన ఆ మహారాజు వంశంకురానికి ఎంతద్రోహం చేశాను!" అంటూ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టాడు.

తమ కులపెద్ద యిలా అనగానే, అక్కడ చేరిన ఇథ్యులూ, ఇథ్యు మాంత్రికుడూ, ముందుకు వచ్చి వాళ్ళిద్దరి ముందూ చేతులు కట్టుకుని నలబడ్డారు.

ఇథ్యు కులపెద్ద, శిఖిముఖిని దగ్గరకు పిలిచి, సాదరంగా అతడి భుజం మీద చేయివేసి, రక్షరేకును తిరిగి అతడి మెడలో వేలాడ కడుతూ, "ఇవ్వుడు మీరేం చెప్ప గుండానే, నాకు మీరు వచ్చిన పని చాలా పరకు తెలిసిపోయింది. మీరు ఆ మహారాజు సజీవుడేమో అన్న అనుమానంతో వెతు గుతూ బయలుదేరి యిక్కడికి వచ్చారు. కాని, ఆయన ఎక్కడో కొండల్లో విష జ్వరంతో చాలాకాలం బాధపడి మరణించారు. ఆయన మీది భక్తికొద్దీ ఆయన మృతదేహాన్ని తెప్పించి, మా పూర్వుల సమాధి పక్కనే సమాధి చేయించాను.

చందమామ

ఈ రక్షరేకును ఆ మహానుభావునికి కృతజ్ఞతా నూచకంగా లోగడ నేనూ, నా బాతి వాళ్ళమూ యిచ్చాము," అన్నాడు.

శిశిముఖి ఆ మాటలకు నవ్వి, "మీరు మేం చెప్పింది సాంతం వినకుండానే మమ్మల్ని కాళికాదేవికి బలి యివ్వ జూపారు. మిమ్మల్ని అవమానం పట్టించిన వాడు, ఆ దుర్మార్గుడైన శిశిలాలయ పూజారి, ముందు వాణ్ణి పట్టి బంధించండి. వాడు మాకూ మీకూ కూడా చేసిన ద్రోహం చాలా వుంది," అన్నాడు.

ఇభ్యు కులపెద్ద వళ్ళు కొరుకుతూ తన కులంవాళ్ళు కేసి తిరిగి, "అ నీచు చెక్కడ? లాక్కు రండి! కాళిమాతకు బలి యివ్వండి!" అంటూ అరిచాడు.

మందిరంలో వున్నవాళ్ళంతా చుట్టూ కలయ చూశారు. అక్కడ పూజారిగాని, అతడి అనుచరులుగాని లేరు. ఇభ్యు కుల పెద్దతోపాటు అందరూ, "అ నీచుణ్ణి పట్టు

కొండి!" అంటూ మందిరం నుంచి బయటికి పరిగెత్తుకొచ్చారు.

కాళికాదేవి మందిరం వున్న గుట్టికు వక్కనే వున్న ఒక పెద్ద కొండ మీద శిశిలాలయ పూజారి, అతడి బంట్లూ నిలబడి వున్నారు. ఇభ్యుకులపెద్దను చూసి అతడు, "ఈ మహా శక్తిమంతుడు, మీకు పట్టు బడతాడా! ఇన్నాళ్ళకు నాకు శిశిలాలయం ఎక్కడున్నదో తెలిసిపోయింది. చావ వుంటే అక్కడికి రండి, మీరో నేనే తేల్చుకుందాం!" అంటూ కేక పెట్టాడు.

ఇభ్యు కులపెద్ద తనవాళ్ళు కేసి తిరిగి, "అ సంకరజాతి వెధవను ప్రాణాలతో పట్టు కొచ్చినవాడికి నా పదే భార్య చిన్న కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను," అన్నాడు పెద్దగా.

ఇభ్యు యువకులూ, నడి వయసు వాళ్ళూ పులుల్లా రంకెలు వేస్తూ, పూజారి నిలబడి వున్న కొండమీదికి వేగంగా పరిగెత్తసాగాడు. —(ఇంకా వుంది)

25

[శిథిముఖిని కాళికాదేవికి బలిచేయబోయే సమయంలో, ఇభ్యులకులపెద్ద, ఆతడి మెడలోని కాళిమాత రూపంగల రక్షరేకు చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. తరవాత నంగతి తెలుసుకుని, పూజారిని దేవికి బలిపెట్టమన్నాడు. కాని, పూజారి కొండ మీదికి పారిపోయాడు. ఇభ్యులు అతణ్ణి పట్టుకునేందుకు కొండ మీదికి పరిగెత్తసాగారు. తరవాత—]

తనను పట్టుకునేందుకు వచ్చే ఇభ్యులను చూసి పూజారి ఏమీ తోణుకుండా శిరస్రాణంలో నుంచి ఒక పాడవాటి తాళపత్రం బయటికి తీసి, దాన్ని శిథిముఖి, విక్రమ కేసరుల కేసి ఊపుతూ నిలబడ్డాడు. విక్రమకేసరి తన దుస్తుల్లో తాళపత్రం కోసం వెతికాడు. అది అక్కడ లేదు.

“శిథి! వాడు మన కేసి చూపుతున్న తాళపత్రం ఏమిటో తెలుసా? దాని మీదే

శిథిలాలయానికి వెళ్ళే దారి మార్గానికి సంబంధించిన వివరాలన్నీ వున్నవి. కాళికాదేవి గుడిలో జరిగిన గొడవలో అది, నా దుస్తుల్లో నుంచి కింద పడివుంటుంది. దాన్ని ఆ దుర్మార్గుడు దొరక పుచ్చుకున్నాడు,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శిథిముఖి ఓ క్షణం నిస్పృహలో మునిగిపోయి, అంతలోనే తెప్పరిల్లి, “జరిగిందానికి విచారించి లాభం లేదు. ఇప్పుడు

“ఇభ్యునాయకా, మీ సలహా ఏదే చెప్పండి, వింటాం!” అన్నాడు శిఖిముఖి.

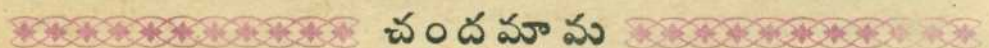
“అలంకను దూరాన వుండి చూసిన వాళ్ళున్నారు తప్ప, నా ఎరుకలో దాని మీదికి పోయి, ఆ శిథిలాలయాన్ని చూసిన వాళ్ళు మాత్రం లేరు. ఆ లంక చాలా భయంకరమైనది. కొండ చేంతాడంత పాములూ, రాక్షసి తేళ్ళూ ఆ లంక నిండా వున్నవని మా వాళ్ళు చెప్పుకుంటారు. దాని పేరే వృశ్చికలంక! ఇంతకూ మీ రాలంకకు వెళ్ళవలసిన అవసరం ఏమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు ఇభ్యుకులపెద్ద.

ఆ శిథిలాలయం చేరటానికి వున్న ఉపాయం ఒకటే. మనం ఆ పూజారిగాణ్ణి వెన్నంటి పోవటం, పీలైతే పట్టుకోవటం,” అన్నాడు.

పీల్లిద్దరి సంభాషణా విన్న ఇభ్యుకుల కుల పెద్ద, వాళ్ళకు ధైర్యం చెబుతూ, “విచారించకండి. ఆ శిథిలాలయం వున్న లంకకు వెళ్ళ దలిస్తే, అందుకు మీకు సహాయ పడేందుకు అవసరం అయినవాళ్ళు ఒక రిద్దరు, మా జాతివాళ్ళలో వున్నారు. మా దళనాయకుడు నాంగ్ సోమ్ చిన్నతనంలో తండ్రి వెంట ఆ లంక సమీపానికి వెళ్లి వచ్చాడు. అతడు మీకు దారి చూపగలడు. కాని, నా సలహా....” అంటూ అగిపోయాడు.

ఈ ప్రశ్న చాలా సబలైనదిగా శిఖిముఖికి తోచింది. తాత విక్రమకేసరి సజీవుడేమో అన్న అనుమానంతో తాము బయలు దేరారు. ఆయన చాలా కాలం కిందటే మరణించినట్టు తెలిసిపోయింది. ఇక యిప్పుడు శిథిలాలయాన్ని చూడబోయే ప్రయత్నంలో అనవసరమైన యిక్కట్లు తెచ్చుకోవటం ఎందుకు?

శిఖిముఖి తన అభిప్రాయం విక్రమ కేసరికి చెప్పాడు. విక్రమకేసరి ఓ క్షణం ఆలోచించి, “శిఖి! మా తాతగారు చూడ దలిచి విఫలుడైన ఆ శిథిలాలయాన్ని నేను చూడాలనుకుంటున్నాను. మా తాతగారు

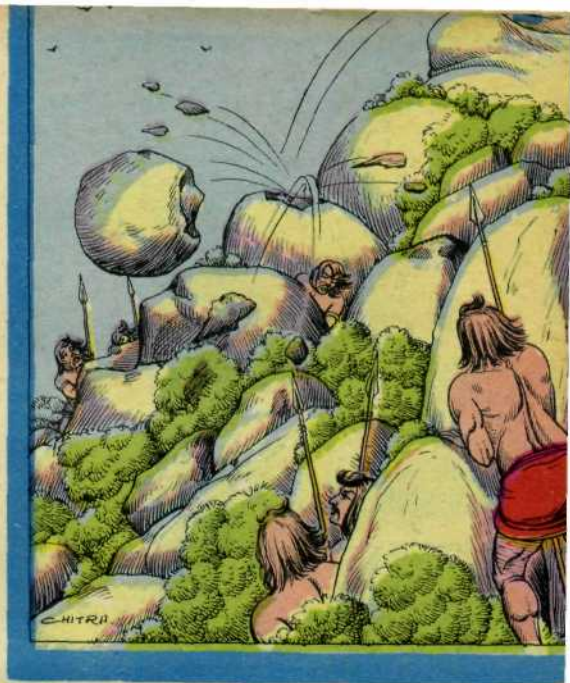
అక్కడ దొరికే బంగారాన్నే కాక, అపూర్వమైన శిల్ప కళాఖండాలను కూడా మారాజధానికి తేవాలనుకున్నారు. ఆ పని సాధ్యమైతే నేను చేసి, ఆయన అత్తకు శాంతి కలిగించాలని వున్నది,” అన్నాడు.

“అలా అయితే నేనూ నీ తోటివాణ్ణి. మన కిన్ని యిక్కట్లు కలిగించిన ఆ పూజారి దుర్మార్గుడి అంతం ఒకటి చూడాలి. అంతే కాక....నాగుమల్లి వాడి శిఖ తరిగి తెమ్మన్నది. అది లేకుండా నేను మళ్ళీ ఆవిడ ముఖం ఎలా చూసేదీ?” అన్నాడు శిఖముఖి.

ఆ మాటలకు విక్రమకేసరి చిరునవ్వు నవ్వి, “ఇంకేం, ఆ శిథిలాలయం ఎక్కడున్నదో వెతుక్కుంటూ వెళ్ళేందుకు మన ఇద్దరికీ అవసరం అయిన కారణం, ప్రాత్యాహం కూడా వున్నది. ఆ పూజారి మనకు ఆ శిథిలాలయం దగ్గరగాని దొరకడు,” అన్నాడు.

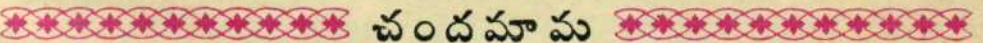
“అంత దూరం ఎందుకు, మా వాళ్ళు యిప్పుడే ఆ వెధవను పట్టుకుని కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి మనదగ్గరకు తీసుకువస్తారు,” అన్నాడు ఇభ్యుకులపెద్ద.

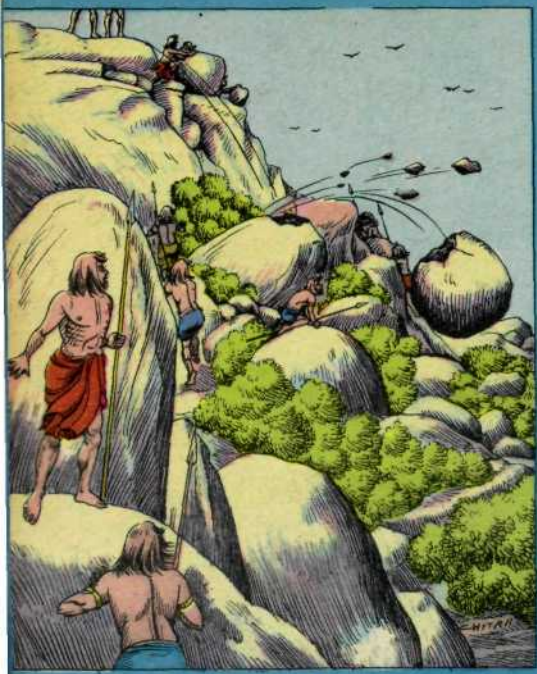
కులపెద్ద మాటముగించే లోపలే, పూజారి వెనక నుంచి సవరభేరుండం హఠాత్తుగా

ముందుకు వచ్చి, అక్కడున్న ఒక పెద్ద బండను పైకెత్తి పట్టుకుని, “ఈ భేరుండం పక్కనుండగా పూజారి దొరను ఎవరూ పట్టుకోలేరు. కావాలంటే యీ కొండనే దొర్లించేయగలను!” అంటూ కొండ ఎక్కి వస్తున్న ఇభ్యుకుల కేసి బండను విసిరాడు.

తమ మీదికి దొర్లి వస్తున్న రాతిబండను తప్పకుని ఇభ్యుకులు మరింత బిగ్గరగా అరుస్తూ కొండ ఎక్కసాగారు. పూజారి తాళపత్రాన్ని శిరస్తానంలో దాచి, తన అనుచరుల కేసి తిరిగి, “చూస్తారేం, అందరూ బండరాళ్ళను ఆ చవట వెధవల మీదికి ఒకేసారి దొర్లించి, బిలం ప్రవే

శించండి,” అని కొంచెం ముందుకు వచ్చి, శిఖిముఖి వాళ్ళతో, “ప్రాణాలమీద ఆశ లేకపోతే, మీరంతా వృశ్చికలంకకు రండి! అక్కడ మహా శిథిలేశ్వరికి మిమ్మల్ని బలి పెట్టి, యీ బ్రహ్మపుత్రా లోయల్లో ఒక ఇభ్యు మహాసామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించి, చక్ర పర్తి నవుతాను,” అంటూ పెద్ద గొంతుతో అరిచాడు.

“చూస్తున్నారు గదా, వాడు పట్టి వాచా లుడు! మా వాళ్ళు వాణ్ణి తప్పకుండా బంధిస్తారు,” అన్నాడు ఇభ్యుకులపెద్ద.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరులకు మాత్రం పూజారి ఒక పట్టాన దొరుకుతాడన్న నమ్మకం

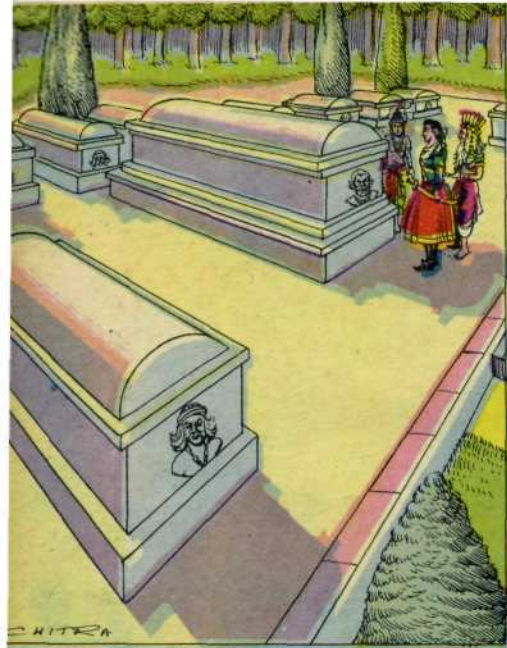
లేదు. వాళ్ళు అజిత వీరభద్రుల్ని హెచ్చ రించి త్వరత్వరగా కొండ మీదికి పోయారు. వాళ్లు వెళ్లేసరికి అక్కడ కొందరు ఇభ్యులు నిలబడి, నీటితో నిండివున్న ఒక బిల మార్గం కేసి చూస్తున్నారు. పూజారిముతా ఆ బిలంలో ప్రవేశించి, పక్కనేవున్న చిన్న కొలనులోని నీరు అందులో ప్రవేశించేలా రాళ్ళను తొలగించారు.

“ఏడు మహా జిత్తులమారి! పారిపోవ టానికి ముందుగా మార్గం చూసుకునే మనతో అంతసేపు మాటలు పెట్టుకున్నాడు,” అన్నా డొక ఇభ్యుడు.

“వాడి జిత్తుల సంగతి మీ కన్న మారు బాగా తెలుసు. మీరు యిక్కడ కాలం వృధా చెయ్యక, కొండ మీద అన్ని వైపు లకూ పోయి, వాడు తన ముతాతో ఏ బిలం నుంచి బయటపడతాడో కనిపెట్టండి. ఆ తరవాత ఒకళ్ళిద్దరు వెనగ్గా అనుసరించి పోయి, వా డెళ్ళే మార్గం ఏదో మాకు వార్త పంపండి,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

ఇభ్యులు కొండ మీద అన్ని వైపులకూ పరిగెత్తారు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరులు తమ అనుచరు లిద్దరితో కొండ దిగివచ్చి, అక్కడ తాము చూసిందంతా ఇభ్యుల నాయకుడికి చెప్పారు.

"అయితే, ప్రస్తుతానికి వాడు మన నుంచి ప్రాణాలతో పారిపోయినట్టే. శిథిలాలయం చేరటానికి వాడికి దగ్గిరవున్న తాళపత్రం సాయపడుతుంది. మరి మీ సంగతేమిటి? మీరు అక్కడికి వెళ్ళాలనే పట్టుదలలోనే వున్నారా?" అని అడిగాడు ఇభ్యుల నాయకుడు.

"ఆ దారి తెలిసిన నాంగ్ సోమ్ అనే మీ దళనాయకుణ్ణి మాకు సాయం యిస్తే, మేము తప్పక బయలుదేరి పోతాం. మాకు ఆ ఆలయంలో వున్న ధనకనకాల మీద ఎలాంటి ఆశా లేదు. ఏవైనా గొప్ప శిల్పాలు వుంటే వెంట తెచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తాం.

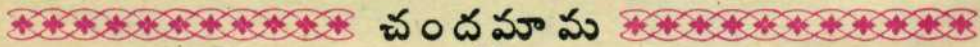

అన్నిటికన్నా మాకు ముఖ్యం; మా పూర్వ మహారాజు విక్రమకేసరి నెరవేరని కోర్కెను, నెరవేర్చి ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలిగించటం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"ఆ మహారాజు సమాధి చూద్దురుగాని రండి. పృశ్చికలంకకు వెళ్ళటానికి ఆప సరం అయిన పడవలూ వాటి సంగతి తీరిగ్గా రాత్రికి మాట్లాడుకోవచ్చు," అని ఇభ్యుకుల నాయకుడు, శిఖిముఖి వాళ్ళను తన పూర్వులు సమాధి అయిన చోటుకు తీసుకుపోయాడు.

ఒక విశాలమైన ప్రాంగణంలో, ఎత్తుగా నిర్మించిన పడీ పన్నెండు సమాధులు శిఖిముఖివాళ్ళు చూశారు. ప్రతి సమాధి మీదా వింత వింత ఆకారాలు గల బొమ్మలు చెక్కబడి వున్నవి. వాటిల్లో కొంచెం పెద్ద దిగా వున్న ఒక సమాధి దగ్గరకు ఇభ్యు నాయకుడు పోయి, భక్తితో నమస్కరించి, "విక్రమా! యిదే మీ తాతగారైన విక్రమ కేసరి మహారాజు సమాధి. మా ఇభ్యుశిల్పి తనకు చాతనైనంతలో ఆయన రూపం సమాధి మీద చెక్కాడు. ఆయన రూపం నీకు బాగా గుర్తున్నదా?" అని అడిగాడు.

విక్రమకేసరి సమాధిపై నున్న తన తాతగారి రూపశిల్పం కేసి కొంచెం సేపు

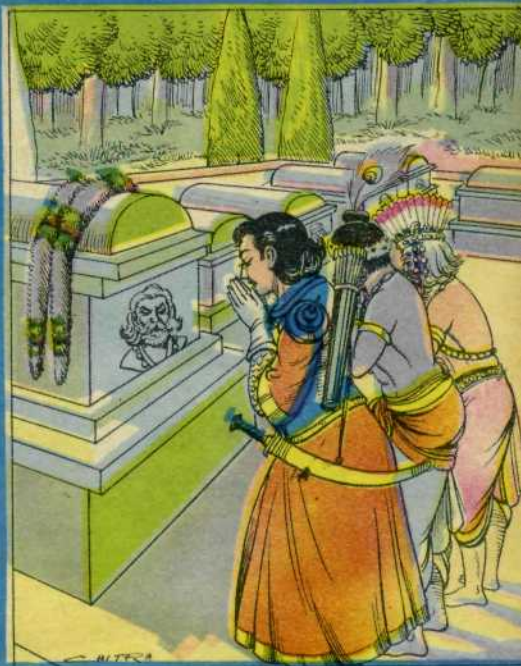

పరీక్షగా చూసి, “సందేహం లేదు, ఇందులో మా తాతగారి ముఖలక్షణాలన్నీ వున్నవి. ఆయన్ని నేను చాలా చిన్న వయసులో చూసివున్నా, ఆ ముఖం నాకు బాగా గుర్తే!” అన్నాడు.

ఇభ్యు నాయకుడు చెప్పగా ఒకడు పరుగు పరుగున పోయి, రెండు పుష్ప మాలలు తెచ్చాడు. విక్రమకేసరీ, శిఖిముఖీ ఆ మాలలను సమాధి మీద వేసి నమస్కరించారు. ఆ తరవాత అందరూ తిరిగి గ్రామ మధ్యంలో వున్న చుట్టు గుడిశకు వచ్చారు. గుడిశె దగ్గర ఎర్రగండు శిఖిముఖికి ఎదురై, చిన్నగా మొరుగుతూ అతడి చుట్టూ గిరికిలు కొట్టసాగింది. శిఖిముఖి దాని తలను ఆస్థాయంగా నిమిరాడు.

అందరూ మధ్యాహ్న భోజనాలు ముగించి మాట్లాడుకుంటూ విశ్రాంతిగా కూర్చున్న సమయంలో ఇద్దరు ఇభ్యులు వచ్చి పూజారి అయిపూ అజా లేకుండా ఎటో పోయాడనీ, తామూ మరి కొందరూ కొండ ప్రాంతాలనే కాక, నదీతీరాన్ని కూడా వెతికామనీ తమ కులపెద్దకు చెప్పారు.

“వాడు ఆ కొండల్లోనే ఎక్కడో ఏదో బిలా న్నొక దాన్ని ఎంచుకుని అక్కడే గబ్బిలంలా దాగి వుంటాడు. చీకటి పడితే

గాని వాడు బైటికి రాడు.. కాపలా వేయండి,” అన్నాడు ఇభ్యునాయకుడు.

ఆ రాత్రి ఇభ్యునాయకుడు మరికొందరు ఇభ్యు ముఖ్యులతో సంప్రతించి, రెండు పడవలు అవసరం కాగలవని నిర్ణయించారు. అందులో ఒకటి శిఖిముఖీ అతడి అనుచరులూ ప్రయాణించేందుకూ, రెండవది శిథిలాలయంలో ఏవైనా అమూల్యవస్తువులు దొరికితే వాటిని తెచ్చేందుకూ ఉపయోగ పడగలదని తేల్చారు. పోతే ఆ రెండు పడవలకు వెనకగా మరొక పెద్ద పడవలో కొందరు ఇభ్యులను వాళ్ళకు రక్షణగా పంపగల నన్నాడు ఇభ్యునాయకుడు.

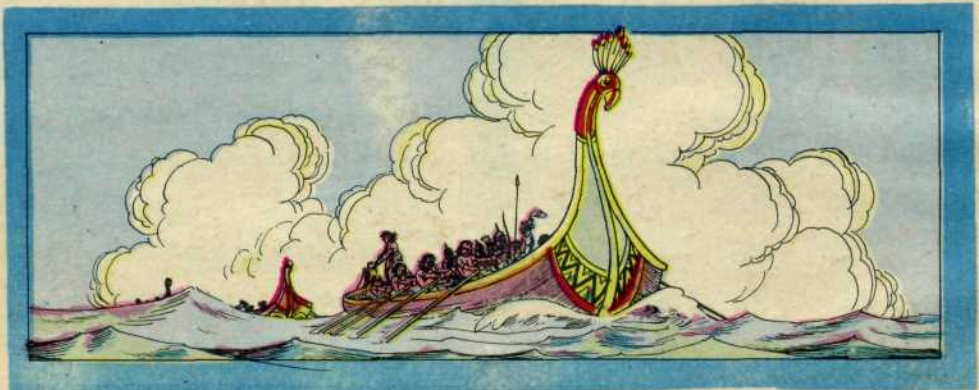
ఆ మర్నాటి ఉదయం ఇభ్యులు నదిలో వున్న పెద్ద పడవల్లో మూడింటికి కొత్తగా ఖడ్గమృగచర్మం తాపడం చేసి మధ్యాహ్నం వేళకు వాటిని ప్రయాణానికి సిద్ధం చేశారు. శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ, అజితుడూ ఒక పడవలోనూ, దళనాయకుడు నాంగ్ సోమ్, వీరభద్రుడూ మరొక పడవలోనూ ఎక్కారు. నాంగ్ సోమ్ వున్న పడవలో నెల రోజులకు సరిపడా ఆహారపదార్థాలు నిలవచేశారు.

నాంగ్ సోమ్ వున్న పడవ ముందు దారి చూపుతూండగా, రెండు పడవలూ నది దిగువకు బయలుదేరినై. మరొక పెద్ద పడవలో మరికొందరు ఇభ్యులు కొంచెం వెనక్కి ప్రయాణమయ్యారు. ముందు బయలుదేరిన పడవలు రెండూ నది దిగువకు రెండు మూడు కోసులు ప్రయాణం చేసింతరవాత, ఉత్తరం వైపు నుంచి వచ్చి నదిలో కలిసే ఒక పాయ వెంట ఎగువకు కొంతదూరం ప్రయాణించి, సరస్సులా

కంటిచూపు అనేంతవరకూ జలమయంగా వున్న ప్రదేశాన్ని చేరారు. వాళ్ళకు అందులో కొన్ని లంకలూ, వాటి మీద ఎత్తయిన వృక్షలూ, ఎగిరే నీటిపక్షులూ కనిపించినై.

నాంగ్ సోమ్ కు ఆ ప్రాంతమంతా బాగా పరిచయమైనదే. అతడు అనేకసార్లు మరి కొందరు తన జాతివాళ్ళతో కలిసి, చేపల వేటకు అటుకేసి వచ్చాడు. ఆ జలమయ ప్రదేశంలో పెద్దపెద్ద చేపలేకాక, భయంకరమైన వింత జలచరాలు కూడా వుండటం అతడికి తెలుసు. వృశ్చికలంక చేరే ముందు, చిన్నా పెద్ద లంకలను అనేకం దాటి పోవలసి వుంది.

తెడ్లు వేసి అతి జాగ్రత్తగా పడవలు నడుపుతున్నవాళ్ళకు, నీటిలో తమ చుట్టూ కదిలే పెద్దపెద్ద మొసళ్ళూ, తిమింగిలం లాటి ఆకారాలుగల కొన్ని చేపలూ కంట బడినై. అవి పడవల్ని అనుసరించి ఈదుతూ వస్తున్నవి. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

26

[శిథిలాలయ పూజారి, ఇభ్యులను మోసపుచ్చి ఒక బిలమార్గం ద్వారా పారిపోయాడు. ఇభ్యులకులపెద్ద, తన దళనాయకుడైన నాంగ్ సోమను శిథిలాలయం వున్న పుశ్చిక లంకకు దారి చూపేందుకు శిఖిముఖీ వాళ్ళతో పంపటానికి ఒప్పుకున్నాడు. రెండు పెద్ద పడవలు నిద్దం చేయబడినై. అందరూ పుశ్చికలంకకు ప్రయాణమయారు. తరవాత—]

సూర్యాస్తమయం వరకూ శిఖిముఖీ పొగను గుర్తించి, మూడవ పడవవాళ్ళు వాళ్ళు ప్రయాణం చేసి, ఆ రాత్రికి విడిది చేసేందుకు అనుకూలంగా వుండే లంక కోసం ప్రయత్నించారు. పావుగంట ప్రయాణ దూరంలో వాళ్ళకో లంక కన బడింది. చీకటి పడుతుండగా వాళ్ళా లంక చేరి, పడవలను ఒడ్డునున్న చెట్లకు కట్టి, వంట పనులు ప్రారంభించారు. తాము చేసిన మంట నుంచి వెలువడుతున్న పొగను గుర్తించి, మూడవ పడవవాళ్ళు కూడా కొంచెం ఆలశ్యంగా అక్కడికి రాగల రని వాళ్ళు భావించారు. క్రమంగా చీకటి కమ్ముకున్నది. వంట పూర్తి కాగానే అందరూ భోజనాలు చేసి, నెగ డొకటి వెలిగించి, దాని చుట్టూ కూచుని పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకోసాగారు. మూడవ పడవ యింకా ఆ లంక చేరలేదు. శిఖిముఖికి, శిథిలాలయ పూజారి తమ కన్న

‘చందమామ’

చూశావా? దీనికన్న క్రూరమృగాల నడుమ మహారణ్యంలో కాలంగడపటం వేయింతలు సుఖంగా వుంటుంది," అన్నాడు.

నాంగ్ సోమ్ అవునన్నట్టు తల వూపాడు. విక్రమకేసరి, "నువ్వీ లంకను గురించి ఆలోచిస్తున్నావా? నాకు పూజారి గుర్తు కొస్తున్నాడు. వాడి లంకలోనే మరో ప్రాంతాన బస చేశాడేమో అన్న అనుమానం నాకు కలుగుతున్నది," అన్నాడు.

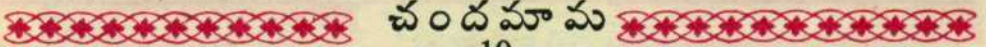
ఆ మాటలకు శిఖిముఖి నవ్వి, పక్క నున్న ఎండుకట్టెలు నెగడులో వేయసాగాడు. ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా లంకలో ఒకమూల నుంచి గుండెలవిసే లాంటి కేక ఒకటి వినిపించింది. ఎర్రగండు అటుకేసి తిరిగి మొరగసాగింది. శిఖిముఖి చప్పన లేచి నిల బడి, "అది మనిషి గొంతా, లేక ఏదైనా వింతమృగానిదా?" అన్నాడు.

"ఎవరో మనిషి ప్రమాదంలో చిక్కు కున్నాడు, లేక మనసు ప్రమాదంలో చిక్కించేందుకు శిథిలాలయ పూజారి ఎత్తు వేస్తూండవచ్చు. ఆయుధాలు సిద్ధంగా పట్టుకుని బయలుదేరండి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

అజితవీరభద్రులు చప్పన రెండు కాగ డాలు వెలిగించి ముందు బయలుదేరారు.

ముందుగా వృశ్చికలంకకు ప్రయాణం కట్టాడని గట్టి నమ్మకం కలిగింది. ఒకవేళ తమ పడవలూ, వాడున్న పడవా ఎక్కడో మార్గమధ్యాన తారసపడితే, పోరు తప్పదు. అప్పుడు తమలో కొందరైనా జలజంతు వులకు ఆహారం అయిపోతారు....

ఇలా ఆలోచిస్తున్న శిఖిముఖికి లంకమీది చెట్లలో నీటిపక్షులు చేసే కలకలంతో పాటు, తీరం వెంట నీటిలో మొసళ్ళూ యితర నీటిజంతువులూ చేసే ధ్వనులు కూడా వినిపిస్తున్నవి. అతడు విక్రమకేసరితో, "ఈ చీకట్లో, యీ లంకా, చుట్టూ వాతా వరణం ఎంత భయంకరంగా వున్నదో

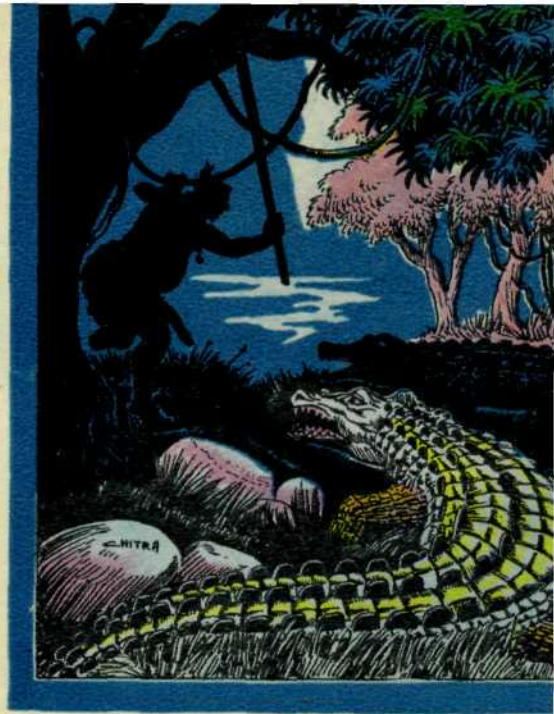

ఈ సారి ఎవడో మనిషి అరుస్తున్నట్టుగా స్పష్టంగా కేకలు వినిపించినై. అందరూ అక్కడికి పరిగెత్తే సరికి, కుంటికాలువాడు ఒకడు అటూ యిటూ గెంతుతూ, చేతిలో వున్న దుడ్డుకర్ర సాయంతో, తన మీదికి ఉరుకుతున్న రెండు మొసళ్లతో పోరాడుతున్నాడు.

శిశిముఖి ఆ కుంటివాడి రక్షణకు ముందుకురికే లోపలే ఎర్రగండు భయం కరంగా మొరిగి వాడి మీదికి లంఘించింది. కుక్క అరుపు వింటూనే కుంటివాడు వణికి పోతూ, "శిశి దొరా! నన్ను ముందు మొసళ్ళ నుంచి కాదు, ఈ ఎర్రగండు నుంచి కాపాడండి! తరవాత మీ యిష్టం వచ్చిన శిక్ష విధించండి!" అన్నాడు.

ఆ కంఠస్వరం విని అందరూ ఆ కుంటి వాడు తమకు ద్రోహించేసి పారిపోయిన జాంగ్లా అని గుర్తించారు. ఎంత దుర్మార్గుణ్ణయినా చిత్రహింసలకు గురిచేయటం మానవత్వం అనిపించుకోదు గనక, శిశిముఖి ముందుగా ఎర్రగండును దగ్గిరకు పిలిచి, తనచేతి కత్తితో ఒక మొసలిని తల మీద గట్టిగా కొట్టాడు. ఇంతలో అజితుడు ఈటెతో రెండవ మొసలిని నడుం మీద పొడిచాడు.

మొసళ్ళు రెండూ తాము తిన్న దెబ్బల కన్నా కాగడాల వెలుగుకు ఎక్కువగా భయపడిపోయి దాపులనున్న నీటి కేసి చరచరా పాకి, దభీమంటూ అందులో పడినై. జాంగ్లా ఆయాసపడుతూ నేల మీద కూలబడ్డాడు. అతడేదో చెప్పాలని చూశాడుగాని, నోట మాట పెగలలేదు.

శిశిముఖి అతడి మిత్రులూ హఠాత్తుగా ఎదురైన యీ వింత సంఘటనకు అశ్చర్యపడ్డారు. జాంగ్లా యీ రాత్రివేళ యీ లంకకు ఎలా చేరాడో వాళ్ళు ఊహించలేక పోయారు. శిథిలాలయ పూజారి తమ మీద వేగుచేసేందుకు జాంగ్లాను తాము దిగిన

చోటుకు పంపాడేమో అన్న అనుమానం మాత్రం విక్రమకేసరికి కలిగింది.

శిఖిముఖి, జాంగ్‌లాను ఏదో ప్రశ్నించబోయేంతలో విక్రమకేసరి కత్తి ఎత్తి, "జాంగ్‌లా! నిజం చెప్పు. అబద్ధం అడావో రెండో కాలు కూడా నరికి ప్రాణం వుండగానే నిన్ను మొసళ్ళ దగ్గరకు తోయించుతాను. నీ యజమాని ఆ పూజారిగాడు, యీ లంకలో ఏ మూల దిగాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

జాంగ్‌లా ఆ ప్రశ్నకు భయపడినట్టు లేదు. అతడు బతుకుమీద రోసినవాడిలా ఒక నిట్టూర్పు విడిచి, "కేసరిదొరా! నేను

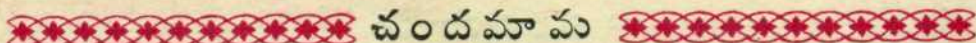

మీకు చేసిన ద్రోహానికి, యిప్పుడు నే నెంత నిజం చెప్పినా నమ్మరు. నాకు మీ యిష్టం వచ్చిన శిక్ష విధించండి," అన్నాడు.

"ఈ దొంగ నాటకం నా దగ్గర సాగదు. నిజం చెప్పతావా, లేదా?" అంటూ విక్రమకేసరి కత్తిని జాంగ్‌లా మెడమీద పెట్టాడు.

శిఖిముఖి నవ్వుతూ, "కేసరి! అప్పుడే నీ ప్రతిజ్ఞమాట మరిచిపోయి వాడి తల నరకబోతున్నావు. ప్రాణాలతో గదా వాణ్ణి మొసళ్ళకు వేస్తానని నీ వింతకు ముందు అన్నది? కొంచెం ఆగు....జాంగ్‌లా! ఇప్పటి నీ పరిస్థితి చూస్తూంటే నువ్వు నుఖమైన చావుకోసం ఎదురుచూస్తున్నట్టు కనబడుతున్నావు. కాని నిజం చెప్పకపోతే కేసరి నిన్ను ప్రాణాలతోనే మొసళ్ళకు వేసి భయంకరమైన చావుకు నిన్ను గురిచేస్తాడు. తెలిసిందా?" అన్నాడు.

జాంగ్‌లా ఓ క్షణకాలం మౌనంగా వూరుకుని, "శిఖిదొరా! ద్రోహి చచ్చేముందు నిజం పలికినా, అబద్ధం మాట్లాడినా ఒకటే. కాని, చావుకు ముందు నేను చెప్పే నిజం మీకు కొంత ఉపకరిస్తుంది. పూజారి యీ రోజు మధ్యాహ్నం ప్రాంతాలే రెండు పడవల్లో శిథిలాలయం వున్న లంక కేసి పోయాడు. మీ రా లంక చేరే సమయానికి వాడు

చందమామ

మీ కోసం మాటువేసి వుంటాడు. తగు జాగ్రత్తలో వుండండి," అన్నాడు.

జాంగ్లా మాటల్లో మోసం లేదన్న నమ్మకం శిఖిముఖి కలిగింది. "అయితే, జాంగ్లా! నువ్వు నీ యజమానితో వెళ్ళక యీ మొసళ్ళ లంక మీద ఎందుకు దిగ బడిపోయావు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"చచ్చేముందైనా నిజం చెప్పి చావ దలిచాను, దొరా! వినండి. నేను మీకు తలపెట్టిన ద్రోహంవల్లే చిరుతపులికి చిక్కి అవిటి వాణ్ణి పోయాను. నా పాపమే నన్ను చింది. కామాఖ్యనగరంలో గౌరవంగా బతికే నన్ను, డబ్బాశ చూపి దుర్మార్గుణ్ణిగా చేసినవాడు పూజారి! వాణ్ణి నమయం వచ్చినప్పుడు హతమార్చి దలిచాను. కాని, వాడు నీచగ్రహాపాసకుడు! నా ఆలోచనలు పసిగట్టాడో ఏమో నన్ను, ఏదో భయంకరమైన జలజంతువుకు ఆహారంగావేసి పోజాశాడు," అన్నాడు జాంగ్లా.

"నిన్ను జలజంతువుకు ఆహారంగా వేశాడా! అదెలా జరిగింది?" అన్నాడు శిఖిముఖి ఆశ్చర్యపడుతూ.

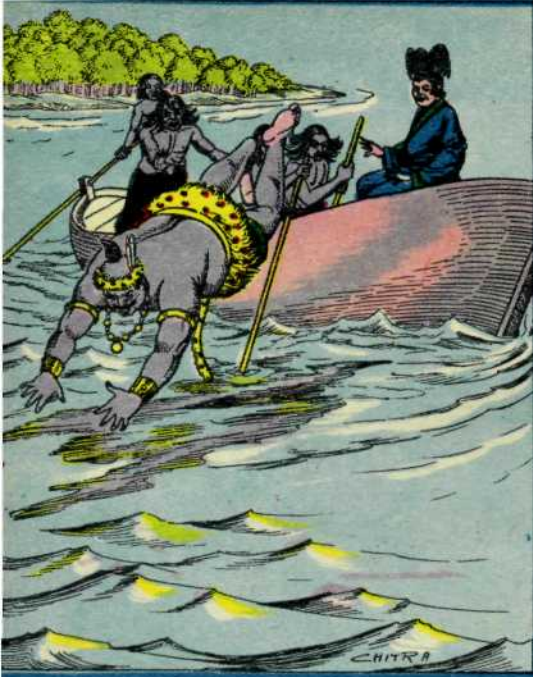
జాంగ్లా యిలా చెప్పాడు :

"గోల్భరా గ్రామప్రాంతంలోని నది దగ్గిరుంచి, యీ జలప్రదేశానికి వాడి పడ

వలు సాగినప్పటి నుంచి, నేను చుట్టు పక్కల వున్న అన్ని లంకల్ని పరిశీలించి చూస్తూ, ఒక్కొక్కదాన్నే గుర్తు పెట్టుకో సాగాను. నేను గజయీతగాణ్ణి, ఆ పూజార్ని వాడి ముఠాతో ఏదో ఒకచోట పడవలతో పాటు నీట ముంచి, ఏ తెప్పకొయ్య మీదో తిరిగి గోల్భరా చేరాలన్నది నా పథకం.

"వాడు నా ఆలోచనలు గ్రహించినట్టున్నాడు. ఈ మధ్యాహ్నం పడవలు, యీ లంకపక్క నుంచి పోతుండగా, వాడు పడవ మీంచి నీట్లోకి తొంగి చూసి, 'అహా, శిఖిలేశ్వరి కంఠాభరణం అయిన మహా జలసర్పం దర్శన మిచ్చిందా? ప్రసాదం

నమర్పించాలా? తప్పక నమర్పిస్తాను! ఆ ఒక్క సజీవ ప్రసాదాన్ని స్వీకరించి మా అందరికీ ఏ హాసీ కలగకుండా శిథిలేశ్వరి ఆలయానికి చేర్చు,' అంటూ కళ్ళు మూసుకుని ఉష్టిపాన్ని ఎగరవేశాడు. అది గురిగా వచ్చి నా తలమీద పడింది. వెంటనే వాడు, 'ఓహో, ఎంత అదృష్టం నీది, జాంగ్లా! శిథిలేశ్వరి సేవికకు ఆహారమై, వచ్చే జన్మలో ఇభ్యుజాతి కంతకూ నా యకుడివిగా జన్మించబోతున్నావు!' అన్నాడు.

"ఆ దుర్మార్గుడు ఏం చేయబోతున్నాడో నేను ఊహించే లోపలే వాడు సవర భేరుండానికి సైగ చేశాడు. భేరుండం ఒక్క

దూకున వచ్చి పడవ మీంచి నన్ను నీటిలోకి గిరవాటు వేశాడు. నేను మునిగిపోయినట్టు నటించి, నీటి అడుగునే ఈదుకుంటూ దాపుల నున్న యీ లంక చేరాను. ఆకలితో, బడలికతో సగంచచ్చివున్న నామీద యింతకు ముందు మొసళ్ళు వచ్చి పడినై. మీరు రక్షించారు. ఇదీ నా కథ!"

శిఖిముఖి కొంచెం సేపు ఆలోచించి, "కేసరీ! నీ అభిప్రాయం ఏమిటి? జాంగ్లా చెప్పింది నమ్మటమా, మానటమా?" అని అడిగాడు.

"అతడు నమ్మదగిన విధంగా కథ చెప్పాడు!" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శిఖిముఖి ఆ మాటలకు నవ్వి, అజిత వీరభద్రుల్ని నాంగ్ సోమనూ ప్రశ్నించాడు. వాళ్ళు జాంగ్లా చెప్పింది నిజంలా కనబడుతున్నదన్నారు.

"అయితే మనం ఉదయం బయలుదేరి పోయేప్పుడు జాంగ్లాను వెంట తీసుకు పోదాం. ఏమంటావ్, కేసరీ?" అని అడిగాడు శిఖిముఖి.

"తప్పకుండా మన పడవల్లో తీసుకు పోదాం. మళ్ళీ ఏదైనా ద్రోహం తల పెట్టే సూచనలు కనబడితే, యీసారి ఏ మాత్రం అవకాశం ఇవ్వకుంటా కత్తులతో ముక్కలు

ముక్కలుగా నరుకుదాం," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

అందరూ అక్కణ్ణించి కదిలి, తాము విడిది దిగిన చోటుకు బయలుదేరగానే జాంగ్లా, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరుల పాదాలు తాకి వారి వెనకగా కర్రసాయంతో కుంటుతూ నడిచాడు.

సూర్యోదయంతోనే అందరూ నిద్ర మేల్కొని, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని పడవలను ప్రయాణానికి సిద్ధపరిచారు. జాంగ్లాను శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి వున్న పడవలోకి ఎక్కించారు. అవసరం అయినప్పుడు తెడ్లు వేయటానికి అతడు వీరభద్రుడికి సాయంగా వుండగలడని శిఖిముఖి అలా చేశాడు. వాళ్ళు లంక నుంచి బయలుదేరుతూ, మరికొందరు ఇభ్యులతో కొంచెం వెనకగా ప్రయాణం కట్టిన పడవ కొసం చుట్టుపక్కల అంతా పరీక్షించి చూశారు. పడవ జాడలేదు. బహుశా పడవలోనివాళ్ళు దారి తప్పారేమో అన్న అనుమానం శిఖిముఖికి, విక్రమకేసరికి కలిగింది.

గాలివాలు బాగా వుండటంతో తెడ్లు వేయటం మాని పడవలకు తెరచాపలెత్తారు. నాంగ్సోమ్, అజితుడూ వున్న పడవ ముందుకు పోసాగింది. మధ్యాహ్నం

భోజనాలవేళ సమయంలో, ఏ లంక మీద దిగి వంటలు చేసుకుందామా అని శిఖిముఖి వాళ్ళు ఆలోచిస్తూండగా, ఒక లంక మలుపులో నుంచి నీరు అల్లకల్లోలమవుతూ, వాళ్ళ పడవల కేసి రాసాగింది. అప్పటి వరకూ ప్రశాంతంగా వున్న నీటిమీద అంత లేసి అలలు ఎందుకు లేస్తున్నవో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు.

నాంగ్సోమ్ తన పడవను దాపునవున్న లంక కేసి తెడ్లసాయంతో మళ్ళిస్తూ, శిఖిముఖి వాళ్ళను కూడా హెచ్చరించాడు. అంతలో లంక మలుపు తిరిగిన చోటు నుంచి హఠాత్తుగా రెండు పడవలు అలల

తాడికి కిందు మీదులవుతూ వాళ్ళ కేసి కొట్టుకు రాసాగినై.

ఆ పడవలలో ఉన్నవాళ్ళను శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి వెంటనే గుర్తించగలిగారు. ఒక పడవలో వున్న శిథిలాలయ పూజారి చేతులెత్తి పెద్దగా అరుస్తూ, “జలసర్పం మనను మింగజూస్తున్నది! పడవల్ని లంకకు పట్టించండి!” అంటున్నాడు.

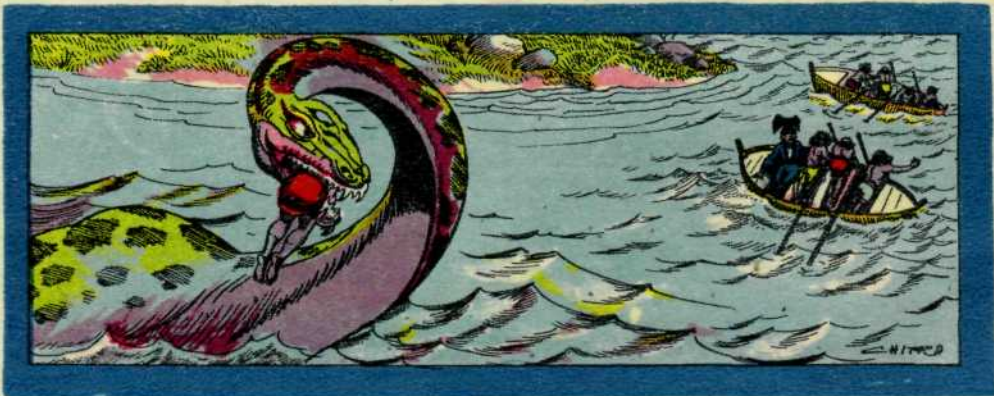
చూస్తూండగానే పూజారి చెప్పే ఆ జల సర్పం కూడా శిఖిముఖి వాళ్ళ కంట బడింది. ఆ సర్పం మెడా, తలా మాత్రం పాముకు వున్నట్టు వున్నది. కాని శరీరం మటుకు పడీ పన్నెండు ఏనుగుల ప్రమాణంలో లోపుగా వున్నది. అది తన కాళ్ళతో నీటిని అల్లకల్లోల పరుస్తూ, పూజారి పడ వలలో వున్న వాళ్ళను పట్టుకునేందుకు తల కిందికి పైకి తిప్పుతున్నది.

ఆ దృశ్యం చూసి శిఖిముఖితో పాటు అందరూ గజగజ వణికిపోయారు. అదృష్ట

వశాత్తూ వాళ్ళ పడవలు లంకకు సమీపాన వుండటంతో, అతి త్వరలోనే వాళ్ళు తీరాన్ని చేరుకోగలిగారు. శిథిలాలయ పూజారివాళ్ళ పడవలు మాత్రం జలజంతువు వల్ల లేచిన అలలలో చిక్కుకుని కిందు మీదులవుతూ నీటి వెంట కొట్టుకు పోసాగినై.

ఒడ్డుచేరిన శిఖిముఖి వాళ్ళు చూస్తూండ గానే జలజంతువు పూజారి వున్న పడవ లోపలికి తలపెట్టి ఒకణ్ణి నోట కరుచు కున్నది. పూజారి, అతడి వెంట వున్నవాళ్ళూ విచ్చిగా అరుస్తూ పడవలను తెడ్లసాయంతో ధూరంగా నడపసాగారు. జలజంతువు తాను పట్టినవాణ్ణి మింగేందుకు ఓ క్షణకాలం ఆగి, తిరిగి వాటి వెంటబడింది.

“శిఖి! పసిలోపని, ఆ పూజారి దుర్మార్గుడు నా బాణం దెబ్బకు అందుతాడేమో చూస్తాను!” అంటూ విక్రమకేసరి పూజారి వున్న పడవ కేసి గురిగా బాణాలు వదలసాగాడు. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

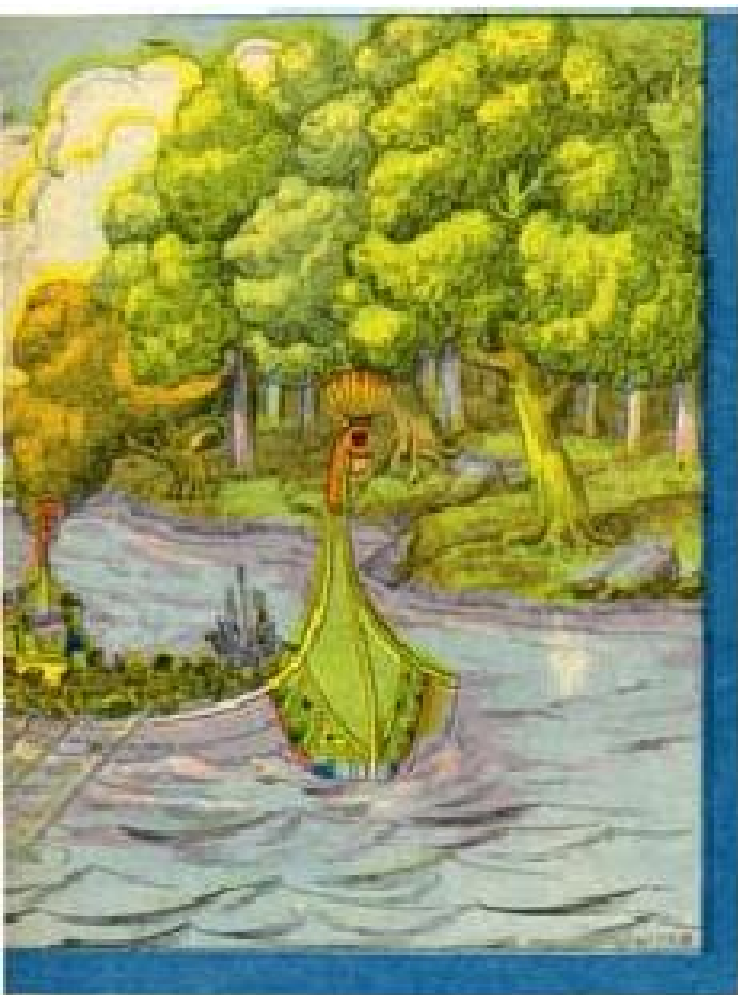
27

[వృశ్చికలంకకు పోయేవారిలో ఒకచోట, బాంగలా ఇలిముఖి వాళ్ళకు తలవృద్ధాడు. తనను శిథిలాలయపూజారి చంపబాళాడని అతడు ఇలిముఖికి చెప్పాడు. సూర్యోదయంతో అందరూ తిరిగి ప్రయాణమయ్యారు. ఒక చింక మేలుపులో, పూజారి పడవలు వాళ్ళకు కనిపించినై. విక్రమశేసరి పూజారి కేసి బానాలు వదలసాగాడు. తరవాత—]

విక్రమశేసరి వదిలిన బానాలు శిథిలాలయ పూజారిక్కాడుగదా, అతడున్న పడవ క్కూడా తగలలేదు. జలజంతువు కదలిక వల్ల లేచే నీటి అలల మీద పూజారి పడవలు అటూ యటూ ఒరుగుతూ వేగంగా కొట్టుకు పోతున్నవి. జలజంతువు తానంతకు ముందు పట్టుకున్న వాడితో కాస్త తృప్తిపడినట్టుగా, పడవలను లోగడంత వేగంగా తరమటం లేదు. ఒకటి రెండు నిమిషాలు గడిచినై.

జలజంతువు నీటిలో వున్న చోటునే అగి, మెడ అటూ యటూ తిప్పి ఓసారి చుట్టూ కలయ జూసింది.

ఆ భయంకర జంతువు దృష్టి తమమీద పడుతుందేమో అన్న భయంతో ఇలిముఖి అతడి అనుచరులూ, దాపులమన్న రెల్లు పొదలదాటుకు తవ్వకున్నారు. ఎర్రగండు మొరగనుండా ఇలిముఖి దాని తల సమర సాగాడు. అతడికి జలజంతువు తమను

అగి, శిఖిముఖివాళ్ళు దాగిన చోటునుంచి బయటికి వచ్చి, తిరిగి తమ వడవల మీదికి వెళ్ళాడు.

తమ ప్రయాణం జంతువు వెళ్ళిన దిక్కు శాకపోవటం వాళ్ళకు కొంత రైర్యాన్నిచ్చింది. కాని, ఈ జలమయ ప్రదేశంలో అటువంటి భయంకర ప్రాణులు మరికొన్ని వుండవచ్చున్న అనుమానం వాళ్ళను జాగించడానికి వీటన్నిటికీ తోడు శిధిలాలయే. ఖాజారి తమ ప్రయాణాన్ని ముందుగానే ససి గట్టటం — అన్నిటినీ మించిన సంకటాన్ని తెచ్చి పెట్టవచ్చు.

వడవలు రెండూ కదలబోయే సమయంలో శిఖిముఖి అందరికీ వినబడేంత పెద్ద గొంతుతో, "వృచ్చికలంకకు వెళ్ళాలనే ప్రయత్నంలో వున్న సాధకవాదకాలు, ఈనరికి అందరికీ తెలిసి వచ్చినై అనుకుంటాను. నేనూ, కేసరి ఏ పరిస్థితుల్లోనూ అక్కడికి వెళ్ళక తప్పదు. కాని, మిగతా వాళ్ళివరైనా, అక్కడ దిగబడిపోదరిమై నా అభ్యంతరం లేదు. తిరుగు ప్రయాణంలో అలాంటివాళ్ళను తిసుకుపోతాం. ఈలోపల వాళ్ళకు ఆపసేరం అయిన అహరవదార్థాలు యీ లంకలో వదులుతాం," అన్నాడు.

వట్టాకుని కబళిస్తుండన్న భయంకన్న, ఒత్తున వున్న తమ వడవల్ని నీట ముంచుతుండేమో అన్న భయం అధికంగా వున్నది. అలా జరిగితే, తాము యీ నిర్దనమైన లంక మీద దిక్కుకుపోతాడు...

యాస్తాండగానే శిధిలాలయే ఖాజారి వున్న వడవలు లంక మీదుపు తిరిగి, కనబడకుండా పోయినై. జలజంతువు తృప్తిగా ఒళ్ళు విరుచుకుంటున్నట్టు నీటిలో అటూ యిటూ కొంచెం సేపు పొర్లి లేచి, తల మాత్రం నీటి బయటికి పెట్టి, యారంగా వున్న మరో చిన్న లంక కేసి బయలుదేరింది. అది కనబడకుండా పోయేవరకూ

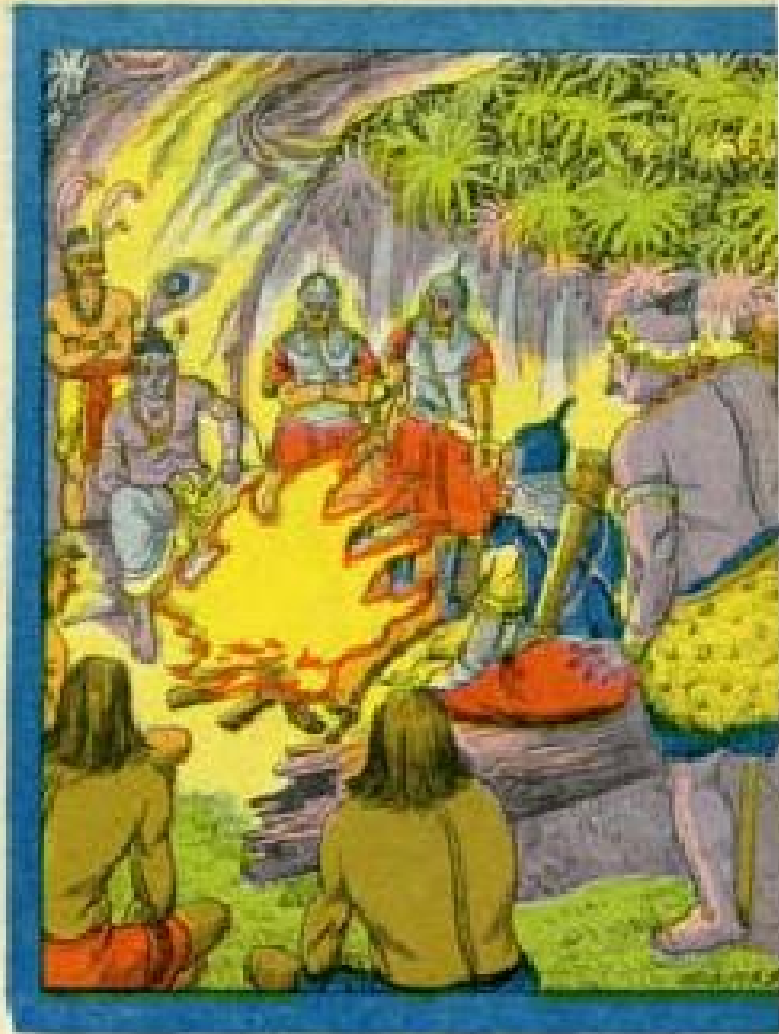
చందమామ

ఈ మాటలకు ఒక్క క్షణం అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. వాంగ్‌సామె, అజిత విరభద్రులతోపాటు, కుంటి జాంగ్‌లా కూడా ఎన్ని కష్టాలు ఎదుర్కొవలసి వచ్చినా, వృశ్చికలంకకు వెళ్ళిపోవలసిందే అన్నాడు. శిథిలాలయ పూజారి అంతం చూడవలసి వున్నదని, కనక తాను ఒంటరిగానైనా సరే, వృశ్చిక లంకకు వెళ్ళక తప్పదని అన్నాడు, జాంగ్‌లా.

తమ అనుచరుల పట్టుదలనూ, ధైర్యాన్నీ, విశ్వాసాన్నీ శిథిలముఖీ, విక్రమశేనరులు మెచ్చుకున్నారు.

పడవలు కదిలినై. గారి అనుకూలంగా వుండటంతో తొరడావలు ఎత్తారు. తమకన్న ముందు లంక మలుపు తిరిగిపోయిన పూజారివాళ్ళ పడవల కోసం అందరూ జాగ్రత్తగా చుట్టు పక్కల ప్రదేశాన్ని వరీ కించపెగాయ. కాని, సూర్యాస్తమయ సమయమవుతున్నా వాళ్ళకు పూజారి పడవలు ఎక్కడా తారస పడలేదు. చీకటి పడుతూండగా పడవలను ఒక చిన్న లంక ప్రదేశాన ఒడ్డు చేర్చి, తాళ్ళతో వాటిని ఒడ్డునున్న చెట్లకు కట్టి, ఆ వాపులనే అందరూ వంట ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు.

వంట పూర్తయి అందరూ భోజనాలు చేసేసరికి జామపాడ్డు గడిచిపోయింది. ఈ లంక దీపంలో మొసళ్ళున్న సూచనలు లేవు. కాని, లంక మీద చెట్టు చేమల్లో మాత్రం అనేక రకాల నీటిపత్రాలు వున్నవి. అవి పాడ్డు పోతున్నకొందికి మరింత బిగ్గరగా గీజా అంటూ గోల చేయసాగినై.

నెగడు వెలిగించి శిథిలముఖీ అతడి అనుచరులూ దాని చుట్టూ చేరి మాట్లాడుకో సాగాయ. వాళ్ళ కళ్లంత దూరంలో పడవలు రెండూ అలల తాకిడికి లెచి పడుతూ, ఆ చీకట్లో నాట్కం చేస్తున్న రెండు పెద్ద ఘాతాల్లా కనిపిస్తున్నవి. కొంచెం సేపు

మాట్లాడుకున్న తరువాత ఒకరొకరుగా శిశిముఖి వాళ్ళు వెగడు చుట్టూ ముడుచుకు వెడుకున్నారు. రెండవ జామున కాపలా వని నాంగ్ సామెది.

నాంగ్ సామె ఈ రె వట్టుకుని ఒకసారి వడవల దగ్గిరకుపోయి చూసి, తిరిగి వెగడు దగ్గిరకు వచ్చి కూచున్నాడు. నీటివట్టులు చేసి గోల అతడికి తల దిమ్మెత్తిస్తున్నది. అతడొకసారి బద్దకంగా అవిరించి, వక్క నె నిలబడి వ్రేస్తూ ఎర్రగండు తలను నిమ రబోయాడు.

ఎర్రగండు మెడ వక్కకు తిప్పి, వడవ లున్న దిక్కుకేసి ఓ అడుగువేసి, గాలిలో

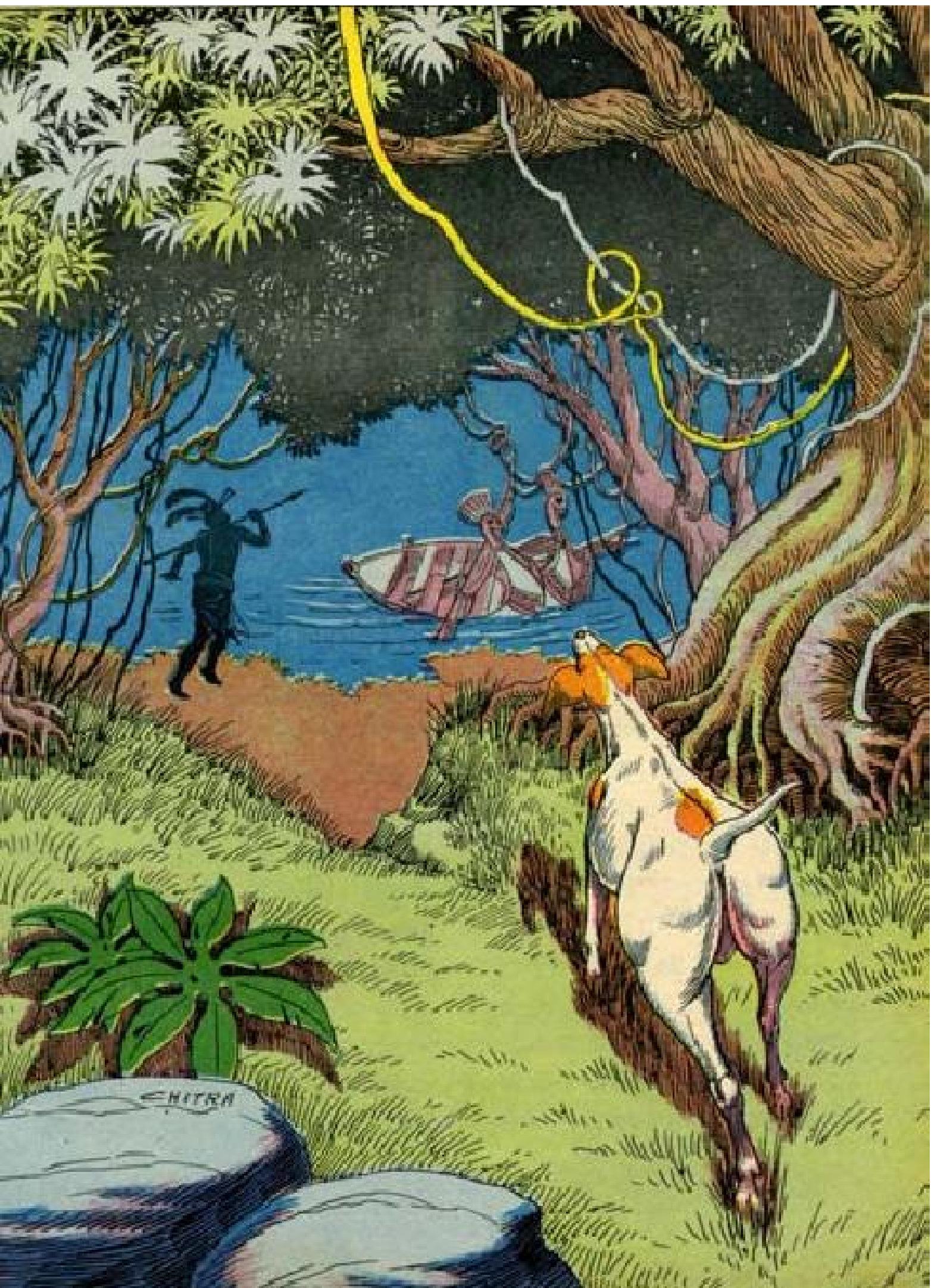

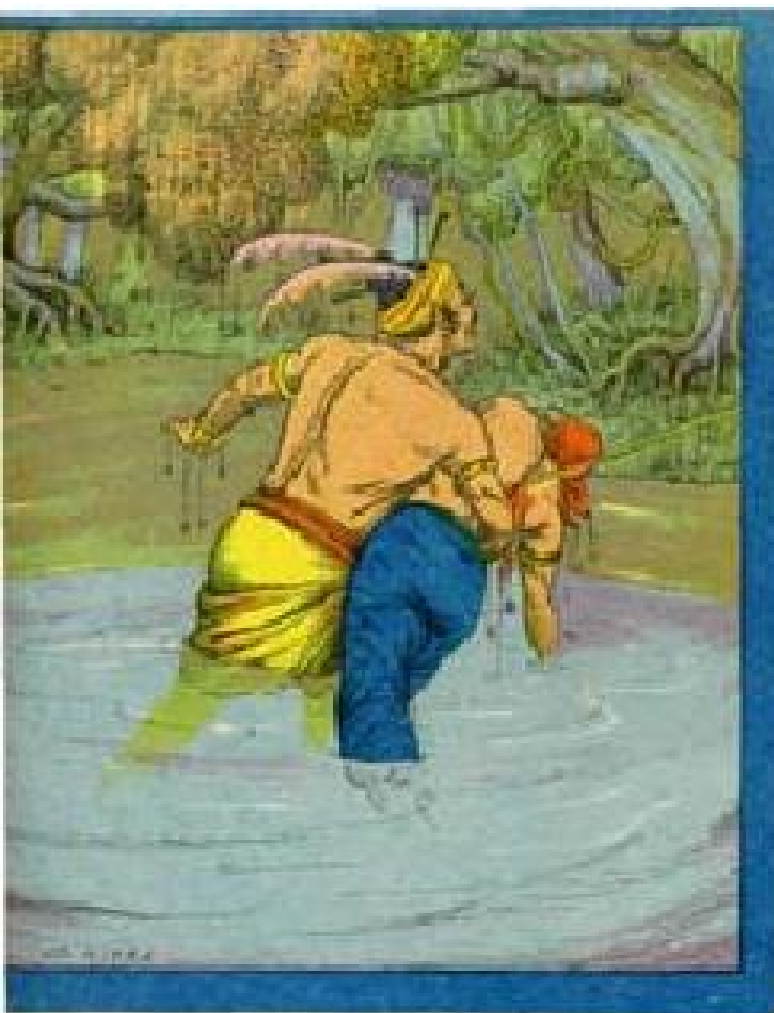
తలను అటూ యటూ పీమారు తిప్పి చిన్నగా మొరిగింది. పవకట్టటంలో ఎర్ర గండు కున్న శక్తి బాగా తెలిసినవారు కావటంతో నాంగ్ సామె, అది తల తిప్పిన దిక్కుకేసి పరీక్షగా చూశాడు. వడవల్లో ఒకటి ఓ క్షణకాలం వక్కకు ఒరిగి, రెండవ దాన్నుంచి కొంచెం దూరం కదిలినట్టు అతడికి తోచింది.

నాంగ్ సామె ఎర్రగండు మొరగ కుండా దాని తల నిమిరి. ఈ రెను గట్టిగా గుప్పెట బిగించి, వేల మీద వంగి నడుస్తూ వడవల దగ్గిరకు వెళ్ళాడు. అతడింతకు ముందు చూసినట్టు ఒక వడవ రెండవ దానికి భిన్నంగా నీటి మీద వుండి వుండి చవ్వన ఒక వక్కకు ఒరిగి, మళ్ళీ యథాప్రకారం నిలబడుతున్నది.

వడవ కింద ఏదో మొనల్గు చేరి పోట్లాడు కుంటున్న వేమో అన్న అనుమానం నాంగ్ సామెకు కలిగింది. కాని, పరీక్షగా చూడగా అక్కడ నీటిలో పెద్ద కదలిక ఏమీ అతడికి కనిపించలేదు. దానితో అతడికి శ్రతువెవరో వడవ కింద దాగివుండి వడవకు చిల్లి పొడవటమో, లేక దొంగిలించుకు పోవాలనే ప్రయత్నమో చేస్తున్నాడన్న అనుమానం కలిగింది.

నాంగ్ సోమ్ ఎర్రగండును నీటి ఒడ్డునే వుంది, నిశ్చయంగా నీటిలో దిగి పడవను చేరి, దానిమీద ఎక్కి వెళుతాడు. ఆ సమయంలో వడవ కొంచెంగా అటూ యటూ ఒరిగింది. వెంటనే దాని అడుగు నుంచి ఒక నల్లని అకారం చప్పున నీటిమీదికి తేలింది. గుడ్డి వెన్నెట్లో ఒకరినొకరు గుర్తించారు.

కన్ను మూసి తెరిచేంతలో నాంగ్ సోమ్ చేతిలోని ఈటెను బలంగా ఆ నల్లని అకారం కేసి విసిరాడు. అదే సమయంలో నీటిలో వున్నవాడు చప్పున ఈటెను నాంగ్ సోమ్ మీదికి ప్రయోగించాడు. ఆ ఈటె

పడవ అందును తాకటం, నాంగ్ సోమ్ ఈటె వాడి వెన్నులో దిగబడటం ఒకేసారి జరిగిపోయింది.

నీటిలో వున్నవాడు ఒక్క చావుకేక పెట్టాడు. వెంటనే నాంగ్ సోమ్ నీటిలోకి దూకి వాణ్ణి చేతులతో బలంగా పట్టుకుని ఒడ్డు కేసి ఈడ్చుతూ, పెద్ద గంతుతో, "శత్రువులు! శత్రువులు!" అని కేకలు పెట్టసాగాడు.

ఆ కేకలు వెంటూనే శిథిలముఖివాళ్ళు అదురుకుంటూ నిద్రలు లేచి నాంగ్ సోమ్ వున్న చోటుకు పరిగెత్తు కొచ్చారు. ఆ సరికి నాంగ్ సోమ్ గాయపడినవాణ్ణి బాగా ఒడ్డు మీదికి ఈడ్చుకు వచ్చాడు. వాడి వెన్నులో దిగిన ఈటె అలాగే దిగివున్నది. వాడు వాడతో ఆయాస పడుతున్నాడు. అవకుండి చేతిలో వున్న కాగడా తీసుకుని, దాని కాంతిలో శిథిలముఖి వాడి ముఖం పరీక్షించి చూశాడు. వాడు మరెవరో కాదు, తిమ్మ గూడెం ప్రాంతాలగల అడవుల్లో వారి దొంగల్లా బతికే ముకాలోనివాడు. ఆ ముకా వాళ్ళు ఇద్దరు ముగ్గురు శిథిలాలయ పూవారి బండ్లుగా గోల్తాపరా వచ్చారు.

నాంగ్ సోమ్, శిథిలముఖికి జరిగిందంతా ఒకటి రెండు మాటల్లో టూకీగా చెప్పేశాడు.

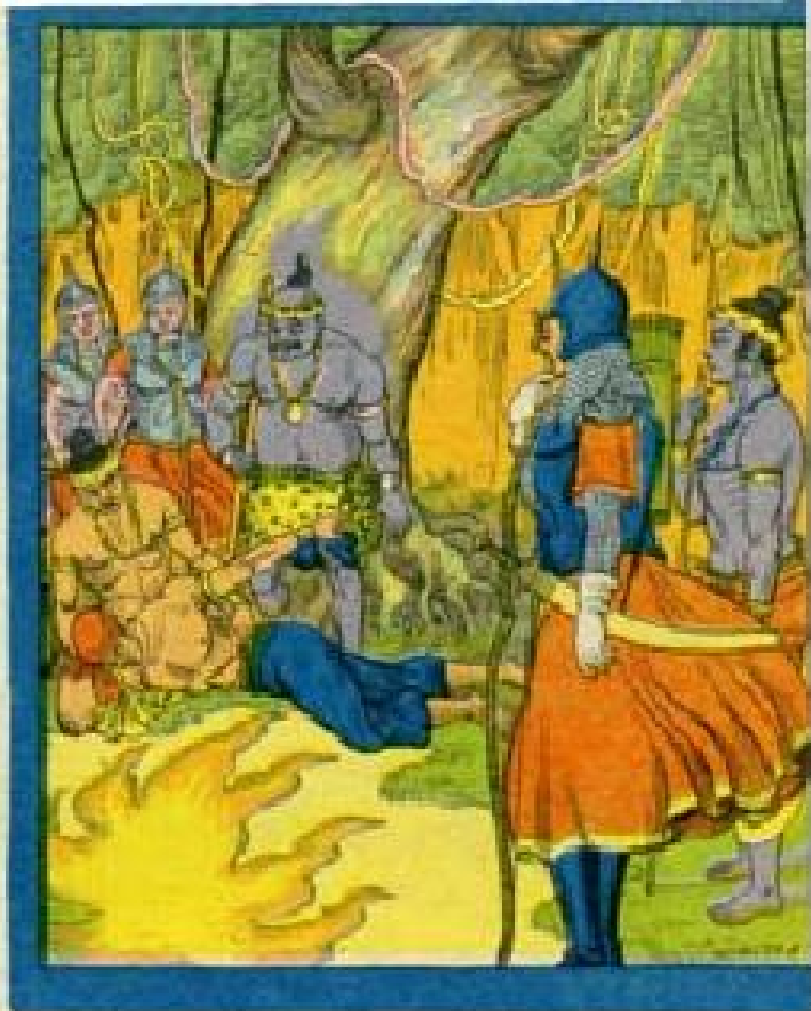

శిఖిముఖి దొంగతో, "నువ్వు చేసిన దురం
తలకు తగిన చావే నీ కెదురైంది.
నీ వెన్నులో దిగబడి ఉన్న ఈటెను లాగే
యింతుతాను, కాని వెంటనే చస్తావు.
చచ్చేముందు ఒక్కమాట చెప్పు. మా పడ
వలకు అడుగున చిల్లులు పొడిచి ముందా
లనే గదా మీ బెచ్చించింది? పూజారి
ఏ లంకలో దిగాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

దొంగ పిసారి మూలగి మొదటి ప్రశ్నకు
అవునన్నట్లు తల వ్రాచి, అక్కడికి దావు
లనే ఉన్న మరొక లంక నేని జాడగా
చేయి ఎత్తి చూపాడు. ఆ వెంటనే శిఖి
ముఖి, నాంగసోమేను ఈటె లాగివేయ
మన్నాడు. నాంగసోమే ఈటెను వెన్నులో
నుంచి బయటికి గుఱబగానే, దొంగ గిలగిలా
పి క్షణకాలం తన్నుకుని కొయ్యాయంగలా
నిగడదన్నట్లుపోయాడు.

"శిఖి! ఆ పూజారి వెధవ లోగడ
మనసు అరణ్యంలో వెన్నుంచి గోల్లలరా
వచ్చినట్లే, యిప్పుడు వృశ్చికలంక క్కూడా
మన వెనకనే వస్తున్నాడు!" అన్నాడు
వెక్రమకేసరి.

'వాడు పూరికే రావటం లేదు, దారి
లోనే మనసు నాశనం చేయాలని చూస్తూ
న్నాడు. మన పడవల్ని నీటముంచితే,

మనం యీ దిక్కుమాలిన లంక మీద
అకలికి ఆలమేదించి చస్తామని వాడి ఆశ.
ఏమైనా, యిక్కే ముందు మనం పడవలా
విషయంలో మరింత గట్టికావడా ఏర్పాటు
చేసుకోవటం క్షేమం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

నాంగసోమే ఆ చీకట్లోనే శిఖిలాలయ
పూజారి దిగిన లంకకుపోయి, వాణ్ణి హత
మార్చటం దావుంటుందని నలహా
యిచ్చాడు. కాని, అది కేవలం దుస్సా
హనం అవుతుందని, ఏ చెట్టుదాటునో
వుండి, వాడూ, వాడి అనుచరులూ తమ
మీద దొంగబెబ్బు కియగలరని శిఖిముఖి
చెప్పి—ఆ ఆలోచనను వ్యతిరేకించాడు.

ఆ రాత్రి మరే అవాంతరం లేకుండా తెల్లవారి పోయింది. శిఖిముఖి అతడి అనుచరులూ వడవలను నిద్రించేసి, ముందుగా దొంగ చెప్పిన లంకను సేపీపించి, జాగ్రత్తగా దాని మీద దిగారు. వాళ్ళు ఎంతో వెకకగా ఒకచోట రాత్రి పూజారి మూఠా వాళ్ళు వేసుకున్న నెగటి గుర్తులు మాత్రం కనిపించినై. వాళ్ళు ఏ తెల్లవారుజామునో లంక వదిలిపోయారు.

తరవాత నాలుగు రోజులపాటు వాళ్ళు చిన్న పెద్ద లంకల వక్కగా ప్రయాణం చేసి, అయిదవనాటి సంధ్యాసమయానికి, ఎత్తయిన కొండలతో, మహావృక్షాలతో వున్న ఒక పెద్ద లంకను చూశారు. ఈ మధ్య కాలంలో వాళ్ళకు శిథిలాలయ పూజారి వున్న వడవలు ఎక్కడా కనబడలేదు.

తాను తన జాతి ఇభ్యుపెద్దల ద్వారా చిన్న వృక్షలంక యిదేనని నాంగ్సోమ్ గుర్తించాడు. అతడు యిదే వృక్షలంక

అని శిఖిముఖి, విక్రమకేవలులతో చెప్పగానే, వాళ్ళు ఎక్కడలేని సంతోషంతో వడవలను తీరానికి వడవమన్నారు.

కొద్దిసేపటి తరవాత వడవలు రెండూ తీరాన్ని చేరినై. అందరూ వడవల్లోంచి ఒడ్డుకు దిగారు. అంతా వెలుతురు వుండగానే, దావుల నున్న కొండ ఎక్కి లంక ఎలా వున్నదీ చూసేందుకు విక్రమకేసరి, శిఖిముఖి బయలుదేరారు. మిగతావాళ్ళు వడవల దగ్గరే వుండిపోయారు.

వాళ్ళిద్దరూ కొండ పై భాగం చేరి, దూరంగా లంకలో అంతకన్న చాలా ఎత్తుగా వున్న మరికొన్ని కొండల కని కొంచెం సెపు చూసి, వెనుదిరగబోయేంతలో వాళ్ళదృష్టి దిగువనున్న చిన్న గుట్ట మీద పడింది. ఆ నెంటనే వాళ్ళక్కలిగిన అశ్చర్యం అంతా యింతా కాదు. ఆ గుట్ట మీద పాడులడి కూలిపోవటానికి నిద్రంగా వున్న ఒక దేవా అయి వున్నది. —(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

28

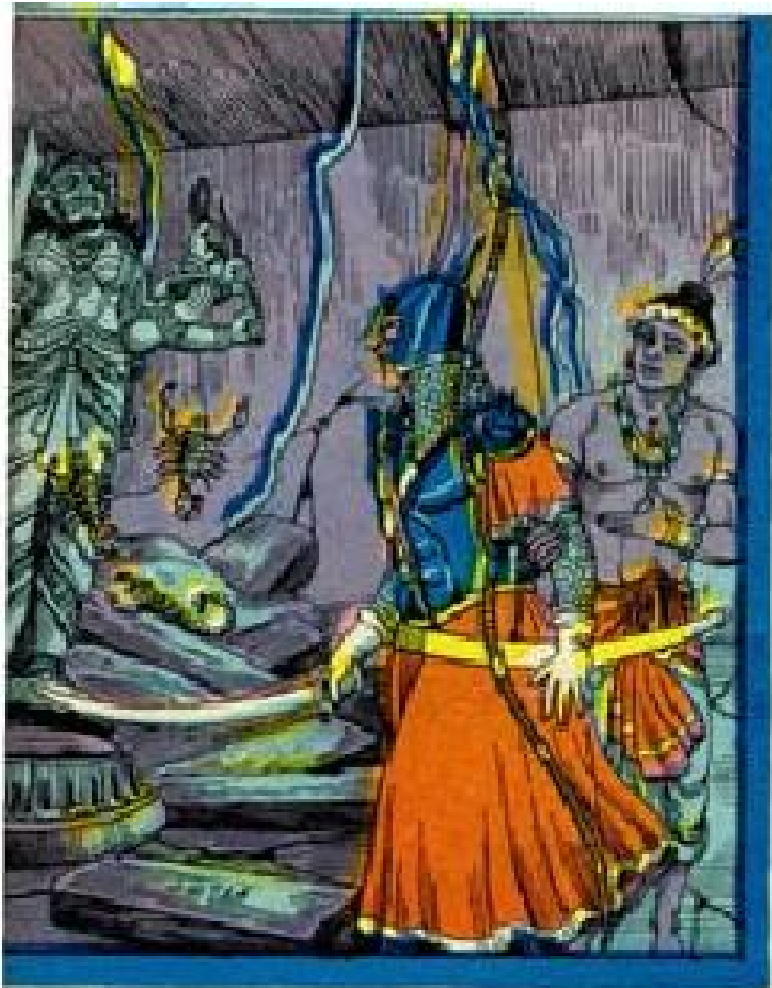
[శిథిముఖి వాళ్ళు రాత్రివేళ ఒక చిన్న లంకలో విడిచి చేశారు. వాళ్ళ పడవలను నీటి ముందే వచ్చిన శిథిలాలయ పూజారి అంటు ఒకడు నాంగసోమి చేత చంపబడ్డాడు. నాలుగు రోజుల ప్రయాణం తరవాత వాళ్ళు వృశ్చికలంక చేరారు. అక్కడ శిథిముఖి, విక్రమశేనరులు పాడుబడ్డ దేవాలయం ఒకటి కనిపించింది. తరవాత—]

గుట్ట మీద కనిపించిన పాడుబడ్డ దేవాలయం కేసి శిథిముఖి, విక్రమశేనరులు బయలుదేరారు. ఎంతో శ్రమకోర్చి, ఎన్నో ప్రమాదాలను ఎదుర్కొని యీ వృశ్చికలంకకు వాళ్ళు చేరారు. శిథిలాలయం తమకు యింత సునా యాసంగా కళ్ళ పడు తుందని వాళ్ళు కలలో కూడా అనుకోలేదు.

సూర్యాస్తమయమై, నాలుగు వైపులా చీకటి ముసురుకుంటున్న సమయంలో

వాళ్ళిద్దరూ దేవాలయాన్ని చేరారు. కాని, అలయప్రాంగణంలో అడుగు పెడుతూనే వాళ్ళు పొందిన అకాభంగం అంతా యింతా కాదు. అలయం పూర్తిగా శిథిలావస్థలో వున్నమాట నిజం! కాని, తాత విక్రమశేనరి ఉపించినట్టు అందులో శిల్పకళా బంధాలు గాని, స్తంభాలకు బంగారు తోడు గులు గాని ఏమీ లేవు. అంతా వట్టి రాతి కట్టడం. గర్భగుడిలో కాళిదేవిమూర్తిని

‘చందమామ’

స్ఫురింపజేసి ఒక రాతివిగ్రహం, ఒక వక్కకు ఒరిగి వున్నది. గోడలలో వున్న గూళ్ళలో కొన్ని రాతి ప్రతిమలు చెల్లాచెదురుగా పడివున్నవి. ఆలయం ఏదో భూకంపం తాకిడికి గురి అయినట్టుగా కిలిమిలి, విక్రమశేనరులకు తోచింది.

"శేనరీ, యిది మనం వచ్చిన కథిలాలయం లాగా లేదు. మీ తాతగారు విన్నది, మనకు ఇభ్యుజాతివాళ్ళు ఏప్పింది ఎంతో అద్భుత కిల్పంతో వున్న ఆలయం గదా?" అన్నాడు కిలిమిలి.

విక్రమశేనరీ, కిలిమిలి మాటకు అవు నన్నట్టు తలవూచి, విగ్రహాన్ని నమించి

చాడు. అదే సమయంలో ఒక పెద్ద తేలు విగ్రహం వెనకనుంచి గోడవైపుకు చరచరా పారిపోసాగింది. అది మామూలు తేళ్ళకన్న పది వన్నెండుంతలు పెద్దదిగా వున్నది. విక్రమశేనరీ దాన్ని చంపేందుకు కత్తి ఎత్తెంతలో మరి రెండు తేళ్ళు విగ్రహం వెనక నుంచి బయటికి వచ్చినై.

కిలిమిలి, విక్రమశేనరీ చేయి పట్టుకుని, "శేనరీ, వాటిని చంపేందుకు లేనిపోని శ్రమపడకు. ఇది వృశ్చికలంక! ఈ రాక్షసి తేళ్ళను చంపదలిస్తే, మనకు మరొక పని చూసుకునేందుకు తిరిగి వుండదు," అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అ మాట నిజమే. మనం వీటి వాత పడకుండా తవ్వకు తిరగటం ఒక్కటి వలెన మాళ్ళం. సరే—యిది మనం అను కున్న కథిలాలయం కాదు. ఇప్పుడేమిటి చేయటం?" అన్నాడు విక్రమశేనరీ.

కిలిమిలి తలవంచుకుని అలోచిస్తూ దేవాలయం నుంచి బయటికి వచ్చి, చుట్టూ వున్న కొండల శేసి ఓసారి తిలకిప్పి చూసి, "మనం అవలు కథిలాలయాన్ని కనుక్కోవటానికి, యీ కొండలా, గుట్టలా వెతక్క తవ్వనిసరిలా వున్నది. కాని, ఆ ప్రయత్నంలో మనం పూజారి దుర్మార్గుణ్ణుంచి

ఎలాంటి బెడదా కాకుండా తగు జాగ్రత్తలో
వుండటం అవసరం," అన్నాడు.

"నా కొక అనుమానం కలుగుతున్నది,
శిఖి! పూజారి మనకన్న ముందుగానే, యీ
వృశ్చికలంక చేరాడు; అందుకు సందేహం
లేదు. ఒకవేళ వాడు యీ సరికి ఆ
శిఖిలాంటి యాన్ని కనుక్కుని, అక్కడి
అమూల్యమైన వస్తువులను హరించి పారి
పోయి వుండడు గదా?" అన్నాడు కేసరి.

ఆ మాటలకు శిఖిముఖి నవ్వి, "అను
మానాలతో, సందేహాలతో మనం బుర్రలు
వెదక్కించుకోవటం మంచిది కాదు. రేపు
నూర్వేదయంతోనే మనం యీ లంక అంతా
శిఖిలాంటిదిగా కోసం గాల్చిద్దాం. ఒకవేళ
పూజారి మనకా సమయంలో తటస్థపడితే,
వాడి అంతు చూద్దాం. ఈ సరికి వాడు
శిఖిలాంటిదిగా చేరటం కల్లా," అన్నాడు.

ఆ తరువాత ఎందరూ మౌనంగా పడవల
దగ్గరకు వచ్చి, అక్కడి వున్న వాళ్ళకు
తాము చూసిన శిఖిలదేవాలయాన్ని గురించి
చెప్పారు. ఈ లంకలో అలాంటి శిఖిలాం
యాలు చాలా వుండవచ్చున్నాడు, నాంగ్
నామ్. ఒకవైపు లంకలో ఇత్యుజాతివాళ్ళు
వేలసంఖ్యలో వుండేవాళ్ళని కులపెద్దలు
చెప్పగా విన్నానని అతడు చెప్పాడు.

తరువాత వంట వని ముగించి, అందరూ
భోజనాలు చేశారు. ఆ సరికి బాగా పొద్దు
పోయింది. చంద్రకాంతిలో చుట్టూ వున్న
కొండలూ, మహా వృక్షాల్లా మిలమిలా
మెరిసి పోతున్నవి. వడవలకు బాంగ్లాను
కావలా పెట్టి, అందరూ నిద్రలకు ఉపశ్ర
మించారు.

బాగా అడమిరిచి నిద్రపోతున్న శిఖిముఖి,
నది రాత్రివేళ దావుల నేదో చచ్చిరై చచ్చిన
కళ్ళు తెరిచాడు. బాంగ్లా కుంటుకూ
అతట్టే నమిసిస్తున్నాడు. వాడేదో ద్రోహం
తల పెట్టాడన్న ఆలోచన శిఖిముఖి
మెదడులో మెరుపులా కదిలింది. ఆ వెంటనే

అతడు వక్కన వున్న కత్తిని చేతికి తీసుకుని, లేచి నిలబడ్డాడు.

జాంగలా ఒక కుటుంబం నిర్విణ్ణులై, అంతలోనే స్థిమితవడి, "కలి దరా! నేను జాంగలా మిమ్మల్ని చంపటానికి వచ్చాననుకుంటున్నారా? అంకా నన్ను తమరు నమ్మలేదన్నమాట! నేను వచ్చింది, తమను అపాయం రాబోతున్నదని హెచ్చరించడానికి!" అన్నాడు.

తన కొందరపాటుకు కలిముఖి కొంచెం నిగ్గువడి, "అపాయమా? ఎవరా క్రతువులు? కలిదాయ పూజారా?" అని అడిగాడు.

"ఎవరైందీ తెలియటం లేదు. నేల జారున వదుకుని జాగ్రత్తగా వినండి. ఏదో చప్పుల మోత అ స్పష్టంగా వినబడుతున్నది...అదుగో, ఇప్పుడు మరింత స్పష్టంగా వినవస్తున్నది!" అంటూ జాంగలా దాపుల నున్న చెట్ల కేసి తల తిప్పారు.

అ సరికి కలిముఖి కూడా ఆ చప్పుళ్ళు స్పష్టంగా వినిపించినై. ఆ వెంటనే అతడు విక్రమకేసరి, తతిమ్మావాళ్ళు కూడా వినేట్టుగా పెద్ద గొంతుతో, "క్రతువులు! లేవండి!" అన్నాడు.

విక్రమకేసరితో పాటు అందరూ ఒక్కసారిగా నిద్రమేల్కొన్నారు. ఏదో ప్రమాదం రానున్నదని గుర్తిస్తూనే ప్రతి ఒక్కడూ ఆయుధాలు చేతికి తీసుకోబోయారు. కాని అంతలో వాళ్ళను అన్ని నైపుల నుంచి పాతికా ముసై మండి వికృతాకారులు చుట్టు ముట్టారు. వాళ్ళల్లో ఒకడికి తల మీది నుంచి కళ్ళను కప్పి వేస్తూ, తేలు ఆకారంగల బోపి వున్నది. దానికి పొడిచిన రంధ్రాల్లో నుంచి వాడి కళ్ళు మిలమిలా మెరుస్తున్నవి.

తేలుబోపి వాడు చేతిలో వున్న రాతి గొడ్డలిని పై కెత్తి తన అనుచరులతో, "నాకు కలలో వుల్బకమాత కనిపించి చెప్పింది

ఏళ్ళను గురించే! ఏళ్ళలో యోగ్యుడైన వాడిని బరియిస్తే, ఏ ప్రమాదం లేకుండా మనం వృశ్చికమాత మందిరంలో ప్రవేశించ వచ్చు." అన్నాడు.

ఈ వికృతాకారులు వృశ్చికలంకలోని అదిమవాసులని, యిప్పుటి పరిస్థితుల్లో వాళ్ళను ఎదిరించటం ప్రమాదకరమని శిథిముఖి గ్రహించాడు. విశ్రమకేసరితో అతడా మాట అనగానే, అతడు కూడా అందుకు అంగీకరించాడు.

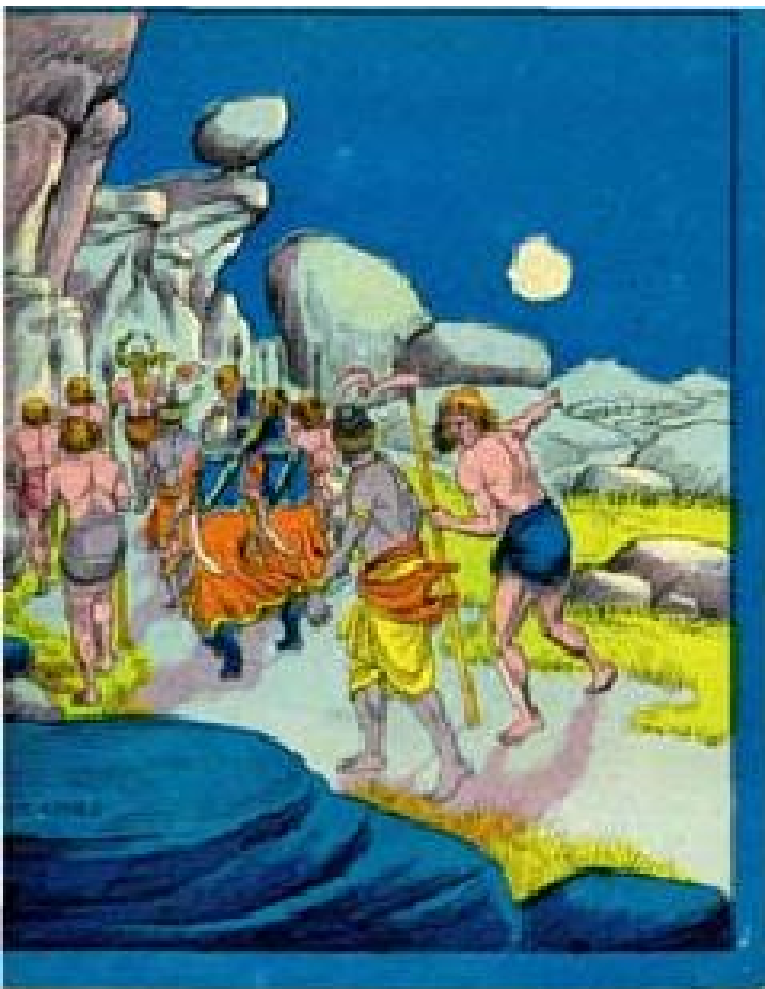
ఈ లోపల నాంగ్ సోమ్, శిథిముఖిని సమీపించి, "ఏళ్ళు మాట్లాడే భాష మా ఇథ్యుజాతివాళ్ళు మాట్లాడేదానికి చాలా దగ్గరగా వున్నది!" అన్నాడు.

"అందువల్ల మనకేమైనా మేలు కలుగు తుండోబావా? మనం ఏ దురుద్దేశంతోనూ యీ లంకకు రాలేదని, ఈసాను బెప్పుకు పడవలు యీ లంక చేరినవని చెప్ప!" అన్నాడు శిథిముఖి.

నాంగ్ సోమ్ వాళ్ళ నాయకుణ్ణి సమీ పించి, శిథిముఖి చెప్పమన్న విధంగా చెప్పి, "మనమంతా ఒకే ఇథ్యుజాతికి చెందిన వాళ్ళం మనలో మనకు క్రతుత్వం ఎందుకు? ఉదయం కాగానే మా దారిన మేం పోతాం. అన్నాడు.

ఆ మాటలకు నాయకుడు అశ్చర్యపడి నేట్లు తనవాళ్ళ కేసి చూసి, నాంగ్ సోమ్ తో, "మేం ఇథ్యుజాతివాళ్ళు మన్నది వినాటి మాట! మాది వృశ్చికజాతి. రెండు రోజుల క్రితం యీ లంకలో శిథిలాలయ పూజారీసనే వాడొకడు దిగి, తామా ఇథ్యుజాతివాణ్ణిసని, శిథిలేశ్వరి ఆలయం వెతుక్కుంటూ వచ్చా నని అంటున్నాడు. అతననే శిథిలేశ్వరి ఆలయం, మేం చెప్పే వృశ్చికమాత మందిరం ఒకటైనని నాకు అనుమానం కలిగింది. రేపు మిమ్మల్ని అతడి గుంపులో చేరుస్తాను. అప్పుడుగాని అసలు మీరంతా ఎందుకు యీ లంక కొద్దింది బయట

వదడు. ఎల్లుండి పొర్తమినాడు నేను వెర్రి వెలగవండు తిసి, భూగర్భంలో ఆ మందిరం ఎక్కడున్నదో కనుక్కుని, మిమ్మల్నందరినీ వృశ్చికమాతకు బలిపెడతాను," అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఏదో మాట్లాడబోయాడు. కాని వృశ్చికజాతి వాళ్ళ నాయకుడు అతడి కేసి రాతిగొడ్డలి పూసి, తన అనుచరులకు, బంది లందరినీ వెంట తినుకురమ్మని చెప్పి, ముందు బయలుదేరాడు.

శిఖిముఖి వాళ్లు చేసేది లేక వాళ్ల వెంట బయలుదేరారు. శిఖిలాలయ పూజారి యీ లంక చేరాడని, ఏదో ఎత్తులు వేసి శిఖిలా లయం ఎక్కడ వున్నదీ తెలుసుకునేందుకు

ప్రయత్నిస్తున్నాడని శిఖిముఖికి అర్థమై పోయింది. వృశ్చికజాతివాళ్ళ నాయకుడు చెప్పేదాన్ని బట్టి, ఆ అలయం యీ లంకలో ఎక్కడో భూగర్భాన కప్పబడి వున్నది. వాడనే వెర్రివెలగవండు సంగతేమిటి?

శిఖిముఖికి కలిగిన యిలాంటి సంశయమే నాంగసామెకు కూడా కలిగింది. అతడు తన వక్కగా నేడుస్తున్న ఒక వృశ్చికజాతి వాణ్ణి, "వెర్రి వెలగ వండేమిటి? దానికి అంత మహత్తున్నదా? ఎక్కడ దొరుకు తుంది?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు వృశ్చికజాతివాడు చెప్పి, దావుల పున్న రెండు కొండ శిఖరాలను చూపుతూ, "ఆ వెలగవండు వుండే చెట్లు నాలుగైదు ఆ శిఖరాల దిగువనున్న చిన్న కొలను ఒడ్డున వున్నవి. ఆ వండు తిన్న వాడికి భూగర్భంలో ఎక్కడ ఏమున్నదీ తెలిసి పోతుంది," అన్నారు.

ఈ వెర్రి వెలగవండు మహత్తును గురించి నాంగసామె గోల్తా భరా గ్రామంలో ఇభ్యుజాతి పెద్దలు మాట్లాడుకుంటూండగా చాలాసార్లు విన్నాడు. ఆ వండు ఒక్క వృశ్చికలంక లోనే దొరుకుతుందని, అది తిన్నవాడికి లోకం మరొరకంగా కనబడు తుందని, శాళ్ళనుకోవటం కూడా అతడికి

***** చందమామ *****

తెలుసు. కాని, యీ భూగర్భ రహస్యాలు కనుక్కునే శక్తి దాని కున్నదని అతడు మొదటిసారిగా యివ్వుడే వింటున్నాడు.

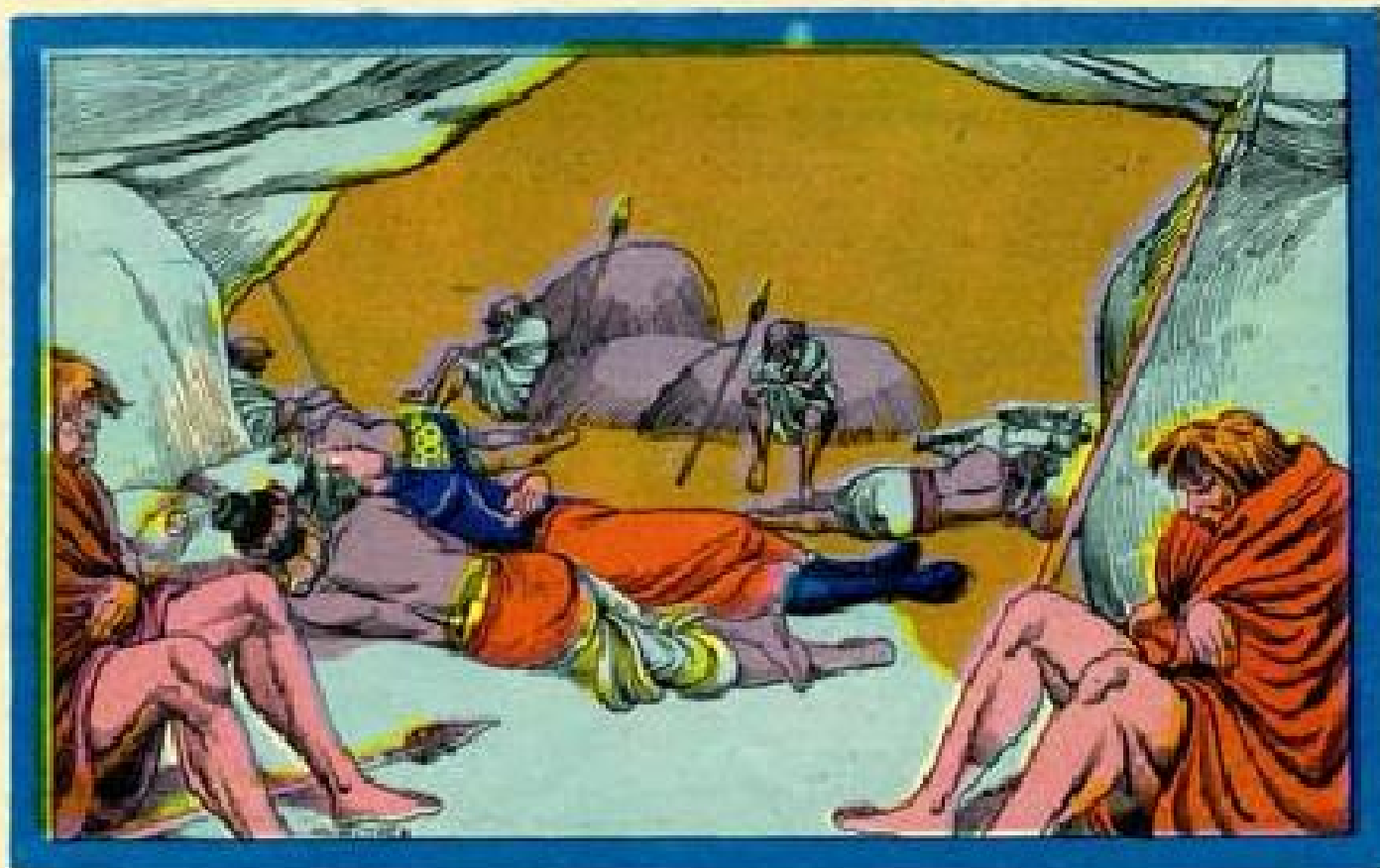
ఏదో విధంగా ఆ వెర్రివెలగవండు సంపాదించి, తనగలిగితే కథిలాలయం కనుక్కోవటం తెలిక అని, తను సమస్యలన్నీ సునాయాసంగా పరిష్కారమైపోతవనీ, నాంగ్ పోమ్ అలోచించాడు. కాని, ఆ వెలగవండు పున్న చోటుకు చేరాలంటే, తను వృశ్చిక జాతివాళ్ళ కళ్ళు కప్పవలసి వుంటుంది....

నాంగ్ పోమ్ యిలా అలోచిస్తున్నంతలో వృశ్చికజాతివాళ్ళ నాయకుడు ఒక కొండ గుహ దగ్గర అగి, పెద్ద గంటతో, "బంది

లందర్నీ యీ రాత్రికి యిక్కడే నిద్రపామ్మ నంది. ఉదయం కాగానే వాళ్ళ నేంచే యాలో అలోచిస్తాను," అని, కొండగుహ లోకి పోయాడు.

శిఖిముఖివాళ్ళు గుహ ముందున్న చెట్ల కింద వదులుకున్నారు. వాళ్ళను వట్టుకున్న వృశ్చికజాతివాళ్ళు కూడా దగ్గరలో అక్కడక్కడా బండరాళ్ళకు చేరగిలబడి కునికిపాట్లు పడసాగారు.

నాంగ్ పోమ్ కు యిది మంచి అవకాశంగా కనిపించింది. తాను వెర్రివెలగవండు కోసం శిఖరం కింద పున్న కొలను దగ్గరికి శాబ్ తున్నట్టు శిఖిముఖితో చెప్తదామనుకున్నాడు

గాని, ఒకవేళ అందుకకడు అభ్యంతరిం
తెలుపుతాడేమో అన్న భయం కలిగింది.
అకారణంగా నాంగ్ సోమ్ వదుకున్న చోటు
నుంచి మెల్లిగా లేచి, కొండ శిఖరం దిగువ
నున్న కొలను కేసి బయలుదేరాడు.

నాంగ్ సోమ్ కొలను ప్రాంతాన్ని చేరేసరికి
ఒక వృశ్చికజాతివాడు కొలను పక్కనున్న
వెలగచెట్ల కింద అటూ యటూ వహరా
తిరుగుతున్నాడు. వాణ్ణి చిట్ట తియకుండా
తాను వెలగవండు సంపాదించటం సాధ్యం
కాదని నాంగ్ సోమ్ గ్రహించాడు. అ వెంటనే
అతడు, ఒక రాతి చాటున దాక్కుని
చిన్నగా తల వేశాడు.

నాంగ్ సోమ్ వేసిన తల వినవడగానే
విహారావాడు, "ఎవరక్కడ?" అంటూ
నాంగ్ సోమ్ దాగివున్న రాతి దగ్గరకు పరి
గెత్తుకువచ్చాడు. నాంగ్ సోమ్ చప్పన రాతి
వెనుక నుంచి లేచి, వహరావాడి ముఖంమీద
బలంగా ఒక చెబ్బ కొట్టాడు. వహరావాడు

కిక్కురుమనకుండా కింద పడిపోయాడు.
నాంగ్ సోమ్ అతడి కాళ్ళు చేతుల్ని ఒక
బలమైన చెట్టుతీగతో బంధించి, వాణ్ణి రాతికి
అనించి కూచోబెట్టి, వేగంగా వెర్రివెలగచెట్లు
కేసి వరిగెత్తాడు.

ఒకటి రెండు నిమిషాల్లో వృశ్చికజాతి
వహరావాడికి స్పృహ వచ్చింది. వాడు
వెలగచెట్ల కేసి తలతిప్పి చూశాడు. వాడికి
అటుకేసి వరిగెత్తుతున్న నాంగ్ సోమ్ కని
పించాడు. వెంటనే వాడు కట్టు విప్పకునేం
దుకు పెనుగులాడసాగాడు. కట్టు తెగలేదు
కాని, పక్కనున్న బండరాయి కదిలింది.
అది మీద పడుతుండేమో నన్న భయంతో
వాడు భుజం అనించి దాన్ని వెనక్కు తేయ
బోయాడు. బండరాయి స్థానంతప్పి కిందకు
దొర్లసాగింది. దానితో సాటు వహరావాడు
కూడా శిఖిముఖివాళ్ళు నిద్రపోతున్న కొండ
దిగువకు దొర్లుకు రాసాగాడు.

—(అంకా వుంది)

శిథిలావస్థ

29

[రాత్రివేళ శిథిలముఖి వాళ్ళను వృశ్చికలంక లోని అదిమవాసులు వట్టుకున్నారు. వాళ్ళ నాయకుడు చెప్పిన పెరి వెలగవేందు కోసం వాంగసోది వెళ్ళి, అక్కడ కావలా వున్న వాణ్ణి వట్టుకుని, కాళ్ళూ చేతులూ కట్టివేశాడు. వాడు వక్క మేస్తు బండరాయిలే పాటు, శిథిలముఖి వాళ్ళు నిద్రపోతున్న కొండ దిగువకు దొర్లుకు రాసాగాడు. తరవాత—]

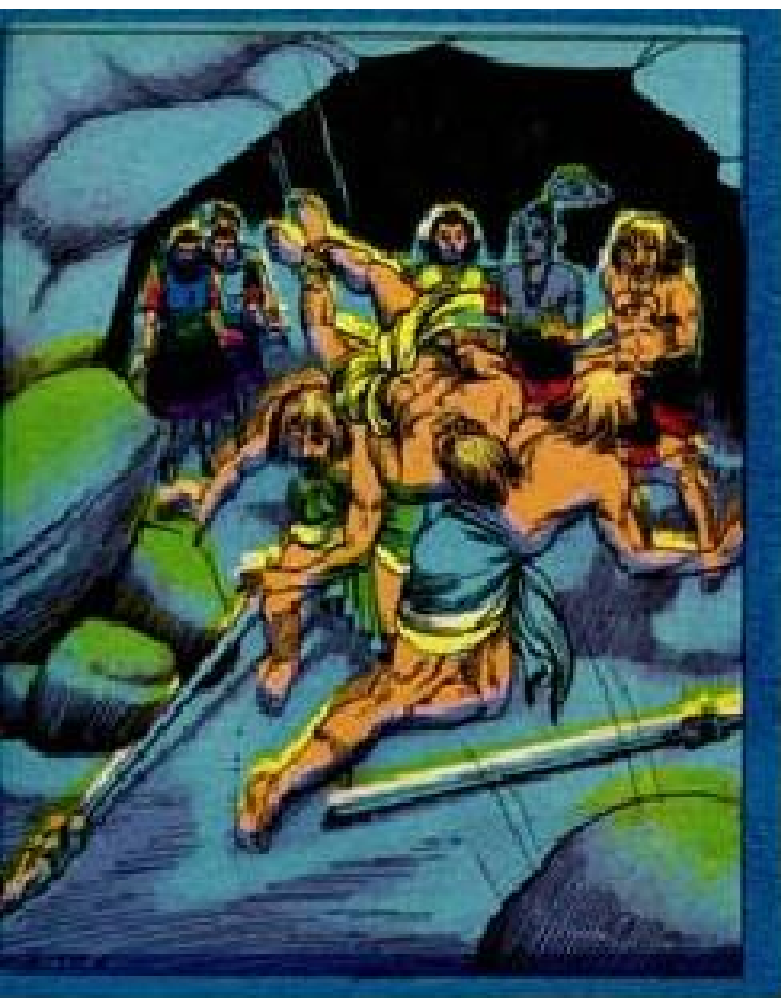
గుహలో నిద్రపోతున్న వృశ్చికజాతి వాళ్ళ నాయకుడికి, గుహమూలము కునికిపాట్లు పడుతున్న శిథిలముఖి అతడి అనుచరులకూ, కొండపై నుంచి దొడ్లుకు వస్తున్న బండ రాయి, కావలావాడూ కలిసి చేసే పెద్ద ధ్వని భయం కలిగించింది. ఏదో పెను తాకిడికి కొండ శిఖరం తునాతునకలై కింద పడుతున్న దనుకున్నాడు, శిథిలముఖి. అతడు గొంతెత్తి తనవాళ్ళను, హెచ్చరించే

లోనలే, గుహలో నుంచి వృశ్చికజాతివాళ్ళ నాయకుడు మెరపులా బయటికి వచ్చాడు.

"కొండ అంచు నుంచి దూరంగా వరీగెత్తండి, భూకంపం! భూకంపం!" అంటూ అరిచాడు వాడు.

ఆ హెచ్చరిక వింటూనే అందరూ పారిపోబోయేంతలో, పెద్ద ధ్వనితో బండ రాయి, ఓ క్షణం అలాన్యంగా కావలా వాడూ కొండ మీది నుంచి కిందబడ్డారు.

'వం ద మో మ'

అద్భుతవేశాన బండరాయి మనుమలెవరూ లేని చోట వడింది. కాని కావలావాడు మాత్రం కిచ్చుమని అరుస్తూ తన జాతివాళ్ళిద్దరి మీద దబిమంటూ పడిపోయాడు.

వృశ్చికజాతి నాయకుడు కిందపడి మూలుగుతున్న కావలావాణ్ణి సమీపించి, "ఇదేదెట్టి? కాళ్ళూ చేతులూ కట్టుకున్నావేం?" అని ప్రశ్నించాడు.

వాడు తడబడుతూ లేచి నిలబడి, "మనం పట్టుకున్న యీ ఇభ్యుజాతి వాళ్ళల్లో ఒకరు నేను కావలాకాసే చోటుకు వచ్చి, దొంగబెట్టు తీసి నా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టివేశాడు. ఈ సంగతి

చెప్పేందుకు నేను కొండ మీది నుంచి దొర్లి వచ్చాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వృశ్చిక నాయకుణ్ణి, శిఖి ముఖి, విక్రమకేసరుల్ని కూడా ఆశ్చర్య పరిచినై. శిఖిముఖి తన అనుచరుల కేసి చూసి, వాళ్ళల్లో నాంగసామి లేడని తెలుసుకున్నాడు. అతడు విక్రమకేసరితో యీ సంగతి చెప్పబోయేంతలో వృశ్చిక నాయకుడు గడగడ వణికిపోతూ, "మీలో ఒకడు రహస్యంగా ఆ వెర్రివెలగపళ్ళ కోసం వెళ్లాడు. ఒకవేళ దుస్సాహసం కాట్టి వాడా పండు తిన్నాడే. చాలా చిక్కుల్లో పడిపోతాడు. ఇప్పుడేం చేయటం?" అన్నాడు.

"అలా అయితే మనం త్వరగా పోయి నాంగసామి ఆ వెలగపండు తినకుండా అపే ప్రయత్నం చేద్దాం. ఇంతకీ ఆ పండు తింటే కాబోయే ప్రమాదం ఏమిటి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"వృశ్చికజాతి వాళ్ళ నాయకుడు తప్ప మరెవరూ ఆ వెర్రివెలగపండు తిని నిజా యించుకోలేరు. ఆ మధ్య నాకు పట్టుబడ్డ శిఖివాడికి — వాడు పెట్టుకున్న పేరు — శిఖిలాలయపూజారి కామాల — వాడి చేత ఆ పండు తినిపించి, నిజం మాట్టారేట్టు

చేద్దామనుకున్నాను," అన్నాడు వృశ్చిక నాయకుడు.

శిఖిముఖి వృశ్చిక నాయకుడితో, "నాంగ్ సోమ్ ఎవర్నీ మోసగించి వెర్రి వెలగవండు కోసం వెళ్ళలేదు. అతడి కీ మధ్య, యీ ప్రాంతాల గాలి నీరూ పడక మనస్థిమితం కాస్త తప్పింది. మనం మనం అంతా మిత్రులం. శిధిలాలయం ఎక్కడుందో కనుక్కోవటంలో నీకు అన్ని విధాలా సాయపడగలం. ముందు నాంగ్ సోమ్ ఎక్కడున్నాడో వెతికి పట్టుకుందాం వదలి," అన్నాడు.

నాంగ్ సోమ్ వెర్రివెలగవండు తినివ్వంటే అతణ్ణి తప్పక వృశ్చికమాతకు బలి యిస్తా నని వృశ్చిక నాయకుడు తన వాళ్ళతో చెప్పి, శిఖిముఖి వాళ్ళతో, "వదలి! పండు తిని మీ వాడు ప్రాణం మీదికి తప్పుకోక ముందే పట్టుకుందాం," అన్నాడు.

అందరూ వృశ్చిక నాయకుడి వెంట వెర్రివెలగవండు చెట్టున్న కొలను కేసి బయలుదేరారు. కానీ, యీ లోపలి నాంగ్ సోమ్ వెలగచెట్టెక్కి ఒక పండు కోసు కుని తిన్నాడు. అది తిన్న కొద్ది క్షణాల కల్లా అతడికి ఏదో మైకం కమ్మినట్టయి పోయింది. తాను నిలబడ్డ భూమి, చెట్టు

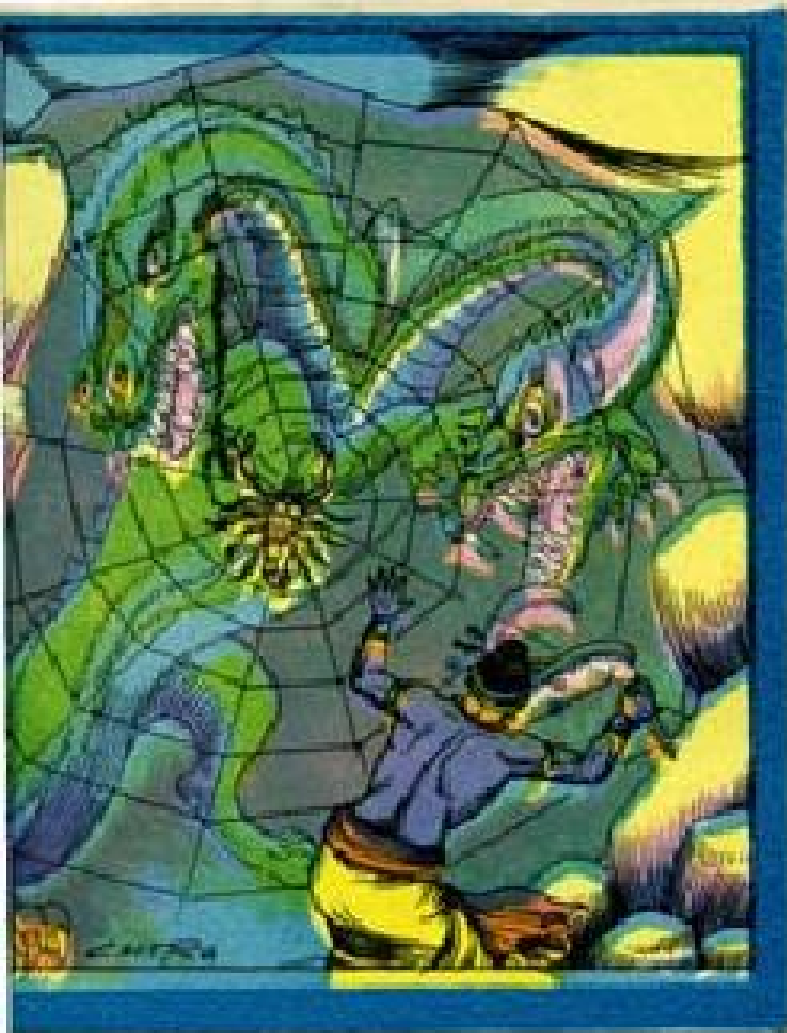
చేమలూ, కొండలూ—అన్ని గిరున తిరిగి పోతున్నట్టు తోచింది.

"నేను తిన్నది వెర్రివెలగవండు! నా కేదో వెర్రితుతున్నట్టున్నట్టున్నది. ఈ వెర్రితోగాని భూగర్భంలో పున్న శిధిలాలయం కనుక్కోలేనేమో! అసలు శిధిలాలయం, వృశ్చికమాత మందిరం ఒకటేనా? ఒకటే! అదుగో శిధిలాలయం! అదుగో, వృశ్చికమాత మందిరం!" అంటూ నాంగ్ సోమ్ తల పీక్కుని, అరుస్తూ కొండదాగ్ల వెంట పరిగెత్తసాగాడు.

అతణ్ణి పట్టుకునేందుకు బయలుదేరిన శిఖిముఖి వాళ్ళకు అతడు చెట్లల్లో నుంచి,

చందమామ

కొండకొసల్లో నుంచి అరిచే అరుపులు తప్ప మిగిలి మాత్రం కనిపించలేదు. ధ్వని వచ్చిన దిక్కుగా వాళ్ళు సూర్యోదయం అయి వరకూ అతడి కొసం గాలించి, బాగా అరిసిపోయి, ఒక కొండ అంచున వున్న చెట్ల కింద కూలబడ్డారు.

వెర్రివెలగపండు చెట్టున్న కొలనుకు అవలి నున్న ఆరణ్యంలో వృశ్చికజాతివాళ్ల కాపుడలలో వున్న శిథిలాలయ పూజారికి, నాంగ్ సోమ్ విచ్చిగా వేసే కేకలు, అరాత్రి వేళి వినిపించినై, అతడు తన అనుచరులైన సవకలేరుందాన్ని, తతిమ్మావాళ్ళనూ హెచ్చరించి, వృశ్చికజాతి కాపలా వాళ్లతో,

ఆ కేకలు పెట్టేవాడు వృశ్చికమాత అవేళించిన మహాభక్తుడనీ, అతణ్ణి అనుసరించి పోతే, మాతమందిరం కనబడుతుందనీ నమ్ముబలికాడు.

మాయమర్మాలు అంతగా ఎరగని వృశ్చిక జాతివాళ్ళు, శిథిలాలయ పూజారి వెంట నాంగ్ సోమ్ కోసం బయలుదేరారు. తూర్పు తెలతెలవారుతూండగా వాళ్ళకు ఒక గుహ ముందు నాంగ్ సోమ్ కనిపించాడు. గుహ ముఖం చిక్కని సాలె గూటితో కప్పబడి వున్నది. అందులో ఒక రాక్షసిలేలు చిక్కుకుని, బయట పడేందుకు నానా ప్రయాస పడుతున్నది.

నాంగ్ సోమ్ ఆ సాలెగూటి ముందు కత్తి పట్టుకుని అటూ యిటూ గెంతుతూ, "రక్షించండి! రక్షించండి! భయంకర బలజంతువు నన్ను మింగబోతున్నది!" అంటూ అరుస్తున్నాడు.

ఆ అరుపులూ, నాంగ్ సోమ్ భయంతో పణికిపోతున్న తిరూ చూసి, శిథిలాలయ పూజారి అతడికి వెర్రి వెలగపండు తిన్న కారణంగా మతిస్థిమితం తప్పించని గ్రహించాడు. వృశ్చికజాతివాళ్ళు నమ్ముతున్నట్టు బహుశా ఆ స్థితిలోనే అతడు నిజమైన శిథిలాలయం ఎక్కడ వున్నదో

కనుక్కోపేచ్చన్న సమ్మకం కూడా అతడికి కలిగింది.

పూజారి అతన్ని సమీపించి, "నువ్వు ఇచ్చుబాతి వాడివి కాదా? నిన్ను గోల్తరా గ్రామంలో చూశాను. నీ పేరు నాంగ్ సోమ్, అవునా?" అని ప్రశ్నించాడు.

నాంగ్ సోమ్ ఆ మాటలు వింటూనే ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగి, "నెత్తి మీద శిఖతో యిక్కడ అవతరించిన మహాను భావులు మీ రెవరు? సిద్ధుల్లా వున్నారు. సేన్సు యీ ఖడ్గమృగం నుంచి కాపాడారి." అంటూ పూజారికి సాష్టాంగవందాడు.

పూజారి అతన్ని భుజాలు పట్టుకుని లేపి నిలుచో పెట్టి, "అది ఖడ్గమృగం కాదు, రెండు తలల గండభేరుండం. ఒక్క క్షణంలో చంపేయిస్తాను," అంటూ పక్క నున్న సవరభేరుండంతో, "భేరుండం! ఆ పికాచిని నేరుకు," అన్నాడు.

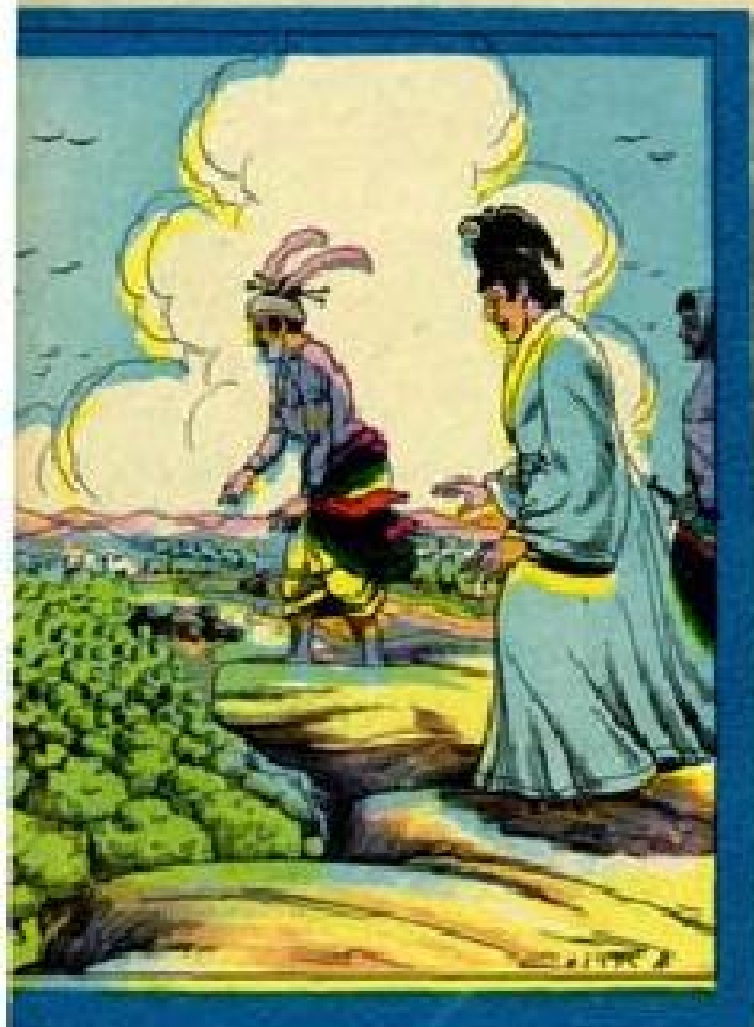
ఆ వెంటనే భేరుండం కత్తితో తేలును బలంగా కొట్టాడు. అది రెండుగా తెగిపోయి, రక్తంతో సాలెగూడు తడిసిపోయింది. నాంగ్ సోమ్ ఆ నెత్తురు చూస్తూనే వణుకుతూ పూజారిపాదాలు పట్టుకుని, "మహా సిద్ధులు సేన్సు రక్షించారీ! నెత్తుటి ప్రవాహంలో కొట్టు కుపోతున్నాను, ఈతరాయ!" అన్నాడు.

శిథిలాలయ పూజారి అతడికి అభయం యిస్తున్నవాడిలా చేతని తల మీద పెట్టి, "నీ కొచ్చిన భయం ఏమీ లేదు. రక్తపు పేరును, సెలయేటి జాటుగా మార్చాను. నువ్వు దాని వెంట బయలుదేరి భూగర్భంలో శిథిలాలయం వున్నచోటు చేరు," అన్నాడు.

"గురుసిద్ధా, తమ ఆజ్ఞ!," అంటూ నాంగ్ సోమ్ అక్కణ్ణించి కదిలి వేగంగా నడవసాగాడు.

శిథిలాలయపూజారి తన బంట్లతో, "బల్లి తోక పట్టుకుని బ్రహ్మపుత్రానది యీద చూసి నట్టుంది మన వని! అయినా ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో చెప్పలేం. వీడి

వెర్రి మనసు శిథిలాలయం చేర్చినా చేర్చే
వచ్చు. మీరు పారిపోకుండా జాగ్రత్త
పడాలి." అని చెప్పి నాంగ్ సోమే వెంట
నడవసాగాడు.

నాంగ్ సోమే వాళ్ళను ఆ యుక్తుల పక్కల
గల గుట్టల్లో, చెట్లల్లో నానా గిరికిలలా
జొట్టించాడు. వెర్రి వెలగవంతు విషం అతడి
మనస్సిక్కిన్ని బాగా వశపరుచుకున్నది.
అతడికి ప్రతి చిన్న ప్రాణి ఏనుగుంత అకా
రంలో భయంకరంగా కనబడసాగింది.
అలాంటి సమయాల్లో అతడు పెద్దగా,
"గురునిద్దా, నీవే రక్షి!" అంటూ కేకలు
పెట్టసాగాడు.

మిట్టమధ్యాహ్నం వేళకు నాంగ్ సోమే
అందర్నీ ఒక ఎత్తయిన పర్వతం మీదికి
చేర్చాడు. దిగువను ఒక చిన్న లోయ
వున్నది. ఆ లోయలో చాలా ఎత్తుగా, గుబు
రుగా పెరిగిన పటవృక్షాలు అసంఖ్యా
కంగా వున్నవి.

నాంగ్ లోయ కేసి ఓ మారు చూసి జాక్కు
గట్టిగా పీక్కుని, "గురునిద్దా! శిథిలాలయం
ఆ అగాధంలో వున్నది. ఎంత బంగారం!
ఎన్ని మణిమాణికాకాలు! ఆలయం మీది
కలశం....అయ్యో, మెరుస్తున్నది!" అన్నాడు.

శిథిలాలయపూజారి లోయలోకి తొంగి
చూశాడు. నాంగ్ సోమే చెప్పిన వేమి అత
డికి కనిపించలేదు. పెద్ద పెద్ద తొడలు
దిండుకున్న పటవృక్షాలు మాత్రం అతడి
కంటబడినై.

"ఇది వెర్రి వాగుడు! వెధవ మనల్ని
గుట్టలూ పుట్టలూ తిప్పి నానా హైరానా
పెట్టాడు, లోయలోకి తోసేస్తే సుఖపడి
పోతాం," అన్నాడు శిథిలాలయపూజారి
జోవంగా.

ఆ మాట వింటూనే సవరభేరుండం
ముందుకు వచ్చి, "గురువ్రభో! కార్తీని
వున్న పళంగా తోయమన్నారా, ముక్కులుగా
నరికి విసరమన్నారా?" అన్నాడు.

మరుక్షణం పృథ్వికజాతివాళ్లలో కలకలం లేచింది. వాళ్ళు రాతి గొడ్డళ్ళను పైకెత్తి ముందుకు వచ్చి, "ఈ ఇథ్యుజాతి వాడికి ఎలాంటి హాని బరగ్గూడదు. అతడు పృథ్వికమాత గణాచారి. అతడు చెప్పినట్లు ఆ లోయలో పృథ్వికమాత మందిరం వున్నదేమో ఎవరు చూశారు!" అన్నారు.

పూజారి ఏదో ఆనందోయంతలో నవరభేరుండం చేతులు పూపుతూ, "అదీ నిజమే. గురువ్రభో! అలా గాల్లోకి ఎగిరి లోయలో వాలమన్నారా?" అన్నాడు.

శిథిలాలయపూజారి అతణ్ణి గట్టిగా కసిరి, "నువ్వు మళ్ళీ అతిగా తాగటం మొదలు పెట్టినట్లుంది. జాగ్రత్త. కొండ ముచ్చుగా మార్చి. యిక్కడి చెట్ల మీద వదిలి పోతాను." అన్నాడు.

"గురువ్రభో! అలా చేయకండి. కొండ ముచ్చులు కొండల్లో తప్ప చెట్ల మీద బతకటం...."

నవరభేరుండం మాట పూర్తి చేసి లోపలే పూజారి కీచుమంటూ ఒక్క ఎగు రిగిరి, "అబ్బె, వచ్చె వచ్చె! శివరకుంత శిథిముఖి వాడిదండూ!" అన్నాడు.

శిథిముఖి కొండ మీదికి వస్తూనే, "నాంగ్ సోమేను కొండ అంచు నుంచి యివతలికి

లాగంది." అని శిథిలాలయపూజారిని చూసి, "దుర్మార్గుడా, యింత కాలానికి దొరికావ్! పారిపోవాలని చూశావే వీపులో కత్తే, బాణమో గుచ్చుకుంటుంది." అన్నాడు.

ఎలా పారిపోవటమో అని అలోచిస్తున్న పూజారికి, శిథిముఖి మాటల్లో ఒక ఉపాయం తేచింది. అతడు చచ్చిన ముందుకు దూకి నాంగ్ సోమేను భుజాన వేసుకుని, కొండ అంచునే పరిగెత్తుతూ ఇరుకు రాళ్ల మధ్య బోరబడ్డాడు.

పాము చారి నుంచి తప్పుకుని పురినోట పడినట్లుంది. పూజారి వని. అటు నైపు నుంచి కుంటుతూ వస్తున్న జాంగ్ లా ఒక్క

గావు కేక పెట్టి, "పోపోతున్నా! ఇక నువ్వు ప్రాణాలతో పోపోలేవు!" అంటూ అతడి మీదికి ఉరికాడు.

శిథిలాలయపూజారి, నాంగ్ సోమ్ ను భుజం మీది నుంచి కిందికి జార్చి, మొలను వేలాయతున్న చురకత్తితో జాంగ్లా గుండెలకు గురి చేసి పొడవ జాకాడు. కాని అంతలో జాంగ్లా వచ్చి మీద పడటంతో, కత్తి గురి తప్పి అతడి భుజంలో గుచ్చు కున్నది. జాంగ్లా అంత బలమైన కత్తి పోటనూ లెక్క చేయకుండా పూజారి మెడ పట్టుకోబోయాడు. కాని, పూజారి తల వక్కుకు తిప్పి కొండ అంచుకు ఒరిగి పోవటంతో, అతడి నెత్తిమీది శిఖ జాంగ్లా చేతికి దొరికింది.

జాంగ్లాకు తగిలిన గాయం నుంచి రక్తం కారుతున్నది. కాని, అతడు పూజారి శిఖ వదలకుండా గట్టిగా పట్టుకుని కొండ మీదికి లాగేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

పూజారి తాను కింది లోయలో పడిపోతానన్న భయంతో గిలగిల తన్నుకుంటున్నాడు.

ఆ పరిస్థితుల్లో శిఖిమూఖి అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, "జాంగ్లా, నీ స్వామి భక్తి మెచ్చడగింది. సవర గండుపోతు కూతురు నాగుమల్లి, ఏది శిఖ కావాలన్నది!" అంటూ కత్తితో శిథిలాలయ పూజారి శిఖ మొదటికంటా కోకాడు. మరుక్షణం శిథిలాలయపూజారి ఒక్క చావుకేక పెట్టి లోయలోకి పడిపోయాడు.

అక్షణం వరకూ నాంగ్ సోమ్ ఏం చేస్తున్నది ఎవరూ గమనించలేదు. అతడు లోయలోని మహా పటవృక్షాల కేసి కన్నార్పకుండా చూడ సాగాడు. అతడికి శిథిలాలయ పూజారి పెట్టిన చావుకేక వినిపించింది. ఆ వెంటనే నాంగ్ సోమ్, "అరుగో, శిథిలాలయం!" అని అరిచి లోయలోని పటవృక్షాల కేసి యాకేకాడు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

30

[వెర్రి వెలగవంతు తిన్న నాంగ్ సామి మతిచెడి కేకలు పెట్టసాగాడు. పూజారి అతణ్ణి పట్టుకుని, శిథిలాలయం కనుక్కునేందుకు బయలుదేరాడు. గొండ మీద శిథిముఖి వాళ్ళు అతణ్ణి ఎదిరించాడు. ఆ సందర్భంలో నాంగ్ సామి గాయపడ్డాడు. శిథిలాలయ పూజారి కింది లోయలో పడిపోయాడు. నాంగ్ సామి లోయలోకి దూకేశాడు. తరవాత—]

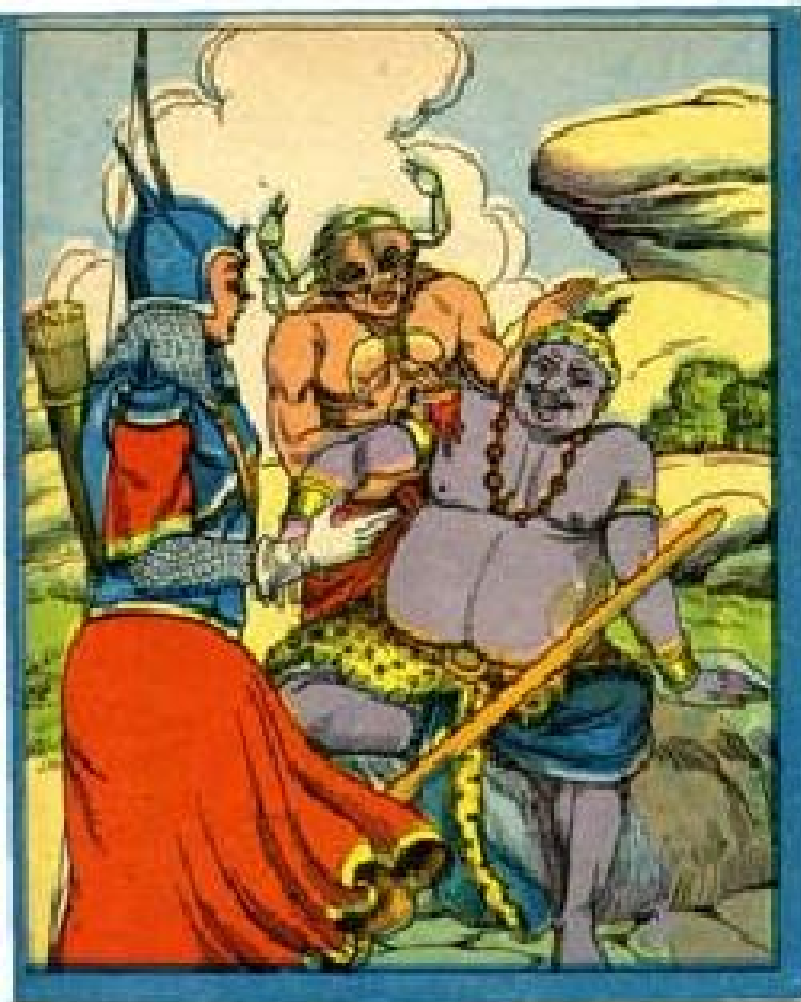
నాంగ్ సామి శిథిలాలయం అంటూ అరిచి లోయలోకి దూకటం చూస్తూనే శిథిముఖి, విక్రమకేశసరి నిర్విణ్ణులై పోయారు. గోల్ భరా నుంచి ఎంతో నేర్పుగా అతడు పడవను సడిపి, యీ స్ఫుశ్చికలంకకు చేర్చాడు. మార్గంలోనూ, ఇక్కడికి చేరింతరవాతా మొక్కపోసి ధైర్యంతో తమకు సహాయ పడ్డాడు. అటువంటి విశ్వాసపాత్రుడు మరి భ్రమతే లోయలోకి దూకి ప్రాణాలు కోల్పో

వటం, వాళ్ళిద్దరికీ అంతులేని అవేదనను కలిగించింది

"శిథి! మనం గొప్ప మిత్రుణ్ణి పోగొట్టు కున్నాం. ఆ వెర్రివెలగవంతులో ఏవో మహత్తర శక్తు లున్నవని నమ్మి, తిని, హై ర మై న వాపు తెచ్చుకున్నాడు." అన్నాడు విక్రమకేశసరి.

శిథిముఖి ఏదో అవామి చెప్పబోయేం తలో నాంగ్ సామి పెద్దగా మూలుగుతూ,

'తం ద మా మ'

"శిఖిదేరా! నాంగ్ సోమే చచ్చిపోయి వుండదు. ఆ దూకటంలో ఏ మహావృక్షం మీద అయినా పడివుంటే, దాని కొమ్మలు అతల్లి కాపాడే అవకాశం వుంది. పైగా, అతడు శిథిలాలయం కనబడినట్టు కేక వేసి మరి తోయలోకి దూకాడు. అందులో ఏమైనా వాస్తవం వుండవచ్చు," అన్నాడు.

ఆ మాటలు వినగానే శిఖిముఖి మనసులో కొంత ఆశ మొలకెత్తింది. అతడు జాంగ్లా సు సమీపించి భుజం మీద చేయి వేసి ఆప్యాయంగా నిమిరి. "జాంగ్లా! నీ స్వామిభక్తే కాక, దైత్యసాహసాలు కూడా నా కెంతో ఆనందం కలిగిస్తున్నవి.

నువ్వు చట్టుకోకపోతే ఆ శిథిలాలయ పూజారి మళ్ళీ చేజారి పోయివుండేవాడు," అని జాంగ్లా భుజం మీద తగిలిన గాయం నుంచి కారిన రక్తం గడ్డకట్టిపోవటం చూసి, "అరెరె! గాయానికి యింకా కట్టుకట్టు లేదా?" అంటూ చుట్టూ కలయచూశాడు.

అదంతా గమనిస్తున్న వృశ్చికజాతి నాయకుడు చవ్విన దావుల నున్న పొదల్లోకి పోయి ఏదో అకుపనరు తెచ్చి, జాంగ్లా గాయానికి పూసి, కట్టు కట్టాడు. అప్పుడు ఏ క్రమ కేసరి, జాంగ్లాతో, "జాంగ్లా! నువ్వు చెప్పేదాన్నిబట్టి నాంగ్ సోమే మాత్రమే కాక, దుష్టుడైన శిథిలాలయ పూజారి కూడా ఏ చెట్టుకొమ్మల మీదనే పడి బతికి వుండవచ్చుగదా?" అని అడిగాడు.

"అవును, దేరా! అలా జరిగితే అశ్రుర్య పడవలసిందేమీ లేదు," అన్నాడు జాంగ్లా.

ఆ మాట వింటూనే వృశ్చికనాయకుడు కోపంగా ఒక గెంతు గెంతి, "బతికుంటే వాళ్ళిద్దర్నీ పొర్లమినాడు వృశ్చికమాతకు బలి ఇస్తాను. వాళ్ళల్లో ఒకడు మోసకారి, రెండవవాడు వృశ్చికజాతి నాయకుడు మాత్రమే తినే అర్హతగల వెర్రివెలగవండు తిని మాతకు అవచారం చేశాడు," అన్నాడు.

చందమామ

అతడి మాటలు విక్రమశేషరికి చాలా కోపం తెప్పించినై. అతడు చక్రను కత్తిచూసి, "నువ్వు మొదటి నుంచి యాలంక కంతా మహారాజునైనట్టు మాటాడుతున్నావు. మనుమల్ని బలిపెట్టటం అంత చురుకైన అనుకున్నావా? ఏదీ నీ కత్తి చూస్తాను. నీ అయధం తీసుకుని యివతరికి రా!" అంటూ కొంచెం దూరంగా పోయి నిలబడ్డాడు.

వృశ్చికజాతివాళ్ళలో కలకలం బయలుదేరింది. వాళ్ళు వాళ్ళ నాయకుడి చుట్టూ చేరి గడవగడవగా మాట్లాడసాగారు. ఇలా వాలుగైదు నిమిషాలు గడిచింతరవాత వృశ్చికనాయకుడు, తన వాళ్ళను తొలగదోసుకుని, రాతిగొడ్డలి పైకెత్తి విక్రమశేషరిని సమీపించాడు.

ఇప్పుడు బలి కన్న ఫేరమైన పాత్య జరిగిపోతున్నదని శిఖిముఖి గ్రహించాడు. శేషరి ముందు వృశ్చిక నాయకుడు ఎందుకూ కొరగాడు. ఒక్క కత్తి విసురుతో అతడు వాణ్ణి ముక్కలుగా సరకగలడు!

శిఖిముఖి ఒక పెద్ద కేకతో వాళ్ళిద్దర్నీ వారించి జాంగలాను వెంటబెట్టుకుని వాళ్ల మధ్యకు పోయి నిలబడి వచ్చిరాని ఇళ్ళు జాతివాళ్ళ భాషలో, "వృశ్చికనాయకా!

నువ్వు తొందరపడకు. శేషరి చేతిలో వున్న కత్తి పదును ముందు, నీ రాతిగొడ్డలి నిరుపయోగం. అసలీ పొట్లాటకు అర్థం లేదు. నువ్వెంత వరకూ వృశ్చికమాత మందిరం ఎక్కడున్నదో కనుక్కోలేదు. అంతేకాక నాంగసామె జాతికి వున్నదీ లేనిదీ కూడా మనకు తెలియదు." అన్నాడు.

జాంగలా వృశ్చికనాయకుడికి అర్థమయ్యే విధంగా శిఖిముఖి అన్న మాటలు వివరించి చెప్పాడు. నాయకుడు కోపంతో ముక్కుపుటాలు అదురుతూండగా, "ఈ లంక నాది! ఇక్కడికి వచ్చిన వాళ్లంతా నా బానిసలు!" అన్నాడు.

కొవంతో విక్రమశేనరి కత్తి ఎత్తబోయేంతలో శిఖిముఖి అతణ్ణి అపి. "ఎవరూ ఎవరికి యిష్టమై బానిసలు కాకుగదా? మా కన్న శక్తిమంతుడవని రుజువు చేసుకుని మాత్రమే నువ్వు మమ్మల్ని బానిసలుగా చేసుకోగలవు. నీ మంచి కోసం చెబుతున్నాను; చూడు; ఈ కత్తి, నీ రాతి గొడ్డలి కన్న పదునైనది, గట్టిది, బలమైనది. నీవు దిన్ని మించిన అయుధం. శక్తి సంపాదించుకున్న నాడు, మేము బహుశా నీకు బానిసలు మవుతాం." అన్నాడు.

వృశ్చికనాయకుడికి, శిఖిముఖి చెప్పింది నాలుగు వారాల్లో గబగబా చెప్పి, బాంగ్లా

శేనరి చేతిలో వున్న కత్తి మీద తన మణి కట్టును గట్టిగా అనించి, పైకి తీసి బొట బొట కాదుకున్న రక్తాన్ని వృశ్చిక నాయకుడికి చూపుతూ, "కత్తి పదును ఎలాంటిదో తెలిసినదా? యిక శిఖిదొర చెప్పినట్లు వీను." అన్నాడు.

వృశ్చిక నాయకుడు కళ్ళెర్రచేసి, ఒక పొలిశేక పెట్టి, చేతిలో వున్న రాతిగొడ్డలిని దూరంగా విసిరి, "ధర్మయుద్ధం! అయుధం లేకుండా వట్టి చేతులతో పోరాడుదాం." అంటూ రొమ్ము చరిచాడు.

కత్తి కిందకు జారి, వృశ్చికనాయకుడితో కలయబడేందుకు విక్రమశేనరి పోబోయేంతలో, శిఖిముఖి అతణ్ణి అపి. "ఈ వృశ్చిక తెగ నాయకుడితో పోరాడే హక్కు మరో తెగ నాయకుడి కొడుకుది! ఇతడి అనుచరుల్ని మాత్రం ఒక కంట కనిపెట్టి వ్రేంతుంది." అంటూ వృశ్చిక నాయకుడి మీదికి లంఘించాడు.

ఇద్దరూ మహారోషంతో ముప్పవూతా రిచ్చుకుంటూ, ఒకళ్ళనొకళ్ళు కింద పడదో సేండుకు తీవ్రంగా పోరాడసాగారు. వృశ్చిక నాయకుడు దేహబలంలో శిఖిముఖి కన్న మిన్న అయినా, శిఖిముఖి కున్న నేర్పు ఒడుపు లేనందున, శిఖిముఖి

***** చందమామ *****

అతణ్ణి తల మీదా, రొమ్ముల మీదా బలంగా పొడిచి, చివరకు ఒక్క ఊపుతో నేల మీదికి పడదానని, ఒక చేత్తో అతడి గొంతు బిగబట్టి, రెండవచేత్తో జుట్టు పట్టుకుని, తలను ఒకచి రెండుసార్లు నేలకు వేసి గట్టిగా కొట్టాడు.

వృశ్చికనాయకుడు కళ్ళు తలవేస్తూ, చేతులు రెండూ పైకెత్తి చిన్న గొంతుతో ఏదో అనసాగాడు. జాంగలా అతడి పక్కన వంగి, ఆ మాటలు విని, శిఖిముఖితో, "శిఖి దొరా! ఇక వాణ్ణి ఒడలండి. అబన్న బానిసనని వెదుకుంటున్నాడు," అన్నాడు.

శిఖిముఖి చవ్చన లేచి నిలబడ్డాడు. వృశ్చిక నాయకుడు కూడా లేచి కూర్చుని ముందుకు వంగి శిఖిముఖి పాదాలు పట్టు కుని ఏమో గణిగాడు. తమ నాయకుడు అలా చేయగానే వృశ్చికబాతి వాళ్ళంతా పున్న చోటనే ప్రాణాచారం పడ్డారు.

శిఖిముఖి, వృశ్చిక నాయకుణ్ణి లేప నెత్తి, "మనిషి మరో మనిషికి ఏ పరిస్థితు ల్లోనూ బానిస కానవసరం లేదు. బరిగి పోయింది యిద్దరం మేర్పిపోదాం. ఇక నుంచి మనం మిత్రులం!" అన్నాడు.

వృశ్చిక నాయకుడి కళ్ళ నుంచి నీళ్ళు జలజలా కింద రాలినై. అతడు శిఖి ముఖికి, విక్రమకేసరికి తన కృతజ్ఞత

చెప్పుకుని, తన బాతివాళ్ళతో, "ఇకనుంచి మనకందరకి నాయకుడు, యీ శిఖిదొరా! అయిన మాటకు తిరుగులేదు," అన్నాడు.

తరవాత అందరూ చెట్ల కింద కూర్చుని, వెంట తెచ్చుకున్న ఆహారం తిన్నారు. అప్పుడు శిఖిముఖి, విక్రమకేసరితో ముందు తాము చేయవలసిన పనిని గురించి సంప్ర తించాడు. ఆ ఇద్దరికీ నాంగ్ సోమ్ లోయలో ఎక్కడో సురక్షితమైన స్థానంలో పడి బతికే పుంటాడన్న సమ్మకం వున్నది. ఆ సంతా పణ విన్న జాంగలా, నాంగ్ సోమ్ ప్రాణా లతో పుంకె, శిఖిలాలయ పూజారి కూడా బతికే వుండొచ్చు అన్నాడు.

వృశ్చిక నాయకుడు తనకున్న శంకను మరోసారి బయట పెట్టాడు: వెర్రివెలగ పండు మేపాత్తు ఆమోఘమైనది. నాంగ్ సోమే లోయలోకి దూకేముందు శిథిలాలయం అంటూ కేకపెట్టటం మతిభ్రమవల్ల కాదు. అతడికి శిథిలాలయం కనబడే వుంటుంది!

“శిథిలాలయం మాట దేవు డెరుగు, ముందు ఆ లోయలోకి పోయి అతడు బతికున్నాడేమో చూసి, రక్షించవలసిన బాధ్యత మనమీద వున్నది. బాంగ్ లా అన్నట్టు శిథిలాలయపూజారి కూడా ఏ చెట్టు కొమ్మల్లోనో సురక్షితంగా దిగివుంటే, వాణ్ణి

వేటాడవలసిన పనికూడా వున్నది. వెలుగు వుండగానే మనం ఆ లోయలోకి దిగుదాం,” అన్నాడు శిథిముఖి.

“మీ అబ్బ, డొర! కాని, ఆ లోయ చాలా భయంకరమైనది. అక్కడ మహా సర్పాలూ, తేళ్ళ కాక, ఏనుగులూ, సింహాలూ, పులులూ....”

వృశ్చికనాయకుడు మాటలు ముగించక ముందే శిథిముఖి అడ్డువచ్చి, “ఈ లంకలో భయంకరంగా కాక, ప్రకాంతంగా, సామ్యంగా వున్న ప్రదేశం ఎక్కడుంది? సువ్వనే వృశ్చికమాత మందిరం ఆ లోయ లోనే గదా వున్నది. ఆ ఆలయాన్ని కను క్కుని, తిరిగి వృశ్చికమాతకు పూజా వున స్కారాలు చేయవలసిన బాధ్యత మీ జాతి వాళ్ళకు మాత్రం లేదా?” అని అడిగాడు.

“ఆ మాత కోసం ప్రాణాలిస్తాం, డొర! కాని, నేను వెర్రివెలగపండు తిని వున్నట్టు యితే, పార్లమెనాడు మాతమందిరం చేరి, నరబలి యిచ్చి వుండేవాణ్ణి. నరబలి లేందే మాత కరుణించదు,” అన్నాడు వృశ్చిక నాయకుడు.

“ఆ బలుల సంగతి తరవాత మాట్లా డదాం. ముందు లోయలోకి చారి తియండి,” అన్నాడు శిథిముఖి.

***** చందమామ *****

అండరూ కొండమీది నుంచి లోయలోకి దిగిపోగాడు. వృశ్చికనాయకుడు ముందు ఉండి దారితీశాడు. అతడు చెప్పినట్లు లోయ చాలా భయంకరంగా ఉన్నది. అక్కడ వున్న మహావృక్షాల్లో ఎక్కువ భాగం పెద్దపెద్ద ఊడలు దించుకున్న మర్రి చెట్లు. వాటి నీడల్లో ఏనుగులు తారట్లాడు తున్నవి. మరి కొన్నిచోట్ల సింహాలు కొడలు సాచి గర్జిస్తున్నవి. చెట్లకొమ్మల్లో మహా సర్పాలూ, వాటి బోదెల నంటుకుని పెద్ద పెద్ద తేళ్ళూ పారాడుతున్నవి.

శిఖిముఖి అతడి అనుచరులూ అయిన ధాలు సిద్ధంగా వుంచుకుని, తమ పరిసరాలు జాగ్రత్తగా పరీక్షించి చూసుకుంటూ లోయ అడుగుకు చేరాడు. శిఖిముఖి చెప్పగా, వృశ్చిక నాయకుడు కొండమీది నుంచి నాంగ్ సోమ్ కిందికి దూకిన ప్రాంతానికి దారితీశాడు. ఆ ప్రదేశమంతా ఎత్తయిన వృక్షాలతో, వాటిని చిక్కగా అల్లుతూ పెరిగిన లతలతో క్రిక్కిరిసి వున్నది.

వృశ్చిక నాయకుడు తం ఎత్తి చెట్ల కొమ్మల కేసి చూస్తూ కొంత దూరం నడిచి, దప్పున అగి. "దొరా! నాంగ్ సోమ్ దూకిన కొండ అందు దిగువన మనం వున్నాం. అదుగో, ఆ కొమ్మల్లో ఏదో అకారం కన

బడుతున్నది. కాని, చెట్టును సమీపించటం ప్రమాదం. శిఖి దొరా! దానికింద ఏనుగు కుటుంబం కావరం పెట్టినట్టు న్నది." అన్నాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ తం ఎత్తి పైకి చూశాడు. వాళ్ళక్కూడా చెట్టుకొమ్మల్లో ఏదో మానవాకారం లాంటిది అస్పష్టంగా కనబడింది. అది నాంగ్ సోమ్ అవునో కాదో తేల్చుకోవాలంటే, ముందు చెట్టుకింద వున్న ఏనుగుల్ని బెదరకొట్టి పారదేవాలి. ఇంతా చేస్తే, ఆ కనబడేది నాంగ్ సోమ్ కాక కొండమీంచి కాలుజారి పడిన ఏ ఏలుగు బంటో కావచ్చు.....

శిఖిముఖి, ఎర్రమణిసేరి యిలాంటి సంత
యాలతో కొట్టుమిట్టాడుతూండగా ఎర్రగండు
పెద్దగా మొరిగింది. కుక్క అరవటం, అది
తలఎత్తి చూస్తూన్న దిక్కు గమనిస్తూనే
శిఖిముఖికి ఆ చెట్టుకొమ్మల్లో చిక్కుకుని
వున్న ఆకారం నాంగ్ సోమే అయివుంటుం
దన్న సమ్మకం కలిగింది.

"కేసరి! మనం నేర్చుగా ఆ చెట్లకింద
వున్న ఏనుగుల్ని దూరంగా తరవాలి.
తరవాత చెట్టెక్కి, ఆ కనబడేది నాంగ్ సోమే
నేమో చూడవచ్చు." అన్నాడతను.

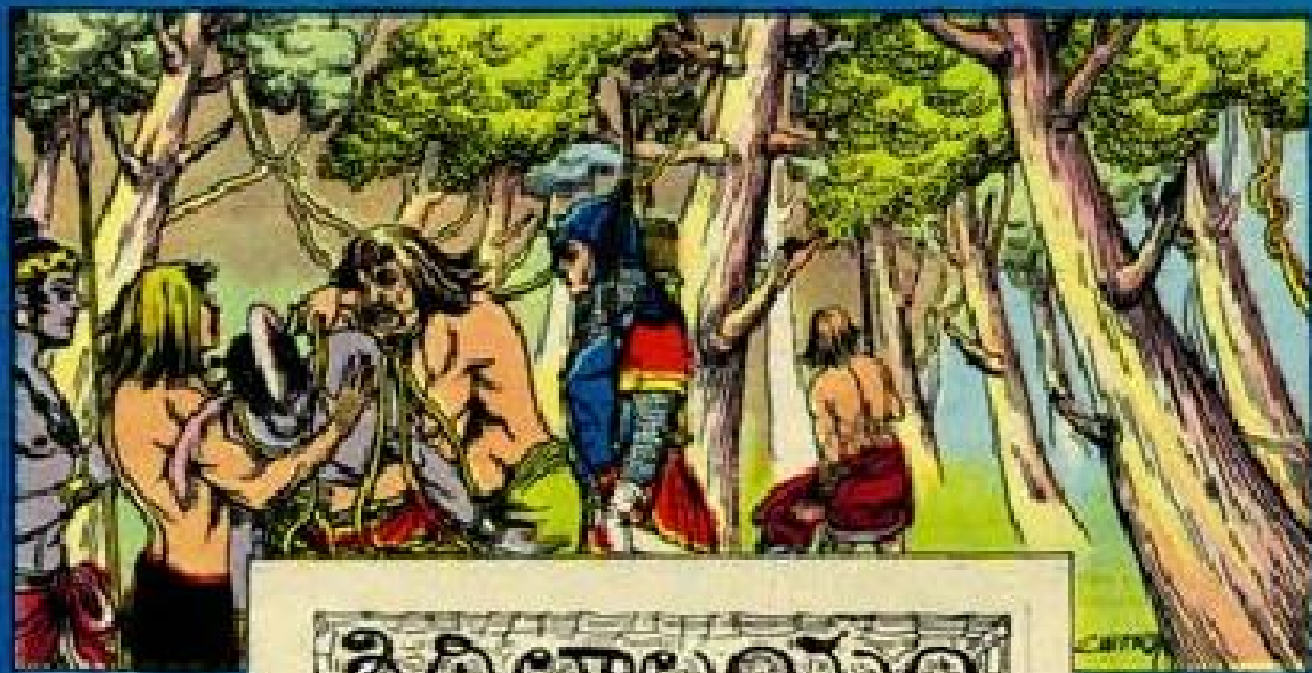
శిఖిముఖి మాట ముగించే లోపలే, చెట్టు
కింద వున్న ఏనుగుల్లో రెండు పెద్దవి,
భయంకరంగా ఘంకరించి, తొండాల్ని
వాళ్ళ కేసి రాసాగినై. అది చూస్తూనే
వృశ్చికనాయకుడు, "అందరూ త్వరగా
ఆ రాళ్ళ చాటుకు పరిగెత్తండి. అక్కణ్ణించి
బండ రాళ్ళు తేసి ఏనుగుల్ని బెదరకొట్టటం
సాధ్యమేమో చూద్దాం." అన్నాడు.

ఆ హెచ్చరిక వింటూనే అందరూ కొండ
అంచున వున్న రాళ్ల వెనక్కు పారి
పోయారు. ఏనుగులు చెవులు టపటప
లాదిస్తూ, తొండాలతో నేలను తాటిస్తూ,
వాళ్ళు వాగివున్న వైపుకు కొంతదూరం
పరిగెత్తుకు వచ్చి, అక్కడ వున్న బండ
రాళ్ళ మధ్య కాళ్ళకు పట్టు దొరక్క
వెనక్కు పోసాగినై. అదే అదనుగా శిఖి
ముఖివాళ్ళు అక్కడ అసనాటుగా వున్న
బండరాళ్ళను వాటి కేసి దొర్లించారు. ఏను
గులు ఘంకరిస్తూ వెనుదిరిగి అక్కణ్ణించి
దూరంగా పరిగెత్తినై.

ఇప్పుడు అందరూ రాళ్ళ చాటునుంచి
బయటికి వచ్చి, జాగ్రత్తగా చెట్ల కిందికి
పోయారు. వృశ్చికనాయకుడు తన జాతి
వాణ్ణొకణ్ణి చెట్టెక్కిమని చెప్పేంతలో కుంటి
జాంగ్ లా పట్టుకర్రను చెట్టుబోలెకు అనించి,
కోతిలా చెట్టు మీదికి గబగబా ఎగబాకి
పోయారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

31

[పృథ్వికనాయకుడు శిథిముఖితో కలియబడి పిడిపోయాడు. శిథిముఖి అతన్ని కనిపించి కొండ నుండి లోయలోకి బయలుదేరాడు. అక్కడ వాళ్ళు చెట్టు నుండి వున్న ఒక ఏనుగుల మందను పొందేరిారు. చెట్టు పైన కనిపించే ఆకారం నాంగ్ సోమే దేమో అన్న అనుమానం కలిగి జాంగ్ లా గజగజా చెట్టు పైకి ఎగజాకి పోయాడు. తరవాత—]

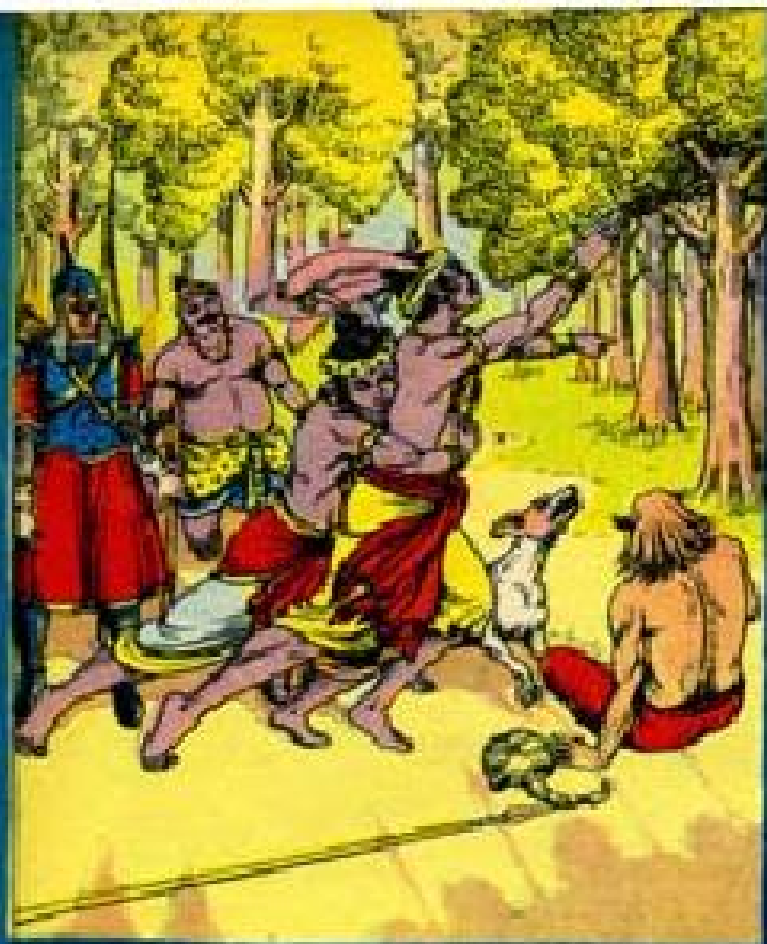
శిథిముఖివాళ్ళు చెట్టు నుండి నిలబడ్డారు. జాంగ్ లా గుబురుగా వున్న కొమ్మల్లోంచి అక్కర్యంగా చిన్న కేక పెట్టి. "శిథి దోరా! అక్కరున్నది నాంగ్ సోమే! స్పృహ లేదు, కాని తిరిగిరాడున్నది. మరొక శిథిద్దర్ని పంపితే, జాగ్రత్తగా నుండికి దించ వచ్చు." అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే పృథ్వికజాతివాళ్ళిద్దరు చెబ్బక్కారు. తరవాత కొద్ది సేప

టికి జాంగ్ లా, వాళ్ళిద్దరూ కలిసి చచ్చి పట్టు పదివున్న నాంగ్ సోమేను బతుకు పెన వెని కట్టిన తాళ్ళతో నిదానంగా నేల మీదికి జార్చారు.

శిథిముఖి, ఏకమకేసరి కలిసి నాంగ్ సోమే బతికివున్నాడే లేదో అని పరీక్షించ బోయేంతలో, పృథ్వికనాయకుడు అల్లంత దూరంలో వున్న పొదలోంచి యింత అకు తెచ్చి, దాని పసరును నాంగ్ సోమే

'చం ద మో మ'

ముక్కుల్లో పోశారు. మరుక్షణమే నాంగ్ పెద్దగా తుమ్మి, ఎగిరి లేచి కూర్చున్నాడు.

"నాంగ్! కొండమీది నుంచి లోయ లోని చెట్టుకొమ్మల మీద వదిలి చిన్న చెబ్బలు తగిలినా, ప్రాణాలతో బయటపడ్డావ్!" అన్నాడు శిఖిముఖి.

నాంగ్ సోమే పచ్చివాడిలా చుట్టూ వున్న వాళ్ళవేసారి కలయచూసి, "శిథిలాలయం! శిథిలాలయం! అదుగో!" అంటూ గుంపుగా వున్న చెట్ల కేసి చెయిచూచి, లేచి వరి గెత్తబోయాడు.

శిఖిముఖి అతడి నడుం పట్టుకుని బల వంతాన కూర్చోబెట్టి, విక్రమకేసరితో,

"నాంగ్ సోమేకు యింకా ఆ వెర్రివెలగ వంతు విషం దిగినట్టు లేదు. ఏమిటి చేయటం?" అన్నాడు.

విక్రమకేసరి ఏదో చెప్పబోయేంతలో, చెట్లల్లో నుంచి, "రక్షించండి! రక్షించండి!" అన్న కేకలు వినిపించినై.

అందరూ అటుకేసి తలలు శిప్పారు. ఎర్రగండు పెద్దగా మొరిగింది. శిఖిముఖి అశ్చర్యంగా, "అది ఏకాదం అరుపా? లేక శిథిలాలయ పూజారి కంఠధ్వనా?" అంటూ కత్తిదూసి, ఆ అర్తనాదం వచ్చిన దిక్కుగా బయలుదేరారు.

వటవృక్షాల నిడల్లో నుంచి శిఖిముఖి వెలుగులోకి వచ్చి అర్తనాదం వచ్చిన దిక్కు కేసి వరిక్షగా చూసేంతలో తిరిగి, "రక్షించండి!" అన్న అరుపు విసబడింది. ఈసారి ఆ కంఠ స్వరంలో మొదట వున్న వృథత్వం లేదు; కొనసాగిపోతే వున్నవాడి మూలుగులా వున్నది.

"కేసరి! ఆ గొంతు శిథిలాలయ పూజారిదే, అనుమానం లేదు. వాడు నిజం గానే ఏదో ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నట్టు న్నది," అన్నాడు శిఖిముఖి.

కేసరి జవాబివ్వబోయేంతలో ఎర్రగండు పొదలమించి దూకి ముందుకు పోయి

పెద్దగా మొరగసాగింది. అందరూ దాని వెనుకగా పొదల్లో మంచి బయటికి వెళ్ళారు. వాళ్ళకు అక్కడ కనబడిన దృశ్యం భయాత్పర్యాలను కలిగించింది.

ఒక పెద్ద నర్పం శిథిలాలయ పూజారిని దాదాపు మోకాళ్ళవరకు మింగింది. పూజారి రెండు చేతులతోనూ నెలమీద వున్న ఏదో వస్తువును గట్టిగా పట్టుకుని, అటూయిటూ కడులుతూ పెద్దగా అరిచేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

"ఈ పూజారి ఎంత దుర్మార్గుడైనా, పిట్ట, పాము బారినొంది రక్షించటం మన కనిస మానవధర్మం." అంటూ శిథిముఖి

పరుగు పరుగున ముందుకు పోయి, కత్తితో పాము నడుం మీద బలంగా కొట్టాడు. ఆ చెబ్బుకు పాము అటూయిటూ పొర్లింది. దాని నోటిలో వున్న శిథిలాలయ పూజారి బయటపడ్డాడు. శిథిముఖి వెంట వున్న వృశ్చిక జాతివాళ్ళు తమ చేతుల్లో వున్న రాతి ఆయుధాలతో సామును ఎడారిలో బాదసాగారు.

శిథిముఖి, విక్రమశేనరీ పూజారిని నమిపించారు. పాము నోటి నుంచి బయట పడిన అతడి కాళ్ళు రెండూ రక్తం పడుతున్నవి. పాదాల అకారమే పూర్తిగా మారిపోయింది: అవి మాంసపు ముద్దల్లా ఎర్రగా

మెరుసున్నది. పూజారి వాదతో గింగిల కొట్టుకుంటూ పెద్దగా మూలుగుతున్నాడు. అతడి చేతులు మాత్రం ఏదో వసువును బలంగా పట్టుకునే వున్నవి.

శిఖిముఖి వంగి అతణ్ణు లేవనెత్త బోయేంతలో పూజారి చిన్నగా అరిచి, "శిఖి, నన్నిక్కడే చావనియ్యి. నేనెలాగైతేనేం, చచ్చే ముందు శిఖిలాలయాన్ని కను క్కొన్నాను! నా మంత్రశక్తి, శిఖిలేశ్వరి పై నా థక్తి వృధాపాలేదు," అన్నాడు.

"నువ్వే శిఖిలాలయాన్ని కను క్కున్నావా! ఎక్కడుందరి? మా కంటికి కనీపడదేం! చావబోయే ముందు గూడా

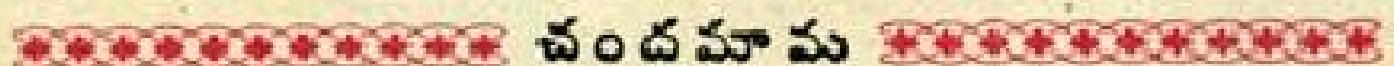

ఎందుకు దంభాలు వలుకుతావు?" అన్నాడు శిఖిముఖి కొంచెం కోపంగా.

శిఖిముఖి అలా అనగానే, పూజారి తల ఎత్తి సూటిగా అతడి కళ్ళల్లోకి చూశాడు. తరవాత ఒక క్షణం అగి, "నేను దుర్మార్గు ణ్ణని. మోసగాణ్ణని నీ అభిప్రాయం! అంతేనా? నేను శిఖిలేశ్వరి కోసమే తుచ్చ మానవులు కొందరికి హని కలిగించ వలసి వచ్చింది. ఆ దేవి ముందు యీ మానవు లెంత! ఇదిగో, శిఖిలాలయాపు గోపుర కలశం! చూడు!" అంటూ చేతులు రెండూ పైకెత్తాడు.

అంతవరకూ శిఖిముఖి, విక్రమశేఖరి పూజారి చేతులతో బలంగా పట్టుకుని వున్న వసువు కేసి చూడలేదు. ఇప్పుడు వాళ్ళకు సూర్యకాంతిలో ధగధగ మెరుస్తున్న కలశం ఒకటి కంట బడింది. వాళ్ళక్కలిగిన అశ్చర్యం అంతాయించాకాదు. అ కలకాన్చి చూస్తూనే పృథ్వికబాతి వాళ్ళందరూ నేల మీద మోకరిల్లారు.

ఒకటి రెండు క్షణాలు ఎవరి బోటి నుంచి మాట వెలువడ లేదు. శిఖిముఖికి యిదేదో శిఖిలాలయ పూజారి తమ మీద ప్రయో గించిన కనుకట్టు విద్య ఏమో అన్న అను మానం కలిగింది. విక్రమశేఖరి ఏమారో

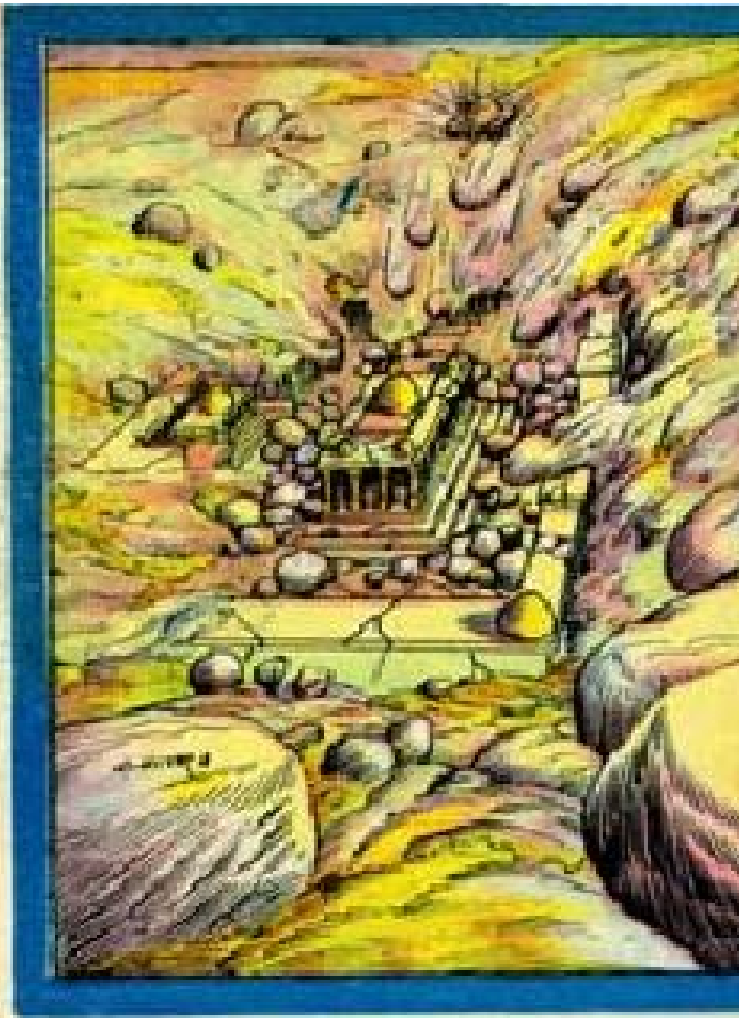
చించాడే ఏమో, కలకాన్ని రెండు చేతుల తోనూ బలంగా పట్టుకుని పైకెత్తాలని చూశాడు. కాని అది కదలలేదు.

అంత ప్రాణాపాయ స్థితిలోనూ శిథిలాలయవూజారి అది చూసి, వికవిక మంటూ నవ్వి. "ఆ కలశమేదో నేలమీద పశ్చింలా బోర్లించి పున్నదనుకుంటున్నావా. చినకేసరి! ఇప్పుడు చెప్తున్నాను. నేను సైతాత నెరుగుదును. అయినలో పున్న మొండితనం ఏలోనూ పున్నది." అన్నాడు.

"నువ్వనే దేమిటి, వూజారి! శిథిలాలయం గోపుర కలశం వరకూ భూమిలో కూరుకు పోయిందనా?" అని అడిగాడు శిథిముఖి.

"ఏన్నో ఏళ్ళ క్రితం భూకంపం కారణంకా అదే జరిగింది. అలయం కొన్ని అడుగుల లోతు భూమిలోకి దిగిపోయింది. పక్కన పున్న కొండరాళ్ళు దెర్లి దాన్ని కప్పివేసినై. ఆ రాళ్లూరప్పలూ తొలగించావంటే శిథిలాలయం, అందులోని శిథిలైశ్వరీ దేవి కనబడుతుంది, శిథి! అయినా మీ శివరజాతివాళ్ళకు ఆ దేవితో పనిలేదు గదా. అక్కడ దొరికే బంగారం తప్ప!" అన్నాడు వూజారి యాసడిస్తున్నట్టుగా.

శిథిముఖి, విక్రమకేసరి కేసి చూశాడు. చావటోయే ముందు కూడా శిథిలాలయ

వూజారి తమ మీదకు ఇభ్యుజాతివాళ్ళనూ, వృశ్చికజాతివాళ్ళనూ రెచ్చకొట్ట చూస్తున్నాడని వాళ్ళిద్దరూ గ్రహించారు. వూజారిని ఏమి చేయటమా అని వాళ్ళు ఆలోచించేంతలో, నాంగ్ సోమ్ అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ కలశం దగ్గరకు వచ్చి, రెండు మూడు క్షణాలు కన్నార్పకుండా చూసి దాన్ని తాశాడు. ఆ వెంటనే అతడిలో ఏదో కొత్త శక్తి ప్రవేశించినట్టయింది.

నాంగ్ సోమ్ ఒకసారి పెద్దగా నిట్టూర్చి, "కేసరిదారా! ఇప్పటికి నాకు వెస్ట్రివెలగ పండు తిక్క పదిలిపోయింది. ఈ కలశంలో ఏదో మహత్తున్నది. దీని అడుగున అలయం

వున్నదనెందుకు నెంచేపాం లేదు. రాళ్లూ రప్పలూ తొలగిద్దాం," అన్నాడు.

"ఇది చాలా కష్టంతో కూడిన పని. అయినా తప్పదు. ఏమంటావ్, శిఖి?" అని అడిగాడు ఏకమతేనరి.

"ఎంత కష్టకార్యమైనా మనం సాధించి తీరవలసిందే. ఇంతదూరం వచ్చి శిఖిలా లయంలో ప్రవేశించకుండా ఎలా వెళ్ళటం? మీ తాతగారి అత్తకు శాంతి కలిగించవద్దా? మీ తండ్రిగారి అజ్ఞా నెరవేర్చవద్దా? కాని యీ పూజారి మాట ఏమిటి? ఏడి బంట్లు ఎక్కడ? తనవాళ్ళను ఉసికొల్పి జూస్తూ న్నాడు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

నాంగ్ సోమ్, శిఖిముఖి అద్భిప్రాయం ఏమిటో గ్రహించినవాడిలా నవ్వుతూ ముందుకు వచ్చి రహస్యం చెప్తున్న వాడిలా, "కాళ్లు రెండూ నజ్జా నజ్జాయి పోయిన పూజారి వాయకమ్మి త్వరలోనే చస్తాడు. వాడి మాటలు మీరు పట్టించుకోకండి—నాకూ, యీ కలకం శిఖిలాల యానికి సంబంధించినదే అన్న నమ్మకం వున్నది," అన్నాడు.

"మనం యిక్కడ గుట్టగా పడిపోయిన చిన్నా పెద్దరాళ్ళను ఎత్తి దూరంగా పోలేస్తే తప్ప వారి అడుగున వున్న అలయాన్ని చేరలేం. ఇది చాలా రోజులమీద జరగవలసిన పని. మనం యీ దాపులనే విచాసాలు ఏర్పరుచుకోవలసి వుంటుంది. అందుకు అవసరం అయిన 'ఇళ్ళు కొమ్మలతో, అకులతో ముందు నిర్మించుకుని, తరవాత యీ పని ప్రారంభిద్దాం," అన్నాడు శిఖిముఖి.

నాంగ్ సోమ్ తలపూచి వృశ్చికబాతివాళ్ళ నేని చూశాడు. వృశ్చికనాయకుడు చేతులు కట్టేకుని శిఖిముఖి ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు. శిఖిముఖి అతడు చేయవలసిన పని చెప్పాడు. వాడు అంతా విని, "శిఖి దొరా! ఆ ఇళ్ళు కట్టటం ఏమంత పెద్ద

పనికాదు. మాతమందిరాన్ని కప్పినరాళ్లను తొలగించటమే బహుకష్టం. ఒకటి రెండు మచ్చిక చేసిన ఏనుగులుంటే పని చురుకైన అవుతుంది." అని శిథిలాలయ పూజారిని వెలితో చూపుతూ, "వాడు ఎలానూ చస్తాడు. కాని మందూ మాకూ లేకుండా దాపనివ్వటం బావుంటుందా?" అన్నాడు.

"దాతైతే ఏదైనా చికిత్స చేసి వాడి బాధ కాస్త తగ్గించండి. నేనా మాట మరీ దాను," అన్నాడు శిథిముఖి.

వృశ్చికజాతి నాయకుడు చెప్పగానే అతడి అనుచరులు చెట్లల్లోకి పోయి ఏవో అకులూ అవీ తెచ్చి పూజారి కాళ్ళకు కట్టు కట్టబోయారు. పూజారి గట్టిగా అభ్యంతరం చెప్పతూ, అల్లంత దూరంలో ఉన్న ఒక చెట్టుకొమ్మకు ఉయ్యాల వేసి తనను అందులో కూర్చోబెట్టమన్నాడు.

"నేను మరీ నాలుగైదు సూర్యోదయాల కంటే ఎక్కువ చూడలేను. ఈ లోపల మీరు శిథిలాలయాన్ని వెలికి తీయండి. శిథి లిక్వరిని చూసి సుఖంగా ప్రాణాలు వదులు తాను," అన్నాడతను.

దావబోయేవాడి కొర్కె వెరవేర్చటం ధర్మం అని శిథిముఖి. ఎక్రమకేసరీ వృశ్చిక జాతివాళ్ళకు అలాగే చేయమని చెప్పారు.

వాళ్ళు శిథిలాలయ పూజారి కాళ్ళకు కట్టు కట్టి, దాపులనున్న ఒక చెట్టుకొమ్మకు అను ర్చించి ఉయ్యాలలాంటి దాంట్లో అతణ్ణి కూర్చోబెట్టారు.

ఆ సాయంకాలాని కల్లా అందరూ కలిసి చెట్టుకొమ్మలు నరికి భూమిలో పాతి. వాటి మీద పెద్దపెద్ద అకులు కుట్టి, వృశ్చికజాతి వాళ్ళూ, శిథిముఖి అతడి అనుచరులూ వుండేందుకు ఏలుగా చిన్న చిన్న గుడిగె ల్లాంటివి తయారుచేశారు. ఆ రాత్రి వాళ్లెవ రికి నరిగా ఎర్రల్లేవు. చుట్టూ అడవి ఏను గులు ఘోరకరించటం. క్రూర మృగాల అరుపులూ వాళ్ళ కర్నపుటాలను బద్దలు

చేయసాగినై. గుడిశల చుట్టూ నెగళ్ళు వేసుకుని, కునికిపాట్లు పడుతూ వాళ్ళు సూర్యోదయం వరకూ కాలంగడిపారు.

మరనటి రోజు సూర్యోదయం నుంచి అందరూ కలిసి పెద్ద పెద్ద రాళ్ళకు అడవి తీగలతో అల్లిన మోకులు దిగించి కట్టి, దూరంగా లాక్కు పోయి గుట్టగా వేయ సాగారు. అది ఎంతో శ్రమతో కూడిన పని. దానికి అంతరాయం కలిగిస్తూ, మధ్య మధ్య అడవి ఏనుగులు కొన్ని అక్కడికి వచ్చి ఘోరమైన వాళ్ళ మీద పడేందుకు ప్రయత్నించ సాగినై. అలాంటి సమయాల్లో అందరూ పనులు మాని ఏనుగులను బెడద కొట్టేందుకు డచ్చలు వాయించటం, రాళ్ళు విసరటం చేయసాగారు.

సూర్యుడు వడమటి దిక్కుకు వాలే వరకూ వాళ్ళ పనికి పెద్ద అటంకం ఏమీ కలగ లేదు. శిఖిముఖి యిక ఆ నాటికి పని విరమించి, వంటపనుల సంగతి చూడటం

అనుకునేంతలో, హఠాత్తుగా ఆ ప్రదేశానికి చుట్టూ వున్న గుట్టల మీద నాలుగు ఏనుగులు కనిపించినై. వాటిమీద పెద్దపెద్ద త్రిశూలాలు ధరించిన భయంకరాకారాలున్నారు.

శిఖిముఖి, విక్రమశేఖరి తమ అనుచరుల్ని హెచ్చరించి అయుధాలు చేత పట్టబోయేంతలో, ఏనుగుల మీద వున్నవాళ్ళ పెద్దగా, " ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ కదలకుండా నిలబడండి. మా వెనక సూరు ఏనుగుల మీద మరికొందరు అహోరిలు వస్తున్నారు. పారిపోజూపై మీ ప్రాణాలు దక్కవు. జాగ్రత్త!" అన్నారు.

శిఖిముఖి, విక్రమశేఖరి యిప్పుడు ఏమి చేయటమా అని, నాంగ్ సామ్ శేసి, పృథ్విక నాయకుడి శేసి తలలు తిప్పారు. వాళ్ళిద్దరూ తమ చేతుల్లోని అయుధాలు పైకెత్తి త్రిశూలాలు ధరించిన వాళ్ళ శేసి బయలుదేరారు.

—(ఇంకా వుంది)

శిథిలాలయం

32

[విషనర్యం నోట చిక్కిన శిథిలాలయ పూజారిని, శిథిముఖివాళ్ళు జపిస్తారు. వాళ్ళకు గోవురక్కలకం ఒకటి కనబడింది. శిథిముఖి, తన ఆనుచరుల సాయంతో, దాని చుట్టూ ఉప్పు రాళ్ళను తొలగించసాగాడు. ఆ సమయంలో పెద్ద పెద్ద త్రికూలాలు దరించిన నలుగురు అఘోరీలు ఏనుగుల మీద వచ్చి వాళ్ళను చుట్టుముట్టాడు. తరవాత—]

త్రేమను చుట్టుముట్టిన ఆ నలుగురు అఘోరీలె కాక, వాళ్ళకు సాయంగా మరి వంద మంది అఘోరీలు ఏనుగుల మీద వస్తు న్నట్టు వినుగానే విక్రమశేసరితోపాటు అందరూ భయకంపితులయ్యారు. పోరాటం లేకుండా లొంగిపోవటం అవమానకరం; అట్లని అంత మంది శత్రువులను, యీ కొద్దిమంది ఆనుచరులతో ఎదిరించజూడటం అత్తు హత్యతో సమానమవుతుంది....

విక్రమశేసరి యిలా ఆలోచిస్తున్నంతలో శిథిముఖి చిన్నగా అంది, ఎగిరి గంతేసి. "అజితా, వీరభద్రా! పృశ్నిక నాయకుణ్ణి, నాంగ్ సోమేనూ వెనక్కు రాక్కురండి. ఏనుగుల మీద ఉన్న అఘోరీలతో వాళ్లెలా పోరాడగలరు!" అన్నాడు.

వెంటనే అజిత వీరభద్రులు ముందుకు పరిగెత్తి, నాంగ్ సోమేనూ, పృశ్నికనాయకుణ్ణి భుజాలు పట్టుకుని నిలిచి, శిథిముఖి

'చందమామ'

"అ మాట నిజమే! వీళ్ళ నాయకుడు హెర విత్తుడు మనకు అభయపాత్రం యిచ్చాడు. స్వయంగా యిదిగో, యారుద్రాక్షమాల నా చేతికి కట్టాడు." అంటూ శిఖిముఖి చేతి నున్న మాలను అందరూ చూసేందుకు ఏలుగా పైకెత్తాడు.

ఆ సరికి విశ్రమశివరికి బ్రహ్మపుత్రా నదీలోయ లోని మహారజ్యాల్లో లోగడ తాము అహెరీలను కలుసుకున్న సంఘ టన గుర్తుకొచ్చింది. అతడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ శిఖిముఖి కేసి తిరిగి, "శిఖి! నువ్వన్నట్టు మనకు ఈ అహెరీల నుంచి ఎలాంటి ప్రమాదం రాదు. పైగా వీళ్ళ పెంపుడు ఏనుగుల సాయంతో, యిక్కడ వున్న రాళ్ళగుట్టలను తొలగించి, త్వరగా శిథిలాలయాన్ని బయటికి త్రాగవచ్చు." అన్నాడు.

"నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను. కాని, ఒక సంగతి. వీళ్ళు ఆ హెరవిత్తుడి శిష్యులు కాకపోతే ఏక్కుల్లో పడతాం. ఆ సంగతి తెలుసుకోవడం ఎలా?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"వీళ్ళు మహాకాలుడి భక్తులు. ఆ కాలుణ్ణి పూజించే వారికి మాత్రం హని చేయరు." అన్నాడు కుంటి జాంగీలా.

అజ్ఞ ఏమిటో వాళ్ళకు చెప్పారు. వాళ్ళిద్దరూ కోపంగా తమ చేతిలోని అయుధాలను అహెరీల కేసి పూచి, అయిష్టంగా వెను దిరిగి శిఖిముఖి వున్న చోటుకు వచ్చారు.

శిఖిముఖి, రాళ్ళు తాగుతున్న తనవాళ్ళ సందర్భి పమలు అపమని అజ్ఞాపించి, "ఈ అహెరీల వల్ల మన కెలాంటి హని కలగదు. గేల్భరా గ్రామానికి వచ్చే దారి లోని అరజ్యాల్లో మనం ఏళ్ళందర్నీ ఒకసారి కలుసుకున్నాం గదా!" అన్నాడు.

"అవును, కలుసుకున్నాం. దెరా! ఏళ్ళు మహా క్రూరులు, నరభక్షకులు!" అన్నాడు కుంటి జాంగీలా.

చందమామ

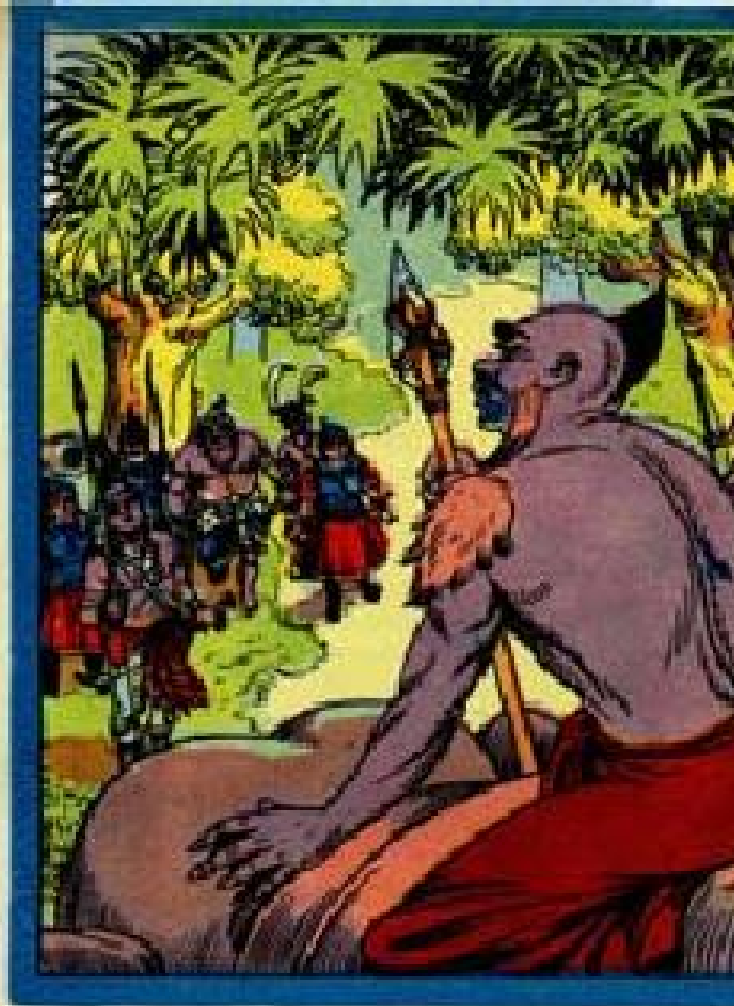

“అ మాట నిజం, శిఖిదారా!” అన్నాడు నాంగ సోమ.

“వృశ్చికమాతను మించిన దైవం లేదు. ఎవరూ మహాకాలుడు? మా వృశ్చికజాతి వాళ్ళం చావనైనా కస్తాంగాని, ఈ అఘోరీల దేవుణ్ణి ఒప్పుం!” అంటూ వృశ్చిక నాయకుడు రాతిగొడ్డలి ఎత్తి, తన జాతి వాళ్ళందరినీ తన దగ్గరకు రమ్మని హెచ్చరించాడు.

వృశ్చిక నాయకుడి మూర్ఖత్వం, మొంది తనం బాగా ఎరిగిన శిఖిముఖి, అనవసర రక్తపాతం జరగబోతున్నదని గ్రహించి, అతడితో కాంతంగా, “వృశ్చికనాయకా! ఈ అఘోరీల విషయంలో నువ్వేమీ ప్రమేయం పెట్టకొనవసరం లేదు. నువ్వలా చూస్తూవుండు,” అని చెప్పి, రుద్రాక్షమాల వున్న చేతిని పైకెత్తి “ఘోరచిత్తుడినీ, వై! వై, మహాకాళా!” అంటూ పెద్దగా నేక పెట్టాడు.

అ నేక వింటూనే వినుగులపై నున్న నలుగురు అఘోరీలూ త్రిశూలాలను దించి, “వై, మహాకాళా!” అని అరిచారు. తర వాత శిఖిముఖి వాళ్ళను నమించారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు శిఖిముఖి నేనీ, విక్రమ నేనీ అనుమానంగా చూస్తూ,

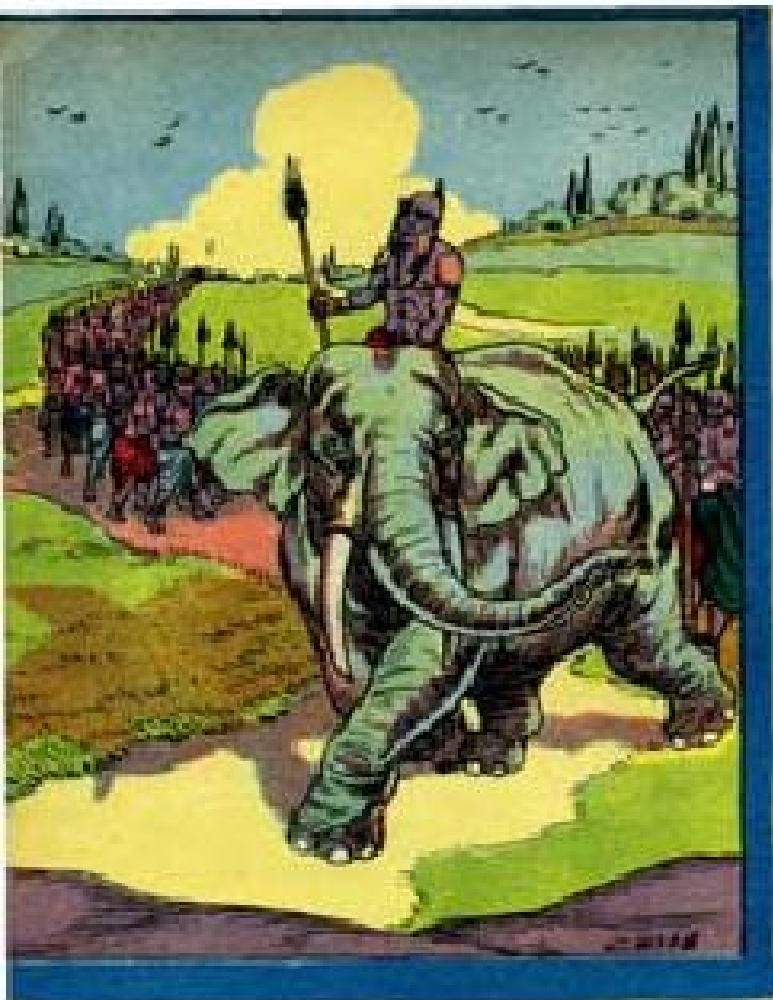

“ఇందులో ఏమి మోసం లేకుందా? మీ నాయకుడు పూజారి మహాజిత్తులమారి అని విన్నార, వాడెక్కడ? మా గురువుగారైన ఘోరచిత్తుడి పేరు మీ ఇవని చెప్పారు?” అని అడిగాడు.

శిఖిముఖి, అఘోరీలకు నమస్కరించి, “మేము శిథిలాలయపూజారి అనువరులం కాము. వాడు మాకు ప్రబల విరోధి. ఘోర చిత్తుడు స్వయంగా నా చేతికి కట్టిన రుద్రాక్ష మాల యిదిగో!” అంటూ చేతిన వున్న మాలను చూపాడు.

అఘోరీలు అశ్చర్యపోతూ ఒకరి ముఖా లొకరు చూసుకున్నారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు

పక్కన వున్న వాడితో, "ఇది ఎంతగా లిదా? మనం శత్రువుల్ని వెటాడ వస్తే, వాళ్ళు మనకు మిత్రులం అని చెప్పు తున్నారు. ఆ రుద్రాక్షమాల సంగతి నమ్మ దగించేనా?" అన్నాడు.

ఆ ప్రశ్నకు రెండవ అఘోరీ అరచేత్తే సుదుబి మీద కొట్టుకుని, "ఈ అనుమానాలతో కాలయాపన జరిగిపోతున్నది. లాభంలేదు, మన గురువునే పిల్చుకు వస్తాను." అంటూ ఏనుగును దావుల నున్న మిట్ట మీదికి దోడు తీయించి, అక్కడ దాని మీద నిలబడి చేతులు ఉచ్చతూ పెద్దగా ఏదో కేకలు పెట్టసాగాడు.

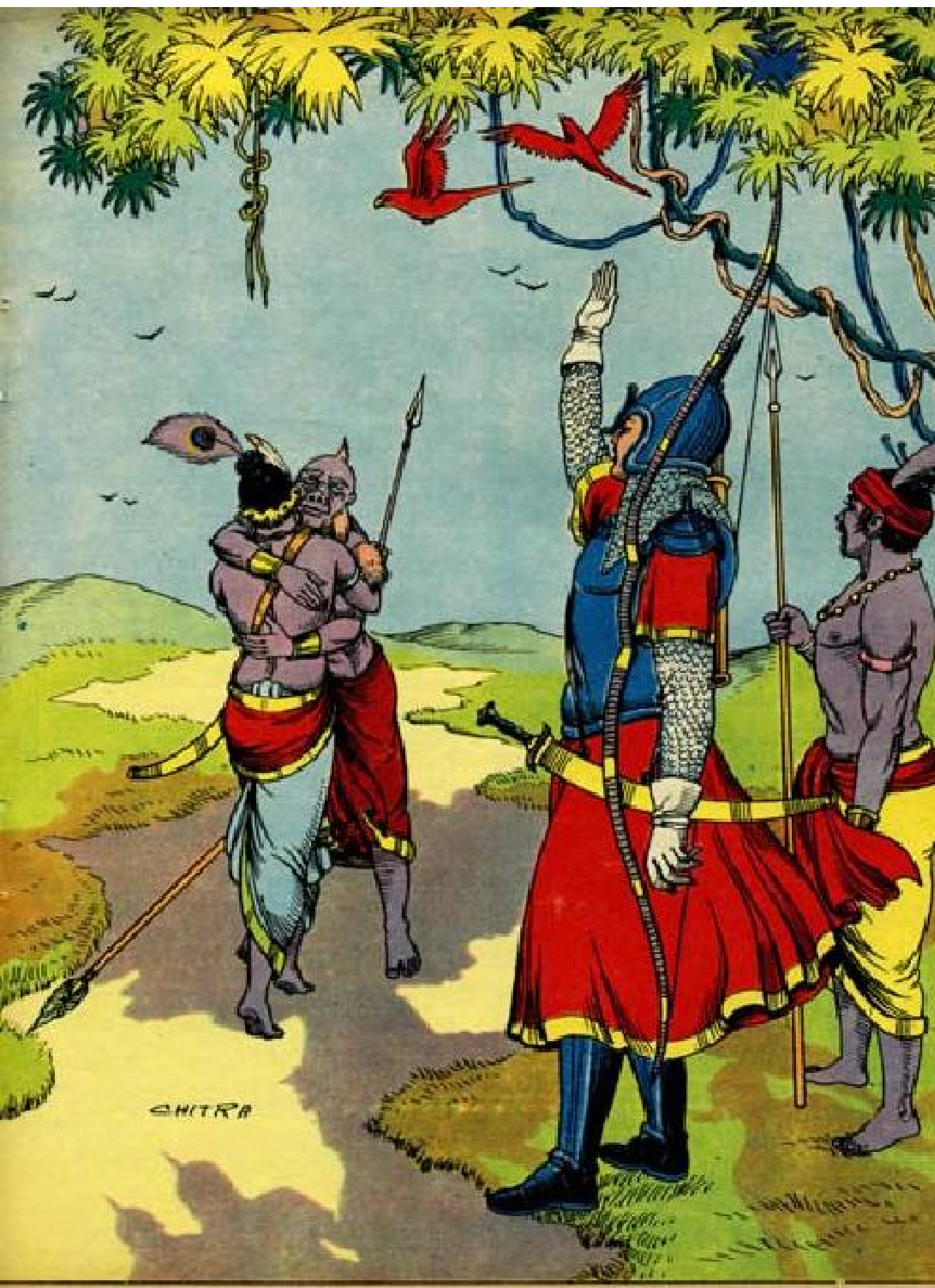
వాలుగైదు ఏమిపాలు గడిచి గడవక ముందే, పర్వతాకారంలో వున్న ఒక ఏనుగు మీద వృద్ధుడొకడు మిట్ట వెనక వున్న పల్లంలో నుంచి మిట్ట మీదికి దిగారు. అతడి వెనకగా మరి కొందరు అఘోరీలూ, ఇభ్యుజాతివాళ్ళూ కాలినడకన ఏనుగు వెనక్కి కదిలి వచ్చారు.

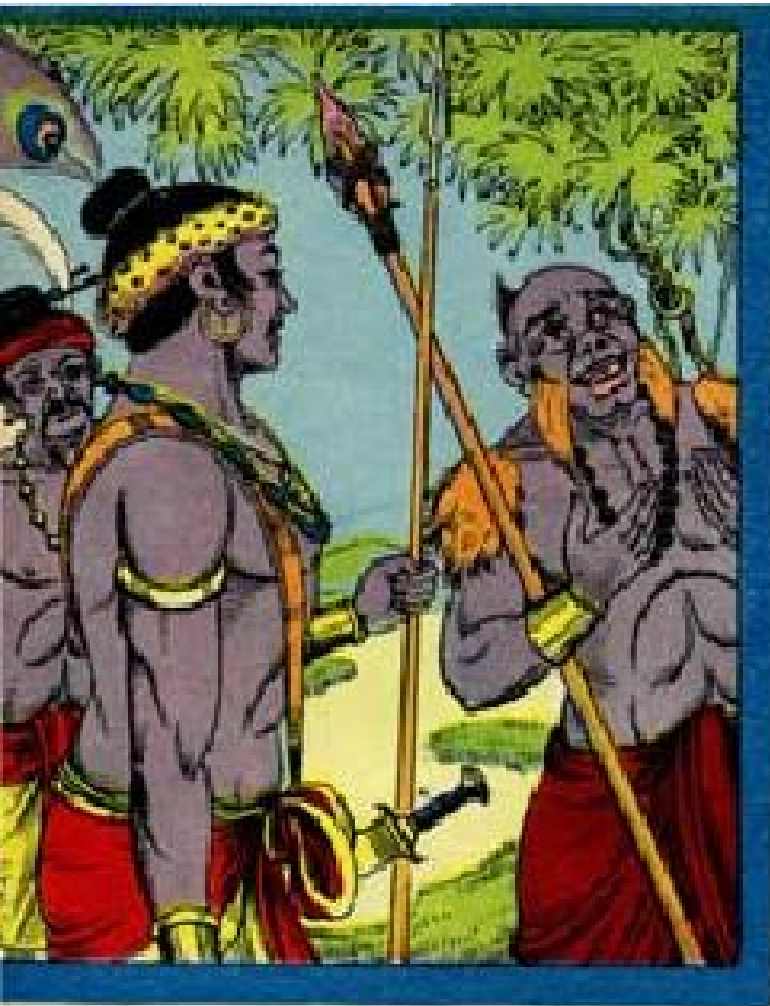
అంత దూరంలో వుండే, ఏనుగు మీద వున్న వృద్ధుణ్ణి గుర్తించిన శిఖిముఖి, సంతోషంగా ఒక కేక పెట్టి, "ఘోరచిత్తుడికి, టై!" అన్నాడు.

ఘోరచిత్తుడు తాపిగా ఏనుగును నయపు కుంటూ శిఖిముఖి వాళ్ళున్న చోటుకు వచ్చి, అందర్నీ పిసారి కలయజూసి, మౌనంగా ఏనుగు మీంచి దిగి, శిఖిముఖిని గట్టిగా కొగ లించుకున్నాడు. ఆ దృశ్యం చూస్తూనే విక్రమశేసరికి తమ కష్టాలన్నీ తొలగిపోయిన వని, వచ్చిన వని విజయవంతంగా నెరవేర చోతున్నదని, గట్టి నమ్మకం కలిగింది. అతడు ఉత్సాహంగా, "ఘోరచిత్తుడికి, టై!" అన్నాడు. అతడి అనుచరులంతా టై అంటూ ఏకకంఠంగా పలికారు.

ఘోరచిత్తుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ విక్రమశేసరిని నమిపించి, "కేసరి! మీ తాత విక్రమశేసరి గురువు మాకు చేసిన

ఉపకారానికి ప్రత్యుపకారం చేసే ఆపకాశం కలిగినందుకు చాలా ఆనందంగా వుంది. అయిన చూడాలనుకున్న శిథిలాలయాన్ని మనవడివైన సుప్రస్థు చూడగలిగావు. ఆ ఆలయ ప్రాంగణంలో వున్న అష్ట దూప శిల్పాలూ, నిదులూ అన్నీ నివే. ఇదుగో, భద్రకాళి పైన ఎక్కి చూడు! ఆ సంపదనంతా మోసుకు పోయేందుకు మరి కొందరు ఇభ్యుజాతివాళ్ళు కూడా వస్తున్నారు." అంటూ విక్రమశేషరిని సునాయా సంగా ఏనుగు పైకి ఎత్తాడు.

ఏనుగు పై నుంచి విక్రమశేషరి పరిసర ప్రాంతాలను ఓసారి కలయచూశాడు.

ఎత్తుగా వున్న గుట్ట వెనక భాగామృంచి కొందరు ఇభ్యుజాతివాళ్ళూ, అఘోరీలూ తమ శేసి రావటం అతడి కంటబడింది. ఇంతమంది ఇభ్యుజాతివాళ్ళను ఘోర చిత్తుడు ఎలా కూడగట్టుకున్నాడో అతడికి అర్థంకాలేదు.

శేసరి ఏనుగు మీంచి దిగి ఘోరచిత్తు డికి తన కృతజ్ఞత తెల్పుకుని, శిథిలముఖి, నాంగ్ సోమికూ తాను చూసిన ఇభ్యుజాతి వాళ్ళను గురించి చెప్పాడు. శిథిలముఖి కూడా ఆశ్చర్యం కలిగి, అతడు ఘోర చిత్తుని ప్రశ్నించాడు.

"అంతా ఆ మహాకాలుడి దయ!" అంటూ ఘోరచిత్తుడు ఆకాశం శేసి చేతులెత్తి నమస్కరించి, "మహారణ్యంలో మిమ్మల్ని కలుసుకున్న తరవాత, శిథిలాలయ పూజారిని గురించి మరి కొన్ని వివరాలు తెలుసుకోవటమే గాక ఈ అంక లోని శిథిలాలయం సంగతి ఒక ఇభ్యు వృద్ధుడి ద్వారా వివరంగా విన్నాను. ఆ పూజారి దుర్మారుడూ, మీరూ ఇక్కడికి బయలుదేరారని తెలిసి, వాణ్ణించి మీకు ప్రమాదం రాకుండా చూసేందుకు నేనూ మరొక పడవలో నా శిష్యులతో ప్రయాణం కట్టాను. దారిలో మీ పడవ వెనక కొంచెం అల

శ్వంగా బయలుదేరి దారితప్పిన. గోల్లరా ఇద్దరుల పడవ తటస్థపడింది. అందరం కలిసి యీ వృత్తికలంక చేరాం," అన్నాడు.

"మీ సహాయానికి ఎంతో కృతజ్ఞులం. ఇక్కడ వున్నది నిజంగా తాతగారేనని చూడాలనుకున్న శిథిలాలయం అయివుంటే, మనం త్వరత్వరగా దీన్ని కప్పిన రాళ్ళగుట్టలను తొలగించాలి," అన్నాడు శిథిముఖి.

"అదెంతపని! నా వెంట మరికొన్ని మచ్చిక చేసిన ఏనుగులు వున్నయి. వారి చేత పనిచేయించటంలో సమర్థులైన ఇద్దరు బాతివాళ్ళు కొందరున్నారు," అన్నాడు, ఘోరచిత్తుడు.

ఇంతలో ఘోరచిత్తుడి వెంట పడవలో వచ్చిన ఇద్దరు బాతివాళ్ళంతా దిలదీలమంటూ అక్కడికి వచ్చారు. వాళ్ళు తమ గ్రామం వాడైయిన నాంగిసోమనూ, శిథిముఖి, విక్రమశేనరులనూ గుర్తించారు. అందరూ వాళ్ళ చుట్టూచేరి అనందం వట్టలక నాట్యం చేయసాగారు.

ఈ కాలాహలం మధ్య నుంచి ఘోర చిత్తుడు శిథిముఖిని, విక్రమశేనరిని దూరంగా తీసుకుపోయి, "ఇంతకూ ఆ శిథిలాలయ పూజారినని చెప్పకునేదుస్తుడు ఏమయ్యాడు? ఈ లంకలో వాడి శిమ్యల్ని

ముగ్గురిని పట్టుకున్నాం. వాళ్ళు మా దగ్గరి బందిలుగా వున్నారు. తమ గురువు ఏమైందీ తెలియదంటున్నారు," అన్నాడు.

"ఇంతవరకూ మీకు ఆ పూజారిని గురించి చెప్ప మరదాం. మీరు పట్టుకున్న ఆ ముగ్గురూ వాడి శిమ్యలు కాదు, బంట్లు. మా ప్రాంతాల్లోని తిమ్మగూడెం అరణ్యా లలో వాళ్ళు దారిదొంగలు. దబ్బాక చూపి ఆ దుర్మార్గుడు వాళ్ళను యింత దూరం తీసుకు వచ్చాడు. ఇక వాడు ఏమయ్యా దంటారా? చావుబతుకుల్లో వున్నాడు," అంటూ శిథిముఖి, ఘోరచిత్తుణ్ణి చెట్టు కేసి తీసుకుపోయి, శిమ్యలకు కట్టిన ఉయ్యా

లలో కూర్చుని వున్న శిథిలాలయ పూజారిని చూపించాడు.

పూజారి కళ్లు తెరిచేవున్నవి. కాని, మనిషిలో చలనం లేదు. పాపము నోటి నుంచి బయటపడినప్పటికీ, ఆ వ్యక్తుడు తగిలిన గాయాలు మానవండువల్ల అతడు ప్రాణా పాయ స్థితిలో వున్నాడు.

శిథిలముఖి కొద్ది మాటల్లో తాము వ్యక్తిక లంకలో దిగిన క్షణాన్నుంచి జరిగినదంతా ఘోరచిత్తుడికి చెప్పి, "ఆ విషనర్పం నుంచి నేను కాపాడకపోతే, యీ సరికి దాని పొట్టలో బీర్లమై పోయివుండేవాడు, పూజారి," అన్నాడు.

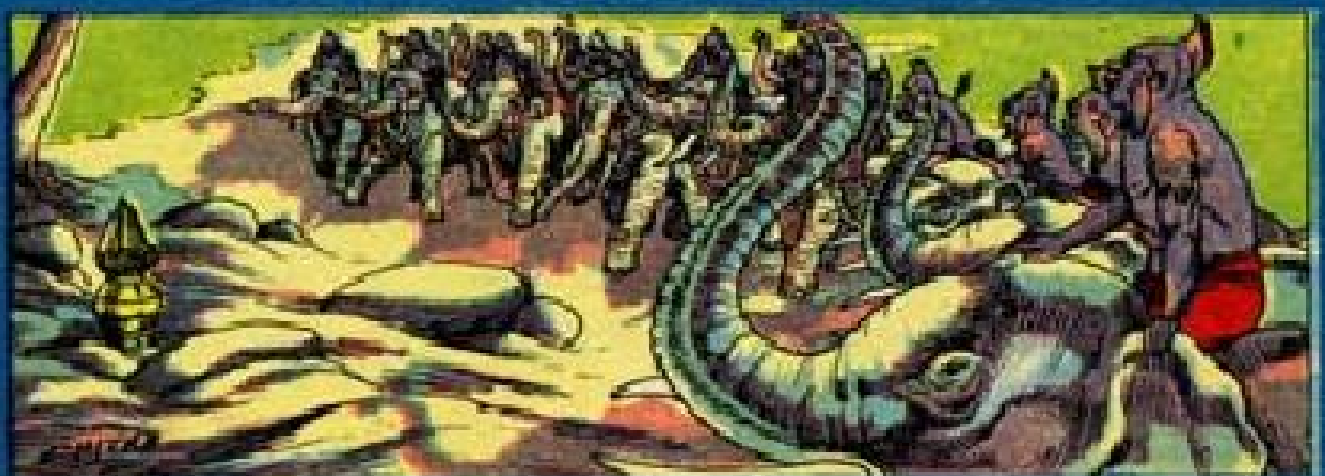
ఆ మరుక్షణానే పూజారిలో చలనం కన బడింది. అతడు చేతులు రెండూ ఎత్తి ఘోరచిత్తుడికి సమస్కరిస్తూ, "నువ్వు మహాకాయుడి భక్తుడివి, నేను శిథిలేశ్వరి పూజారిని. ఆ విధంగా ఇద్దరం ఒకేరకం భక్తులం. నేను మరి ఎంతో కాలం బతకను.

రాళ్ళతో కప్పబడిన శిథిలేశ్వరిని త్వరగా వెలికి తీయించు, చూసి, ప్రాణాలు విడుస్తాను," అన్నాడు. ఈ మాటలు అంటూండగానే అతడి కళ్ళ నుంచి నీళ్లు ఏకధారగా ప్రవహించసాగినై.

ఘోరచిత్తుడు నాలుగైదు క్షణాలపాటు కన్నార్పకుండా శిథిలాలయ పూజారి ముఖం కని చూసి, ఒక్కసారిగా నిలువెల్లా కంపించి పోయి, బొంగురుపోయిన గొంతుతో, "ఇతడు ఎంత దుర్మారుడైనా మహాభక్తుడు! సందేహం లేదు!" అంటూ వెనుదిరిగి, తన శిష్యులతో, "ఏనుగుల్ని తోలుకు వచ్చి అలయాన్ని కప్పిన రాళ్ళను త్వరగా ఎత్తించివేయండి!" అని చెప్పాడు.

గురువు ఆజ్ఞ వింటూనే అఘోరీలూ, వాళ్ళ వెంట వచ్చిన ఇథ్యులూ ఏనుగుల మీద ఎక్కి వాటిని అలయం నేని పరిగెత్తించుకు రాసాగారు.

—(ముగింపు వచ్చేసంచికలో)

శిధిలావస్థ

33

[అలయాన్ని కప్పి వున్న రాళ్ళను, శిథిముల్లీ, విక్రమకేశరీ తొలగిస్తూండగా, అహోరీల గురువైన హేరచిత్తుడి అక్కడికి వచ్చి, శిథిముల్లీ వ్యాధి జరిగినదంతా విన్నాడు. మరణావస్థలో వున్న శిధిలావస్థ పూజారిని వెలకరించి, అతడు తన శిష్యుల్ని, ఇత్యుజాతి వాళ్ళనూ ఏనుగుల సాయంతో రాళ్ళను తొలగించమని అజ్ఞాపించాడు. తరువాత—]

హేరచిత్తుడి శిష్యులూ, ఇత్యుజాతి వాళ్ళూ శిధిలావస్థాన్ని కప్పివేసిన బండ రాళ్ళను తొలగించే పనికి పూనుకున్నారు. వాళ్ళు మోకులను రాళ్ళకు కట్టి, రెండవ కొనను ఏనుగుల నడుములకు విగించి, వారిని గట్టిగా అదలించగానే, అవి పుంక రిస్తూ రాళ్ళను దూరంగా తాక్కుపోసిగినై.

శిథిముల్లీ, విక్రమకేశరీ హేరచిత్తుడి పక్కన నిలబడి ఎప్పుడు శిధిలావస్థ

బయటపడుతుందా అని, కుతూహలంగా చూడసాగారు.

సూర్యాస్తమయం సమయానికి రెండు మూడు గంటలు ముందుగానే రాళ్ళన్నీ తొలగించటంతో శిధిలావస్థ బయట పడింది. అక్కడ వున్న బేసివిగ్రహాన్ని, అ విగ్రహం ముందు గుట్టలు గుట్టలుగా పడి వున్న బంగారు కణికెల్ని చూసి, శిథి ముల్లీ, విక్రమకేశరీలు నివ్వెరపడి

‘చందమామ’

పోయారు. కాని, వాళ్ళకు ఆ బంగారం మీద ఏలాంటి అళా లేదు. తాత విక్రమ శేసరి, తన రాజధానికి తిసుకు పోవాలను కున్న అప్పురూపశిల్పాల కోసం ఆ శిథిలా లయం లోని అన్ని గదులూ వెతకసాగారు.

ఒక చీకటి గది వెనకవైపు నుంచి సన్నని కాంతి రావటం ముందుగా శిథి ముఖి చూశాడు. అతడు విక్రమశేసరికి ఆ సంగతి చెప్పి, ఆ కాంతి వస్తున్న చోటుకు వెళ్ళాడు. అక్కడ విడెనిమిది అడుగుల ఎత్తున, పలకలు తీర్చి చెక్క బడిన ఒక రాయి వున్నది. వెలుగు ఆ రాయికి ఒక పక్క నుంచి వస్తున్నది.

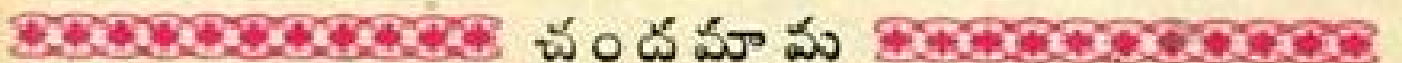
"శేసరి! దీని వెనక ఏదో పెద్ద గది వున్నట్టున్నది. లోపలి నుంచి కాంతి బయటికి వస్తున్నదంటే - దాని పై బాగాన కప్పు వుండి వుండదు." అన్నాడు శిథిముఖి.

"నాకూ అదే అనుమానం కలుగు తున్నది. కాని, ఈ రాయి ఒక పట్టాన కది లేట్టు లేదే!" అన్నాడు విక్రమశేసరి రాతిని కదిలించే ప్రయత్నం చేస్తూ.

శిథిముఖి తన అనుచరుల్ని శేక వేశాడు. అందరూ కలిసి తలుపులా నిటారుగా వున్న రాతిని ఒక పక్కన గట్టిగా పట్టుకుని, వెనక్కు గుంబారు. రాయి దబిమంటూ వెనక్కు పడిపోయింది. ఆ వెంటనే వారికి గదిలో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్న బంగారు, లోహ విగ్రహాలు—అన్ని రక రకాల దేవీమూర్తులవి కనిపించినై.

ఆ విగ్రహాలను చూసి శిథిముఖి, విక్రమ శేసరులు పరమానందం చెందారు. తమ దేశంలో అలాంటి గొప్ప శిల్పాలను తయారు చేయగల శిల్పు లెవరూ లేరు. తాతవిక్రమ శేసరి ఇభ్యుజాతి వాళ్ళ ద్వారా ఆ కళా ఖండాలను గురించి విన్నవాంట్లో అబద్ధం ఏమీ లేదు....

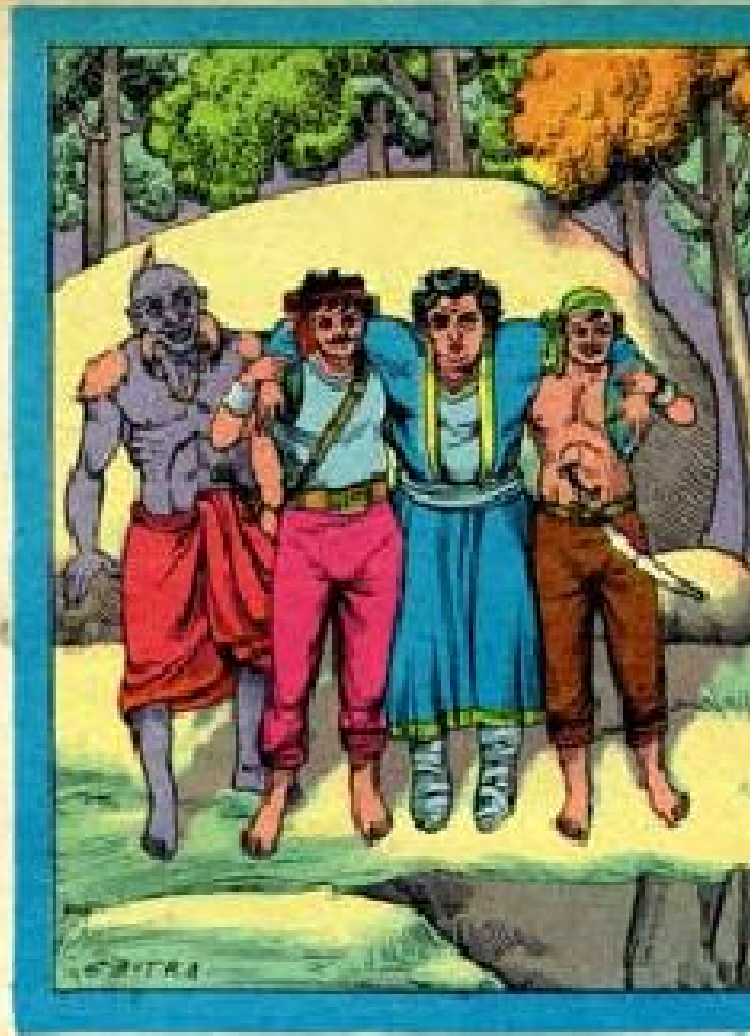
శిథిముఖి, విక్రమశేసరి తాము చూసిన కళాఖండాలను గురించి హెరచిత్తుడితో

చెప్పేందుకు అలయం నుంచి బయటికి వచ్చారు. వాళ్ళకు అలయం ఎదురుగా ఉన్న ఒక రాతి మీద ఘోరచిత్తుడూ, పక్కనే తన బంట్లయిన అడవి దొంగల భుజాల మీద చేతులు వేసి నిలబడి, గర్భ గుడిలోని దేవీవిగ్రహం కేసి చూస్తున్న పూజారి కనిపించారు. సవరభేరుండం అటూ యటూ దూకుతూ పూజారికి ఏమో చెప్పతున్నారు.

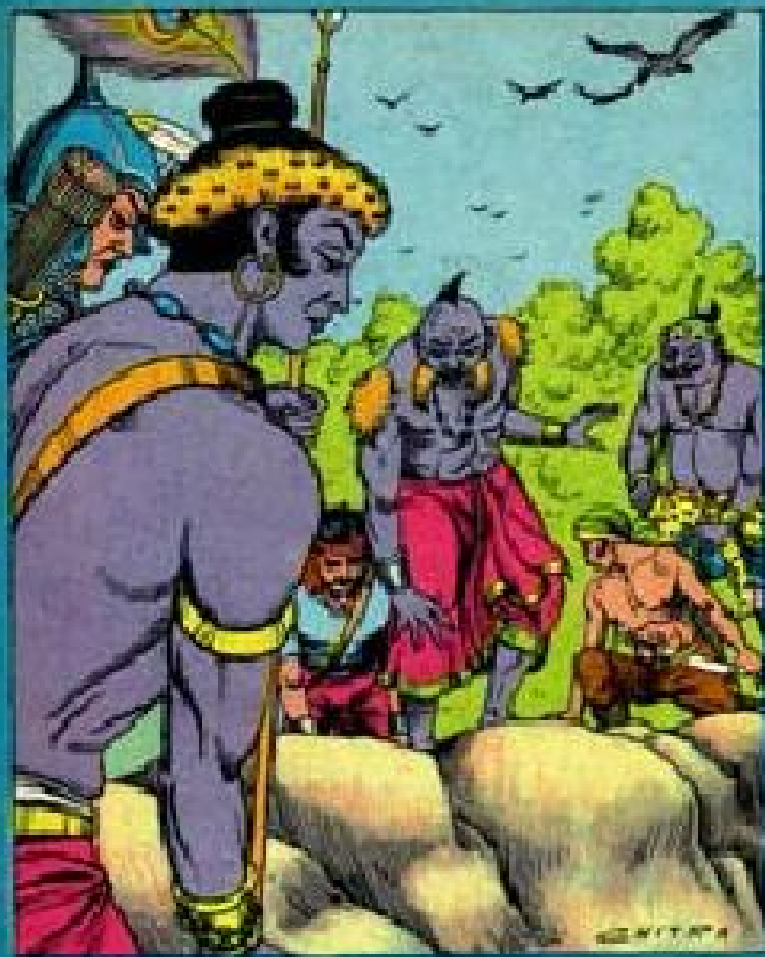
శిఖిముఖి తనను సమీపించగానే, శిథిలాలయ పూజారి అతనికి నమస్కరిస్తూ, "శిఖి, అటవికుడివైనా, చిన్నవాడివైనా నీకు నమస్కరించకుండా వుండలేను. నీ ధైర్య సాహసాలూ, చివరికి ఘోరచిత్తుడి సహాయం వల్లనే నేను శిథిలైశ్వరిని చూడ గలిగాను. ఇక్కడ దొరికే వెండి బంగారాలతో నేను మహారాజులా జీవించాలని తలచాను. కాని, శిథిలైశ్వరి మరోలా తలచింది. నేను వెయ్యేళ్ళుగా యీ అలయానికి పూజారిసంటే—యీ ఒక్క బస్సులోనే అని కాదు; నా పూర్వజన్మలన్నీ కలిపి అన్న మాట! నాకు పూర్వజన్మ జ్ఞానం ఉన్నది." అంటూ శివమెత్తిన వాడిలా అటూ యటూ తూరిపోతూ, కళ్ళు మూసుకుని ఏదో గొణగసాగాడు.

శిఖిముఖి, పూజారిని పట్టుకున్న అడవి దొంగలను హెచ్చరిస్తూ, "బాగ్రత్త, గట్టిగా పట్టుకోండి. కాలు జారి పుండుకు వద్దాటండి, చావు తప్పదు!" అన్నాడు.

పూజారి అ మాటలు వింటూనే కళ్ళు తెరిచి, "శిఖి, నే నెలాగూ ఎక్కువ కాలం బతకను. ఒకవేళ బతకినా నీజ్ఞయి పోయిన కాళ్ళు సరికించుకుని తుంటి పూజారిగా హీనమైన బతుకు బతకాలి. సరే, మహ్వా, విక్రమకేసరీ; నా శిష్యులైన సవరభేరుండాన్ని, యీ ఇద్దరు అరణ్య జీవుల్ని శిక్షించక, క్షమించి వదిలి పెట్ట కోరుతున్నాను," అన్నాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి కేసి చూశాడు. విక్రమకేసరి అలాగే చెద్దాం. అన్న సూచనగా తలూచిందాడు. అప్పుడు శిఖిముఖి పూజారితో, "వాళ్ళ విషయమై నీ కేలాటి చింత వద్దు. వాళ్ళు సొంత బుద్ధి అంటూ లేనివాళ్ళు. కాస్త సమర్థుడైన వాడెవడినైనా వాళ్ళు విశ్వాసంగా సేసే చేస్తారు. ఈ క్షణం నుంచి వాళ్ళు, నా అనుచర వర్గంలోని వాళ్ళు, తప్పి కలిగిందా?" అని అడిగాడు.

పూజారి బాధతో చిన్నగా మూలిగి, బలవంతంగా పెదాల మీదికి చిరునవ్వు తెచ్చుకుని "తప్పి కలిగిందా అంటున్నావా?"

ఈ క్షణాన యీ లోకంలో వా కన్న ఎక్కువ తప్పి, అనందం అనుభవిస్తున్న వాడెవడు? ఈ కళ్ళతో శిఖిలేశ్వరిని చూశాను! అదుగో, దేవి విలుస్తున్నది... విలుస్తున్నది!" అంటూ పెద్దగా ఆరిచి, దొంగల పట్టు వదిలించుకుని రాతి మీంచి కిందికి దూకేశాడు.

శిఖిముఖి, హెరచిత్తుడూ, వాళ్ళ అనుచరులూ తలలు వంచి పూజారి పడిన చోటు కేసి చూశారు. పూజారి నెత్తురుతో తడిసి పోయిన రాళ్ళ మీద ఒకటి రెండు క్షణాలు గిలగిలా తన్నుకుని కదలా మెదలక వుండిపోయాడు.

"దుర్భాధుడూ, మహాపాపి అయినవాడు చావవలసిన చాచే చచ్చాడు!" అన్నాడు కుంటి వాంగ్ లో ఉత్సాహంగా.

"అట్లినకు, వైశ్యాత్ముడూ, మహాభక్తుడూ అయినవాడు చావవలసిన చావు చచ్చాడు. పూజారి! మహాదేవి సమక్షంలో యిలాంటి చావు ఎందరికి లభ్యమవుతుంది!" అన్నాడు హెరచిత్తుడు విచారంగా.

"దొర దొరిన దొర పోయాడు! నాకు గండభేరుండంలా అకాశంలో ఎగిరి కత్తి కూడా పోయింది!" అంటూ నవరభేరుండం కళ్ళనిళ్ళు పెట్టుకున్నాడు.

శిథిముఖి అతణ్ణి కనుకుతూ, " ఏయ్, భేరుండం! నీ కేనాదూ అకాశంలో పక్షిలా ఎగిరి శక్తి లేదు. తాగిన మైకంలో అలా అనుకుంటుండేవాడివి. ఇప్పటికైనా మిద్ది రే చుట్టూ నీ. మంచి మార్గాన పడక పోయావే. నెన్ను సవరణాయకుడు గండు పోతుకు ఒప్పు చెప్పతాను," అన్నాడు.

"అలాగే చేయి దొరా! వింధ్యకు దక్షిణా న్నుంచి, హిమాలయాలు చేరిన సవరణాతి వాడెవడున్నాడు? గండుపోతు తప్పక నాకు మంచి మార్గాదలు చెప్తాడు. అతని కూతురు నాగుమల్లి నుంచి మాత్రం నన్ను రక్షిం చుంది!" అన్నాడు సవరణేరుండం.

అతడి మాటలకు అందరూ విరగ బడి నవ్వారు.

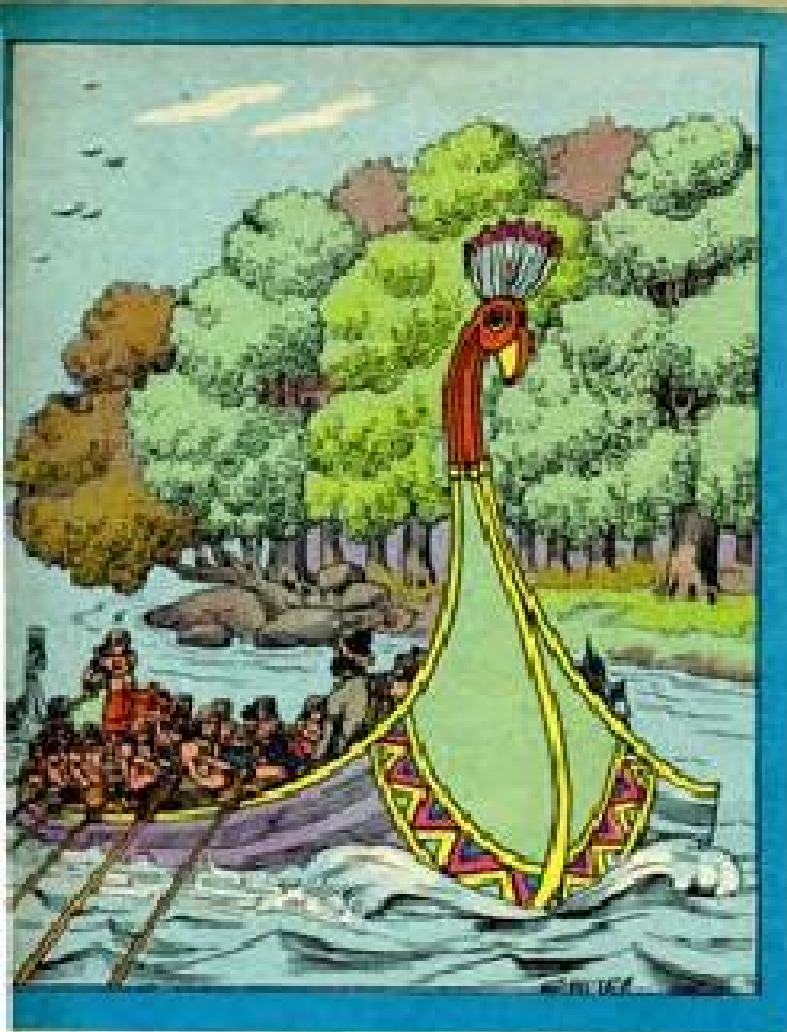
సూర్యోదయంతోనే అందరూ ప్రయాణ సన్నాహాలు ప్రారంభించారు. శిథిలాలయం లోని అపూర్వ శిల్పాలను, అక్కడి నుంచి తమ దేశానికి తరలించుకు పోయేందుకు శిథిముఖి, విక్రమకేసరి వృశ్చికనాయకుడి అనుమతి కోరారు. వృశ్చిక నాయకుడు తన జాతివార్యతో సంప్రదించి, "ఆ శిల్పాలే కాదు, వృశ్చికమాత మందిరంలో వున్న బంగారు కణికెల్ని కూడా మీరే ఎత్తుకు పొండి. ఈ వృశ్చికలంకలో వాటి అవనరం

మాకు లేదు. మాకు వృశ్చికమాత వున్నది, అరణ్యంలో కాపలనీనంత వేటా, పండ్లూ ఫలాల్లా వున్నవి!" అన్నాడు.

శిథిముఖి వృశ్చికనాయకుడికి తన కృతజ్ఞత చెప్పకుని విక్రమకేసరితో, "కేసరి! నేను అటవికుడిగా మాట్లాడుతున్నాను; బంగార మనేది మనిషిని బాధలా, కష్టాలా పాలు చేస్తుంది. ఇది వేటాడి జీవించే మా శివరజాతి వాళ్ళ సమ్మేళం!" అన్నాడు.

ఆ మాటలకు విక్రమకేసరి నవ్వి, "నీ నిజాయితీ మెచ్చదగిందే. కాని, క్షత్రి యుడిగా, భారసేనదేశ రాజకుమారుడుగా నే మాట్లాడుతున్నాను. సమ్మర్మయా, ఏవేకి

అయిన రాజు చేతిలో ఆ బంగారం ప్రజలకు పాలు చేస్తుంది. శత్రువుల్ని సంహరిస్తుంది!" అన్నాడు.

"అలా అయితే, నా అభ్యంతరం ఏమి లేదు. ఆ అపూర్వ శిల్పాలతో పాటు, బంగారాన్ని కూడా నీ రాజధాని నగరానికి ఎత్తుకుపో," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"ఆ ఎత్తుకుపోయేది నేనెక్కట్లో కాదు. మువ్వ ముందుగా మా రాజధాని నగరం వస్తున్నావు. ఆ తర్వాత మనిద్దరం కలిసి మీ కుంభారమిట్ట పల్లెకు వెళతాం. శిఖిలాలయపూజారి శిఖి శోకావుగదా! బాగ్రత్రుగా దాదావా? నవరనాయకుడు గండు

పోతు కూతురు నాగుమల్లి అది కావాలన్నది గదా?" అన్నాడు విక్రమశేనరి.

"అవును, నేను ఇట్లు పేదరి యంత దూరం ఈ తరంగా ప్రయాణించింది. ఆ శిఖి శోకసమే అన్నట్టుగా యివ్వరు అనిపిస్తున్నది. ఆ నాగుమల్లిది ఎలాంటి పగ!" అన్నాడు శిఖిముఖి సవ్యతూ.

"అది నాగుమల్లి కాదు, నాగుపాము! అలాంటి వాళ్ళల్లో పగ, ప్రేమాకూడా అంత బలంగానే వుంటవి. అవునా?" అన్నాడు విక్రమశేనరి.

శిఖిముఖి చిరుసవ్య సవ్యతూ పూడు కున్నాడు. ఆ తరవాత వాళ్ళిద్దరూ తమ అనుచరుల సాయంతో, శిఖిలాలయంలోని బంగారాన్ని, శిల్పాలనూ పడవలకు ఎక్కించారు. మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ పడవలు రెండూ గోరేభరా శేని తిరుగు ప్రయాణం అయినై. ఏడ్కోలు ఇచ్చేందుకు వచ్చిన వృశ్చికనాయకుడికి శిఖిముఖి, విక్రమశేనరి తమ కృతజ్ఞత చెప్పకున్నారు. హెర చిత్తుడు అతడికి, సంపత్సరానికి ఓసారి వచ్చి, దేవీదర్శనం చేస్తానని మాటయిచ్చాడు.

దారిలో ఎలాంటి ప్రమాదాలూ జరగకుండా వారంరోజుల తరవాత పడవలు రెండూ గోరేభరా గ్రామం చేరినై. అక్కడ

ఇశ్వుజాత కులపెద్ద, అందరినీ ఆహ్వానించి, రెండురోజులపాటు గొప్పగా విందువినే దాలు ఏర్పాటు చేశాడు. విశ్రమశేసరి శిథిలాలయం నుంచి తెచ్చిన శిల్పాలలో సొటి లేని దనుకున్న ఒక దేవతా విగ్రహాన్ని తన తాత విశ్రమశేసరి సమాధికి ఎదురుగా స్థాపన చేశాడు. నాంగ్ సోమోకూ, తదితరులకూ తను తెచ్చిన బంగారంలో కొంత పంచిపెట్టాడు.

మూడవ నాటి ఉదయం గోల్డరా ఇశ్వులకు ఏడ్కోలు చెప్పి, శిథిముఖి వాళ్ళు ప్రయాణమై రెండువారాల తరవాత కామ్యాఖ్య నగరం చేరి, అక్కడ తాము పూర్వం విడిచి చేసిన సత్రంలోనే దిగారు. సత్రపు యజమాని వాళ్ళను గుర్తించి ఎంతో మర్యాద చేసి, కుంటి జాంగ్ లా వ్వారా శిథిలాలయాన్ని గుర్తించి సర్వం విన్నాడు.

కామ్యాఖ్య నగరంలో ఒక వారం రోజులు విగ్రాంతి తీసుకున్న తరవాత పూరచిత్తుడు తన శిష్యులతో హిమాలయాల్లోని తీర్థాలకు మళ్ళీ ప్రయాణమైపోతూ, విశ్రమశేసరిని కొగలించుకుని, "గురువు విశ్రమశేసరి, మా ఆపెవారిలకు చేసిన మేలుకు, ఆయన మనవడివైన నీకు, మా చేతనైన సహాయం చేశాం. ఎంతో తృప్తిగా వుంది! నీకు

సూరేళ్ళ ఆయనూ, ఆ తరవాత శివ సాయుజ్యం ప్రాప్తించాలని కోరుకుంటున్నాను." అన్నాడు.

కామ్యాఖ్యనగరం నుంచి ప్రయాణమయే పూయ శిథిముఖి కుంటి జాంగ్ లాను తన వెంట రమ్మన్నాడు. బతికివున్నంత వరకూ నుఖంగా బరిగెలా చూస్తానన్నాడు. కాని అతడు ఆ నగరం వదిలేందుకు యిష్టపడ లేదు. అప్పుడు విశ్రమశేసరి అతడిని కొంత బంగారం యిచ్చి, దానితో బతికినవ్వాళ్ళూ నుఖంగా బతకమన్నాడు.

ఆ బంగారం చూసి కుంటి జాంగ్ లా కృతజ్ఞతతో కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమై "దేరా!

నేను మొదట్లో మీకు ప్రోహం చేశాను. అయినా మీ రిద్దరూ నన్ను క్షమించారు. నేను యిక్కడే మరణించే సత్రం కట్టి నుఖంగా జీవిస్తాను. బహుశా, మీ కుమారు లెవరైనా, యీ ప్రాంతాలు చూసేందుకు వస్తే, వారికి నా సత్రంలోనే ఆతిథ్యం జరుగుతుంది," అన్నాడు.

శిఖిముఖి, విశ్రమశేసరి ఆతడి మాటలకు చాలా సంతోషించారు. తరవాత తాము తెచ్చిన శిల్పాలనూ, బంగారాన్ని మోసేం దుకు గుర్రాలనూ, వారిని తోలేందుకు మనుషులనూ కుదుర్చుకుని, తమ అనుచరులైన అజిత వీరభద్రులతో కలిసి దాదాపు మూడునెలల ప్రయాణం తర్వాత శూరసేనదేశ రాజధానిసగరం చేరారు.

విశ్రమశేసరి తండ్రి జయపాలుడు వాళ్ళకు రాజోచితమైన సన్మానం చేశాడు. భటుల ద్వారా సవరనాయకుడు గండుపోతు కుటుంబానికి, శిఖిముఖి తండ్రి శివాలుడికి

కబురు చేసి, వాళ్ళను తన రాజధాని సగరానికి పిలిపించాడు.

గండుపోతు కూతురు నాగుమల్లి, శిఖిముఖిని చూస్తూనే, "శిఖిలాలయ పూజారి శిఖి తెచ్చావా?" అని అడిగింది.

ఎంతోకాలంగా భద్రంగా తన నడుముకు విగించుకున్న ఆ శిఖిమ శిఖిముఖి ఆమె శిష్యాడు. నాగుమల్లి అనందం అంతాయంతా కాదు. విశ్రమశేసరి చెప్పగా వాళ్ళిద్దరి ప్రేమను గురించి విన్న రాజు జయపాలుడు, వాళ్ళ తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి, ఒక శుభ ముహూర్తాన, శిఖిముఖికి, నాగుమల్లికి వైభవంగా వివాహం చేశాడు.

శిఖర, సవరజాతి పెద్దలూ, వాళ్ళ పెద్దలూ, అనుచరులూ, ఒక నెలరోజుల పాటు జయపాలుడి ఆతిథ్యంలో విందులూ, నెడుకలతో కాలం గడిచి, తరవాత ఎవరి గ్రామాలకు వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

—(అయిపోయింది)

